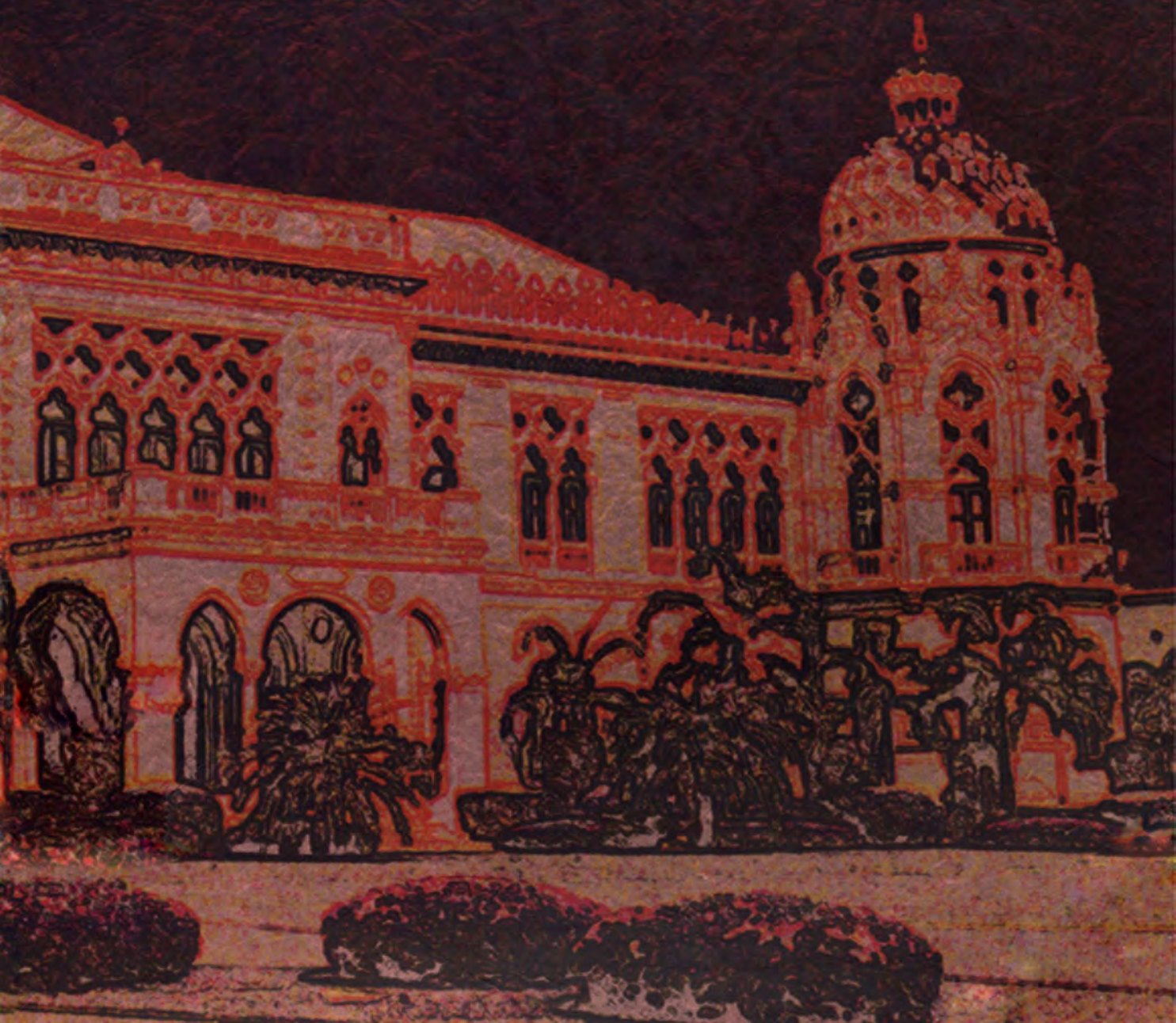




สำนักงานนายกรัฐมนตรี ปีที่ ๖๗

๒๘ มิถุนายน ๒๕๔๔





# สำนักนายกรัฐมนตรี ปีที่ ๖๙

๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๕

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

สภามหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์



# พระบรมราชโองการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

พระราชทานแก่ข้าราชการพลเรือน

เนื่องในโอกาสวันข้าราชการพลเรือน ปีพุทธศักราช ๒๕๔๔

การปฏิบัติราชการนั้น นอกจากมุ่งกระทำเพื่อให้งานสำเร็จไป  
โดยเร็วและมีประสิทธิภาพแล้ว ยังจะต้องกระทำด้วยสติรู้ตัวและปัญญา  
รู้คิด ว่าสิ่งใดเป็นความเจริญ สิ่งใดเป็นความเสื่อม อะไรเป็นสิ่งที่ต้องทำ  
อะไรเป็นสิ่งที่ต้องละเว้นหรือกำจัด ผลที่เกิดขึ้นจึงจะเป็นประโยชน์ที่แท้  
และยั่งยืนทั้งแก่ตนเองและส่วนรวม.

วังไกลกังวล

วันที่ ๓๐ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๔๔





## คำนำ

สำนักนายกรัฐมนตรีเป็นหน่วยงานซึ่งทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการบริหารราชการแผ่นดิน มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการทั่วไปของนายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี และการประสานการบริหารราชการระหว่างกระทรวง ทบวง กรม และหน่วยงานภาคเอกชน เพื่อให้การดำเนินการพัฒนาประเทศด้านต่างๆ บรรลุเป้าหมายตามนโยบายรัฐบาลอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เกิดประโยชน์และสร้างความเจริญก้าวหน้าแก่ประเทศโดยรวม

รัฐบาลมีนโยบายที่สำคัญเร่งด่วน ๓ ประการ คือ การประกาศสงครามกับความยากจน โดยมีแนวทางแก้ไขเศรษฐกิจที่จะทำให้ประชาชนทุกระดับมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นทั้งระบบ การประกาศสงครามกับยาเสพติดซึ่งกำลังเป็นปัญหาใหญ่ของชาติ และการประกาศสงครามกับการฉ้อราษฎร์บังหลวง ซึ่งเป็นปัญหาเรื้อรังของประเทศมายาวนาน ควบคู่ไปกับการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศในทิศทางใหม่ให้ก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์บนพื้นฐานของภูมิปัญญาไทย ซึ่งภารกิจดังกล่าวจะอาศัยพลังของแผ่นดินเป็นพลังขับเคลื่อนให้ก้าวไปข้างหน้าด้วยความร่วมมือสนับสนุนจากข้าราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี ผมจึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างในสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีทุกท่าน จะมุ่งมั่นร่วมกันอุทิศแรงกายและแรงใจให้กับงานในหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ชยันตเข้มแข็ง รับผิดชอบ ช่วยกันแก้ไขปัญหาของชาติและสร้างความเจริญก้าวหน้าให้กับสังคมส่วนรวม โดยยึดมั่นผลประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนเป็นสำคัญ

ในโอกาสวันคล้ายวันสถาปนาสำนักนายกรัฐมนตรี ครบรอบ ๖๕ ปี ผมขออำนาจอนุภาพแห่งคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในสากล อีกทั้งพระบารมีแห่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ โปรดคลงบันดาลประทานพรให้ผู้บริหาร ข้าราชการ พนักงานและลูกจ้างในสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีทุกท่าน ประสบความสุข ความเจริญด้วยจตุรพิธพรชัยตลอดไป

พันตำรวจโท

(ทักษิณ ชินวัตร)

นายกรัฐมนตรี

# สารบัญ

## คำนำ

- พระราชประวัติ พระราชกรณียกิจ พระราชจริยวัตร และการจัดงาน ๑๐๐ ปี สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ..... ๗
- ๖๙ ปี สำนักนายกรัฐมนตรี ..... ๑๘
- ประวัติ นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี และวิสัยทัศน์ ..... ๒๔
- วิสัยทัศน์ของนายกรัฐมนตรี : นโยบายที่มอบให้แก่ผู้บริหารระดับสูงของ กระทรวง ทบวง กรม และหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ..... ๔๖
- ผู้บริหารของหน่วยงานในสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี ..... ๖๒
- ผลการดำเนินงานที่สำคัญในรอบปีที่ผ่านมา ..... ๙๖

## ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน

- การปฏิรูประบบบริหารภาครัฐ ..... ๙๘
- การปรับเปลี่ยนกฎหมายเพื่อปฏิรูประบบบริหารภาครัฐ ..... ๑๐๔
- การปฏิรูประบบและกระบวนการจัดสรรงบประมาณ ..... ๑๑๐
- การพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ..... ๑๑๔
- การประสานงานเกี่ยวกับราชการของคณะรัฐมนตรี รัฐสภา ส่วนราชการในพระองค์ กระทรวง ทบวง กรม และประชาชน ..... ๑๑๙
- การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ..... ๑๒๔
- การสำมะโนประชากรและเคหะ เพื่อการบริหารราชการ ..... ๑๒๗

## ด้านเศรษฐกิจและการลงทุน

- การส่งเสริมการลงทุน ..... ๑๓๐
- การส่งเสริมการท่องเที่ยว ..... ๑๓๔

## ด้านพลังงาน

- การดำเนินงานด้านพลังงาน ..... ๑๓๗
- การดำเนินงานด้านการผลิตไฟฟ้า ..... ๑๔๐

## ด้านระบบจราจรและขนส่ง

- การจัดระบบการจราจรทางบก ..... ๑๔๕
- การดำเนินโครงการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน ..... ๑๕๐

## ด้านความมั่นคงแห่งรัฐ

- การดำเนินงานด้านความมั่นคงแห่งชาติ ..... ๑๕๔
- การป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติ ..... ๑๕๖
- การป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ..... ๑๖๐

## ด้านการเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างรัฐและประชาชน

- การประชาสัมพันธ์ของรัฐ ..... ๑๖๓
- การพัฒนาระบบส่งสัญญาณแพร่ภาพโทรทัศน์ ..... ๑๖๖

## ด้านเสริมสร้างความสงบสุขในสังคม ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

- การรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ..... ๑๗๑
- การดำเนินงานด้านการป้องกันอุบัติเหตุ ..... ๑๗๓
- การคุ้มครองผู้บริโภค ..... ๑๗๕
- การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ..... ๑๗๙
- การช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน ..... ๑๘๐
- การแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ ..... ๑๘๓
- การสกัดรับฟังปัญหาความทุกข์ร้อนของราษฎร ..... ๑๘๔

## ด้านการศึกษาและวัฒนธรรม

- การปฏิรูปการศึกษา ..... ๑๘๘
- การสนับสนุนการวิจัย ..... ๑๙๒
- การเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ ..... ๑๙๘

## ด้านครอบครัว เด็ก เยาวชน สตรี และผู้สูงอายุ

- การส่งเสริม และพัฒนาเด็กและเยาวชน ..... ๒๐๒
- การส่งเสริมและพัฒนาสตรี ..... ๒๐๖
- การส่งเสริมสถาบันครอบครัวและผู้สูงอายุ ..... ๒๐๘

## ด้านคุณภาพชีวิต และสิ่งแวดล้อม

- การประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ..... ๒๑๐
- การดำเนินงานเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำ ..... ๒๑๓
- การดำเนินงานด้านสวนพฤกษศาสตร์ ..... ๒๑๕
- การพัฒนากิจการสวนสัตว์ ..... ๒๒๐
- การพัฒนาและส่งเสริมกีฬา ..... ๒๒๓

## ด้านการต่างประเทศ

- การดำเนินการด้านความร่วมมือต่างประเทศ ..... ๒๒๖

กฎ ก.พ. ว่าด้วยการเลื่อนขั้นเงินเดือน พ.ศ. ๒๕๔๔ ..... ๒๓๒

ท้ายเล่ม



**พระราชประวัติ พระราชกรณียกิจ พระราชจริยวัตร  
และการจัดงาน ๑๐๐ ปี  
สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี**



## พระราชประวัติ พระราชกรณียกิจ พระราชจริยวัตร และการจัดงาน ๑๐๐ ปี สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

ด้วยวันที่ ๒๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๔๓ เป็นวันคล้ายวันพระราชสมภพครบ ๑๐๐ ปี ของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ด้วยสำนึกในพระกรุณาธิคุณอันเป็นอเนกอนันต์ประการ ที่สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีได้ทรงประกอบพระราชกรณียกิจน้อยใหญ่เพื่อพสกนิกรชาวไทย ตลอดพระชนมชีพของพระองค์ท่าน ทรงดำเนินตามรอยพระยุคลบาทสมเด็จพระมหิตลาธิเบศรยศุลยเชศวิกกรมพระบรมราชชนก พระบิดาแห่งการแพทย์แผนปัจจุบันและการสาธารณสุขของไทย ทรงอุทิศทุ่มเทเพื่อความผาสุกของพสกนิกรทุกหมู่เหล่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งแนวพระราชปณิธานที่ทรงยึดมั่น

ในคุณค่าความเป็นมนุษย์ โดยไม่คำนึงถึงชาติกำเนิดและสถานะอื่นใด ด้วยพระราชหฤทัยแน่วแน่ในการช่วยเหลือประชาชนให้พ้นทุกข์และมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ก่อบังเกิดคุณประโยชน์ยิ่งใหญ่ไพศาลแก่ประเทศชาติ

พระราชกรณียกิจที่ทรงริเริ่มและปฏิบัติประสบผลสำเร็จด้วยพระปรีชาญาณ และความร่วมมือจากภาครัฐและเอกชน ไม่ว่าจะเป็นด้านการแพทย์ การสาธารณสุข การศึกษา ตลอดจนการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและการยกระดับคุณภาพชีวิต เหล่านี้ยังปรากฏผลสืบเนื่องและมีการพัฒนาการเป็นลำดับสืบมา

ด้านการแพทย์และสาธารณสุข ด้วยทรงตระหนัก



ถึงความจำเป็นของประชาชนส่วนใหญ่ในท้องที่ทางไกล ความเจริญ ซึ่งยังขาดแคลนบริการทางการแพทย์และ สาธารณสุข ทรงจัดตั้งหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ออกปฏิบัติงาน เดือนละสองครั้ง ในถิ่นทุรกันดารที่อยู่ทางไกล จนถึง ชายแดนทุกภาคของประเทศไทย เป็นที่มาของมูลนิธิ แพทย์อาสา ในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี หรือ มูลนิธิ พอ.สว. ทรงกำกับดูแลงานของ พอ.สว. ด้วย พระองค์เอง และได้เสด็จพระราชดำเนินไปในทุกพื้นที่ที่ พอ.สว. ปฏิบัติงาน

ด้านการศึกษา ด้วยความห่วงใยในการศึกษาของ เยาวชนในท้องที่ทางไกลโดยเฉพาะตามแนวชายแดน ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ตำรวจตระเวนชายแดน จัดสร้างโรงเรียนชั้นประถมทั่วประเทศมากกว่า ๓๐๐ แห่ง ณ หน่วยงานที่ตั้งของตำรวจตระเวนชายแดน ซึ่งอยู่ในพื้นที่

ทุรกันดารทางไกลการคมนาคม โดยให้ตำรวจตระเวน ชายแดนขยายขอบเขตการปฏิบัติหน้าที่ในการรักษาความ ปลอดภัยชายแดน ให้เพิ่มหน้าที่สอนหนังสือเพื่อให้ เยาวชนในท้องถิ่นนั้น ๆ มีโอกาสได้รับการศึกษาเล่าเรียน และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้จัด อุปกรณ์การศึกษาพระราชทาน โดยทรงเน้นให้นักเรียน มีสำนึกถึงความเป็นคนไทย มีสิทธิแห่งการเป็นพลเมือง เท่าเทียมกับประชาชนในพื้นที่อื่น ๆ ทั่วประเทศ

เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณา โปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้จัดตั้งมูลนิธิอานันทมหิดล ในพระบรมราชูปถัมภ์ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ทรงดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการบริหารมูลนิธิแห่งนี้ มาแต่ต้น มูลนิธิแห่งนี้จัดตั้งขึ้นเพื่อสนับสนุนผู้สำเร็จการ ศึกษาระดับปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยในสาขาวิชาต่างๆ





ของความแห้งแล้งกันดารเนื่องมาจากต้นน้ำลำธารเหือดแห้งสูญไป โดยทรงงานปลูกป่าร่วมกับข้าราชการ ตำรวจ ทหาร พลเรือนและประชาชน ทำให้ผืนป่าที่ถูกทำลายกลับสมบูรณ์งดงามขึ้นมาอีกครั้ง และราษฎรในท้องถิ่นได้ปรับวิถีการครองชีพแผนใหม่ที่ดีกว่าเดิม มีความเข้าใจในความสำคัญของการอนุรักษ์ป่าไม้และต้นน้ำลำธาร แม้เมื่อเจริญพระชนมพรรษาถึง ๙๐ พรรษา ก็ยังพระราชทานพระราชดำริจะทรงปลูกป่าบนดอยดุงเป็นผลให้เกิดโครงการพัฒนาสภาพแวดล้อม คือ โครงการพัฒนาดอยดุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อสนับสนุนคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของราษฎรในถิ่นทุรกันดารให้ดีขึ้น

สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ทรงเข้าพระราชหฤทัยถึงความรู้สึกนึกคิดและความต้องการของประชาชนผู้ยากไร้ และผู้ที่อยู่ในถิ่นทุรกันดารห่างไกลความเจริญ ว่าพวกเขาเหล่านั้นขาดอะไรและต้องการสิ่งใด ในการเสด็จพระราชดำเนินเพื่อทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแต่ละครั้ง สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี จึงพอพระราชหฤทัยที่จะเสด็จพระราชดำเนิน ไปในพื้นที่ชายแดนหรือถิ่นทุรกันดารเป็นส่วนใหญ่ และได้เสด็จพระราชดำเนินไปเยี่ยมทหารและตำรวจตระเวนชายแดนเป็นประจำทุกปี เพื่อพระราชทานขวัญและกำลังใจแก่พวกเขาเหล่านั้น รวมทั้งพระราชทานพระราชูปถัมภ์ในกิจการ



ให้มีโอกาสรับพระราชทานทุนไปศึกษาต่อในต่างประเทศจนได้รับวุฒิปริญญาตรีและปริญญาโทในวิชานั้น ๆ

ด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและการยกระดับคุณภาพชีวิต สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีทรงสนับสนุนการพัฒนาอาชีพให้แก่ราษฎรชายแดนและชาวเขาเผ่าต่างๆ ที่อาศัยอยู่ตามแนวพระราชอาณาจักร เพื่อยุติการทำไร่เลื่อนลอย ซึ่งทำให้ดินไม่ในป่าเขาที่อุดมสมบูรณ์ต้องถูกทำลายตัดโค่นลง อันเป็นต้นเหตุสำคัญ



ที่พวกเขาเริ่มการทำงาน เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน

พระราชกรณียกิจของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีที่ทรงมีต่อพสกนิกรชาวไทยมีอีกมากมายหลายประการ แม้ผลกระทบในการพัฒนาประเทศชาติและประชาชนอย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง ประชาชนทุกหมู่เหล่ามีความจงรักภักดีและเทิดทูนพระองค์เป็น “สมเด็จพระย่า” และ “แม่ฟ้าหลวง” ของปวงชนชาวไทย \*

ด้วยสำนึกในพระกรุณาธิคุณที่สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีทรงมีต่อปวงชนชาวไทยทั้งด้านการแพทย์ การสาธารณสุข การศึกษา การศาสนา ตลอดจนด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อม และการส่งเสริมประชาชนทุกหมู่เหล่าเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ทั้งในระดับครอบครัวไปจนถึงสังคมไทยโดยส่วนรวม คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒ เห็นชอบให้รัฐบาลเป็นเจ้าภาพจัดงานเฉลิมฉลองครบรอบ ๑๐๐ ปี วันคล้ายวันพระราชสมภพ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม - ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๓ และแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการ “งานเฉลิมฉลองครบรอบ ๑๐๐ ปี วันคล้ายวันพระราชสมภพ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี” โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน รัฐมนตรี ผู้ทรงคุณวุฒิ และหัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นกรรมการ คณะบดีคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล เป็นกรรมการและเลขานุการ และมีรองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (นายจิระศักดิ์ พูนผล) ร่วมเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการด้วย

สำนักนายกรัฐมนตรีโดยกรมประชาสัมพันธ์ ในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการประชาสัมพันธ์ การจัดงานเฉลิมฉลองครบรอบ ๑๐๐ ปี วันคล้ายวันพระราชสมภพ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี การ

\* กรมประชาสัมพันธ์, บันทึกไว้ด้วยใจภักดี, ห้างหุ้นส่วนจำกัด โอเดีย สแควร์, กรุงเทพฯ : ๒๕๔๔, หน้า ๔,๖





เชิญชวนให้ประชาชน หน่วยงานภาครัฐและเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศมีส่วนร่วมในการเฉลิมฉลองฯ เพื่อน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณ ได้จัดตั้งศูนย์ประชาสัมพันธ์ขึ้น ณ หอประชุมกรมประชาสัมพันธ์เพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร โดยการผลิตข่าว บทความ สารคดี นิทรรศการ และสื่อต่างๆ เผยแพร่ไปยังสื่อมวลชนต่างๆ อาทิ หนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์ รวมทั้งประชาชนทุกหมู่เหล่าได้รับทราบอย่างกว้างขวางไปทั่วประเทศ และในโอกาสปีแห่งการเฉลิมฉลองนี้ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ได้ร่วมจัดกิจกรรมเพื่อร่วมเทิดพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ในโอกาสครบรอบ ๑๐๐ ปี วันคล้ายวันพระราชสมภพ โดยการสนับสนุนการจัดงานประเพณีและกิจกรรมด้านการท่องเที่ยว ดำเนินการอนุรักษ์และฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรม งานประเพณี ตลอดจนวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวไทยแบบโบราณให้คงความเป็นเอกลักษณ์และคงอยู่สืบไป ดังนี้

๑. งานมหกรรมวัฒนธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๕ “น้ำใจไมตรี ๑๐๐ ปี สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณสมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงชินวราลงกรณ”  
ททท. ได้ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ จังหวัดเชียงราย จัดงานมหกรรมวัฒนธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๕ น้ำใจไมตรี ๑๐๐ ปี สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณสมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงชินวราลงกรณ ณ สนามกีฬาจังหวัดเชียงราย เพื่อเทิดพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ครบรอบ ๑๐๐ ปี โดยเปิดโอกาสให้เยาวชนและประชาชนในระดับภูมิภาคได้สัมผัสกับวัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมนานาชาติ ได้เรียนรู้และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวิถีชีวิต ภูมิปัญญาของแต่ละภูมิภาค และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน รวมทั้งให้นักท่องเที่ยวได้รู้จักแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมและมรดก



ทางธรรมชาติของจังหวัดเพิ่มขึ้น

๒. การแสดงประกอบ แสง - เสียง “อาช่าคนภูเขา”

ททท. และหน่วยงานภาครัฐตลอดจนภาคเอกชน ได้ร่วมกันจัดโครงการ MINI LIGHT AND SOUND PRESENTATION CHIANG RAI ตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๔๓ - เดือนเมษายน ๒๕๔๔ และในโอกาสพิเศษตลอดปี พ.ศ. ๒๕๔๔ เพื่อเทิดพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ที่ทรงเข้ามาแก้ไขปัญหาสภาพแวดล้อมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชากรจังหวัดเชียงรายด้วยพระองค์เอง จนกระทั่งทำให้บริเวณสามเหลี่ยมทองคำที่เคยเป็นแหล่งผลิตฝิ่นแหล่งใหญ่ในอดีต กลายเป็นแหล่งที่ควรค่าแก่การศึกษาและท่องเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิถีชีวิตของชาวไทยภูเขาเผ่าต่างๆ ที่ยังคงมีความเป็นอยู่และศิลปวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์และโดดเด่นในแต่ละเผ่า

๓. งานร้อยปีสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณสมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงชินวราลงกรณ

ททท. ได้ร่วมกับอุทยานเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี จัดงาน “ร้อยปีสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณสมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงชินวราลงกรณ อุทยานเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เพื่อเฉลิมฉลองวาระครบรอบ ๑๐๐ ปี วันคล้าย



วันพระราชสมภพสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี และเพื่อรำลึกถึงพระกรุณาธิคุณของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ตลอดจนเป็นการเผยแพร่ให้ความรู้ทางประวัติศาสตร์และวิถีชีวิตของคนกรุงเทพมหานครในอดีตให้แก่ประชาชนทั่วไป

#### ๔. การร่วมงาน World Expo 2000

ททท. ได้ร่วมกับมูลนิธิแม่ฟ้าหลวง กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานภาคเอกชน เข้าร่วมงาน World Expo 2000 ที่เมืองแฮโนเวอร์

สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี เพื่อส่งเสริมการค้าและการท่องเที่ยวสำหรับตลาดยุโรป ระหว่างวันที่ ๑ มิถุนายน ถึง ๓๑ ตุลาคม ๒๕๔๓ โดยประเทศไทยได้ออกร้านภายใต้ศาลาไทย และจัดแสดง “โครงการพัฒนาอดอยดุง” ของมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงเพื่อร่วมฉลองเนื่องในโอกาสครบ ๑๐๐ ปี วันพระราชสมภพของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ตามแนวคิดความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศ ซึ่งเป็นแหล่งผลิตอาหารเพื่อประชากรโลก (From Biodiversity Comes Food for the World)





๖๙ ปี สำนักนายกรัชมุนตรี

# ๖๙ ปี สำนักนายกรัฐมนตรี

## ความเป็นมา

ประเทศไทยได้เปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบบสมบูรณาญาสิทธิราช เป็นการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๗๕ และได้มีนายกรัฐมนตรีคนแรก คือ พระยามโนปกรณนิติธาดา (ก้อน หุตะสิงห์) ซึ่งเข้ารับตำแหน่งเมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๔๗๕ ดังนั้น จึงถือเอาวันที่ ๒๘ มิถุนายน เป็นวันสถาปนาสำนักนายกรัฐมนตรี แม้ว่าจะมีพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พุทธศักราช ๒๔๗๖ ให้จัดตั้งสำนักนายกรัฐมนตรีอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๔๗๖ แต่มิได้ถือเอาวันที่ ๙ ธันวาคม เป็นวันสถาปนา ด้วยเหตุผลว่า วันที่ ๒๘ มิถุนายนเป็นวันเริ่มต้นการบริหารงานของนายกรัฐมนตรี และเป็นวันเริ่มปฏิบัติงานของหน่วยงานที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับกิจการของนายกรัฐมนตรี

## รายชื่อนายกรัฐมนตรีตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

ภายใต้ระยะเวลา ๖๙ ปี ประเทศไทยมีนายกรัฐมนตรีมาแล้ว รวมทั้งสิ้น ๒๓ คน โดยมีรายนามตามลำดับดังนี้

๑. พระยามโนปกรณนิติธาดา (ก้อน หุตะสิงห์) ระยะเวลาดำรงตำแหน่ง ๓ สมัย ตั้งแต่วันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๔๗๕ - ๒๐ มิถุนายน ๒๔๗๖

๒. พันเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา (พจน์ พหลโยธิน) ระยะเวลาดำรงตำแหน่ง ๕ สมัย ตั้งแต่วันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๔๗๖ - ๑๖ ธันวาคม ๒๔๘๑

๓. จอมพล ป. พิบูลสงคราม (แปลก พิบูลสงคราม) อยู่ในตำแหน่งนานที่สุดถึง ๘ สมัย คือ สมัยที่ ๑ วันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๔๘๑ - ๖ มีนาคม ๒๔๘๕ สมัยที่ ๒ วันที่ ๗ มีนาคม ๒๔๘๕ - ๑ สิงหาคม ๒๔๘๗ สมัยที่ ๓ วันที่ ๘ เมษายน ๒๔๙๑ - ๒๔ มิถุนายน ๒๔๙๒

สมัยที่ ๔ วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๔๙๒ - ๒๙ พฤศจิกายน ๒๔๙๔ สมัยที่ ๕ วันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๔๙๔ - ๖ ธันวาคม ๒๔๙๔ สมัยที่ ๖ วันที่ ๖ ธันวาคม ๒๔๙๔ - ๒๓ มีนาคม ๒๔๙๕ สมัยที่ ๗ วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๔๙๕ - ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๐ และสมัยที่ ๘ วันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๐๐ - ๑๖ กันยายน ๒๕๐๐

๔. พันตรี ควง อภัยวงศ์ ระยะเวลาดำรงตำแหน่ง ๔ สมัย คือ สมัยที่ ๑ วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๔๘๗ - ๓๑ สิงหาคม ๒๔๘๘ สมัยที่ ๒ วันที่ ๓๑ มกราคม ๒๔๘๙ - ๒๔ มีนาคม ๒๔๘๙ สมัยที่ ๓ วันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๔๙๐ - ๖ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๑ และสมัยที่ ๔ วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๑ - ๘ เมษายน ๒๔๙๑

๕. นายทวี บุณยเกตุ ระยะเวลาดำรงตำแหน่ง ๑๗ วัน ตั้งแต่วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๔๘๘ - ๑๗ กันยายน ๒๔๘๘

๖. หม่อมราชวงศ์ เสนีย์ ปราโมช ระยะเวลาดำรงตำแหน่ง ๔ สมัย คือ สมัยที่ ๑ วันที่ ๑๗ กันยายน ๒๔๘๘ - ๓๑ มกราคม ๒๔๘๙ สมัยที่ ๒ วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘ - ๑๔ มีนาคม ๒๕๑๘ สมัยที่ ๓ วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๑๙ - ๒๓ กันยายน ๒๕๑๙ และสมัยที่ ๔ วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๑๙ - ๖ ตุลาคม ๒๕๑๙

๗. นายปรีดี พนมยงค์ ระยะเวลาดำรงตำแหน่ง ๒ สมัย ตั้งแต่วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๔๘๙ - ๒๑ สิงหาคม ๒๔๘๙

๘. พลเรือตรี ถวัลย์ ธำรงนาวาสวัสดิ์ ระยะเวลาดำรงตำแหน่ง ๒ สมัย ตั้งแต่วันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๔๘๙ - ๘ พฤศจิกายน ๒๔๙๐

๙. นายพจน์ สารสิน ระยะเวลาดำรงตำแหน่ง ตั้งแต่วันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๐๐ - ๒๖ ธันวาคม ๒๕๐๐

๑๐. จอมพล ถนอม กิตติขจร ระยะเวลาดำรงตำแหน่ง ๕ สมัย คือ สมัยที่ ๑ วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๐๑ - ๒๐ ตุลาคม ๒๕๐๑ สมัยที่ ๒ วันที่ ๙ ธันวาคม

๒๕๐๖ - ๗ มีนาคม ๒๕๑๒ สมัยที่ ๓ วันที่ ๗ มีนาคม  
๒๕๑๒ - ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๑๔ สมัยที่ ๔ วันที่  
๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๑๔ - ๑๗ ธันวาคม ๒๕๑๕ และ  
สมัยที่ ๕ วันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๑๕ - ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖  
๑๑. จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ ระยะเวลา  
ดำรงตำแหน่ง ตั้งแต่วันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๒ -  
๘ ธันวาคม ๒๕๐๖

๑๒. ศาสตราจารย์สัญญา ธรรมศักดิ์ ระยะเวลา  
ดำรงตำแหน่ง ๒ สมัย ตั้งแต่วันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๑๖ -  
๒๖ มกราคม ๒๕๑๘

๑๓. หม่อมราชวงศ์ คึกฤทธิ์ ปราโมช ระยะเวลา  
ดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๑๘ - ๑๒  
มกราคม ๒๕๑๙

๑๔. นายธานี นทร์ กรัยวิเชียร ระยะเวลา  
ดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๑๙ -  
๒๐ ตุลาคม ๒๕๒๐

๑๕. พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ ระยะเวลา  
ดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ -  
๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๓

๑๖. พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ ระยะเวลาดำรง  
ตำแหน่ง ๓ สมัย ตั้งแต่วันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๒๓ -  
๒๘ เมษายน ๒๕๓๑

๑๗. พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ ระยะเวลาดำรง  
ตำแหน่ง ๒ สมัย ตั้งแต่วันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๓๑ -  
๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๔

๑๘. นายอานันท์ ปันยารชุน ระยะเวลาดำรง  
ตำแหน่ง ๒ สมัย ตั้งแต่วันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๓๔ -  
๑๓ กันยายน ๒๕๓๕

๑๙. พลเอก สุจินดา คราประยูร ระยะเวลาดำรง  
ตำแหน่งตั้งแต่วันที่ ๗ เมษายน ๒๕๓๕ - ๒๔ พฤษภาคม  
๒๕๓๕

๒๐. นายชวน หลีกภัย ระยะเวลาดำรงตำแหน่ง  
ตั้งแต่วันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๓๕ - ๑๙ พฤษภาคม  
๒๕๓๘ และ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ - ๙ พฤศจิกายน  
๒๕๔๓

๒๑. นายบรรหาร ศิลปอาชา ระยะเวลาดำรง  
ตำแหน่งตั้งแต่วันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๓๘ -  
๒๗ กันยายน ๒๕๓๙

๒๒. พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ ระยะเวลา  
ดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๓๙ -  
๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๐

๒๓. พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร ได้รับ  
พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ดำรงตำแหน่ง  
นายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔<sup>๖</sup>

## เครื่องหมายราชการของสำนักนายกรัฐมนตรี



เป็นรูปกลม ลายกลางเป็นรูปรัฐธรรมนูญมีรัศมี ประดิษฐาน  
อยู่บนพาน ๒ ชั้น เหนือคอง มีรูปราชสีห์กับคชสีห์ยืนในท่าแผ่ หันหน้า  
เข้าหากันอยู่ ๒ ข้าง<sup>๗</sup>

<sup>๖</sup> วารสาร สลน. สมพันธ์ ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๔ (มกราคม-กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔), "นายกรัฐมนตรีของไทย"

<sup>๗</sup> ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดภาพเครื่องหมายราชการตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายราชการ วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๔๘๒ (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๖ หน้า ๒๓๘๑ ตอนที่ ๘๒ ลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๔๘๒)

เครื่องหมายราชการของสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นรูปกลม ลายกลางเป็นรูปรัฐธรรมนูญ มีรัศมี ประดิษฐานอยู่บนพาน ๒ ชั้นเหนือตั้ง มีรูปราชสีห์กับ คชสีห์ยืนในท่าแผ่นหันหน้าเข้าหากันอยู่ ๒ ข้าง ซึ่งหมายถึงระบอบการปกครองที่มีรัฐธรรมนูญเป็นแม่บทแห่ง ประชาธิปไตย ซึ่งพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๗ พระราชทานให้แก่ปวงชนชาวไทย คือ รัฐธรรมนูญที่มีตราครุฑด้านบน และรัศมี ๗ ดวง ส่วนราชสีห์ ซึ่งเป็นตราประจำตำแหน่งอัครเสนาบดี สมุหนายก ที่บังคับบัญชาปกครองข้าราชการพลเรือน และ คชสีห์ซึ่งเป็นตราประจำตำแหน่งอัครเสนาบดีสมุหกลาโหม ที่บังคับบัญชาปกครองข้าราชการทหาร อันเป็น ข้าราชการสนองเบื้องพระยุคลบาทพระเจ้าแผ่นดินมาแต่ ครั้งโบราณนั้น จะเป็นผู้ดูแลและรักษาไว้ซึ่งอำนาจ อธิปไตยที่มาจากปวงชนชาวไทย คือ รัฐธรรมนูญที่ได้รับ พระราชทานเมื่อครั้งเปลี่ยนแปลงการปกครอง เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๔๗๕ ดังนั้น เครื่องหมายราชการของ สำนักนายกรัฐมนตรีจึงเป็นสัญลักษณ์ของตำแหน่ง อัครมหาเสนาบดี ๒ ตำแหน่ง อันหมายถึง นายกรัฐมนตรี ซึ่งเป็นผู้นำการบริหารแผ่นดินที่ประชาชนชาวไทย ได้เลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งการปกครอง ราชอาณาจักรไทย อันถือเป็นสัญลักษณ์ของการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยนั่นเอง<sup>๕</sup>

## การบริหารงานในปัจจุบัน

ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง

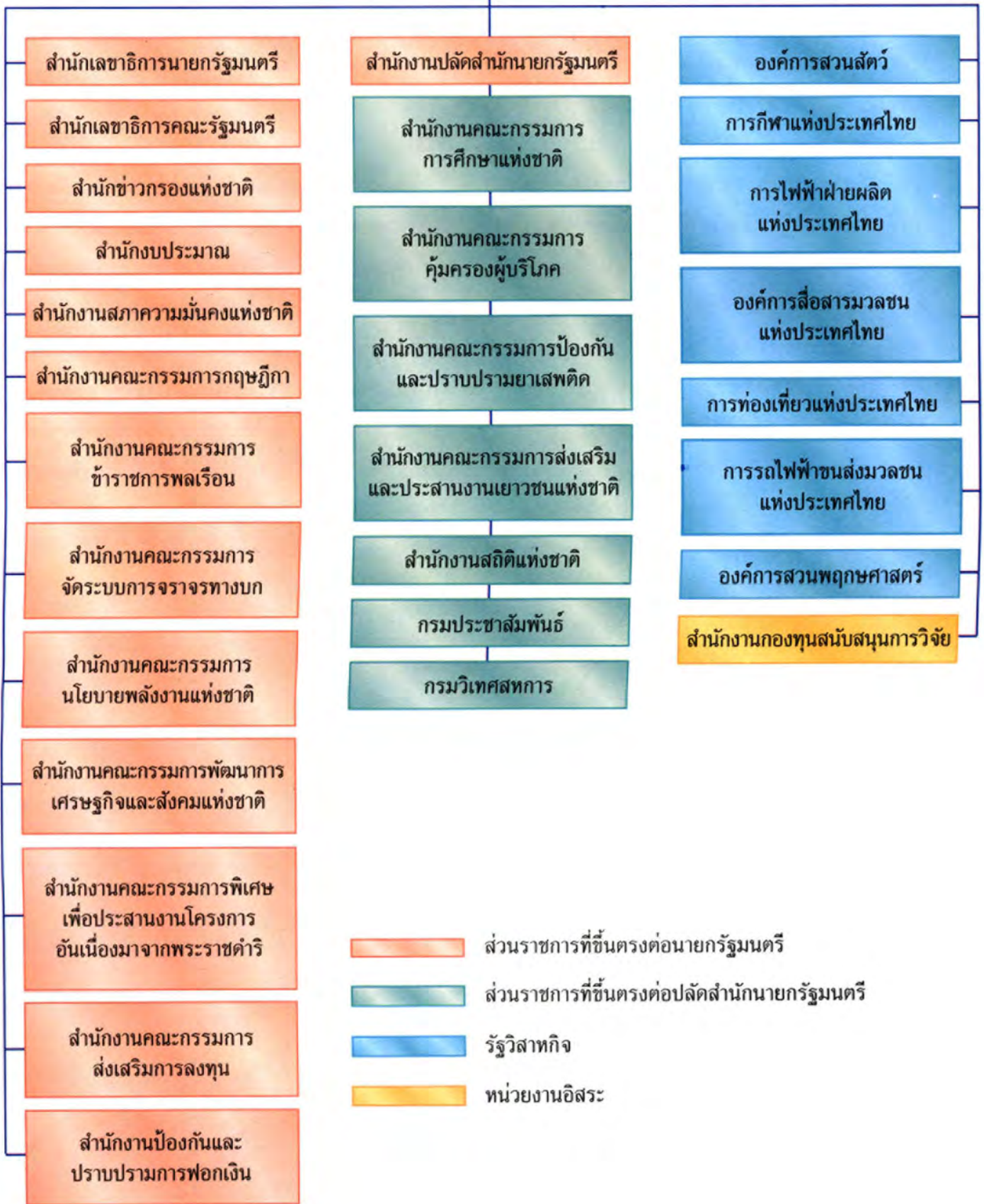
ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดให้ สำนักนายกรัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการ ทั่วไปของนายกรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรี กิจการ เกี่ยวกับการทำงบประมาณแผ่นดินและราชการอื่น ตามที่ได้มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของ สำนักนายกรัฐมนตรี หรือส่วนราชการ ซึ่งสังกัดสำนัก นายกรัฐมนตรี หรือราชการอื่นๆ ซึ่งมีได้อยู่ภายใน อำนาจและหน้าที่ของกระทรวงใดกระทรวงหนึ่ง โดยเฉพาะ

สำนักนายกรัฐมนตรีมีนายกรัฐมนตรีเป็นผู้บังคับ บัญชาข้าราชการ และกำหนดนโยบายของสำนักนายกรัฐมนตรีให้สอดคล้องกับนโยบายที่คณะรัฐมนตรี กำหนดหรืออนุมัติ และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการ ของสำนักนายกรัฐมนตรี โดยมีรองนายกรัฐมนตรีและ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นผู้ช่วยสั่งและ ปฏิบัติราชการ กับมีปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีรับผิดชอบ ควบคุมราชการประจำในสำนักนายกรัฐมนตรี โดยมี รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีและผู้ช่วยปลัด สำนักนายกรัฐมนตรี เป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการ

สำนักนายกรัฐมนตรีมีการแบ่งส่วนราชการ ที่แตกต่างไปจากกระทรวง ทบวงอื่น คือ มีทั้ง ส่วนราชการที่กฎหมายกำหนดให้หัวหน้าส่วนราชการ ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีและส่วนราชการที่ขึ้นตรงต่อ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี รวมทั้งรัฐวิสาหกิจ และ หน่วยงานอิสระอื่น ในปัจจุบันแบ่งออกเป็นส่วนราชการ ๒๑ แห่ง รัฐวิสาหกิจ ๗ แห่ง และหน่วยงานอิสระ ๑ แห่ง จำแนกตามแผนภูมิ ดังนี้

<sup>๕</sup> อาลัย อิงคะฉนิช “ประวัติสำนักนายกรัฐมนตรี” ตีพิมพ์ใน “๖๐ ปี สำนักนายกรัฐมนตรี ๒๘ มิถุนายน ๒๕๓๕”

**นายกรัฐมนตรี**  
**สำนักนายกรัฐมนตรี**



- ส่วนราชการที่ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี
- ส่วนราชการที่ขึ้นตรงต่อปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
- รัฐวิสาหกิจ
- หน่วยงานอิสระ

หน่วยงานภายใต้สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นหน่วยงานที่มีบทบาทภารกิจที่สำคัญของประเทศ กล่าวคือ เป็นหน่วยงานที่กำหนดนโยบายและประสานงานในระดับชาติ ได้แก่ การจัดทำงบประมาณ การรักษาความมั่นคงของชาติ ด้านการข่าวและการปราบปราม การตรากฎหมาย การวางแผนพัฒนาประเทศ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางประสานงาน ในการจัดทำแผนงานและโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ การส่งเสริมการลงทุน การศึกษา การพลังงาน การบริหารจัดการภาครัฐและการบริหารงานบุคคล การท่องเที่ยว การวิเคราะห์และเผยแพร่ข้อมูลทางสถิติ การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด การป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การจัดระบบการจราจร การขนส่ง การประสานความร่วมมือกับต่างประเทศ การประชาสัมพันธ์ของรัฐ การส่งเสริม

พัฒนาเด็กและเยาวชน การคุ้มครองผู้บริโภค การกีฬา การส่งเสริมสนับสนุนการวิจัย การรักษาทรัพยากรธรรมชาติและ การพัฒนากิจการสวนสัตว์และพฤกษศาสตร์

## สรุป

ตลอดระยะเวลา ๖๙ ปี ที่หน่วยงานภายใต้สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้ปฏิบัติหน้าที่รับผิดชอบเพื่อนำนโยบายของรัฐบาลไปปฏิบัติให้บังเกิดผลอย่างจริงจัง สอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรีและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาตินั้น สำนักนายกรัฐมนตรีได้มุ่งมั่นดำเนินการโดยยึดประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนเป็นที่ตั้ง โดยได้ปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดี ส่งผลให้มีส่วนสำคัญที่ทำให้การพัฒนาประเทศทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองเจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคงจากอดีตมาจนถึงปัจจุบัน



A misty forest scene with a stream flowing over rocks. The text is overlaid on the image.

ประวัติ

นายกรัฐมนตรี

รองนายกรัฐมนตรี

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

และวิสัยทัศน์

# พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร

## นายกรัฐมนตรี



### เกิด

- ๒๖ กรกฎาคม ๒๔๙๒ อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

### การศึกษา

พ.ศ. ๒๕๐๐ - ๒๕๑๐

- ได้รับความศึกษาเบื้องต้นที่โรงเรียนประชาบาลบ้านสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ และระดับมัธยมศึกษาที่โรงเรียน มงฟอร์ตวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่

พ.ศ. ๒๕๑๒

- สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนเตรียมทหาร รุ่นที่ ๑๐

พ.ศ. ๒๕๑๖

- สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ รุ่นที่ ๒๖ โดยสอบได้คะแนนเป็นที่ ๑ ของรุ่น

พ.ศ. ๒๕๑๗ - ๒๕๑๘

- ได้รับทุนรัฐบาล (ทุน ก.พ.) ไปศึกษาต่อระดับปริญญาโท และสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท สาขา Criminal Justice จาก Eastern Kentucky University ประเทศสหรัฐอเมริกา (GPA 4.0)

พ.ศ. ๒๕๒๐ - ๒๕๒๑

- ไปศึกษาต่อระดับปริญญาเอก และสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกสาขา Criminal Justice จาก Sam Houston State University ประเทศสหรัฐอเมริกา

## ประวัติการทำงาน

พ.ศ. ๒๕๑๖ - ๒๕๓๐

- รัับราชการกรมตำรวจ ตำแหน่งสุดท้ายที่ได้รับคือ รองผู้กำกับการนโยบายและแผนงานกองบังคับการ อำนวยการกองบัญชาการตำรวจนครบาล

พ.ศ. ๒๕๓๐ - ๒๕๓๗

- ได้ลาออกจากราชการเพื่อประกอบธุรกิจส่วนตัว และดำรง ตำแหน่งประธานกรรมการ บริษัท ชินวัตรคอมพิวเตอร์ แอนด์ คอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด (มหาชน)

๒ พฤศจิกายน ๒๕๓๗ -

- ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๘

๒๘ พฤษภาคม ๒๕๓๘ -

- ดำรงตำแหน่งหัวหน้าพรรคพลังธรรม

๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๓๙

๒๐ กรกฎาคม ๒๕๓๘ -

- ดำรงตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรี รับผิดชอบงาน

๑๔ สิงหาคม ๒๕๓๙

- ด้านจราจร (นายกรัฐมนตรี บรรหาร ศิลปอาชา)

๑๕ สิงหาคม -

- ดำรงตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรี (นายกรัฐมนตรี

๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๐

- พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ)

๑๔ กรกฎาคม ๒๕๔๑ - ปัจจุบัน -

- ก่อตั้งพรรคไทยรักไทย และดำรงตำแหน่งหัวหน้าพรรค ไทยรักไทย

๖ มกราคม - ๑๑ มีนาคม ๒๕๔๔ -

- สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ระบบบัญชีรายชื่อพรรค ไทยรักไทย

๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ - ปัจจุบัน -

- ได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ดำรงตำแหน่ง นายกรัฐมนตรี คนที่ ๒๓ ของประเทศไทย

## บทบาททางสังคม

๒๐ กันยายน ๒๕๓๖

- เป็นผู้ก่อตั้งมูลนิธิไทยคม และเป็นผู้ริเริ่มแนวคิดที่จะนำ ดาวเทียมสื่อสาร “ไทยคม” มาใช้ประโยชน์ทางด้าน การศึกษาผ่านดาวเทียม เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กชนบท ผู้ยากไร้ที่ไม่สามารถเรียนต่อได้มีโอกาสเรียนต่อในท้องถิ่น ของตนเอง ทั้งนี้โดยได้รับความร่วมมือจากกรมการศึกษา นอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ

พ.ศ. ๒๕๓๖ - ปัจจุบัน

- เป็นรองประธานมูลนิธิไทยคม

พ.ศ. ๒๕๓๗ - ปัจจุบัน

- เป็นประธานที่ปรึกษานักเรียนเตรียมทหารรุ่นที่ ๑๐ และ นักเรียนนายร้อยตำรวจรุ่นที่ ๒๖

๙ กันยายน ๒๕๔๑ - ปัจจุบัน

- สมาชิกกิตติมศักดิ์สมาคมนายทหารนอกประจำการ

๑๒ กันยายน ๒๕๔๑ - ปัจจุบัน

- นายกสมาคมชาวเหนือ

๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒ - ปัจจุบัน

- ประธานกิตติมศักดิ์สมาคมชาวเหนือ แห่งกรุงวอชิงตัน ดีซี ประเทศสหรัฐอเมริกา

๒๘ มิถุนายน ๒๕๔๒ - ปัจจุบัน

- ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์สมาคมชาวเหนือ แห่งมลรัฐอิลลินอยส์ ประเทศสหรัฐอเมริกา

๒๒ กันยายน ๒๕๔๒ - ปัจจุบัน

- ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ชมรมชาวเหนือ จังหวัดนนทบุรี

## รางวัลเกียรติคุณ

- พ.ศ. ๒๕๓๕ - ได้รับรางวัล “1992 ASEAN Business Man of the Year” จาก ASEAN Institute ประเทศอินโดนีเซีย
- พ.ศ. ๒๕๓๕ - ได้รับรางวัล “เกียรติยศจักรดาว” ด้านพัฒนาเศรษฐกิจ จากคณะกรรมการมูลนิธิโรงเรียนเตรียมทหาร
- พ.ศ. ๒๕๓๗ - ได้รับรางวัล “บุคคลดีเด่นผู้พัฒนาโทรคมนาคมเพื่อสังคมของประเทศไทยประจำปี ๒๕๓๖” จากสมาคมโทรคมนาคมแห่งประเทศไทย
- ได้รับยกย่องจากหนังสือพิมพ์ Singapore Business Times ให้เป็น ๑ ใน ๑๒ นักรุกิจผู้นำของเอเชีย
- ได้รับคัดเลือกจากนิตยสาร Financial World ที่มีชื่อเสียงของสหรัฐอเมริกาให้เป็นหนึ่งใน Asian CEO of the Year
- ได้รับพระราชทานปริญญา วารสารศาสตร์ดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ได้รับคัดเลือกให้เป็นคนไทยคนแรก และเป็นบุคคลที่ ๓ ที่ได้รับทุน “Lee Kuan Yew Exchange Fellowship” จากประเทศสิงคโปร์
- พ.ศ. ๒๕๓๘ - ได้รับคัดเลือกเป็น ๑ ใน ๓ คนไทยดีเด่น ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศไทยและฟิลิปปินส์ เข้ารับรางวัลจากสถานทูตฟิลิปปินส์
- พ.ศ. ๒๕๓๙ - ได้รับรางวัล “Outstanding Criminal Justice Alumnus Awards” จาก Criminal Justice Centre, Sam Houston State University และได้รับรางวัล “Distinguished Alumni Award” จากมหาวิทยาลัยเดียวกัน เมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๓๙
- พ.ศ. ๒๕๔๐ - ได้รับรางวัลเกียรติยศจากสมาคมช่างภาพสื่อมวลชนแห่งประเทศไทย ในฐานะบุคคลที่ทำประโยชน์ต่อสังคม สาขานักการเมือง และบุคคลดีเด่นในสายช่างภาพสื่อมวลชน
- ๒๙ มีนาคม - ๔ เมษายน ๒๕๔๑ - ได้รับเชิญจากรัฐบาลประเทศออสเตรเลีย เดินทางไปประเทศออสเตรเลียในโครงการ “Special Visitor Program”
- ๘ - ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ - ได้รับเชิญในฐานะแขกของ The Chinese People’s Institute of Foreign Affairs เดินทางไปประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน

## เครื่องราชอิสริยาภรณ์

- พ.ศ. ๒๕๓๙ - เครื่องราชอิสริยาภรณ์ช้างเผือก ชั้นสูงสุด ชื่อ มหาปรมาภรณ์
- พ.ศ. ๒๕๓๘ - เครื่องราชอิสริยาภรณ์มงกุฎไทย ชั้นสูงสุด ชื่อ มหาวชิรมงกุฎ

## วิสัยทัศน์

- ดูรายละเอียด วิสัยทัศน์ของนายกรัฐมนตรี : นโยบายที่มอบให้แก่ผู้บริหารระดับสูงของกระทรวง ทบวง กรม และหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ

# พลเอก ขวาลิต ขงใจยุทธ

## รองนายกรัฐมนตรี



### เกิด

- ๑๕ พฤษภาคม ๒๔๗๕

### การศึกษา

- โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
- โรงเรียนสื่อสารกองทัพบก ฟอร์ตบอนมัท ประเทศสหรัฐอเมริกา
- โรงเรียนเสนาธิการทหารบก
- โรงเรียนเสนาธิการทหารบก ฟอรัคริบเวลล์เวิร์ด สหรัฐอเมริกา

### ประวัติการทำงาน

พ.ศ. ๒๕๒๘

- เสนาธิการทหารบก

พ.ศ. ๒๕๒๙

- ผู้บัญชาการทหารบก

พ.ศ. ๒๕๓๐ - ๒๕๓๓

- ผู้บัญชาการทหารบก และรักษาราชการผู้บัญชาการทหารสูงสุด

พ.ศ. ๒๕๓๐

- รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

มีนาคม ๒๕๓๕

- สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนนทบุรี เขต ๑ พรรคความหวังใหม่

พฤษภาคม ๒๕๓๕

- ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร

กันยายน ๒๕๓๕

- สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนนทบุรี เขต ๑ พรรคความหวังใหม่

กันยายน ๒๕๓๖

- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

กรกฎาคม ๒๕๓๗

- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

กรกฎาคม ๒๕๓๘

- รองนายกรัฐมนตรี

- สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครพนม เขต ๑ พรรคความหวังใหม่

- รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

- พฤศจิกายน ๒๕๓๙ - สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครพนม เขต ๑ พรรคความหวังใหม่
- พฤศจิกายน ๒๕๔๐ - นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
- มกราคม ๒๕๔๔ - ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร
- กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ - ปัจจุบัน - สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคความหวังใหม่
- กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ - ปัจจุบัน - รองนายกรัฐมนตรี และ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

### เครื่องราชอิสริยาภรณ์

- ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ - เหรียญทองมงกุฎไทย
- ๕ ธันวาคม ๒๕๐๙ - เหรียญจักรมาลา
- ๑๑ กันยายน ๒๕๑๑ - เหรียญชัยสมรภูมิ (เวียดนาม)
- ๑๗ ธันวาคม ๒๕๑๑ - เครื่องหมายเหล่านี้ระดับแพรพรรณ เหรียญชัยสมรภูมิ (เวียดนาม)
- ธันวาคม ๒๕๑๑ - เหรียญบรมชัสตารมีคอล ชั้นวี
- ๒๕ กันยายน ๒๕๑๓ - เหรียญพิทักษ์เสรีชน ชั้นที่ ๒
- ๕ ธันวาคม ๒๕๒๖ - มหาวชิรมงกุฎ (ม.ว.ม.)
- ๕ ธันวาคม ๒๕๒๗ - มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก (ม.ป.ช.)
- ๕ พฤษภาคม ๒๕๓๐ - ทูตยจุลจอมเกล้าพิเศษ (ท.จ.ว.)
- ๒๗ มีนาคม ๒๕๓๓ - รามาธิบดี ชั้นที่ ๒ มหาโยธิน (ม.ร.)
- ๒๕ กันยายน ๒๕๓๓ - เหรียญรามเกียรติ์ลูกเสือสดุดี ชั้นพิเศษ
- ๕ ธันวาคม ๒๕๓๙ - ปฐมดิเรกคุณาภรณ์ (ป.ภ.)

### เครื่องราชอิสริยาภรณ์ต่างประเทศ

- ๕ สิงหาคม ๒๕๓๐ - เหรียญ Katika Ekapakst Utama ประเทศอินโดนีเซีย
- ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๐ - ออร์เดอร์ เดล ลิเบร์ตาเคอร์ ซานมาร์ติน ชั้นกรัซ ครูซ ประเทศอาร์เจนตินา
- ลิเจิน ออฟ ออเนอร์ (ตีกรี ออฟ ซีพ คอมมานเดอร์) ประเทศฟิลิปปินส์

### วิสัยทัศน์

- ต้องยกระดับชีวิตความเป็นอยู่และรายได้ของประชาชนให้สำเร็จ ประเทศจึงจะมั่นคง ต้องทำให้ประเทศมั่นคง ประชาชนจึงจะมีความมั่งคั่ง

# นายสุวิทย์ คุณกิตติ

## รองนายกรัฐมนตรี



### เกิด

- ๑๗ ตุลาคม ๒๕๐๐

### การศึกษา

- ปริญญาตรี และปริญญาโท (เคมี)  
มหาวิทยาลัยเคนตักกี สหรัฐอเมริกา

### ประวัติการทำงาน

- ประธานคณะกรรมการกิจการสภาผู้แทนราษฎร
- ประธานคณะอนุกรรมการจัดทำแผนพัฒนาสภาผู้แทนราษฎร
- ประธานคณะกรรมการกิจการสตรีและเยาวชน
- ประธานคณะกรรมการนโยบายวิจัยรัฐสภา
- ประธานคณะอนุกรรมการมันสำปะหลัง
- กรรมการบริหารสหภาพรัฐสภานานาชาติ (คนไทยคนแรกและคนเดียวที่ได้รับเลือกตั้ง)
- สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดขอนแก่น ๗ สมัย (ปี ๒๕๒๖, ๒๕๒๙, ๒๕๓๑, ๒๕๓๕/๑, ๒๕๓๕/๒, ๒๕๓๘, ๒๕๓๙)
- พ.ศ. ๒๕๓๐ - ๒๕๓๓ - สภานายกพิเศษแห่งเนติบัณฑิตยสภา
- พ.ศ. ๒๕๓๕, ๒๕๓๙ - ๒๕๔๑ - สภานายกพิเศษแห่งสหภาพนายความแห่งประเทศไทย

## ตำแหน่งสำคัญทางการเมือง

- ๒๙ มกราคม ๒๕๔๔ - สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ
- พ.ศ. ๒๕๔๔ - รองนายกรัฐมนตรี
- พ.ศ. ๒๕๔๑ - ๒๕๔๒ - รองนายกรัฐมนตรี และ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม
- พ.ศ. ๒๕๔๑ - รองนายกรัฐมนตรี
- พ.ศ. ๒๕๔๐ - ๒๕๔๑ - รองนายกรัฐมนตรี และ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
- พ.ศ. ๒๕๓๙ - ๒๕๔๐ - รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
- พ.ศ. ๒๕๓๘ - ๒๕๓๙ - รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- พ.ศ. ๒๕๓๘ - รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- พ.ศ. ๒๕๓๕ - รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

## บุคลิก

- เป็นคนเรียบง่าย ตัดสิน ทำงานหนัก เป็นนักคิด นักปฏิบัติ แผนวิทยาศาสตร์ มีความคิดริเริ่ม กล้าตัดสินใจและทำงานอย่างมีระบบ

## อุดมการณ์

- ยึดมั่นในหลักการ โปร่งใส กล้าตัดสินใจเป็นระบบ

## วิสัยทัศน์

- คิดทันโลก

# นายเดช บุญ-หลง รองนายกรัฐมนตรี



## เกิด

- ๘ มกราคม ๒๔๗๓ กรุงเทพมหานคร

## การศึกษา

- ปริญญาตรี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

## ประวัติการทำงาน

พ.ศ. ๒๕๓๒ - ๒๕๓๔

- สมาชิกวุฒิสภา

พ.ศ. ๒๕๓๗

- รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม

พ.ศ. ๒๕๓๘

- เลขาธิการนายกรัฐมนตรี

กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ - ปัจจุบัน

- รองนายกรัฐมนตรี และ  
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

## เครื่องราชอิสริยาภรณ์

พ.ศ. ๒๕๓๓

- มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก

พ.ศ. ๒๕๓๒

- มหาวชิรมงกุฏ

พ.ศ. ๒๕๓๘

- ทูตยศเรกคณาภรณ์

## วิสัยทัศน์

- ยึดถือพุทธศาสนา อิทธิบาท ๔ ประกอบด้วย ฉันทะ วิริยะ  
จิตตะ วิมังสา

# นายพงษ์พล อติเรกสาร

## รองนายกรัฐมนตรี



### เกิด

- ๒๓ มีนาคม ๒๔๘๕ กรุงเทพมหานคร

### การศึกษา

- ปริญญาตรี ด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ จาก Lehigh University ประเทศสหรัฐอเมริกา
- ปริญญาโท ด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ จาก American University ประเทศสหรัฐอเมริกา
- วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่น ๓๒

### ประวัติการทำงาน

พ.ศ. ๒๕๐๙ - ๒๕๑๑

- รับราชการกรมเศรษฐกิจสัมพันธ์ กระทรวงเศรษฐกิจ

พ.ศ. ๒๕๑๑ - ๒๕๑๖

- รับราชการกรมประมวลข่าวกลาง สำนักนายกรัฐมนตรี

พ.ศ. ๒๕๒๔ - ๒๕๒๖

- ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

พ.ศ. ๒๕๒๙ - ๒๕๓๔

- ผู้อำนวยการองค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์

พ.ศ. ๒๕๓๕

- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

พ.ศ. ๒๕๓๘ - ๒๕๓๙

- รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

พ.ศ. ๒๕๔๐ - ๒๕๔๓

- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ - ปัจจุบัน

- รองนายกรัฐมนตรี

### เครื่องราชอิสริยาภรณ์

พ.ศ. ๒๕๔๑

- มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก

## วิสัยทัศน์

- โลกในศตวรรษที่ ๒๑ จะมีประชากร ๘,๐๐๐ ล้านคน เพิ่มขึ้นจาก ๕,๐๐๐ ล้านคนที่มีในศตวรรษที่ ๒๐ เมื่อประชากรเพิ่มขึ้น ความต้องการบริโภคก็จะเพิ่มขึ้นตามไปด้วยโดยเฉพาะอาหารซึ่งคาดว่าทุกประเทศจะประสบปัญหาการผลิตอาหารให้เพียงพอ ความต้องการบริโภคในอนาคต ประเทศไทยได้รับการประเมินให้เป็นประเทศที่มีศักยภาพในการผลิตอาหารเลี้ยงโลก แต่ข้อเท็จจริงในปัจจุบัน คือ ผลผลิตการเกษตรของประเทศไทยขายไม่ได้ในตลาดโลก สาเหตุสำคัญที่ผมค้นพบในขณะดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ คือ การผลิตที่ไม่ตรงความต้องการของตลาด ดังนั้น นโยบายการผลิตของประเทศไทยจึงต้องเปลี่ยนไป จากเดิมที่ผลิตแล้วจึงหาตลาดขายมาเป็นผลิตตามความต้องการของตลาด ซึ่งเมื่อตอนที่ผมรับภาระด้านการผลิตในขณะดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผมได้เริ่มนโยบายนี้ไว้แล้ว ปัจจุบันผมรับภาระด้านการตลาด ผมจะดำเนินแนวทางที่ได้วางไว้ต่อไป โดยจะสร้างทีมไทยแลนด์ ในการขายสินค้าไทยเพื่อเจาะไปถึงผู้บริโภคที่แท้จริง และจะประสานความต้องการของตลาดกับการผลิตของประเทศไทย

# นายพิทักษ์ อินทรวินัยนันท์

## รองนายกรัฐมนตรี



### เกิด

- ๑๖ เมษายน ๒๔๘๖

### การศึกษา

- ปริญญาตรี ศิลปศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยอีสเทิร์น วอชิงตัน ประเทศสหรัฐอเมริกา
- ปริญญาโท บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์น วอชิงตัน ประเทศสหรัฐอเมริกา

### ประวัติการทำงาน

- วุฒิสมาชิก
- รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
- รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
- กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ - ปัจจุบัน - รองนายกรัฐมนตรี

### เครื่องราชอิสริยาภรณ์

- พ.ศ. ๒๕๔๑ - มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก
- พ.ศ. ๒๕๔๐ - มหาวชิรมงกุฏ

## วิสัยทัศน์

การทำงานภายใต้ต้นนโยบาย “คิดใหม่ ทำใหม่” เป็นความคิดแนวใหม่ ในการพัฒนาบ้านเมืองสำหรับผมแล้วอยากเห็นทั้งผู้บริหาร ประชาชน และกลไก ทุกส่วนของสังคม กล้าคิด กล้าริเริ่ม กล้าทำในสิ่งใหม่ที่จะสามารถแก้ไขปัญหาและ พัฒนาประเทศชาติเพราะหลาย ๆ ปัญหาเป็นปัญหาเรื้อรัง เกิดขึ้นครั้งแล้วครั้งเล่า เราจึงต้องย้อนกลับมาพิจารณาหาวิธีแก้ไขปัญหากันใหม่ โดยหลักการก็คือ การแก้ปัญหานั้นต้องเป็นการแก้ไขแบบเบ็ดเสร็จครบวงจร และการแก้ปัญหานั้น ต้องไม่ทำให้เกิดปัญหาใหม่ตามมา อย่างไรก็ตาม สิ่งเดิมที่ได้อยู่แล้วก็สามารถ คงไว้และนำมาพัฒนาต่อไป คนคิดใหม่จึงไม่จำเป็นจะต้องเป็นคนใหม่เสมอไป แต่ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารคนเก่าหรือคนใหม่ สิ่งสำคัญคือต้องสร้างความเชื่อ มั่นให้แก่สังคมได้ว่าเป้าหมายสูงสุดของคนที่จะเข้าสู่การเมืองก็เพื่อทำงานให้ แก่ส่วนรวม เพื่อเข้ามาแก้ปัญหา ไม่ใช่สร้างปัญหา ดังนั้น คุณสมบัติของคน ที่จะเข้าสู่การเมืองจึงควรมีความพร้อมในทุกด้าน ทั้งสุขภาพกาย-ใจ ความรู้ สติปัญญา วุฒิภาวะ ความพร้อมด้านครอบครัว ตลอดจน คุณธรรม มโนธรรม และความมุ่งมั่นที่จะฟันฝ่าอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

ปัจจุบันรัฐบาลต้องทำงานหนัก แข่งกับเวลาเพื่อแก้ไขปัญหาและเร่ง พัฒนาความพร้อมของประเทศให้เข้าไปสู่เศรษฐกิจยุคใหม่ภายใต้ระบบ เศรษฐกิจของโลกที่ซับซ้อนและเชื่อมโยงกันมากขึ้นทุกวัน โดยสิ่งที่ต้องให้ ความสำคัญเป็นลำดับแรกก็คือการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางสังคม เพื่อ ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนไทยให้มีความเป็นอยู่ดีขึ้น และสามารถ ปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้ เพื่อไม่ได้เกิด ความเหลื่อมล้ำในการพัฒนาระหว่างเมืองและชนบท ซึ่งจะยับยั้งทอนความ เข้มแข็งของสังคม นอกจากนี้ โดยที่ประเทศไทยเป็นประเทศเล็ก มีข้อจำกัด ในการเจรจา ดังนั้น การสร้างความสัมพันธ์กับประเทศต่าง ๆ การสร้าง ความน่าเชื่อถือและการสร้างความใกล้ชิดกับประเทศเพื่อนบ้านและประเทศอื่น ๆ ทั้งในและนอกภูมิภาคจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยเพิ่มศักยภาพการแข่งขันและ อำนาจต่อรองช่วยส่งเสริมและรักษาผลประโยชน์ ตลอดจนช่วยให้การแก้ ปัญหาง่ายขึ้น สิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่ง ก็คือการเร่งรัดการพัฒนา บุคลากรและการพัฒนาเทคโนโลยี ซึ่งก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็วในยุคโลก ไร้พรมแดนในปัจจุบัน หากเราไม่เตรียมความพร้อมในด้านนี้ ชิดความ สามารถในการแข่งขันของไทยเราก็จะถดถอยลง

ภารกิจเหล่านี้เป็นเรื่องที่ทุกฝ่ายทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและทุกคนในชาติ ต้องร่วมมือร่วมใจกันแก้ไขปัญหา และพัฒนาประเทศไปในทิศทางที่ทำให้เรามีความพร้อมและมีภูมิคุ้มกัน เพื่อให้ระบบเศรษฐกิจ-สังคมของประเทศสามารถเติบโตไปได้อย่างสมดุลและยั่งยืน ผมตระหนักดีว่าเป็นภารกิจที่ยากและต้องใช้เวลา แต่ไม่ว่าจะเป็นระยะเวลาที่กี่ก็ตาม ผมตั้งปณิธานไว้ว่า เมื่อได้รับโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารประเทศแล้ว จะต้องทุ่มเททำงานให้เต็มที่ เพื่อให้บรรลุซึ่งภารกิจและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศชาติ

# นายจาตุรนต์ ฉายแสง

## รัฐมนตรีประจำ สำนักนายกรัฐมนตรี



### เกิด

- ๑ มกราคม ๒๔๙๙ อำเภอเมืองฯ จังหวัดฉะเชิงเทรา

### การศึกษา

- ปริญญาตรี Economics State University of New York Buffalo ประเทศสหรัฐอเมริกา
- ปริญญาโท Economics The American University ประเทศสหรัฐอเมริกา

### ประวัติการทำงาน

พ.ศ. ๒๕๒๙ - ๒๕๓๐

- ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

พ.ศ. ๒๕๓๑

- ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

พ.ศ. ๒๕๓๔

- เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

พ.ศ. ๒๕๓๕ - ๒๕๓๘

- ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม

พ.ศ. ๒๕๓๙ - ๒๕๔๐

- รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง

กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ - ปัจจุบัน

- รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

### เครื่องราชอิสริยาภรณ์

พ.ศ. ๒๕๔๓

- มหาวชิรมงกุฏ

พ.ศ. ๒๕๓๙

- ประถมาภรณ์มงกุฎไทย

## วิสัยทัศน์

การพัฒนาประเทศที่ผ่านมา ยังเผชิญปัญหาอีกหลายประการ ทั้งขีดความสามารถในการแข่งขันที่ถดถอยลง การกระจุกตัวของความเจริญ และความไม่เท่าเทียมในสังคมขยายตัว การใช้ทรัพยากรที่ขาดประสิทธิภาพ ความเหลื่อมล้ำไม่เท่าเทียมกันในการจัดสรรทรัพยากรทั้งในด้าน การเงิน การคลัง สวัสดิการของรัฐ และการขาดแคลนระบบโครงสร้างพื้นฐานทาง เศรษฐกิจและสังคมต่าง ๆ เป็นการพัฒนาที่ขาดสมดุล ภาคประชาชน ยังอ่อนแอ ขาดโอกาสที่จะได้รับการพัฒนาศักยภาพ และความพร้อมที่จะมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาประเทศอย่างจริงจัง

**ประเทศไทยควรจะได้รับพัฒนาให้เกิดความสมดุล และเท่าเทียมกันได้อย่างไร**

หน้าที่ของภาคการเมือง คือการสร้างวิสัยทัศน์และทิศทางร่วมกัน ของประชาชนในประเทศ จัดลำดับความสำคัญของนโยบายและมาตรการ ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไป รวมทั้งการให้มีส่วนร่วมจาก ภาคประชาชนในทุกระดับ เพื่อผลักดันให้นโยบายเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ โดยมียุทธศาสตร์การพัฒนาที่ควรให้ความสำคัญ คือ

๑. การจัดสรรทรัพยากรที่เป็นธรรม นโยบายของรัฐต้องทำให้เกิดความเท่าเทียมมากขึ้น ดังนั้น การผลักดันการกระจายอำนาจการคลัง และการปกครองสู่ท้องถิ่น โดยให้มี “ทิศทางที่ไปเพิ่มขีดความสามารถให้ท้องถิ่น ผลักดันให้องค์กรปกครองท้องถิ่นมีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ ทางด้านการคลังและขณะเดียวกันต้องให้ประชาชน ให้ท้องถิ่น ภาคสังคมเข้ามามีบทบาทในการตรวจสอบองค์กรปกครองท้องถิ่นด้วย” จึงเป็นเรื่องที่ต้องได้รับความสนใจอย่างจริงจัง ทั้งนี้ต้องพิจารณาควบคู่ไปด้วยคือการปรับกระบวนการงบประมาณให้สอดคล้องกับแนวทางการกระจายอำนาจดังกล่าว

๒. การปรับเปลี่ยนบทบาทภาครัฐ จากการเป็นผู้ปกครองมาเป็น ผู้ให้บริการและอำนวยความสะดวก รวมทั้งการสร้างโอกาสให้ประชาชน อย่างเท่าเทียมกัน โดยมีแนวทางให้ภาครัฐมีบทบาทที่น้อยลงในการดำเนิน กิจกรรมที่เอกชนกระทำได้ และมีบทบาทมากขึ้นในด้านการวางกฎเกณฑ์ ให้มีการแข่งขัน คุ่มครองผู้บริโภค และสร้างความเป็นธรรมในสังคม รวมทั้งให้มีบทบาทที่สมดุลระหว่างรัฐบาลกลางและรัฐบาลท้องถิ่น เพื่อให้สอดคล้องกับทิศทางการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น นอกจากนี้ ยังคำนึงถึงการปฏิรูปบทบาทและการบริหารภาครัฐ เพื่อมุ่งไปสู่ความมี

ประสิทธิภาพ และเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ การจะปฏิรูปภาครัฐเพื่อจะไปในแนวทางดังกล่าว ต้องให้ประชาชนมีส่วนร่วมทำความเข้าใจ มีการรับฟังความคิดเห็นรอบด้านอย่างเป็นระบบ

๓. การมีส่วนร่วมของประชาชน สังคมมีการเปลี่ยนแปลง ประชาชนต้องมีส่วนร่วมหลายด้าน และในทุกระดับ ตั้งแต่การกำหนดทิศทางการพัฒนาและนโยบาย รวมทั้งการตรวจสอบองค์กรต่างๆ ทั้งภาคการเมือง ภาครัฐ ภาคเอกชน ตลอดจนองค์กรอิสระต่างๆ ขณะเดียวกันต้องมีเครื่องมือ กลไก ที่จะแก้ไขปัญหาคำคิดที่แตกต่างกันในสังคม รวมทั้งการรวบรวมความคิดที่แตกต่างในส่วนที่มีประโยชน์ให้เป็นประโยชน์แก่สังคม

นอกจากจะต้องแก้ไขปัญหาโครงสร้างและความอ่อนแอในประเทศแล้ว ขณะเดียวกันก็ต้องพร้อมที่จะปรับตัวเพื่อเผชิญกับการแข่งขันที่เข้มข้นขึ้นจากระบบตลาดเสรี รวมทั้งมีการสร้างภูมิคุ้มกันต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงภายนอก เพื่อให้ประเทศเข้มแข็งและยืนหยัดได้ในกระแสโลก

# พลเอก ธรรมรักษ์ อิศรางกูร ณ อยุธยา

## รัฐมนตรีประจำ สำนักนายกรัฐมนตรี



- เกิด**
- ๒๒ กรกฎาคม ๒๔๘๑ อำเภอเมืองฯ จังหวัดร้อยเอ็ด
- การศึกษา**
- โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า รุ่นที่ ๑๐
  - วิทยาศาสตร์บัณฑิต
- ประวัติการทำงาน**
- พ.ศ. ๒๕๒๗ - หัวหน้ากองข่าว กรมข่าวทหารบก ศูนย์ปฏิบัติการกองทัพบก
  - พ.ศ. ๒๕๓๒ - ผู้บัญชาการหน่วยข่าวกรองทางทหาร กองทัพบก
  - พ.ศ. ๒๕๓๙ - ผู้บัญชาการศูนย์รักษาความปลอดภัย
  - กองบัญชาการทหารสูงสุด
  - พ.ศ. ๒๕๔๑ - ที่ปรึกษาพิเศษ กองบัญชาการทหารสูงสุด
  - กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ - ปัจจุบัน - รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
- เครื่องราชอิสริยาภรณ์**
- พ.ศ. ๒๕๔๐ - มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก
  - พ.ศ. ๒๕๓๖ - มทาวชิรมงกุฎ
- วิสัยทัศน์**
- นำนโยบายมาเน้นให้เป็นการปฏิบัติให้เป็นจริงทุก ๆ กรณี
  - ยึดถือคุณธรรมเป็นหลักในการทำงาน

# นายสมศักดิ์ เทพสุทิน

รัฐมนตรีประจำ  
สำนักนายกรัฐมนตรี



## เกิด

- ๑๓ มกราคม ๒๔๙๘ จังหวัดสุโขทัย

## การศึกษา

- ปริญญาตรีวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- ปริญญาโทรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

## ประวัติการทำงาน

- พ.ศ. ๒๕๒๖ - ๒๕๓๙ - สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๘ สมัย
- พ.ศ. ๒๕๓๕, ๒๕๓๘, ๒๕๓๙ - รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
- พ.ศ. ๒๕๔๐ - รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข
- พ.ศ. ๒๕๔๐ - รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม
- กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ - ปัจจุบัน - รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

## เครื่องราชอิสริยาภรณ์

- พ.ศ. ๒๕๓๘ - มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก
- พ.ศ. ๒๕๓๖ - มหาวชิรมงกุฏ

## วิสัยทัศน์

- การทำงานร่วมกันเพื่อความสำเร็จและมีมิตรภาพ

# นายกระแส ชนะวงศ์

## รัฐมนตรีประจำ

## สำนักนายกรัฐมนตรี



### เกิด

- ๑ มีนาคม ๒๔๗๗ อำเภอเมืองพล จังหวัดขอนแก่น

### การศึกษา

พ.ศ. ๒๕๐๓

- แพทยศาสตร์บัณฑิต จากคณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล

พ.ศ. ๒๕๑๐

- Diploma in Tropical Public Health (D.T.P.H.) จาก มหาวิทยาลัยลอนดอน ประเทศอังกฤษ

พ.ศ. ๒๕๒๖

- Doctor of Public Health (Dr. P.H.) จาก มหาวิทยาลัยโคลัมเบีย สหรัฐอเมริกา
- ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขามนุษยศาสตร์ (Ph.D.) จากมหาวิทยาลัยบาเกียว ประเทศฟิลิปปินส์

### ประสบการณ์การทำงาน

พ.ศ. ๒๕๐๔

- พนักงานเทศบาล ตำแหน่งแพทย์ตรี ตำบลเมืองพล

พ.ศ. ๒๕๑๔

- ผู้อำนวยการศูนย์อนามัยแม่และเด็กชนบทที่ ๔๑ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

พ.ศ. ๒๕๑๔

- ได้รับพระราชทานโปรดเกล้าแต่งตั้งเป็น สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๑๗ - ๒๕๒๐

- สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดขอนแก่น ๒ สมัย

พ.ศ. ๒๕๒๒

- รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข
- หัวหน้าผู้เชี่ยวชาญองค์การสหประชาชาติ ด้านประชากร และการวางแผนครอบครัว ประจำประเทศบังคลาเทศ
- ผู้อำนวยการสถาบันฝึกอบรมและพัฒนาสาธารณสุขมูลฐาน เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มหาวิทยาลัยมหิดล

- พ.ศ. ๒๕๒๕ - ผู้ริเริ่มหลักสูตรปริญญาโท วิชาการบริหารงาน  
สาธารณสุขมูลฐาน สำหรับนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล
- พ.ศ. ๒๕๓๒ - ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- พ.ศ. ๒๕๓๔ - ผู้ริเริ่มก่อตั้งหลักสูตรนานาชาติ การบริหารและ  
การพัฒนาชนบท ระดับมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- พ.ศ. ๒๕๓๗ - รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ฝ่ายการสาธารณสุข  
และสวัสดิการสังคม
- พ.ศ. ๒๕๓๘ - รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย
- พ.ศ. ๒๕๓๘ - รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
- พ.ศ. ๒๕๔๔ - ปัจจุบัน - รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

### ประสบการณ์อื่นๆ

- หัวหน้าพรรคการเมือง (พลั้งใหม่)
- นายกษัตริย์ข้าราชการพลเรือน ๒ สมัย
- ประธานกรรมมาธิการต่างประเทศ สภาผู้แทนราษฎร
- ประธานคณะกรรมการที่ปรึกษาผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร  
ด้านการแพทย์และการสาธารณสุข
- ประธานมูลนิธิหมู่บ้าน

### รางวัลและเกียรติคุณที่ได้รับ

- พ.ศ. ๒๕๐๗ - รางวัลพนักงานเทศบาลดีเด่นประจำปี  
จาก สันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย
- พ.ศ. ๒๕๑๐ - รางวัลในฐานะแพทย์ในราชการส่วนภูมิภาคผู้มีผลงานดีเด่น  
จาก แพทยสมาคมแห่งประเทศไทย
- พ.ศ. ๒๕๑๔ - รางวัลในฐานะข้าราชการดีเด่น  
จาก กรมแพทย์และอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
- พ.ศ. ๒๕๑๕ - รางวัลแพทย์ชนบทดีเด่น (คนแรก)  
จาก คณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล
- พ.ศ. ๒๕๑๖ - รางวัลแมกไซไซ สาขาผู้นำชุมชน  
จาก มูลนิธิรามอน แมกไซไซ ประเทศฟิลิปปินส์
- พ.ศ. ๒๕๒๘ - ปริญญาคุณวุฒิบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขามนุษยศาสตร์  
จาก มหาวิทยาลัยบาเกียว ประเทศฟิลิปปินส์
- พ.ศ. ๒๕๒๙ - รางวัลนักสาธารณสุขดีเด่นระหว่างประเทศ  
จาก Western Consortium in Public Health  
ประเทศสหรัฐอเมริกา
- พ.ศ. ๒๕๓๖ - รางวัลศิษย์เก่าดีเด่น  
จาก คณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล

พ.ศ. ๒๕๓๘

- รางวัลมหิดลทายากร  
จาก สมาคมศิษย์เก่า มหาวิทยาลัยมหิดล

### ตำแหน่งปัจจุบัน

- รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
- รองประธานกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
- นายกสภาคสถาบันวิชาชีพ มหาสารคาม
- ประธานมูลนิธิรักษไทย (กรุงเทพฯ)
- ประธานมูลนิธิหมู่บ้าน (กรุงเทพฯ)
- ผู้อำนวยการโรงเรียนเทคโนโลยีพลพัฒนศึกษา อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น

### ตำแหน่งทางวิชาการ

- ศาสตราจารย์พิเศษ (การสาธารณสุขมูลฐาน) มหาวิทยาลัยมหิดล
- นายกสภาคสถาบันวิชาชีพมหาสารคาม
- ศาสตราจารย์ที่ปรึกษา หลักสูตรปริญญาเอกพัฒนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- กรรมการวิชาการระหว่างประเทศของสถาบันพัฒนาการสาธารณสุขอาเซียน มหาวิทยาลัยมหิดล ณ ศาลายา

### เครื่องราชอิสริยาภรณ์

- มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก
- มหาวชิรมงกุฎไทย

### วิสัยทัศน์

- การเมืองและการพัฒนาของประเทศไทยในอนาคต ต้องเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชน องค์กรเอกชนให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ หากโครงการใดที่ประชาชนส่วนใหญ่เห็นชอบด้วยแล้ว ย่อมประสบความสำเร็จด้วยดี
- การบริหารงานทางการเมืองยุคใหม่ ผู้บริหาร ต้องยึดหลัก “ตรงต่อเวลา วาจากระตือรือร้น ปฏิบัติสมบูรณ”
  ๑. ตรงต่อเวลา คือ ต้องปลูกฝังนิสัยการทำงานแข่งกับเวลา โดยมีเป้าหมายที่ชัดเจน
  ๒. วาจากระตือรือร้น คือ การติดต่อเจรจาพบปะสัมพันธ์ ต้องมีความรวดเร็ว ฉับไว ไม่ยืดเยื้อ ยาวนานเกินจำเป็น
  ๓. ปฏิบัติสมบูรณ คือ ผลงานต้องครบถ้วนตามนโยบาย ด้วยความซื่อสัตย์ โปร่งใส



วิสัยทัศน์ของนายกรัฐมนตรี : นโยบายที่มอบให้แก่  
ผู้บริหารระดับสูงของกระทรวง ทบวง กรม และหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ  
เมื่อวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๔๔ ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล



# วิสัยทัศน์ของนายกรัฐมนตรี : นโยบายที่มอบให้แก่ ผู้บริหารระดับสูงของกระทรวง ทบวง กรม และหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ เมื่อวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๔๔ ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล



“สิ่งหนึ่งที่ผมอยากเห็นคือ ข้าราชการมีอาชีพ ผมไม่อยากเห็นข้าราชการสังกัดพรรค อยากเห็นสังกัดประเทศไทย ที่ผ่านมามีคนเห็นใจข้าราชการว่าท่านทำตัวลำบาก ปกติบางคนทำงานยึดแนวนโยบายของการบริหาร ขณะเดียวกันก็ทำตัวแบบมีอาชีพมาก ตัวอย่างเช่น กระทรวงการคลัง ต้องยอมรับว่าในอดีตทำงานใกล้ชิดกับรัฐบาลมาก แต่เมื่อมีการเปลี่ยนแปลง กระทรวงการคลังก็ยังทำงานใกล้ชิดกับรัฐบาลมาก คือ มีความเป็นมีอาชีพมาก ผมอยากเห็นอย่างนี้ ขอให้รัฐบาลนี้เป็นรัฐบาลที่เปิดใจกว้าง ให้พวกเราทำงานด้วยกันอย่างมีอาชีพเพื่อประชาชน เพราะเราเองต้องทำงานเพื่อประชาชน

วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ที่ผ่านมา รัฐบาลได้ชี้แจงนโยบายรัฐบาลต่อรัฐสภา สมาชิกสภาได้ให้ความเห็นต่างๆ นานา ทั้งเห็นด้วย ไม่เห็นด้วยทั้งหมด ไม่เห็นด้วย

บางส่วน และแนะนำเพิ่มเติม ส่วนราชการต่างๆ ได้จัดบันทึกไว้ ซึ่งเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ประมวลไว้และจะเข้าสู่วาระการประชุมคณะรัฐมนตรีในวันที่ ๖ มีนาคมนี้เพื่อทราบ และจะได้นำมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ได้ใช้สมองคน ๗๐๐ คน มากกว่า ๓๖ คน และวันนี้เราจะใช้สมองคนอีก ๒ ล้านคน มากกว่า ๓๖ บวก ๗๐๐ เราต้องการให้ท่านได้ดูข้อมูลต่างๆ ที่จะแจกจ่ายออกไป ทั้งเรื่องเห็นด้วย ไม่เห็นด้วยในนโยบายหลายๆ อย่าง เพื่อนำมาสู่การแก้ปัญหา เพื่อนำมาซึ่งสิ่งที่ถูกต้อง ผมขอขอบคุณข้าราชการทั้งหลายที่ได้ไปช่วยกันให้ข้อมูลรัฐบาลในการตอบคำถามของรัฐสภาในวันที่ ๒๖, ๒๗ และ ๒๘ ผมขอขอบคุณอีกครั้ง

ช่วงบ่ายผมจะพูดต่อแต่คงจะน้อย เพราะจะเป็นหน้าที่หลักโดยตรงของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย



เนื่องจากการประชุมร่วมกันของฝ่ายบำบัดทุกข์ บำรุงสุข ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจะชี้แจงต่อ สำหรับรัฐมนตรีที่มาร่วมชี้แจงในวันนี้ จะมีการให้ซักถาม โดยรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการเขียนการคิณนโยบาย จะมาร่วมกันชี้แจง

ก่อนอื่นผมขออัญเชิญพระราชดำรัสของพระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่พระราชทานในพิธีถวายสัตย์ ปฏิญาณของคณะรัฐมนตรี ณ พระราชวังไกลกังวล หัวหิน เมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ที่ผ่านมา ซึ่งเป็นพระราชดำรัส ที่มีคุณค่ายิ่ง ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อเตือนใจที่เราจะทำงาน ร่วมกัน ท่านทรงย้ำว่า รัฐบาลนี้เป็นรัฐบาลของประชาชน ถ้าทำดีก็จะทำให้ประเทศก้าวหน้ามีชื่อเสียงมีฐานะดี เป็นความเจริญของประชาชนและประเทศชาติ ถ้าผิดพลาดก็เป็นความผิดพลาดของประเทศชาติ ในสถานการณ์ปัจจุบัน ถ้ามีความผิดพลาดใดๆ ก็ถือว่าเป็นอันตรายต่อส่วนรวม และมีผลกว้างไกล และพระองค์ท่านทรงให้ข้อคิด ว่า ประเทศชาติของเราประกอบด้วยประชาชนประกอบด้วย คนทั่วประเทศ ซึ่งมีความคิดมีความเป็นอยู่แตกต่างกัน แม้แต่ถิ่นที่อยู่ก็แตกต่างกัน ฐานะก็แตกต่างกัน ทรง ย้ำเตือนว่าหน้าที่ของคณะรัฐมนตรี เป็นหน้าที่ที่หนักมาก ต้องทำด้วยความเฉลียวฉลาด ด้วยความรู้หลักวิชา ด้วย ความมีคุณธรรมสูง จึงขอให้ปฏิบัติงานอย่างเต็มกำลัง ความสามารถ ทั้งกายและใจ และปัญญา ถ้าทำได้ก็จะได้ รับผลสำเร็จ ทรงขอให้คณะรัฐมนตรีทุกคนทำงานด้วย ความสามารถเต็มที่ ด้วยความอุตสาหะ ด้วยความเสียสละ ด้วยความฉลาดและความซื่อสัตย์ ก็เป็นแนวทางที่ รัฐบาลต้องรับใส่เกล้า ใส่กระหม่อม ยึดถือมาปฏิบัติ ฉะนั้น ต้องมีการถ่ายทอดให้ท่านในฐานะที่เราทำงาน ร่วมกันว่า นี่คือนโยบายที่เราจะต้องทำงานร่วมกันคือ ช่วงนี้ประเทศไทยอยู่ในฐานะที่จะผิดพลาดอีกไม่ได้ เงินก็เหลือน้อย หนี้ก็สูง และในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจ ประชาชนอดทนมานานแล้ว ฉะนั้น วันนี้เราจะปล่อยให้ ทุกสิ่งทุกอย่างผ่านไปแบบวันต่อวันคงไม่ได้ ต้องพิต

คณะรัฐมนตรี ต้องพิตข้าราชการ แม้กระทั่งคนที่ใกล้ เกษียณอายุราชการ ก็ต้องพิต เพราะประเทศจะเสีย โอกาสเพราะเราไม่ได้ เมื่อวันเสาร์ท่านคงจะทราบข่าวใหญ่ แต่ผมขอเรียนว่าไม่ได้หวั่นไหวอะไร ขอทำหน้าที่อย่างเดิม วันเสาร์อาทิตย์ที่จะถึงนี้จะต้องไปร่วม Workshop เรื่อง ยาเสพติดที่เชียงรายก็จะไปเหมือนเดิม เพียงแต่ใคร มีหน้าที่อะไรก็ทำหน้าที่นั้น โดยเฉพาะหน้าที่ตามกติกา บ้านเมือง ไม่ได้หมายถึงผมจะขวัญเสีย สำหรับผมเอง ถือว่าผมต้องทำงาน ต้องเคลื่อนไหว ต้องเคลื่อนไหว ต้องเข้าสู่ปัญหา ถึงปัญหา ผมเองก็ต้องทำอย่างนี้ เหตุที่ เกิดขึ้นถึงแม้ว่าเราเจอๆ กันอยู่ว่าเกิดอะไรขึ้น แต่ยังไม่รู้ สาเหตุว่าเป็นเพราะอะไรก็จริงอยู่ แต่ไม่ทำให้ผมต้อง ชะลอการทำงาน ขอรับรองว่าเราจะต้องช่วยกัน

## หลักการบริหารงานของรัฐบาล

ผมอยากจะพูดถึงหลักคิด และหลักบริหารของ รัฐบาลที่จะใช้ในการทำงานในวันข้างหน้า ผมขอเรียนว่า การที่รัฐบาลได้รับเสียงสนับสนุนจากประชาชน โดย พรรคหลักพรรคแกนนำ ซึ่งรวมกันแล้วเป็นรัฐบาลที่มี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในสภามาก ผมได้แจ้งต่อสภา ว่าจะไม่ทำลายศรัทธาของประชาชนอย่างแน่นอน แต่จะ ใช้ความที่มีเสียงข้างมากเป็นนาฬิกาทองของประเทศในการ เปลี่ยนแปลงในสิ่งที่ควรจะต้องเปลี่ยนมานานแล้ว อยากให้ ข้าราชการทุกคนได้ไปนั่งฝันว่าที่หน่วยงานของตัวเองเคย ฝันว่าอยากจะเปลี่ยนอะไรแล้วเปลี่ยนไม่ได้เพราะการเมือง วันนี้ถึงเวลาสานฝัน เพราะคำว่าการเมืองจะไม่ใช้เรื่องใหญ่ อีกต่อไป ผมจะบริหารรัฐบาลนี้ที่แม้จะเป็นรัฐบาลผสม ให้เหมือนกับไม่ใช่รัฐบาลผสม เราจะช่วยกันทำลาย กำแพงด้านความคิด ไม่ว่าจะเป็นกำแพงระหว่างกรม ระหว่างกระทรวง ระหว่างรัฐมนตรีว่าการ ระหว่าง รัฐมนตรีช่วยว่าการ หรือรัฐมนตรีต่างพรรค จะไม่มี เรื่องเหล่านี้ ถ้ามีเมื่อไรผมไม่ยอม เพราะมีฉะนั้น จะเสียโอกาส



## การบริหารงานแนวใหม่

วันนี้ระบบได้พัฒนามาถึงจุดที่ประชาชนต้องการเห็นสิ่งใหม่ๆ ภายใต้รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ซึ่งเป็นรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน การเมืองได้เกิดขึ้นภายใต้กติกาใหม่แล้ว เพราะฉะนั้นการบริหารต้องบริหารด้วยกติกาใหม่ ด้วยทฤษฎีใหม่ และด้วยความตั้งใจความมุ่งมั่นใหม่ เพราะฉะนั้นวิถีคิดเก่าๆ ในกรอบที่ต้องเกรงใจรัฐมนตรี ต้องไม่มีอีกซึ่งผมก็ขอพูดตั้งๆ ให้รัฐมนตรีได้ยินด้วย ชำมพรรคก็ไม่มี ผมเรียนว่า ผมเป็นนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีทุกคนที่อยู่ในรัฐบาล ผมคือผู้บังคับบัญชา ทางการเมืองหัวหน้าพรรคก็เป็นผู้บังคับบัญชา แต่ทางบริหารผมเป็นผู้บังคับบัญชา ผมมุ่งความผาสุกของประชาชน เรื่องอื่นเป็นเรื่องเล็กน้อย ผมจะไม่ใช้การเมืองนำการบริหารอย่างแน่นอน แต่จะใช้หลักการบริหารเด็ดขาด การเปลี่ยนแปลงนี้คงทำไม่ได้ชั่วข้ามคืน แต่จะเปลี่ยนเป็นขั้นๆ ไป ที่ผ่านมาข้าราชการเปลี่ยนเพราะถูกบังคับให้เปลี่ยนมานานแล้ว แต่วันนี้เราจะเปลี่ยนล่วงหน้า คือ จะคิดนอกกรอบเดิมๆ หมดจากกรอบเดิมที่คิดไว้ เช่น นักกฎหมายมาเป็นตัวตั้ง กฎหมายระบุไว้แบบนี้จะทำได้หรือทำไม่ได้ ต่อไปนี้ต้องเปลี่ยน โดยเอาที่หมายปลายทางเป็นตัวตั้งแล้วกำหนดวิธีการที่จะเดินไปสู่ที่หมายปลายทาง เมื่อกำหนดวิธีการเราเลือกวิธีการที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด เมื่อเลือกแล้วค่อยมาดู หากไม่มีกฎหมายรองรับก็ออกกฎหมายมารองรับ ถ้ามีกฎหมายที่เป็นอุปสรรคก็ต้องพร้อมแก้ไขได้เคยพูดกับผู้บริหารบางคนว่ากฎหมายในวันนี้มีไว้เพื่อแก้ แต่กฎหมายในอนาคตมีไว้สำหรับผลักดันประเทศ เพราะฉะนั้นจะต้องมีการสังคายนากันพอสมควร ผมได้คุยกับเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว ได้ขอให้ท่านมีชัย ฤชุพันธุ์ มาเป็นประธานในการปฏิรูปกฎหมายของเรา เพื่อดูกฎหมายเป็นชุด ว่าเราจะแก้ไขกฎหมายเรื่องนี้ อย่างเรื่องการกระจายอำนาจ มีกฎหมายก็ฉบับที่เกี่ยวข้อง มีปัญหาอะไร ถ้าไม่มองเป็นฉบับจะไม่สามารถ

แก้ไขปัญหาประเทศได้ ถ้าเราไม่ทำตอนนี้ ไม่ทราบจะทำตอนไหนแล้ว ผมไม่ทราบว่าจะเลือกตั้งคราวหน้าประชาชนจะให้มาแบบนี้หรือเปล่า วันนี้เราต้องทำให้ดีที่สุด เพื่อให้ประเทศชาติได้โอกาสจากการเปลี่ยนแปลงครั้งนี้ให้ดีที่สุด นั่นคือความตั้งใจของนายกรัฐมนตรี

## ข้อเสียของระบบราชการไทย

นอกจากไม่ยึดกฎหมายเก่าๆ แล้ว ยังไม่ยึดการเมือง แต่ยึดการมีส่วนร่วมซึ่งเป็นหัวใจของการเปลี่ยนแปลง ในหลักการบริหารผู้นำที่คิดต้องมีความสามารถในการรวบรวมพลังสมองของคนในองค์กร ถ้าทำไม่ได้ก็จะทำให้องค์กรแข่งขันไม่ได้ ระบบข้าราชการไทยมีทั้งข้อดีและเสีย ข้อดีคือในอดีตพ่อแม่อยากให้ลูกรับราชการ ทุกคนมุ่งหวังเป็นข้าราชการ ดังนั้น งานราชการจะเป็นทางเลือกแรกของคนหัวดี ทำให้ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ในขณะนี้ มีไอคิวสูงกว่าภาคเอกชน แต่ในอนาคตไม่แน่ เพราะภาคเอกชนเติบโตเร็ว เพราะฉะนั้นพวกท่านไอคิวสูงทั้งนั้น แต่ระบบทำให้ไอคิวเหล่านี้เริ่มที่จะไม่ทำงาน เพราะทุกคนมีวินัยหมด จะพูดอะไรก็ต้องดูว่า ดูตำแหน่ง ดูยศ ใครใหญ่กว่ากัน บางคนถูกปลดทำให้ระดับล่างไม่กล้าคิดไม่กล้าแสดงออก การไม่มีส่วนร่วมจึงเป็นอันตรายของประสิทธิภาพในการบริหาร เพราะฉะนั้นวันนี้ต้องเริ่มที่ระบบราชการก่อน ต่อไปภาคเอกชนก็อยากร่วมด้วย ทั้งนี้ราชการต้องรับฟังความคิดจากคนในองค์กรและประชาชนให้มากที่สุด เพื่อจะได้ตอบสนองได้ถูกต้อง เพราะหน้าที่ของราชการคือหน้าที่การตอบสนองประชาชน เมื่อการสื่อสารไม่ค่อยดี ข้าราชการมักคิดแทนประชาชนตลอด แต่วันนี้อย่าไปคิดว่าเราเก่งคนเดียว เราต้องรับฟังทั้งหมด ข้อดีเรื่องนี้คือเรามีคนเก่งมาก แต่ข้อเสียคือระบบที่ทำให้เราไม่ได้ปล่อยให้เกิดการมีส่วนร่วม ที่สำคัญคือ ถ้าปรับข้อเสียให้เป็นข้อดีได้ ก็จะสามารถกลายเป็นองค์กรที่เข้มแข็งมาก



## รัฐบาลจะทำงานเชิงรุกและกระจายงาน

รัฐบาลชุดนี้จะทำงานในเชิงรุก เพราะหากตั้งรับ จะผลักดันประเทศให้เคลื่อนต่อไปไม่ไหว เพราะปัญหา รุมเร้า และแพ้มงานก็รุมเร้า หากนั่งดูแพ้มทั้งหมดก็ ท่วมหัวทับตัวตายและสมองไม่ทำงาน ดังนั้น จึงต้องกระจาย งานให้มากที่สุด เพราะจะได้ใช้สมองให้ได้มากที่สุด ประสานงานให้ได้มากที่สุด นายกรัฐมนตรีทำงานเชิงรุก ส่วนรัฐมนตรีก็ต้องทำงานเชิงรุกในกระทรวงของตนเอง และรับสิ่งที่เป็นภาพรวมของประเทศที่ได้รับมอบหมาย จากนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรี และข้าราชการก็ ต้องรุกในส่วนงานของตนเองและรับงานในส่วนของข้างบน หากทำงานรับอย่างเดียว หน่วยงานของท่านก็จะไม่มี ประสิทธิภาพ ไม่มีความสามารถ ดังนั้นต้องทำงานทั้งรุก และรับ

ผมบริหารงานด้วยการสื่อสารเพื่อให้คนได้เห็น ทิศทาง เช่น บริษัทวอลท์ดิสนีย์มีวิสัยทัศน์ไว้ว่า จะทำให้ ทุกคนมีความสุข เขาจึงทำธุรกิจทุกอย่างที่ทำให้คนมี ความสุข หลักการง่าย ๆ บรรทัดเดียวคือสร้างให้ทุกคน มีความสุข เพราะฉะนั้นเราต้องสร้างวิสัยทัศน์ให้แก่ บุคคลที่เราจะบริหารว่าเราจะไปทิศทางไหน มากกว่า จะเป็นลักษณะออกคำสั่งและแสดงความต้องการ อย่างไรก็ตามลักษณะของผู้นำจะต้องเป็นนักร้องนำเรื่องที่ ดีที่สามารถทำให้ผู้ฟังคล้อยตามและปฏิบัติตามได้นั้น คือ ผู้นำยุคใหม่ ทั้งนี้เพื่อให้เขาเห็นด้วย ผลักดันให้ไปสู่ เป้าหมายได้

## ภารกิจสำคัญของรัฐบาล

ที่ผ่านมามีการทำงานในลักษณะรัฐบาลروتิน (Routine Government) คือมีแพ้มมากี่ลงนามไป ถึงเวลาประชุมก็มาประชุม เมื่อประชุมเสร็จก็เดินตาม แพ้มแล้วก็เดินไปเรื่อย แต่ทุกวันนี้โลกหมุนเร็ว เพราะ ระบบการสื่อสารเปลี่ยนไป เพราะฉะนั้นทุกท่านต้อง ยกกระดับขึ้นไปทีละขั้น ขอเรียนย้ำว่าภารกิจหลักของ

รัฐบาลนี้ คือ

๑. รัฐบาลจะประกาศสงครามกับความยากจน แสดงว่ารัฐบาลจะทำทุกอย่างทางเศรษฐกิจเพื่อให้คนพ้น จากความยากจน ซึ่งจะทำให้คนทุกระดับมีความเป็นอยู่ ที่ดีขึ้นทั้งระบบ เหมือนกับการยกฐานะรากให้สูงขึ้น ดึก ทั้งดึกก็จะสูงขึ้นตามไปด้วย โดยจะเป็นลักษณะของการ มีวิสัยทัศน์ (Visionary) ในการประกาศสงครามกับ ความยากจน ที่รัฐบาลจะต่อสู้อย่างเต็มที่

๒. รัฐบาลจะประกาศสงครามกับยาเสพติด โดย ถือเป็นปัญหาใหญ่ของชาติ และจะต้องกระทำทุกวิถีทาง เพื่อขจัดยาเสพติด at any cost

๓. รัฐบาลจะประกาศสงครามกับคอร์รัปชัน ทั้งหมดนี้เป็นวิสัยทัศน์ที่จะแจ้งให้ทุกท่านทราบว่า ภารกิจดังกล่าวเป็นภารกิจหลักของรัฐบาลในขณะนี้ นอกเหนือจากเรื่องอื่น ๆ

## กลไกในการทำงาน

ขอเรียนให้ทุกท่านทราบว่า ผมจะมีกลไกหรือ คณะทำงานในการทำงานนอกเหนือจากคณะรัฐมนตรีโดย จะมีทีมในการทำงานทั้งหมด ๓ ทีม ปัจจุบันคณะ รัฐมนตรีมีทั้งหมด ๓๖ คน จากเดิมที่มีจำนวน ๔๙ คน เพราะฉะนั้นในวันนี้การมีจำนวนคณะรัฐมนตรีน้อยไม่ได้ หมายความว่าประสิทธิภาพในการทำงานจะน้อยตามไป ด้วย จะต้องให้มันน้อยแต่มีประสิทธิภาพมาก เช่น ประเทศ ญี่ปุ่นมีคณะรัฐมนตรีทั้งหมดจำนวน ๑๘ คน แต่ รัฐมนตรีทุกคนต้องมีผู้ช่วยในการทำงาน (Staff) ซึ่ง ไม่ใช่มีเงินเดือน ดังนั้น รัฐมนตรีจะมีผู้ช่วยในการทำงาน ในการคิด ติดตามผลการดำเนินงาน โดยผมจะมีผู้ช่วย ในการทำงานทั้งหมด ๓ ชุด ได้แก่

๑. ชุดนักฝัน ซึ่งจะฝันและเขียนเป็นนโยบาย แต่ จะฝันบนพื้นฐานของการมีส่วนร่วม (Participation) จากภายนอก

๒. ชุดสนับสนุนอำนวยความสะดวกในการทำงาน



(Facilitate) เช่น ชุดทางเศรษฐกิจ และชุดการปฏิรูปกฎหมายของนายมีชัย ฤชุพันธุ์ เป็นชุดที่จะอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติการ โดยชุดแรกจะเป็นชุดผันปรับเปลี่ยนแนวคิด แนวนโยบายเพื่อให้ทันโลกทันเกม อีกชุดก็จะเป็นชุดที่คอยสนับสนุน ผลักดันให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น

๓. ชุดตรวจติดตามประเมินผล เพื่อให้มั่นใจว่านโยบายนั้นเมื่อได้ปฏิบัติแล้ว มีผลข้างเคียง (Side Effect) อย่างไร มีผลดีต่อการแก้ไขปัญหาอย่างน้อยเพียงใด และสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างทั่วถึงหรือไม่

ชุดทำงานทั้ง ๓ ชุดนี้จะเป็นชุดทำงานให้กับผม และผมจะเป็นผู้รับผลจากชุดต่างๆ มาคิดต่อ โดยผมจะทำงานด้วยการใช้ความคิดให้มากที่สุดร่วมกับการผลักดัน

## หมดยุคการคอร์รัปชันและการซื้อขายตำแหน่ง

ผมขอเรียนว่าได้หมดยุคของการคอร์รัปชันและการซื้อขายตำแหน่ง จะต้องไม่มีสิ่งดังกล่าวทั้งในระดับของรัฐบาลและข้าราชการ ถ้ามีปัญหาอะไรขอให้แจ้งให้ผมทราบได้ ผมมั่นใจว่ารัฐมนตรีของผมจะไม่ทำสิ่งดังกล่าว เพราะฉะนั้นห้ามแอบอ้าง และท่านทั้งหลายจะต้องไม่ทำ และห้ามไม่ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาของท่านทำด้วย บางกระทรวงตำแหน่งระดับ ๗ ยังมีการขายตำแหน่ง ทำเหมือนแข่งห้องแถว ที่ไหนทำเลดีก็มีราคาแพง ดังนั้นสิ่งเหล่านี้จะต้องไม่มีโดยเด็ดขาดและเป็นสิ่งที่ผมขอ โดยสิ่งที่เคยชินกันมาผมเข้าใจและเห็นใจว่า ในอดีตที่ผ่านมา บางยุคการเมืองทำ ข้าราชการเลยทำตาม ผมขอร้องว่า ยุคนี้ต้องไม่มี ผมขอร้องให้ส่งสารข้าราชการ ผมเองก็ข้าราชการเก่า ผมไม่สบายใจหากมีการซื้อขายตำแหน่ง การวิ่งเต้นเป็นเรื่องธรรมดาของสังคมไทยที่ขาดไม่ได้ แต่ขอติกรอบให้วัวที่จะแข่งขันกัน มีน้อยตัว และติกรอบในการแข่งขันให้ดี และกรอบต้องพยายามให้มี

หลักเกณฑ์ และใช้กรอบนั้นให้นาน ไม่ใช่ใช้กันเพียง ๖ เดือนหรือ ๑ ปี เพื่อตีความให้เข้ากับคนที่นายต้องการ และอย่าติกรอบคนของรัฐมนตรีเพื่อเป็นกรอบของตนเองจนมากเกินไป จะต้องเป็นหลักเกณฑ์และมีคำตอบได้ทุกอย่าง

## ข้าราชการต้องพัฒนาตนเอง

เราต้องพัฒนาประเทศไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ (Learning Society) ให้ได้ เพราะโลกทุกวันนี้ได้ก้าวเข้าสู่เศรษฐกิจแบบที่ต้องใช้ความรู้ (Knowledge Based Economy) ซึ่งเราจะต้องพัฒนาตัวเองเป็นอย่างมากเพื่อไปให้ถึงจุดนั้นให้ได้ เราจึงต้องเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ดังนั้น ข้าราชการจะต้องอ่านหนังสือ เพราะว่ามีนายกรัฐมนตรีขยันอ่านหนังสือ และรัฐมนตรีก็ต้องอ่านหนังสือ เพราะไม่เช่นนั้นจะไม่ทัน (update) คนอื่น ซึ่งจะทราบในการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) เพราะผมจะไปร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการดังกล่าวด้วย ในการประชุมเชิงปฏิบัติการจะทำให้ทราบได้ว่า บุคคลนั้นๆ มีการพัฒนาตนเองหรือไม่ เพราะฉะนั้นท่านต้องพัฒนาตนเอง แม้ว่าจะเรียนมาในระดับปริญญาเอก แต่ถ้าไม่อ่านหนังสือก็จะไม่สามารถสู้คนที่เรียนจบปริญญาตรีแต่อ่านหนังสือทุกวัน เพราะทันทีที่ท่านเรียนจบก็จะล้าสมัยทันทีที่จบ เนื่องจากทุกอย่างมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว หนังสือตำราต่างๆ มีการพิมพ์ออกมาจำหน่ายทุกวันๆ และวินาทีละหลายล้านเล่ม ดังนั้น ความรู้ จึงมีมากมาย ท่านทั้งหลายจึงต้องมีการพัฒนาตนเอง มิฉะนั้นแล้วจะไม่สามารถตามทันผู้อื่นได้ เพราะท่านทั้งหลายจะต้องเป็นผู้นำและเป็นส่วนสำคัญของประเทศ แต่การที่เราจะเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจแบบที่ต้องใช้ความรู้ได้ จะต้องมีความสามารถในการเลือกและวิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างถูกต้องจึงจะเกิดความรู้ได้ ดังนั้นความรู้ใหม่ (New Knowledge) จะเกิดขึ้นได้จะต้องมีการพัฒนา แต่ประเทศไทยขาดในสิ่งเหล่านี้ เช่น ข้อมูลไม่มี ไม่พอ ไม่ทันสมัย



ข้อมูลของโลกก็ไม่สนใจที่จะรับฟัง โดย “ไม่รู้เรา” และ “ไม่รู้เขา” ซึ่งทำให้ประเทศไทยไม่สามารถแข่งขันได้ ถ้าจะแข่งขันก็ต้องรู้ทั้งเราและเขา เพราะฉะนั้นข้อมูลของเราจะต้องดี และโลกในวันข้างหน้าจะแข่งกันที่ความเร็วของระบบเศรษฐกิจ (Economy of Speed) จะต้องมีความรวดเร็วและแม่นยำ จะต้องมีความรู้และวิเคราะห์ข้อมูลได้ถูกต้องจึงจะทำให้เกิดความรวดเร็วได้ เพราะฉะนั้นในการตัดสินใจถ้าใครเร็วกว่าคนอื่นจะได้เปรียบ และในการเร็วนั้นจะต้องแม่นยำด้วย ความจริงแล้วความรู้บางอย่างไม่ใช่ที่เราคิดขึ้นมาแล้ว เราจะเก็บไว้คนเดียวได้ คนอื่นก็คิดด้วยเช่นกัน แต่การคิดนั้นกระจายอยู่ ซึ่งถ้ามีใครเข้ามาถึงก่อนและสามารถวิเคราะห์ได้ถูกต้องและเร็วก่อน จะทำให้คนนั้นมีความได้เปรียบ ก็เหมือนกับนโยบายพรรคไทยรักไทย ที่พรรคการเมืองอื่นได้กล่าวว่าเป็นสิ่งที่พรรคการเมืองอื่นคิดไว้เหมือนกันแต่พรรคการเมืองนั้นช้ากว่าพรรคไทยรักไทย เนื่องจากพรรคไทยรักไทยมีข้อมูลและทราบว่าประชาชนต้องการอะไร รวมทั้งมีความเดือดร้อนอะไร พรรคไทยรักไทยจึงสามารถกล้าประกาศนโยบายพรรคได้ก่อนอย่างรวดเร็ว แม่นยำ

วันนี้ประเทศไทยจึงต้องมีการพัฒนาตนเองอย่างยิ่ง โดยจะต้องมีการพัฒนาข้อมูล มิฉะนั้นแล้วจะไม่สามารถแข่งขันสู้กับใครได้

สิ่งที่ประเทศไทยมีความเด่นประการหนึ่งก็คือการมีความหลากหลายทางชีวภาพ (Biodiversity) และโลกข้างหน้ามีแนวโน้มสำคัญที่จะผลักดันไปสู่ ๒ แนวทางด้วยกัน คือ

๑. Life Science

๒. Information Technology

โดย Life Science จะเป็นสิ่งที่มีแนวโน้มสำคัญค่อนข้างสูงต่อไปในอนาคต และถ้าเราส่งเสริมให้ถูกทางเราจะไม่ตกโลก ซึ่งผมคิดว่า เรายังมีจุดแข็งอยู่ แต่จะต้องมีการศึกษาในรายละเอียดโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

## รัฐบาลแบบ e - Government

ผมอยากจะมุ่งไปสู่รัฐบาลแบบ e - Government ที่เคยมีการกล่าวถึงมาก่อนหน้านี้ โดยรัฐบาลจะเป็น e - Government ได้ จะต้องมีการใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ต แต่ทุกวันนี้การใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตยังไม่แพร่หลาย อาจเนื่องมาจากอัตราค่าบริการสูง ซึ่งผมจะพิจารณาแก้ไขปัญหาต่างๆ เพื่อให้ประชาชนสามารถใช้บริการได้อย่างแพร่หลายมากที่สุด ทั้งนี้ผมต้องการเห็นอินเทอร์เน็ตตำบล โดยรัฐบาลในชุดที่แล้วได้ตั้งงบประมาณไว้แล้ว อย่างไรก็ตามในส่วน of อินเทอร์เน็ตตำบล ผมต้องการให้ทุกท่านให้ความสำคัญกับคำว่า “Information” มากกว่า “Technology” เริ่มแรกจะต้องมีการพิจารณาว่าจะนำข้อมูลอะไรไปใส่ และต้องการใช้ประโยชน์อะไรจากสิ่งนั้น ต่อจากนั้นจึงจะต้องมีการพิจารณาถึงเทคโนโลยี ในสภาพข้อเท็จจริงที่ผ่านมาหน่วยงานมักจะทำให้ความสำคัญกับการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อหาเทคโนโลยีเป็นอย่างมาก ซึ่งจะทำให้เกิดปัญหาตามมา

สำหรับอินเทอร์เน็ตตำบล ผมต้องการให้เชื่อมโยงกับโครงการ “หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์” ด้วย

รัฐบาลอยากเห็นข้อมูลจากหน่วยระดับเล็กๆ ได้แก่ตำบล เชื่อมโยงกับระดับกระทรวง ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างการหารือกับกระทรวงต่างๆ โดยผมอยากเห็นว่า ในขณะนี้สินค้าเกษตรได้มีผลผลิตอะไรสู่ท้องตลาด มีพื้นที่เพาะปลูกเท่าใด ผลผลิตเป็นอย่างไร ความต้องการของตลาดภายในประเทศ (Domestic Demand) เป็นอย่างไร การส่งออก (Export) เป็นอย่างไร ซึ่งจะเป็นการแก้ปัญหาล่วงหน้า ทุกวันนี้รัฐบาลทำงานแบบตั้งรับ จะเห็นว่ามียุทธศาสตร์ต่างๆ ชุมชนประท้วงเรียกร้องเกี่ยวกับราคาสินค้าเกษตรตกต่ำอยู่เสมอ

ในการแก้ปัญหาล่วงหน้านั้น รัฐบาลจำเป็นต้องมีข้อมูลให้พร้อม เมื่อครั้งที่ผมจบการศึกษาระดับปริญญาเอก และกลับมารับราชการตำรวจ ในตำแหน่งหัวหน้าแผนกแผนนั้น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย



ต้องการทราบข้อมูลจำนวนการลักพาตัวเพื่อเรียกค่าไถ่ ในพื้นที่จังหวัดภาคใต้ย้อนหลัง ๓ ปี เจ้าหน้าที่ไม่สามารถหาข้อมูลได้ภายใน ๗ วัน และผมเห็นว่าทุกวันนี้ บางกระทรวงยังเป็นเช่นนี้อยู่ ยังไม่มีระบบจัดเก็บข้อมูลที่ดี ทั้งๆ ที่ปัจจุบันคอมพิวเตอร์มีราคาถูกและใช้งานง่ายมากขึ้น ผมจึงคิดว่า พวกเราควรมีการพัฒนาตนเอง ในส่วนของการใช้คอมพิวเตอร์ และหลังจากนั้น เราจะมาคิดร่วมกันเกี่ยวกับการจัดทำ Website ของแต่ละ กระทรวงว่าจะจัดทำอย่างไร รวมทั้งผมต้องการเห็นระบบ Intranet ของกระทรวง และระบบ Intranet ของรัฐบาล ในที่สุด ซึ่งในส่วนนี้จะใช้งบประมาณไม่มากเท่าใดนัก และจะสามารถทำให้เกิด Economy of Speed ได้

### การปรับปรุงวิธีการประชุมคณะรัฐมนตรี

รัฐบาลจะปรับปรุงวิธีการทำงาน โดยผมไม่ต้องการให้ข้าราชการเสียเวลาในการทำงานไป ๑ วัน เพื่อมานั่งรอเข้าชี้แจงในการประชุมคณะรัฐมนตรี ซึ่งบางครั้งก็ไม่ได้



นายกรัฐมนตรี (พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร) เป็นประธานการประชุมคณะรัฐมนตรี

เข้าชี้แจง ดังนั้น ผมจึงกำหนดให้มีการประชุม คณะรัฐมนตรีระหว่างเวลา ๐๘.๓๐ - ๑๒.๐๐ น. ข้าราชการจะได้ไม่เสียเวลาในการทำงานทั้งวัน เพราะในขณะนี้ ผมถือว่าการเสียเวลาเป็นเรื่องที่สำคัญ

นอกจากนี้จะมีเรื่องเข้าประชุมคณะรัฐมนตรีให้น้อยที่สุด โดยเรื่องส่วนใหญ่จะเป็นวาระเพื่อทราบ เพราะ

ถือว่าส่วนใหญ่จะมีผู้ช่วยในการทำงานช่วยอ่านให้ ซึ่งจะเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร ก็นำมาพิจารณากัน และเรื่องวาระเพื่อพิจารณาจะน้อยลง เพราะมีคณะทำงานกลั่นกรองในด้านต่างๆ คอยกลั่นกรองก่อน ทั้งนี้จะไม่มีการประชุม คณะกรรมการรัฐมนตรีว่าด้วยนโยบายเศรษฐกิจอีกต่อไป

สำหรับคณะทำงานกลั่นกรองในด้านต่างๆ จะมีจำนวนทั้งสิ้น ๕ ชุด มีรองนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ความสำคัญจะอยู่ที่เนื้อหาสาระของเรื่อง ไม่ใช่ที่รองนายกรัฐมนตรี ขอให้ทุกท่านทำงานโดยให้ความสำคัญกับคำว่า “How” มากกว่า “Who”

### การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม

ในโลกปัจจุบันการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมเป็นสิ่งสำคัญ ผมจะทำลายกำแพงกันความสามารถในการบริหารงานระหว่างกรม ระหว่างกระทรวง เพื่อให้มีประสิทธิภาพ โดยจัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ระหว่างกระทรวงในเรื่องที่ต้องมีการเกี่ยวข้องกับกระทรวงต่างๆ และภาคเอกชน ซึ่งได้จัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งแรกเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้งบริษัทกลางในการบริหารสินทรัพย์ และผมเป็นประธานในการประชุม เพื่อหาข้อยุติในการแก้ปัญหาต่างๆ ดังนั้น ทุกคนที่ถูกเชิญเข้าร่วมประชุมดังกล่าว ขอให้ทำการบ้านไปล่วงหน้า และนำเจ้าหน้าที่ไปเฉพาะที่เกี่ยวข้องเท่านั้น ประมาณ ๒ - ๓ คน สำหรับหัวข้อในการประชุมครั้งต่อไป ได้แก่ เรื่องยาเสพติดและการท่องเที่ยว และในโอกาสต่อไปอาจจะมีการเรื่องอื่นๆ ที่สำคัญ เช่น ราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ และภัยแล้ง ทั้งนี้ขอฝากให้ท่านรัฐมนตรีและปลัดกระทรวงทั้งหลายได้กลับไปคิดว่า ท่านมีเรื่องใดที่สำคัญและเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงานที่ในอดีตไม่สามารถแก้ไขได้ ให้เสนอมา เพื่อจะได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อแก้ปัญหาในเรื่องนั้นๆ อย่างรวดเร็ว การประชุมดังกล่าวไม่ใช่การประชุม คณะรัฐมนตรีแบบสัจจร แต่เป็นการทำงานในพื้นที่



ที่เกิดปัญหาจริง ๆ ซึ่งในทางจิตวิทยาจะเป็นการแสดงให้เห็นว่ารัฐบาลมีความจริงใจที่จะแก้ปัญหาเหล่านั้น ๆ อย่างจริงจัง

### การปรับโครงสร้างกระทรวง ทบวง กรม

ผมอยากที่จะปรับโครงสร้างกระทรวง ทบวง กรม ที่ล้าสมัย ขอให้พวกเราทุกคนช่วยกันคิด เราไม่ได้เกษียณอายุ ๑๐๐ ปี รัฐบาลไม่มีวาระทำงานถึง ๒๐ ปี เพราะฉะนั้นต้องคิดถึงคนรุ่นหลัง เพราะโครงสร้างที่มีอยู่ไม่รองรับต่อการเปลี่ยนแปลงของความต้อการและปัญหาของประชาชน เช่น ด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมที่มีการคิดกันคนละมุม โดยทรัพยากรคิดในเชิงปริมาณ (Quantitative) แต่สิ่งแวดล้อมคิดในเชิงคุณภาพ (Quality) ดังนั้น จึงต้องมีการปรับสิ่งที่มีอยู่ให้มีความทันสมัยและสามารถรองรับต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกได้ เพราะว่าเราต้องประหยัด ใช้สินทรัพย์ (Asset) ที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มประสิทธิภาพ ทั้งในสิ่งที่รัฐบาลลงทุนไปแล้ว และภูมิปัญญาของสังคมที่มีอยู่ เช่น ในภาวะวิกฤตถ้าเราไม่ใช้สิ่งที่เรามีอยู่ แต่กลับไปลงทุนโดยไม่ทราบผลที่จะได้รับ จะเป็นสิ่งที่อันตราย

### ให้ลดการนำเข้าจากต่างประเทศ

ในหัวงที่ผ่านมามีสิ่งหนึ่งที่อันตรายมากและวันนี้ต้องระวังและเตือนให้ทราบได้แก่ “การนำเข้า” การจัดซื้อจัดจ้างของรัฐที่ผ่านมามีการนำเข้าเป็นจำนวนมาก จากนั้นไปจะเห็นได้ว่า ตัวเลขส่งออกของเราเริ่มชะลอตัวลงตามเศรษฐกิจโลก และเรายังมีการนำเข้าเป็นจำนวนมาก ซึ่งจะทำให้เกิดผลเสีย ทั้งในส่วนของค่าเงินบาทและความเชื่อมั่น เพราะฉะนั้นในวันนี้ผมได้มอบหมายให้ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณไปพิจารณาว่า การจัดซื้อจัดจ้างที่มีการนำเข้า ถ้าไม่จำเป็น อย่าให้มีการนำเข้า และถ้าสามารถชดเชยได้ด้วยสินค้าที่ผลิตภายในประเทศได้ ขอให้ใช้สินค้านั้น และให้ถือเป็นภารกิจสำคัญ ทั้งนี้มีถือว่า

เป็นการต่อต้านสินค้าต่างประเทศ แต่เป็นการเอาตัวรอดให้เป็นการเดินทางตามสายกลาง เนื่องจากปัจจุบันเราจะขาดดุลทางการค้าอีกไม่ได้แล้ว ถ้าดำเนินการในแนวทางนี้ประเทศจะกลับคืนสู่สภาพเดิมโดยเร็ว ผมขอให้ทุกท่านให้ความสำคัญกับเรื่องดังกล่าวด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของภาครัฐวิสาหกิจ และขออย่าได้เสนอโครงการในลักษณะที่เป็นโครงการหาเงินให้กับรัฐมนตรี ขอให้เป็นการเสนอโครงการเพื่อสร้างเศรษฐกิจอย่างแท้จริง

### การทบทวนวิธีการงบประมาณ

การจัดทำงบประมาณต่อไปนี้จะต้องตอบสนองต่อวิสัยทัศน์และนโยบายของรัฐบาล จะไม่ใช่การจัดทำงบประมาณแบบในอดีต คือจากการตั้งงบประมาณเพิ่มจากเดิมร้อยละ ๕ มาเป็นการจัดทำงบประมาณที่ต้องคิดใหม่ทุกปี โดยงบประมาณเก่าควรใช้อ้างอิงเฉพาะในส่วนองงานประจำเท่านั้น แต่ในส่วนองงานโครงการจะต้องคิดใหม่ทุกปี เพื่อจะได้ตอบสนองต่อวิสัยทัศน์และนโยบายของรัฐบาล

นอกจากนี้ ในส่วนองงบประมาณที่เกี่ยวกับการกระจายอำนาจ จำนวนประมาณ ๓๐,๐๐๐ ล้านบาทที่ยังอยู่ที่จังหวัดและกรม ขอให้จังหวัดและกรมพิจารณาอนุมัติงบประมาณดังกล่าวโดยเร็ว เพื่อจะได้กระตุ้นเศรษฐกิจชนบท เพราะขณะนี้ราคาสินค้าเกษตรตกต่ำและกำลังซื้อของคนชนบทมีน้อย รวมทั้งงบประมาณที่มาจาก การตัดลดราคากลางลงร้อยละ ๑๐ จำนวนงบประมาณ ๒,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งกระจายอยู่ตามจังหวัดต่างๆ นั้น ไม่ต้องนำส่งส่วนกลาง แต่ขอให้จังหวัดนำไปใช้ในชนบท เช่น การจ้างงานในชนบท

### การปรับเปลี่ยนบทบาทของข้าราชการประจำและนักการเมือง

ในการเปลี่ยนผ่าน (Transition) บทบาทระหว่างข้าราชการประจำและนักการเมือง ในช่วงการเปลี่ยนแปลง



การปกครอง เราเอาบทบาทของเสนาบดีมามอบให้รัฐมนตรี และรัฐมนตรีในอดีตได้ทำมาต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน บทบาทนั้นก็คือบทบาทในเรื่องของคน เงิน และอำนาจ ทำให้ภาคราชการกลายเป็นคนเขียนนโยบาย แทนภาคการเมือง ต่อไปนี้ภาคการเมืองจะเป็นคนเขียนนโยบาย โดยให้ภาคราชการเป็นคนปฏิบัติ และภาคการเมืองก็ไม่ควรไปแย่งงานภาคราชการทำ ทั้งนี้ภาคราชการจะต้องมีบทบาทแบบ “Transition” ไม่เช่นนั้น นักการเมืองใครก็มาเป็นรัฐมนตรีได้ เพราะทำงานลงนามตามที่ข้าราชการเสนอมา

สำหรับนโยบายที่ภาคการเมืองจะกำหนดนั้น จะเป็นทิศทางหรือเป้าหมายในการบริหารประเทศ และจะต้องตอบสนองต่อการแก้ปัญหาของประชาชนให้มากที่สุด ประชาชนเป็นคนสะท้อนปัญหากลับมาที่ภาคการเมือง ส่วนภาคราชการต้องทำงานบริการประชาชน ในขณะที่เดียวกันต้องทำงานตามนโยบายของรัฐบาล

ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการปรับบทบาทใหม่ ซึ่งถ้าเป็นเช่นเดิมรัฐมนตรีจะไม่สนใจนโยบาย ประเทศจึงไม่มีทิศทาง ต่อไปนี้ทิศทางของประเทศต้องถูกนำโดยนโยบาย และนโยบายจะต้องเป็นการคิดร่วมกัน ทำร่วมกัน ระหว่างภาคประชาชน ภาคราชการ และภาคการเมือง โดยทิศทางของประเทศจะต้องนำโดยนโยบายแทนความรู้สึกที่ไม่มีการศึกษาและไม่เปิดโอกาสให้ผู้อื่นมีส่วนร่วม

## ภารกิจหลักของรัฐบาล

ภารกิจของรัฐบาลซึ่งหนีไม่พ้น ได้แก่ เรื่องเศรษฐกิจ ซึ่งวิธีการในการแก้ปัญหาจะต้องแตกต่างกัน เนื่องจากประเทศไทยมีสองสังคม คือ สังคมเมือง และสังคมชนบท หรืออาจกล่าวได้ว่า “หนึ่งประเทศ สองสังคม” อย่าไปคิดว่าจะใช้ทฤษฎีเดียวกันแก้ปัญหาทั้งหมด เพราะอาการของโรคไม่เหมือนกัน ดังนั้น ต้องเข้าใจความแตกต่างของสองสังคมนี้และวิธีการในการแก้ไขปัญหาต้องแตกต่างกัน เพราะสังคม ความต้องการ ความเดือดร้อน

ความทนต่อปัญหา และสภาพปัญหาที่แตกต่างกัน ถ้าเราจะคิดแก้ไขปัญหา เราต้องเข้าใจความแตกต่างของสองสังคมนี้ จึงขอให้ท่านโดยเฉพาะกระทรวงมหาดไทย ได้เน้นปัญหาของสังคมชนบท และในวันนี้ผมก็ได้แจ้งให้กระทรวงการคลังให้มองถึงปัญหาของสังคมเมืองด้วยเช่นกัน

จริง ๆ แล้ว ถ้าถามว่า วันนี้เราเสียหายเพราะปัญหาอะไร ก็อาจตอบได้ว่าเพราะระบบกระดาษ ซึ่งเป็นเครื่องมือทางเศรษฐกิจ โดยกระดาษดีกระดาษจนฟังไปหมด ทำมาอย่างเดียวใช้หนี้ไม่ไหวแน่นอน ต่อให้เกี่ยวข้าวหมดประเทศและคนไทยไม่ทานข้าวสักเม็ด เพื่อส่งออก ก็ยังไม่พอใช้หนี้ เพราะฉะนั้นเราต้องเอากระดาษสู้กระดาษบ้าง สังคมเมืองต้องส่งเสริมให้อยู่รอด ส่วนสังคมชนบทต้องแก้ปัญหาให้สามารถอยู่รอดได้ โลกยุคใหม่นั้นเป็นโลกของความเชื่อถือ เมื่อเกิดความเชื่อถือก็สามารถทำกระดาษให้เป็นเงินได้

ดังนั้น เราจะต้องมาพิจารณาว่า เรามีสินทรัพย์ (Asset) อะไรที่สามารถทำให้เกิดเครื่องมือ (Instrument) ดี ๆ ได้ ซึ่งเรื่องนี้อาจจะต้องประกอบด้วยส่วนต่างๆ เช่น การเงิน และการคลัง วิธีการแก้ปัญหาอาจไม่จำเป็นต้องใช้ทฤษฎีเดียวกัน หรือเหมือนกัน ซึ่งผมเคยกล่าวไว้กับกลุ่มที่มีการปรับโครงสร้างหนี้ว่า เราปรับโครงสร้างหนี้โดยใช้กติกาเดียวกันนั้นไม่ได้ เหมือนกับที่เคยเกิดขึ้นกับองค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ปรส.) กรณีตึกสองตึกอยู่ติดกัน ตึกหนึ่งกู้ธนาคารไม่ล้มเหลว ต้องจ่ายดอกเบี้ยทุกบาท แต่อีกตึกกู้สถาบันการเงิน ถูกขายทอดตลาดและซื้อหนี้กลับคืนมาได้ประมาณร้อยละ ๒๕ - ๓๐ ต้นทุนในการบริหารจึงแตกต่างกัน มีค่าเช่าที่แตกต่างกัน ตึกที่กู้เงินจากธนาคารจึงมีต้นทุนสูง และได้กลายเป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) กับธนาคาร ถ้ามีการปรับโครงสร้างหนี้โดยใช้ระบบนี้ จะก่อให้เกิดปัญหา “งูกินหาง” แบบไม่รู้จัก ผมจึงเห็นว่า ควรมีการแบ่งธุรกิจเป็นประเภทต่างๆ ตามธุรกิจหรืออุตสาหกรรม



โดยประเภทเดียวกันใช้มาตรฐานเดียวกัน ประเภทต่างกัน ใช้มาตรฐานต่างกัน ถ้าเราบริหารด้วยกติกาที่ต่างกันใน ธุรกิจเดียวกัน เพราะต่างธนาคารหรือต่างสถาบันการเงิน ต่างคนบริหารจัดการสินทรัพย์ไม่ได้ จะล้มเหลว จึงขอฝาก ให้เป็นข้อคิด เพราะมีความละเอียดของปัญหาแตกต่างกัน แต่มีหลักการเดียวกัน ดังนั้น ในชั้นนี้จึงขอชักชวน ให้เกิดความเข้าใจในแนวทางเดียวกัน

## นโยบายหลักและนโยบายเสริมของรัฐบาล ■

### นโยบายหลักของรัฐบาล ประกอบด้วย

๑. พักชำระหนี้ให้กับเกษตรกรรายย่อยเป็นเวลา ๓ ปี วิชิตคือ เป็นการปรับโครงสร้างหนี้ภาคประชาชน หลังจากที่เรากำลังใช้งบประมาณจำนวนมากไปกับการปรับ โครงสร้างหนี้ภาคเอกชนเพราะเราคิดว่าเป็นสิ่งจำเป็น แต่ เราลืมไปว่าประชาชนก็วิกฤต เกษตรกรถ้าเปรียบเหมือน นักธุรกิจ เพราะเป็นผู้ลงทุนปลูกและขายข้าว แต่โชคร้าย เกษตรกรไม่สามารถกำหนดราคาของผลผลิตได้จึงขาดทุน ซึ่งเราปล่อยให้เกษตรกรรองรับปัญหามานาน นับตั้งแต่ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ เราเก็บ ปริมาณส่งออกสินค้าเกษตร เพื่อนำเงินเหล่านั้นมาสร้าง ถนน สร้างไฟฟ้า เราต้องไปขายต่างประเทศ ถ้าราคาขาย ต่างประเทศได้ราคาขาย ๑๐๐ บาท ถ้าเราเก็บปริมาณ ๒๐ บาท พ่อค้าคิดกำไร ๒๐ บาท ราคาสินค้าจึงเหลือ ๖๐ บาท ถ้าเราไม่เก็บปริมาณ ราคาสินค้าจะเป็น ๘๐ บาท นี่คือสิ่งที่เกษตรกรรุ่นแรกต้องแบกรับภาระปัญหา เมื่อ มาถึงในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ และ ๔ เกิดภาวะเงินเฟ้อ ซึ่งรัฐบาลแก้ปัญหาโดยการคุมราคาสินค้าอุปโภค บริโภค โดยเฉพาะสินค้า เกษตร ทำให้เกษตรกรต้องรับภาระ

วันนี้เกิดวิกฤต เกษตรกรต้องรับภาระเหมือนเดิม เราก็ต้องคิดว่าเราจะแก้ปัญหาอย่างไรจึงทำให้เกษตรกร กลับมามีความเข้มแข็งอีกครั้ง ก็จะต้องมีการปรับ โครงสร้างหนี้ให้เกษตรกร โดยการเปลี่ยนหนี้ระยะสั้น

ให้เป็นหนี้ระยะกลาง โดยให้ชำระในอีก ๓ ปีข้างหน้า และ รัฐบาลจะเป็นผู้รับภาระดอกเบี้ยในส่วนนั้นแทน ทั้งนี้ เฉพาะเกษตรกรที่จนจริงๆ

๒. จัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งละ ๑ ล้านบาท วิชิตคิดมาจากระบบทุนนิยมสมัยใหม่ที่ ใคร เข้าหาแหล่งทุนได้คนนั้นได้เปรียบ ซึ่งวันนี้ถ้าใครมีเครดิต ดีและต้องการเงินงบประมาณ ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท ธนาคาร จะรีบพิจารณาให้สินเชื่อ โดยมีดอกเบี้ยต่ำ และ อาจสามารถต่อรองได้อีกด้วย ในขณะที่อีกคนมีที่ดินติด จำนวน ธนาคารกลับไม่ให้สินเชื่อ เช่นเดียวกัน ชาวบ้าน ที่ไม่มีสินทรัพย์ก็จะมีใครให้แหล่งเงินทุน

ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการนำทุนเข้าไปในแหล่ง ชุมชน เพื่อให้คนในชุมชน มีโอกาสนำเงินเหล่านั้น มาเลี้ยงชีพในยามวิกฤต ซึ่งถ้าเราแจกเงินดังกล่าวแบบ ให้เปล่าก็ไม่สามารถที่จะกระทำได้จะเกิดการสูญเปล่า การนำเงินเข้าไปในชุมชนจะเป็นไปในลักษณะของการ ให้อุปถัมภ์แบบดอกเบี้ยต่ำ ให้แต่ละหมู่บ้านมีกองทุนเพื่อ ทั่วไปประกอบอาชีพ โดยคนในชุมชนจะได้มีรายได้เสริม รายได้พิเศษ ซึ่งเป็นวัตถุประสงค์หลักของกองทุนดังกล่าว ที่เป็นการเข้าถึงปัญหาโดยวิธีการกระจายทุน ทั้งนี้มี หลายที่ที่ชุมชนสามารถกระทำสำเร็จ โดยรัฐบาลไม่ได้ เข้ามามีส่วนร่วมเลย แต่ผมอยากที่จะนำทฤษฎีที่เคย ดำเนินการสำเร็จมาแล้ว มาดำเนินการในอีกทีหนึ่ง โดย ใช้รัฐบาลเป็นตัวริเริ่ม ผ่านการตั้งกองทุนให้ชุมชน เช่น กลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ ที่จังหวัดตราด ของลุงอัมพร ดั่งปาน ที่ปัจจุบันมีกองทุนในการดำเนินการจำนวน ๗๐ ล้านบาท และมีสวัสดิการต่างๆ ภายในชุมชน โดยการเก็บ เงินออมจากเกษตรกรภายในหมู่บ้าน ซึ่งถ้ากลุ่มใน ลักษณะดังกล่าวเติบโตขึ้น จะกลายเป็นฐานเงินออม ขนาดใหญ่ของประเทศ รวมทั้งฐานการสร้างงานของ ประเทศด้วย

๓. จัดตั้งธนาคารประชาชน เกิดจากการที่ผมไป เห็นคนขายของต้องไปกู้เงินมาประกอบกิจการในอัตรา



ร้อยละ ๒๐ ต่อปี โดยคนขายของจะต้องส่งรายวัน ทำให้ไม่มีเงินเหลือเก็บ จึงจำเป็นต้องมีการจัดตั้งธนาคารประชาชน ซึ่งจะเป็นการปรับฐานของประชาชนที่มีจำนวนประมาณ ๔๐ ล้านคน ถ้าเราปรับฐานตรงนี้ได้ จะทำให้ปัญหาด้านข้าง เช่น ปัญหาเสฟติด โจรผู้ร้าย การบุกรุกที่สาธารณะลดลง เพียงแต่ว่าเรากล้าที่จะทำหรือไม่ ถ้ากล้าที่จะทำก็จะเห็นว่าปัญหาต่างๆ จะลดลงอย่างชัดเจน

ธนาคารประชาชนจะเป็นธนาคารที่ให้ประชาชนกู้เงินได้ในจำนวนที่ไม่สูงเท่าใดนัก โดยมีวัตถุประสงค์ให้กู้เพื่อนำไปประกอบอาชีพเท่านั้น

๔. จัดตั้งธนาคารวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก สืบเนื่องจากลักษณะการจัดทำธนาคารของไทยเปลี่ยนแปลงไป หลังจากโลกมีการเปลี่ยนแปลง แต่สังคมยังไม่มีมีการเปลี่ยนแปลงตาม เมื่อก่อนนี้ธนาคารไทยเป็นธนาคารที่ต่างประเทศมาดูงาน โดยธนาคารจะมีการบริหารงานแบบ Hand Holding Concept และธนาคารต่างประเทศได้นำรูปแบบการบริหารดังกล่าวกลับไปใช้โดยตั้งชื่อใหม่ว่า “Private Banking” แต่ต่อมาภายหลังกลับกลายเป็นว่าธนาคารไทยกลับส่งคนไทยไปเรียน Private Banking จากต่างประเทศเพื่อกลับมาบริหารงาน

ปัจจุบันธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก (SME) ต้องการธนาคารที่บริหารงานแบบ Hand Holding ที่ช่วยประคองและพาธุรกิจ SME ให้เดินไปด้วยกัน ซึ่งอาจจะไม่จำเป็นต้องมีการจัดตั้งธนาคารขึ้นมาใหม่ แต่จำเป็นต้องมีธนาคารในลักษณะดังกล่าว จึงขอฝากแนวคิดดังกล่าวให้ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย และปลัดกระทรวงการคลังร่วมพิจารณา แต่อย่างไรก็ตามขอยืนยันว่าแนวคิดนี้ต้องเกิด ภาครัฐจะต้องทำธนาคารเชิงเพื่อการพัฒนา เพื่อกระตุ้นนำ โดยในส่วนของ Commercial Bank ควรปล่อยให้ธนาคารพาณิชย์แข่งขันในการดำเนินการ

๕. จัดตั้งบริษัทกลางในการบริหารสินทรัพย์

ได้กล่าวไปก่อนหน้านี้แล้วว่า เพื่อให้การปรับโครงสร้างหนี้เป็นไปอย่างมีระบบ จะต้องมีการปรับให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ

๖. สร้างหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า โดยเสียค่าใช้จ่าย ๓๐ บาทต่อครั้ง นั้น เป็นคำพูดที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ แต่ในหลักการแล้วมาจากแนวคิด Charge per 1 Visit โดยมีการคำนวณแล้วว่า ทุกปีมีประชาชนไปใช้บริการสาธารณสุขปีละ ๑๐๐ ล้านคน ก็จะมีเงินเพิ่มประมาณ ๓,๐๐๐ ล้านบาท รวมกับงบประมาณที่มีอยู่เดิม และนำมาจัดการใหม่ ก็เพื่อที่จะให้ประชาชนได้รับการประกันด้านสุขภาพ และในที่สุดโรงพยาบาลเหล่านี้จะมีโครงการป้องกันสุขภาพให้แก่ประชาชน โดยมีการแนะนำระบบที่ถูกสุขภาพลักษณะ การรับประทานอาหารที่ถูกต้อง การออกกำลังกายโดยจัดให้มีสถานที่ออกกำลังกาย ซึ่งจะได้ทั้งการที่ประชาชนจะมีสุขภาพที่ดีและเกิดความรักความสามัคคีของคนในชาติ ส่งผลให้สังคมดีขึ้น ทั้งนี้ตามหลักการนี้จะเป็นการปฏิรูประบบของการรักษาสุขภาพใหม่

๗. พัฒนารัฐวิสาหกิจ สำหรับรัฐวิสาหกิจซึ่งขณะนี้มียู่เป็นจำนวนมาก ต้องยอมรับว่าบางยุคบางสมัยรัฐวิสาหกิจได้ถูกใช้เป็นที่หาเงินของรัฐมนตรี โดยรัฐมนตรีไม่ได้ลงนามคำสั่งด้วยตัวเอง เป็นมติของคณะกรรมการ แต่รัฐมนตรีสั่งทางโทรศัพท์ และรับเงินทางถุงทะเล สิ่งเหล่านี้ควรจะพอได้แล้ว เราจะต้องนำรัฐวิสาหกิจมาเป็นประโยชน์ต่อประชาชนและประเทศชาติ จึงต้องมีการปรับปรุงรัฐวิสาหกิจให้บริหารงานอย่างมืออาชีพ ไม่ใช่เป็นที่รองรับบ้านเหมิงบ้านญูของใคร ทั้งหมดจะต้องมีการปรับปรุงให้รองรับงานด้านบริการประชาชน การบริหารงานต้องมีประสิทธิภาพมีผลกำไร ขณะนี้รัฐวิสาหกิจของไทยมีกำไรรวมกัน ๘๙,๐๐๐ ล้านบาท ถ้าสามารถปรับไม่ให้มีการทุจริตคอร์รัปชันเชื่อว่าการทำกำไรถึง ๑.๒ แสนล้านไม่ใช่เรื่องยาก ซึ่งเงินจำนวนนี้ราคาต่อกำไรต่อหุ้น (พีอี) ๒๕ เท่าก็จะเท่ากับมีมูลค่าตลาด



๓ ล้านล้านบาท ถ้าวันใดตลาดหุ้นดีพอก็คจะขึ้นไปสูง ซึ่งใกล้เคียงกับหนี้ของประเทศไทย ดังนั้นการแก้ปัญหาหนี้ ถ้าแก้โดยการหาเงินใช้หนี้อย่างเดียว ไม่ว่าจะชาตินี้เราตายไปแล้วจะใช้หนี้หมดหรือยัง จะต้องมีการใช้คำว่า “Net Debt” หรือ หนี้สุทธิ กล่าวคือ ต้องมองสินทรัพย์ และหนี้สินทั้งสองด้าน ซึ่งเป็นการมองปัญหาทั้งสองด้าน และแก้ไขให้เท่ากัน

(Demand) ในระบบเศรษฐกิจ พบกับกลุ่มค้า หรืออุปทาน (Supply) ได้

๙. ปัญหาคอร์รัปชัน เป็นปัญหาที่ต้องเริ่มต้นที่ ภาครัฐบาล รัฐมนตรี รัฐบาลชุดนี้จะต้องเริ่มต้นทำ ตัวเองเป็นตัวอย่าง หลังจากนั้นจึงจะเป็นการส่งสัญญาณ ลงไปในระดับล่างเอง วันนี้คอร์รัปชันได้ถูกกล่าวถึงเหมือน เป็นบรรทัดฐาน (Norms) ของประเทศ เราพูดถึง



นายกรัฐมนตรี (พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร) เป็นประธานในการเผาทำลายยาเสพติดให้โทษของกลาง ครั้งที่ ๒๕

๘. ปัญหายาเสพติด เป็นปัญหาที่อันตรายมาก ต่อสังคมไทย สิ่งที่เราร้าย คือ นอกจากทำลายทุกอย่าง แล้ว ยังทำลายสินทรัพย์ (Asset) ในอนาคตซึ่งหมายถึง สมองของเด็กไทย นิตยสาร Newsweek ฉบับวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ จะสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาอย่างชัดเจน ผมขอยืนยันว่าจะแก้ปัญหาในเรื่องนี้อย่างเด็ดขาด แต่ไม่ใช่เด็ดขาดอย่างไม่มีอะไร ต้องมองอย่างสมดุล โดย ในการแก้ปัญหาจะแบ่งกลุ่มแก้ปัญหาเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้ติดยา กลุ่มผู้ค้ายา และกลุ่มที่ยังไม่ติดยา โดยจะ ต้องจัดการไม่ให้กลุ่มผู้ติดยา ซึ่งเปรียบเหมือนอุปสงค์

คอร์รัปชันโดยเปิดเผยและรู้สึกว่าเป็นสนุกดี ต่อไปนี้ จะต้องลดละให้ได้ ถ้าวันนี้คอร์รัปชันในประเทศไทย สามารถลดลงได้ร้อยละ ๕๐ ประเทศไทยจะปลอด เราจะต้องช่วยกัน

๑๐. การศึกษา ผมถือว่าเป็นเรื่องที่สำคัญ เพราะ เราพูดตลอดเวลาถึงเศรษฐกิจแบบที่ต้องใช้ความรู้ เราจึงต้องพูดถึงสินทรัพย์ที่เป็นปัญญาซึ่งนับเป็น ทุนทางปัญญาไว้ให้ลูกหลานของเรา ดังนั้น เรื่องของการศึกษาจึงเป็นเรื่องของการสร้างสมทุนทางปัญญา ปัจจุบันท่านเชื่อหรือไม่ว่านักศึกษาระดับปริญญาโทที่



สอนโดยอาจารย์ระดับปริญญาเอก ยังออกข้อสอบแบบ  
ท่องจำอยู่ ถ้าเมื่อใดที่ครูออกข้อสอบแบบท่องจำ เมื่อนั้น  
เด็กก็ต้องเรียนพิเศษ ซึ่งเด็กได้เสียเวลาไปกับสิ่งเหล่านี้  
มาก ทำให้เด็กไม่มีงานอดิเรก (Hobby) ที่เหมาะสม  
ทำให้ขาดจินตนาการในด้านอื่นๆ เด็กยิ่งเรียนมากยิ่งขึ้นเกิด  
ความเครียดมาก อบายมุขก็สามารถเข้ามาได้รวมทั้ง  
ยาเสพติด ดังนั้นในเรื่องนี้ต้องมองแบบภาพรวม กระทรวง  
ศึกษาธิการจะต้องมีการศึกษาอย่างจริงจังถึงแนวคิด  
การศึกษาแบบใหม่ซึ่งครูจะเรียนรู้ไปพร้อมกับเด็กเนื่องจาก  
เด็กสมัยปัจจุบันมีความรอบรู้ในด้านต่างๆ มากขึ้น  
เพียงแค่ไม่ได้ปล่อยให้สิ่งเหล่านี้ถูกใช้อย่างเต็มศักยภาพ  
จึงต้องมีการปรับเปลี่ยนแนวคิดใหม่เพื่อให้รองรับ  
เศรษฐกิจแบบที่ต้องใช้ความรู้

### ข้อคิดในการปฏิบัติราชการ

สุดท้ายขอฝากไว้ว่า ไม่มีอะไรสำคัญกว่าใจ ผมเอง  
ก็เป็นข้าราชการมาก่อน พวกเราเป็นข้าราชการของ  
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทำงานเพื่อประชาชน ถ้าใจ  
เรามีความจงรักภักดี ใจเรามีความมุ่งมั่นที่จะทำงานเพื่อ  
รับใช้ประชาชน มีความมุ่งมั่นที่จะสร้างอนาคตที่ดีให้  
ลูกหลานเรา ผมเชื่อว่าถ้าเราปรับแนวคิดได้ เราจะเห็น

ปลายทางด้วยกัน เราจะไปสู่ปลายทางด้วยกันได้ อยาก  
ให้ทุกคนได้ทำงานด้วยจิตวิญญาณและสนุกกับงาน  
ซึ่งเมื่อสนุกแล้วจะหายเหนื่อย ถ้าเราทำในสิ่งที่เราชอบ  
เราก็จะชอบในสิ่งที่เราทำ

ขอฝากว่า ผู้นำยุคใหม่ สิ่งที่สำคัญที่สุด ท่านต้อง  
เป็นที่รักและศรัทธาของทุกระดับ การที่จะได้รับศรัทธา  
ผมขอยกคำสอนของ พันเอก ปิ่น มุทุกันต์ อนุศาสนาจารย์  
กองทัพบก ที่กล่าวไว้ว่า คนงามมี ๓ ระดับ ระดับแรก  
ก็คือ อารมณ์งาม คือต้องรักษามุทิตาให้ดี ให้เรียบร้อย  
ระดับที่ ๒ คือ กายงาม คือ มีกิริยามารยาทดี และระดับ  
ที่ ๓ คือ จิตงาม คือ จิตใจที่มีเมตตาธรรมผ่องใส หาก  
มีทั้ง ๓ สิ่งนี้จะทำให้เป็นที่รักของผู้ที่อยู่ในองค์กร และ  
สามารถทำให้เขาเหล่านั้นเดินตามทิศทางที่เรามุ่งมั่นจะทำ  
เพื่อประเทศได้

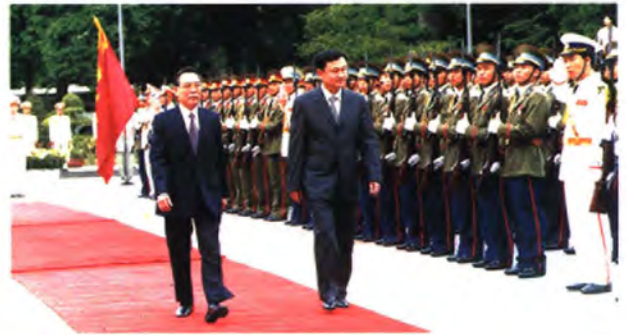
ขอฝากศีลธรรมของผู้นำที่ท่านพุทธทาสภิกขุ  
ได้มอบไว้ให้กับท่านสัญญา ธรรมศักดิ์ อดีตนายกร  
รัฐมนตรี ว่า ผู้นำที่ดีนั้นต้องเข้าใจคำว่า สุทธิ ปัญญา  
เมตตา ซันติ คือ ใช้ใจที่บริสุทธิ์ในการทำงาน ต้องใช้  
ปัญญา มีใจเมตตาธรรมต่อเพื่อนมนุษย์ ต่อประชาชน  
ต่อผู้ใต้บังคับบัญชา และในฐานะผู้นำต้องมีซันติ  
มีความอดทน”



นายกรัฐมนตรี (พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร) เป็นประธานงานสโมสรสันนิบาต เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวันฉัตรมงคล



นายกรัฐมนตรี (พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร) เดินทางไปเยือนประเทศมาเลเซีย อย่างเป็นทางการ



นายกรัฐมนตรี (พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร) เดินทางไปเยือนสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม อย่างเป็นทางการ



นายกรัฐมนตรี (พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร) ร่วมงาน 2001 Fortune Global Forum ณ เมืองฮ่องกง





นายกรัฐมนตรี (พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร) เป็นประธานเปิดงานของตีเมืองประจันตคาม เชิดชูวีรกรรมท้าวอุเทนฯ ณ บริเวณอนุสาวรีย์ภักดีเดชะ  
ตำบลประจันตคาม อำเภอประจันตคาม จังหวัดปราจีนบุรี



นายกรัฐมนตรี (พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร) และคณะรัฐมนตรี พบสื่อมวลชน ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล



ผู้บริหารของหน่วยงาน  
ในสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี



# สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี



นางผาณิต นิตินันท์ประกาศ  
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี



นายจิระศักดิ์ พูนผล  
รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี



นายวิรัช ดำรงผล  
รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี



นายภิรมย์ สิมะเสถียร  
รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี



นายรองพล เจริญพันธุ์  
รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี



นางอำไพ วงศ์ปราชัญญ์  
ผู้ช่วยปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี



นายธวัช คงเดชา  
ผู้ช่วยปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

# ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี



นายยงยุทธ กปิลกาญจน์  
หัวหน้าผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี



นางศรีวัฒนา จุลชาติ  
ประจำเขตตรวจราชการที่ ๑



นายธีระ รังสิวัตนะ  
ประจำเขตตรวจราชการที่ ๒



นางสุนันทา กาญจนอักษรเดช  
ประจำเขตตรวจราชการที่ ๓



นายสุทธิศักดิ์ เอี่ยมประสิทธิ์  
ประจำเขตตรวจราชการที่ ๔



นางวันเพ็ญ แก้วทองงค์  
ประจำเขตตรวจราชการที่ ๕



นายพิพัฒน์ โกศลวัฒน์  
ประจำเขตตรวจราชการที่ ๖



นายภิรมย์ศักดิ์ ลาภาโรจน์กิจ  
ประจำเขตตรวจราชการที่ ๗



นายสุเมธี ศรีสุชาติ  
ประจำเขตตรวจราชการที่ ๘



นายเลือนยศ ลีละชาติ  
ประจำเขตตรวจราชการที่ ๙



นายวัฒนะ กาญจนอักษรเดช  
ประจำเขตตรวจราชการที่ ๑๐



นายปฐม พานิชยานุสนธิ์  
ประจำเขตตรวจราชการที่ ๑๑



นายจาตุร อภิชาติบุตร  
ประจำเขตตรวจราชการที่ ๑๒



## สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี



นายพรหมินทร์ เลิศสุริย์เดช  
เลขาธิการนายกรัฐมนตรี



นายวิเชษฐ์ เกษมทองศรี  
รองเลขาธิการฝ่ายการเมือง



นายวัฒนา เมืองสุข  
รองเลขาธิการฝ่ายการเมือง



พลโท ปรีชา วรรณรัตน์  
รองเลขาธิการฝ่ายการเมือง



พลตำรวจโท รุ่งโรจน์ ยมกกุล  
รองเลขาธิการฝ่ายการเมือง



นายชูศักดิ์ แอกทอง  
รองเลขาธิการฝ่ายการเมือง



นายกมล จิระพันธุ์วานิช  
รองเลขาธิการฝ่ายการเมือง



พลอากาศเอก เสริมยุทธ บุญศิริยะ  
รองเลขาธิการฝ่ายการเมือง



นายถาวร ตีร์รัตน์รงค์  
รองเลขาธิการฝ่ายการเมือง



นางสิริมาลัย รัตนรพงศ์  
รองเลขาธิการฝ่ายบริหาร



หม่อมหลวงปานसार หัสตินทร  
รองเลขาธิการฝ่ายบริหาร



นายสุธี สุทธิสมบูรณ์  
รองเลขาธิการฝ่ายบริหาร



นายณรงค์ เนตรหิน  
รองเลขาธิการฝ่ายบริหาร



นายกำพล แก้วทองค์  
ผู้ช่วยเลขาธิการ



นางมัทนา เกตุนุติ  
ผู้ช่วยเลขาธิการ



นายเดชา คังคายะ  
ผู้ช่วยเลขาธิการ



นายลอยเลื่อน บุนนาค  
ผู้ช่วยเลขาธิการ



# สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี



นายวิชาญ เครืองาม  
เลขาธิการ



นายกำธร จันทรแสง  
รองเลขาธิการ



นายจตุลยุทธ หิรัณยวาสิต  
รองเลขาธิการ



นายสุรินทร์ ศรีวิทยา  
รองเลขาธิการ



นายสุรชัย ภูประเสริฐ  
ผู้ช่วยเลขาธิการ



นางจโอมศรี อารยะศิริ  
ผู้ช่วยเลขาธิการ



นางธนนุช ตริทิพบุตร  
ผู้ช่วยเลขาธิการ



## สำนักข่าวกรองแห่งชาติ



นายภุมรัตน์ ทักษาดิพงศ์  
ผู้อำนวยการ



# สำนักงานงบประมาณ



นายพลทรัพย์ ปิยะอนันต์  
ผู้อำนวยการ



นายพรชัย นุชสุวรรณ  
รองผู้อำนวยการ



นายวุฒิพันธุ์ วิชัยรัตน์  
รองผู้อำนวยการ



นายเชาว์ อรรถมานะ  
รองผู้อำนวยการ



นางสตรี ประทีปะเสน  
รองผู้อำนวยการ



นางสาวกุสุมา เกิดภู  
รองผู้อำนวยการ



นายนรชัย ศรีพิมล  
ที่ปรึกษาสำนักงานงบประมาณ



นางเสริมสุข ชลวานิช  
ผู้ช่วยผู้อำนวยการ



นายสุมน สุรทินท์  
ผู้ช่วยผู้อำนวยการ



นายอำพล ทิมาสาร  
ผู้ช่วยผู้อำนวยการ



นายบัณฑิต สุภักควนิช  
ผู้ช่วยผู้อำนวยการ



# สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ



นายจัตภัย บุรุษพัฒน์  
เลขาธิการ



นายพิชัย รัตนพล  
รองเลขาธิการ



นายสงคราม ชื่นกิบาล  
รองเลขาธิการ



นายประกิจ ประजनปัจจนิก  
รองเลขาธิการ



นางสาววิมา โปธิสมบัติ  
ผู้ช่วยเลขาธิการ



หม่อมหลวงจุลลา อนงรต  
ผู้ช่วยเลขาธิการ

## สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา



นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์  
เลขานุการ



นางสาวพรทิพย์ จาละ  
รองเลขานุการ



นางสาวพวงเพชร สารคุณ  
รองเลขานุการ



นางจริยา เจียมวิจิตร  
กรรมการร่างกฎหมายประจำ



นายอัชพร จารุจินดา  
ผู้ช่วยเลขานุการ  
รักษาการกรรมการร่างกฎหมายประจำ



# สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน



คุณหญิงทิพาวดี เมฆสวรรค์  
เลขาธิการ



นายบุญปลุก ชายเกต  
รองเลขาธิการ



นายสุภรัตน์ ไชติกญาน  
รองเลขาธิการ



นายสีมา สีมานันท์  
รองเลขาธิการ



นายเจลิม ศรีผดุง  
รองเลขาธิการ



นางสาวดรุณี บุญสิงห์  
ผู้ช่วยเลขาธิการ



นางสาวทัศนีย์ ธรรมสิทธิ์  
ผู้ช่วยเลขาธิการ



# สำนักงานคณะกรรมการจัดระบบการจราจรทางบก



พันตำรวจตรี ยงยุทธ สาระสมบัติ  
เลขาธิการ



นายต่อพงศ์ วัจนะสวัสดิ์  
รองเลขาธิการ



นายระพินทร์ จารุดล  
ผู้ช่วยเลขาธิการ



# สํานักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ



นายปิยสวัสดิ์ อัมระนันท์  
เลขาธิการ



นายเมตตา บันเทิงสุข  
รองเลขาธิการ



# สำนักงานคณะกรรมการ พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ



นายสรรเสริญ วงศ์ชะอุ่ม  
เลขาธิการ



นายธรรมรักษ์ การพิศิษฐ์  
ผู้ทรงคุณวุฒิ



นายสมเจตน์ เตรศุภ  
รองเลขาธิการ



นายสันติ บางอ้อ  
รองเลขาธิการ



นายพรชัย รุจิประภา  
รองเลขาธิการ



นายโกมล ชอบชื่นชม  
รองเลขาธิการ



นายวิษณุ พูลสุข  
รองเลขาธิการ



นายบุญยงค์ เวชมนิศรี  
รองเลขาธิการ



นางสาววิไลพร ลีวเกษมศานต์  
ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนงาน



นายกิตติศักดิ์ สินธุวนิช  
ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนงาน



นายอุทิศ ชาวเหียร  
ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนงาน



นางสาวพรรณราย ชันธกิจ  
ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนงาน



นายวิฑิต รัชชตาตะนันท์  
ผู้ช่วยเลขาธิการ



นายสุนันท์ วงศ์วิทย์กำจร  
ผู้ช่วยเลขาธิการ



นางจุฑามาศ บาระมีชัย  
ผู้ช่วยเลขาธิการ



นายอาคม เต็มพิทยาไพสิฐ  
ผู้ช่วยเลขาธิการ



# สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ



นายปานเทพ กล้าณรงค์ราญ  
เลขาธิการ



นายเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ  
รองเลขาธิการ



นายสมพล พันธุ์มณี  
รองเลขาธิการ



นายปรกรณ์ สัตยวิช  
ผู้ช่วยเลขาธิการ



นายสุวัฒน์ เทพอารักษ์  
ผู้ช่วยเลขาธิการ



คุณกานต์ พรหมศิริ  
ผู้ช่วยเลขาธิการ



# สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน



นายสถาพร กวิตานนท์  
เลขาธิการ



นายจักรมณท์ ผาสุกวานิช  
รองเลขาธิการ



นางชุตารณ ลัมพสาระ  
รองเลขาธิการ



นายไพโรจน์ ไสมงูติ  
รองเลขาธิการ



นายสมพงษ์ วนภา  
ที่ปรึกษาด้านการลงทุน



นายวินชัย มหัทธนังกูร  
ที่ปรึกษาด้านการลงทุน



นายสุพัฒน์ ลิมปากรณ์  
ผู้ช่วยเลขาธิการ



นายบุญรัตน์ อ่อนกอ  
ผู้ช่วยเลขาธิการ



นายโสฬส งามวงศ์วาน  
ผู้ช่วยเลขาธิการ



# สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน



พลตำรวจโท วาสนา เพิ่มลาภ  
เลขาธิการ



พันตำรวจเอก ยุทธบูล ดิสสะมาน  
รองเลขาธิการ



พันตำรวจเอก พิศพันธุ์ เปรมภูติ  
รองเลขาธิการ



# สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ



นายรุ่ง แก้วแดง  
เลขาธิการ



นางนงราม เศรษฐพานิช  
ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนการศึกษา



นายวิเชียร เกตุสิงห์  
ที่ปรึกษาด้านระบบการศึกษา



นางสิริพร บุญญานันต์  
รองเลขาธิการ



นางสาวมยุรี จารูปาน  
รองเลขาธิการ



## สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค



นายอนวัฒน์ ธรรมธัช  
เลขาธิการ



นายนิโรธ เจริญประกอบ  
เจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวน ๘  
รักษาการรองเลขาธิการ



## สำนักงานคณะกรรมการ ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด



นายกิตติ ลิ้มชัยกิจ  
เลขาธิการ



นายธีรภัทร สันติเมทนีดล  
รองเลขาธิการ



นางรัศมี วิศทเวทย์  
รองเลขาธิการ



นายชาติชาย สุทธิกลม  
รองเลขาธิการ



# สำนักงานคณะกรรมการ ส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ



นางสีน้อย เกษมสันต์ ณ อยุธยา  
เลขาธิการ



นายกิตติ สมานไทย  
รองเลขาธิการฝ่ายบริหาร



นางกรรณิกา สุขเวช  
รองเลขาธิการฝ่ายวิชาการ



## สำนักงานสถิติแห่งชาติ



นางสาวเอี่ยมจันทร์ เปรมโยธิน  
เลขาธิการ



นายสีอ ล้ออุทัย  
รองเลขาธิการ



นางวรัย วรมนตรี  
รองเลขาธิการ



## กรมประชาลัมพันธ์



นายบุญเลิศ ศุภติลก  
รองอธิบดี



นายสุชาติ สุชาติเวชภูมิ  
รองอธิบดี  
รักษาราชการแทนอธิบดี



นายปราโมช รัฐวินิจ  
รองอธิบดี



## กรมวิเทศสหการ



นายกิตติพันธ์ กาญจนพิพัฒน์กุล  
อธิบดี



นางสาวสิรี บุนนาค  
รองอธิบดี



นางสาวสุวัลภา พัฒนพานิชย์  
รองอธิบดี



## องค์การสวนสัตว์



นายพิชิต ฤ พัทลุง  
ผู้อำนวยการ



นายสุพจน์ เมธาภิวัฒน์  
รองผู้อำนวยการ



นายโสภณ ตำนัย  
รองผู้อำนวยการ



# การกีฬาแห่งประเทศไทย



นายเจริญทัศน์ จินตนาเสรี  
ผู้ว่าการ



นายสมชาย ประเสริฐศิริพันธ์  
ที่ปรึกษา



นายมนตรี ไชยพันธุ์  
รองผู้ว่าการฝ่ายบริหาร



นายจตุรพร ณ นคร  
รองผู้ว่าการฝ่ายส่งเสริมกีฬา



นายเฉลิมชัย บุญรักษ์  
รองผู้ว่าการฝ่ายพัฒนากีฬา



# การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย



นายวิทยา คชรักษ์  
ผู้ว่าการ



นายศิริทัต กลั่นความดี  
รองผู้ว่าการธุรกิจระบบส่ง



หม่อมหลวงชนะพันธุ์ กฤดากร  
รองผู้ว่าการนโยบายและแผน



นางอรุณ กมลยะบุตร  
รองผู้ว่าการบัญชีและการเงิน



นายเปรมชัย มุสิกะภูมมะ  
รองผู้ว่าการก่อสร้าง



นายเฉลิมชัย รัตนรักษ์  
รองผู้ว่าการโรงไฟฟ้าพลังน้ำ



นายเริงสันติ สุตติพงษ์  
รองผู้ว่าการบริหาร



นายอุดม สุววงศ์  
ผู้จัดการใหญ่ธุรกิจผลิตไฟฟ้า ๒



นายสุพร หอทิมาวรวงศ์  
ผู้จัดการใหญ่ธุรกิจวิศวกรรม



นายประพันธ์ พิกเทศ  
ผู้จัดการใหญ่ธุรกิจผลิตไฟฟ้า ๑



นายไกรสิทธิ์ กรรณสูต  
ผู้จัดการใหญ่ธุรกิจบำรุงรักษา



นายณรงค์ศักดิ์ วิเชษฐพันธ์  
ผู้จัดการใหญ่ธุรกิจเชื้อเพลิง



## องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย



นายสรจักร เกษมสุวรรณ  
ผู้อำนวยการ



นายสุวรรณ เมทยานุวัฒน์  
รองผู้อำนวยการ



นายชิตณรงค์ คุณะกฤดาธิการ  
รองผู้อำนวยการ



นางอรัญรัตน์ อยู่คง  
รองผู้อำนวยการ



นายนิพนธ์ นาคสมภพ  
ผู้อำนวยการสำนักข่าวไทย



## การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย



นายกราเดช พยัฆวิเชียร  
ผู้ว่าการ



นางจุฬามาศ ศิริวรรณ  
รองผู้ว่าการฝ่ายบริหาร



นายพัชรพงศ์ อภิชาติตะพงค์  
รองผู้ว่าการฝ่ายการตลาด



นายสันติชัย เอื้อจงประสิทธิ์  
รองผู้ว่าการฝ่ายวางแผน



นางสุนมณฑา นาคทรพรพ  
ที่ปรึกษา ระดับ ๑๐



# การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย



นายประภัสร์ จงสงวน  
ผู้ว่าการ



นายเยี่ยมชาย จัตรแก้ว  
รองผู้ว่าการฝ่ายวิศวกรรมและวางแผน



นายชินวุฒิ บุรณารมย์  
รองผู้ว่าการฝ่ายบริหาร



นายวิจิตร วัชรินทร์  
รองผู้ว่าการฝ่ายปฏิบัติการและสัมปทาน



นายรณชิต แยมสอาด  
ผู้ช่วยผู้ว่าการ



## องค์การสวนพฤกษศาสตร์



นายวิระชัย ณ นคร  
ผู้อำนวยการ



นายวัลลภ สุคนธ์  
รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ



นายชัยชาติ บุรพาชีพ  
รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร



## สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย




นายปิยะวัตติ บุญ-หลง  
ผู้อำนวยการ



นายวุฒิพงศ์ เตชะดำรงสิน  
รองผู้อำนวยการ

A misty landscape with pink flowers in the foreground. The scene is soft and ethereal, with a light, hazy atmosphere. The foreground is filled with numerous pink flowers, possibly azaleas, with green foliage. The background shows a misty, rolling landscape with more greenery and a few trees, all under a pale, overcast sky. The overall mood is peaceful and serene.

ผลการดำเนินงานที่สำคัญ  
ในรอบปีที่ผ่านมา

A photograph of a field of green plants with small white flowers, possibly a type of grass or herb, under a bright, slightly hazy sky. The plants are in the foreground and middle ground, with some taller stalks reaching up. The overall tone is soft and natural.

# ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน



# การปฏิรูประบบบริหารภาครัฐ

## การปรับเปลี่ยนบทบาทภารกิจและวิธีการบริหารงานภาครัฐ

### ๑. การปรับบทบาทภารกิจและโครงสร้างส่วนราชการ

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (สำนักงาน ก.พ.) ร่วมกับกระทรวงต่างๆ ในการปรับบทบาท ภารกิจและโครงสร้างส่วนราชการโดยจัดกลุ่มกระทรวงเป็น ๓ กลุ่ม คือ

๑) กลุ่มกระทรวงด้านเศรษฐกิจ ประกอบด้วย กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงการคลัง กระทรวงคมนาคม กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม และ กระทรวงการต่างประเทศ รวม ๗ กระทรวง ซึ่งได้กำหนดเป้าหมายการดำเนินการเป็นลำดับแรกคือ ให้เห็นผลภายในเดือนกันยายน ๒๕๔๓ โดยสำนักงาน ก.พ. ได้นำเสนอเอกสารพิมพ์เขียวสำหรับการเปลี่ยนแปลง (Blueprint For Change) เพื่อปรับบทบาทภารกิจ และโครงสร้างใหม่ต่อคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องแล้ว จะได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

๒) กลุ่มกระทรวงด้านสังคม ประกอบด้วย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม กระทรวงศึกษาธิการและทบวงมหาวิทยาลัย ในภาพรวมขณะนี้อยู่ระหว่างการกำหนดบทบาทและภารกิจใหม่ รวมทั้งการพัฒนากลยุทธ์ให้สนองต่อการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐและสอดคล้องกับกฎหมายเฉพาะ เช่น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยมีเป้าหมายการดำเนินการให้เห็นผลภายในเดือนกันยายน ๒๕๔๔

๓) กลุ่มกระทรวงด้านนโยบายการบริหารและการกำกับตรวจสอบ ประกอบด้วย สำนักนายกรัฐมนตรี

กระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม และหน่วยราชการอิสระ ซึ่งได้มีการศึกษา กำหนดทิศทางการปรับบทบาท ภารกิจ และโครงสร้างของสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานของสำนักนายกรัฐมนตรี ให้เป็นกลไกสนับสนุนการบริหารภาครัฐที่เข้มแข็ง การศึกษาดังกล่าว ได้มีการศึกษาทบทวนผลงาน ศักยภาพที่เกี่ยวข้อง และรวบรวมข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบกับหน่วยงานในต่างประเทศ รวมทั้งวิเคราะห์ความคิดเห็น ในการปรับเปลี่ยนจากผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อหาทิศทางของภารกิจในภาพรวมของสำนักนายกรัฐมนตรีที่ควรจะเป็นต่อไป

การปรับบทบาทภารกิจในภาพรวมของกระทรวงจะทำให้มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐที่ชัดเจน อันจะนำไปสู่ขนาดขององค์กรของรัฐที่มีขนาดเล็กลงอย่างสมดุล มีระบบงานและวิธีการทำงานที่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและอนาคต และเป็น การเพิ่มประสิทธิภาพของระบบราชการให้เข้าสู่มาตรฐานสากล

### ๒. การจัดตั้งองค์การมหาชน

สำนักงาน ก.พ. ในฐานะเป็นฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการปฏิรูประบบราชการได้ดำเนินการส่งเสริม สนับสนุนการจัดตั้งองค์การมหาชน โดยได้ให้คำปรึกษา แนะนำแก่หน่วยงานที่มีความประสงค์จะจัดตั้งเป็น องค์การมหาชน จัดทำหลักเกณฑ์และแนวทางการจัดตั้ง องค์การมหาชน จัดทำคู่มือต่างๆ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และจัดสัมมนาเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ แนวทางการจัดตั้งองค์การมหาชน

การจัดตั้งองค์การมหาชนตามพระราชบัญญัติ องค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้มีความก้าวหน้าในการ ดำเนินการตามลำดับ มีหน่วยงานที่จัดตั้งโดยออกเป็น



พระราชกฤษฎีกาแล้ว จำนวน ๘ แห่ง คือ สำนักงาน  
ปฏิรูปการศึกษา สำนักงานสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ  
สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์  
โรงพยาบาลบ้านแพ้ว สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศ  
และภูมิสารสนเทศ สำนักงานรับรองมาตรฐาน  
และประเมินคุณภาพการศึกษา และศูนย์มานุษยวิทยา  
สิรินธร ทั้งนี้มีหน่วยงานที่อยู่ระหว่างการตรวจร่าง  
พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งจากสำนักงานคณะกรรมการ  
กฤษฎีกา ๑ แห่ง คือ สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้า  
และการพัฒนา

องค์การมหาชนถือเป็นความก้าวหน้าครั้ง  
ใหญ่ในการปฏิรูประบบราชการในด้านโครงสร้าง เป็น  
สัญญาณที่บ่งบอกถึงการพลิกโฉมของระบบราชการไปสู่  
มิติใหม่เช่นเดียวกับนานาอารยประเทศ เพื่อประเทศไทย  
จะได้มีระบบราชการที่มีประสิทธิภาพในการให้บริการ  
แก่ประชาชน มีความเข้มแข็งในการพัฒนาประเทศและ  
พร้อมที่จะผลักดันตัวเองไปยืนอยู่ในระดับแนวหน้า  
ของโลกในที่สุด

### ๓. การพัฒนาระบบบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ใน ส่วนราชการ (Result Based Management System-RBMS)

สำนักงาน ก.พ. ร่วมกับส่วนราชการใน  
โครงการนำร่อง ได้นำระบบการบริหารโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์  
มาใช้โดยดำเนินการใน ๓ ระดับ คือ ๑) การดำเนินการระดับ  
กลุ่มกระทรวง ได้ดำเนินการในกลุ่มกระทรวงด้าน  
เศรษฐกิจ ๒) การดำเนินการในระดับกระทรวง ได้  
ดำเนินการร่วมกับกระทรวงพาณิชย์ และ ๓) การดำเนิน  
การระดับกรม ได้ดำเนินการที่กรมการประกันภัย  
โครงการนี้ได้ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้วตั้งแต่เดือนมีนาคม  
๒๕๔๓ และบรรลุผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ คือ สามารถชี้  
ผลผลิตและผลลัพธ์ของส่วนราชการได้อย่างเป็นรูปธรรม  
ผู้บริหารส่วนราชการในแต่ละระดับสามารถใช้เป็น  
เครื่องมือการบริหารที่รวดเร็วทันต่อความต้องการ ซึ่งขณะนี้  
ได้ขยายผลการดำเนินการไปยังกรมต่างๆ ในกระทรวง

พาณิชย์จำนวน ๗ กรม และกระทรวงอื่นๆ พร้อมทั้งจัด  
ทำเอกสารวิชาการและคู่มือเกี่ยวกับการบริหารมุ่งผล  
สัมฤทธิ์เพื่อเผยแพร่จำนวน ๔ ชุด การพัฒนาระบบ  
บริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ในส่วนราชการดังกล่าวเป็น  
การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารภาครัฐที่สามารถวัดผล  
การปฏิบัติงานได้อย่างเป็นรูปธรรม

### ๔. การปรับปรุงระบบการบริการประชาชน

รัฐบาลได้กำหนดให้ปี พ.ศ. ๒๕๔๒ - ๒๕๔๔  
เป็นปีแห่งการส่งเสริมการบริการประชาชน เพื่อผลักดัน  
และจูงใจให้เจ้าหน้าที่และส่วนราชการปรับปรุงระบบ  
การปฏิบัติราชการโดยมุ่งเน้นการให้บริการประชาชน  
เป็นสำคัญ สำนักงาน ก.พ. ในฐานะฝ่ายเลขานุการ  
ของคณะกรรมการว่าด้วยการปฏิบัติราชการเพื่อประชาชน  
ของหน่วยงานของรัฐได้ดำเนินการเรื่องต่างๆ ดังนี้

๑) การให้รางวัลหน่วยงานของรัฐดีเด่นใน  
การบริการประชาชน “รางวัลนายกรัฐมนตรี” (Prime  
Minister Award) ทั้งนี้ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๑ - ๒๕๔๓ มี  
จังหวัดที่ได้รับรางวัลดีเด่นในการบริการประชาชน รวม ๒๐  
จังหวัด ดังนี้ ปี พ.ศ. ๒๕๔๑ จำนวน ๔ จังหวัด ได้แก่  
ราชบุรี นครราชสีมา แพร่ และนครศรีธรรมราช ปี พ.ศ.  
๒๕๔๒ จำนวน ๗ จังหวัด ได้แก่ อุบลราชธานี ลำปาง  
ปราจีนบุรี สระแก้ว อุดรธานี ลำพูน และน่าน และปี พ.ศ.  
๒๕๔๓ จำนวน ๙ จังหวัด ได้แก่ กำแพงเพชร นครสวรรค์  
ขอนแก่น แพร่ ตรัง นครศรีธรรมราช ลำปาง สุโขทัย  
และกาญจนบุรี

๒) การสนับสนุนและส่งเสริมให้ส่วนราชการ  
ต่างๆ วางระบบการบริการแบบเบ็ดเสร็จ (One - Stop  
Service) ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๑ เป็นต้นมา มีจังหวัดที่มี  
การวางระบบดังกล่าวแล้ว รวม ๑๘ จังหวัด

๓) การวางระบบให้รางวัลแก่ผู้ให้คำแนะนำ  
ในการปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานของหน่วยราชการ  
เพื่อรับรางวัล Suggestion Box Award จากนายกรัฐมนตรี  
และรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งมีผู้ส่ง





คำแนะนำมาแล้วจำนวน ๑,๓๑๐ เรื่อง

#### ๕. การพัฒนาระบบมาตรฐานสากลของประเทศไทยด้านการจัดการและสัมฤทธิ์ผลของงานภาครัฐ

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๔๑ ให้ความเห็นชอบให้กำหนดนโยบายการดำเนินการพัฒนาระบบมาตรฐานสากลของประเทศไทยด้านการจัดการและสัมฤทธิ์ผลของงานภาครัฐ (Thailand



เลขาธิการ ก.พ. (คุณหญิงทิพาวดี เมฆสุวรรณ) ร่วมลงนามข้อตกลงกับผู้ว่าราชการจังหวัดลำปางในข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือในการขอรับการส่งเสริมเพื่อเข้าสู่ระบบมาตรฐานสากลของประเทศไทยด้านการจัดการและสัมฤทธิ์ผลของงานภาครัฐระหว่างส่วนราชการในจังหวัดลำปางกับสถาบันมาตรฐานสากลภาครัฐแห่งประเทศไทย สำนักงาน ก.พ.

International P.S.O.) ซึ่งเป็นการพัฒนาการบริหารจัดการของรัฐให้มีประสิทธิภาพ เน้นผลสัมฤทธิ์ และสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนผู้รับบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยให้ดำเนินการในทุกส่วนราชการและให้ถือว่ากิจกรรม ๕ ส เป็นกิจกรรมหนึ่งที่จะบรรลุผลได้ ซึ่งได้มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง โดยในปี พ.ศ. ๒๕๔๓ มีผลงานที่สำคัญคือ ได้ออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการดำเนินการและการรับรองมาตรฐานด้านการจัดการและสัมฤทธิ์ผลของงานภาครัฐ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๔๓ ทั้งนี้ได้จัดให้มีโครงการเพื่อการพัฒนาหน่วยงานก่อนเข้าสู่การรับรองระบบ P.S.O. โดยได้มีการลงนามในข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือในการขอรับการส่งเสริมเพื่อเข้าสู่ระบบ P.S.O. กับจังหวัดสุโขทัย

จังหวัดสตูล จังหวัดตรัง จังหวัดอุดรธานี กรมการพัฒนาชุมชน และสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล จัดฝึกอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรของส่วนราชการในจังหวัดต่างๆ และฝึกอบรมในเรื่องเทคนิค ๕ ส แก่บุคลากรของส่วนราชการต่างๆ รวมทั้งจัดทำคู่มือทางวิชาการเพื่อเผยแพร่อีกด้วย

### การปรับเปลี่ยนระบบบริหารบุคคล

#### ๑. การปรับขนาดกำลังคนภาครัฐ

มาตรการต่างๆ เพื่อลดขนาดกำลังคนภาครัฐที่สำนักงาน ก.พ. ได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีมีดังนี้

๑) มาตรการปรับขนาดกำลังคนภาครัฐ : ข้าราชการ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๔๑ ให้ออกคำสั่งลดตำแหน่งไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของจำนวนผู้เกษียณอายุ สำหรับ ๒๐% ที่เหลือให้จัดสรรให้แก่งานที่มีความจำเป็น

๒) มาตรการปรับขนาดกำลังคนภาครัฐ : ลูกจ้างประจำคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๔๑ ให้ออกคำสั่งลดตำแหน่งลูกจ้างประจำหมวดแรงงานที่ว่างและเกษียณอายุ

๓) โครงการเปลี่ยนเส้นทางชีวิต: เกษียณก่อนกำหนด รุ่นที่ ๑ คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๔๒ และรุ่นที่ ๒ เมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๔๓ เพื่อปรับสัดส่วนและลดขนาดกำลังคนภาครัฐ โดยจงใจข้าราชการผู้มีอายุ ๕๐ ปี หรือมีอายุราชการ ๒๕ ปีขึ้นไปให้ออกจากราชการก่อนการเกษียณอายุและให้ยุบตำแหน่งลงร้อยละ ๘๐ ของจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ ทั้งนี้ผลการดำเนินงานรุ่นที่ ๑ มีผู้เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๒๓,๒๑๖ คน และรุ่นที่ ๒ จำนวน ๑๘,๑๘๑ คน รวมทั้งสิ้น ๔๑,๓๙๗ คน (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๓)

๔) คณะกรรมการกำหนดเป้าหมายและนโยบายกำลังคนภาครัฐ (คปร.) ได้พิจารณาขุบเล็กอัตรากำลังกรณีเกษียณอายุตามปกติและเกษียณก่อน



กำหนด โดยในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๔๑ - ๒๕๔๓ มีการยุบเลิก อัตรากำลังรวมทั้งสิ้น ๕๘,๘๗๕ อัตรากำลัง โดยเป็นตำแหน่งข้าราชการ ๔๖,๖๖๖ อัตรากำลังและลูกจ้างประจำ ๑๒,๒๐๙ อัตรากำลัง ทำให้ประหยัดงบประมาณเป็นเงินกว่า ๕,๐๐๐ ล้านบาท

**๒. โครงการส่งเสริมการบริหารจัดการที่ดี โดยกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น**

สำนักงาน ก.พ. ได้จัดทำโครงการส่งเสริมการบริหารจัดการที่ดีโดยกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น ซึ่งเป็น



เลขาธิการ ก.พ. (คุณหญิงทิพาวดี เมฆสุวรรณ) ร่วมลงนามข้อตกลงกับ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และรองปลัดกระทรวงสาธารณสุข ในการทดลองถ่ายโอนภารกิจสู่ท้องถิ่นตามโครงการส่งเสริมการบริหารจัดการที่ดีโดยกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น

โครงการที่ดำเนินการร่วมกันระหว่างสำนักงาน ก.พ. กับ กระทรวงมหาดไทยโดยได้รับการสนับสนุนจากองค์การสหประชาชาติ (UNDP) มีระยะเวลาดำเนินการ ๒ ปี ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๑ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๓ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะมุ่งสนับสนุนการดำเนินการของรัฐบาลในการผลักดันให้เกิดระบบบริหารจัดการที่ดีจากการกระจายอำนาจการปกครองให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับต่างๆ ภายในกรอบรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ได้มีการลงนามความตกลงร่วมกันระหว่างสำนักงาน ก.พ. กับ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และ กระทรวงสาธารณสุข ได้คัดเลือกกรมในสังกัดเข้าร่วมโครงการฯ เพื่อทดลองถ่ายโอนภารกิจ รวมทั้งสิ้น ๑๐ กรม แบ่งเป็น กรมในสังกัดกระทรวงมหาดไทย ๕ กรม

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๔ กรม กระทรวงสาธารณสุข ๑ กรม ทดลองถ่ายโอนภารกิจใน ๓ จังหวัดต้นแบบ ๓๓ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดราชบุรี และจังหวัดมหาสารคาม ผลของการดำเนินการทดลองถ่ายโอนภารกิจใน ๓ จังหวัดดังกล่าวจะเป็นแนวทางและประสบการณ์ซึ่งจะนำไปกำหนดรูปแบบใหม่ของการกระจายอำนาจจากส่วนกลางสู่ท้องถิ่นใน ๓ ด้าน คือ ด้านโครงสร้างระบบงาน ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านระบบการเงินการคลัง ทั้งนี้ได้นำเสนอข้อมูลผลการทดลองต่อคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการการกระจายอำนาจการปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อประกอบการกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจแล้ว

โครงการส่งเสริมการบริหารจัดการที่ดีโดยกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นเป็นอีกก้าวที่สำคัญของการบริหารงานบุคคลที่มุ่งเน้นในการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นหรือประชาชน ซึ่งเป็นรากแก้วของสังคมไทย

**๓. การจัดระบบนักบริหารระดับสูง (Senior Executive Service - SES)**

การจัดระบบนักบริหารระดับสูงเป็นการสร้างและพัฒนาผู้นำยุคใหม่ที่มีประสิทธิภาพ ให้มีจำนวนเพียงพอที่จะขับเคลื่อนและปรับเปลี่ยนระบบราชการไปสู่การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ได้ รวมทั้งให้ได้มาซึ่งระบบบริหารงานบุคคลของนักบริหารระดับสูงที่มีความโปร่งใส และเป็นธรรม ชัดขวางและต่อต้านการซื้อขายตำแหน่งได้อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งสำนักงาน ก.พ. ได้นำผลการศึกษาเรื่องระบบนักบริหารระดับสูง (SES) เสนอต่อคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน คณะกรรมการปฏิรูประบบราชการ และคณะรัฐมนตรี ซึ่งมีมติเมื่อวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๔๓ ให้นำระบบนักบริหารระดับสูงมาใช้ในระบบราชการพลเรือน โดยในการนำมาใช้นั้นจะดำเนินการปรับระบบเป็น ๓ ระยะ คือ ระยะที่ ๑ ใช้สำหรับ





ตำแหน่งนักบริหาร ๙ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๔ ระยะ  
ที่ ๒ ใช้สำหรับตำแหน่งนักบริหาร ๑๐ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม  
๒๕๔๕ และระยะที่ ๓ ดำเนินการเต็มรูปแบบทั้งตำแหน่ง  
นักบริหาร ๙ นักบริหาร ๑๐ และนักบริหาร ๑๑ ตั้งแต่วันที่  
๑ ตุลาคม ๒๕๔๗ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการพิจารณา  
การจัดตั้งหน่วยงาน SES และวางระบบการสรรหา  
เลือกสรรและประเมินผลงานของนักบริหารระดับสูง

## การปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมและค่านิยม

### ๑. การส่งเสริมจริยธรรม

สำนักงาน ก.พ. ได้รณรงค์ ส่งเสริม และเผยแพร่การจัดกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับข้อบังคับ ก.พ. ว่าด้วย  
จรรยาบรรณของข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๗ มาอย่าง  
ต่อเนื่อง และตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นต้นมา ได้ร่วมกับส่วน  
ราชการต่าง ๆ จัดทำมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรม  
ของข้าราชการตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่ง  
ราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๗๗ ในการจัดทำ  
มาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมของส่วนราชการ  
คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ได้มอบหมายให้กระทรวง  
แต่ละกระทรวงเป็นศูนย์กลางในการดำเนินการต่อไป

สำนักงาน ก.พ. ได้จัดตั้งศูนย์ส่งเสริม  
จริยธรรมสำหรับข้าราชการเมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๔๒  
เพื่อเป็นศูนย์กลางในการศึกษาวิจัยและเสนอแนะเกี่ยวกับ  
นโยบายทางด้านจริยธรรมในระบบราชการ ประสานและ  
ส่งเสริมเครือข่ายกับองค์กรและบุคคลต่าง ๆ ในเรื่องการ  
ส่งเสริมจริยธรรม ตลอดจนได้มีการจัดทำร่างค่านิยม  
สร้างสรรค์ของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามที่กำหนดในแผน  
ปฏิรูประบบบริหารภาครัฐ

นอกจากนี้ได้มีการจัดทำแนวทางสำหรับการ  
ร้องขอความเป็นธรรมตามมาตรการให้ความคุ้มครอง  
ข้าราชการผู้ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อทางราชการและ

สร้างฐานข้อมูลเรื่องการคอร์รัปชันในภาครัฐ ส่วนที่ได้  
ดำเนินการแล้วในเบื้องต้น คือ ได้มอบให้บุคคลภายนอก  
ที่เป็นกลางดำเนินการวิจัยใน ๔ เรื่อง คือ ๑) คอร์รัปชัน  
ในภาครัฐ : ความเห็นและประสบการณ์ของครัวเรือน  
๒) สภาพแวดล้อมทางธุรกิจและทัศนคติของภาคธุรกิจที่มี  
ต่อการให้บริการของภาครัฐ ๓) คอร์รัปชันในภาครัฐ :  
การซื้อขายตำแหน่ง ๔) คอร์รัปชันในวงราชการ : มุมมอง  
จากราชการ ผลการวิจัยนำไปสู่การวางแผนปฏิบัติการ  
เพื่อลดการคอร์รัปชันในประเทศไทย โดยได้ขยายผล  
จัดทำโครงการประเทศไทยใสสะอาด และแผนปฏิบัติการ  
สร้างราชการใสสะอาด

การส่งเสริมจริยธรรมเป็นการพัฒนาการ  
บริการของหน่วยงานภาครัฐให้มีมาตรฐานทางคุณธรรม  
และจริยธรรมตามรัฐธรรมนูญ ป้องกันการคอร์รัปชัน  
ตลอดจนเสริมสร้างให้ข้าราชการมีเกียรติ มีศักดิ์ศรี และ  
ทำงานด้วยความศรัทธาของประชาชนอย่างแท้จริง

### ๒. การพัฒนาข้าราชการตามโครงการเรียนรู้ ตามรอยพระยุคลบาท

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบกับข้อเสนอของ  
ก.พ. และสำนักงาน ก.พ. เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒  
ให้ทุกส่วนราชการเข้าร่วมโครงการเรียนรู้ตามรอย  
พระยุคลบาทเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว  
เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา  
๖ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๔๒ ซึ่งได้มีการดำเนินการอย่าง  
ต่อเนื่องเพื่อให้ข้าราชการมีจิตสำนึกที่ดี ยึดมั่นในการปฏิบัติ  
หน้าที่อย่างถูกต้องเป็นข้าราชการที่ดีที่ประพฤติปฏิบัติ  
ตามรอยพระยุคลบาทด้วยหัวใจที่รักประชาชน ผลการ  
ดำเนินงานที่สำคัญ คือ จัดทำและเผยแพร่หลักสูตร  
แผนการสอน ชุดฝึกอบรม วิทยุทัศน์ แผ่นใส สื่อประกอบ  
และฝึกอบรมวิทยากรโครงการ จนถึงปัจจุบันมีผู้เข้ารับ  
การอบรมตามหลักสูตรทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค



จำนวนประมาณ ๓๖๓,๕๗๗ คน รวมทั้งได้ร่วมกับส่วนราชการพิมพ์และเผยแพร่หนังสือปกติดัดตัว “ตามรอยพระยุคลบาท” จำนวน ๑,๔๕๒,๐๐๐ เล่ม และหนังสือชุดองค์ความรู้อีก ๒ ชุด รวมจำนวน ๓,๒๐๐ เล่ม ตลอดจนจัดให้มีพิธีถวายสัตย์ปฏิญาณเพื่อเป็นข้าราชการที่ดีและพลังของแผ่นดิน เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๓ เวลา ๐๙.๐๐ น. ณ บริเวณสนามหน้าตึกไทยคู่ฟ้า ทำเนียบรัฐบาล โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และมีผู้เข้าร่วมพิธี ๑,๐๐๑ คน ทั้งนี้ได้จัดนิทรรศการกึ่งถาวร “การเรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาท” ที่พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ จังหวัดปทุมธานี เพื่อเผยแพร่ไปสู่ประชาชนทั่วไป

### ๓. วาระแห่งชาติสำหรับการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี

สืบเนื่องจากคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบเรื่องวาระแห่งชาติสำหรับการสร้างระบบบริหารกิจการ

บ้านเมืองและสังคมที่ดี เมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๒ โดยกำหนดเป็นระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. ๒๕๕๒ สำนักงาน ก.พ. จึงได้จัดทำคู่มือและเผยแพร่ให้แก่หน่วยงานของรัฐ เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจให้กับหน่วยงานของรัฐ รวมทั้งจัดให้มีประชุมประจำปีระหว่างส่วนราชการกับสำนักงาน ก.พ. จัดประชุมชี้แจงส่วนราชการเรื่องการรายงานผลการดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. ๒๕๕๒ จัดสัมมนา “รวมพลังสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี” ระหว่างข้าราชการและประชาชน ตลอดจนจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมให้แก่ผู้บริหารของส่วนราชการ และสร้างตัวคูณวิทยากรให้แก่ส่วนราชการต่างๆ



# การปรับเปลี่ยนกฎหมาย เพื่อปฏิรูประบบบริหารภาครัฐ

โดยที่คณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบกับแผนแม่บทปฏิรูประบบบริหารภาครัฐ ซึ่งตามแผนดังกล่าวได้กำหนดให้มีแผนการปรับเปลี่ยนกฎหมายรวมอยู่ด้วยแผนหนึ่ง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการภาครัฐในส่วนที่เกี่ยวกับกฎหมาย คณะอนุกรรมการปรับปรุงกฎหมายเพื่อปฏิรูประบบบริหารภาครัฐ ซึ่งมีสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (สคก.) ทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการจึงได้จัดทำแผนปรับเปลี่ยนกฎหมายขึ้นและบรรจุไว้ในแผนปฏิรูประบบบริหารจัดการภาครัฐ ประกอบด้วย แผนงานใหญ่ในภาพรวม ๔ แผนงาน ซึ่งประกอบด้วยโครงการย่อยรวม ๑๒ โครงการ ดังนี้

## แผนงานจัดทำแผนกฎหมายระดับชาติ

เพื่อเป็นแนวทางในการตรากฎหมายของประเทศ เพื่อให้ประชาชน ส่วนราชการ รัฐบาล และรัฐสภา ทราบถึงทิศทางในการพัฒนาประเทศที่แน่นอนในแต่ละระยะ และคาดว่าจะสามารถจัดทำแผนกฎหมายระดับชาติแผนที่หนึ่งขึ้นได้ในปี ๒๕๔๕

## แผนงานปรับเปลี่ยนกระบวนการร่างกฎหมาย

เพื่อให้มีกระบวนการร่างกฎหมายที่มีความชัดเจนแน่นอน รวดเร็ว เป็นธรรม เป็นประชาธิปไตย โปร่งใส ประชาชนสามารถติดตามและตรวจสอบความคืบหน้าได้ โดยต้องมีการศึกษาวิจัยกฎหมายที่จะตราขึ้น

อย่างละเอียดรอบคอบในลักษณะสหวิชา รวมทั้งปรับปรุงอนุบัญญัติที่มีอยู่ และวางกฎเกณฑ์ในการตราอนุบัญญัติของหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐนำไปใช้ในการจัดทำอนุบัญญัติที่รวดเร็ว เป็นธรรม โปร่งใส ไม่ซ้ำซ้อน เอื้อต่อการให้บริการสาธารณะ และไม่ก่อให้เกิดภาระแก่ประชาชน ซึ่งแผนงานนี้ประกอบด้วยโครงการย่อยรวม ๒ โครงการ คือ

### ๑. โครงการปรับเปลี่ยนกระบวนการร่างกฎหมาย

เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดทำร่างกฎหมายแนวใหม่เสนอต่อรัฐบาล เพื่อพิจารณาอนุมัติให้ใช้เป็นแนวทางในการจัดทำร่างกฎหมายของทุกหน่วยงานต่อไป และเมื่อมีหลักเกณฑ์ดังกล่าวแล้วสิ่งที่จะต้องดำเนินการต่อไปคือการจัดการฝึกอบรมข้าราชการของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการร่างกฎหมายแนวใหม่ และให้มีการปรับเปลี่ยนนิติกรระหว่างหน่วยงานกลางที่ทำหน้าที่ในการจัดทำร่างกฎหมายกับนิติกรของกระทรวง ทบวง กรม ต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้และประสบการณ์ของนิติกรของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการร่างกฎหมาย เพื่อให้สามารถจัดทำร่างกฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ และรวดเร็ว ซึ่งกรณีดังกล่าวข้างต้นมิได้หมายถึงเฉพาะการพัฒนาบุคลากรของฝ่ายบริหารเท่านั้น แต่รวมถึงการพัฒนานิติกรประจำสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ซึ่งมีหน้าที่แก้ไขร่างพระราชบัญญัติให้ได้ตามที่ที่ประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา หรือที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภามีมติด้วย



## ๒. โครงการนำร่องในการปรับปรุงแก้ไข บทบัญญัติเพื่อลดขั้นตอนการปฏิบัติราชการของ หน่วยงานนำร่อง

กฎหมายหลายฉบับให้อำนาจหน่วยงานของรัฐ ออกกฎหมายลำดับรองหรืออนุบัญญัติ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและแนวปฏิบัติในเรื่องต่างๆ ซึ่งแต่ละ หน่วยงานก็ใช้อำนาจดังกล่าวออกกฎหมายลำดับรอง หรืออนุบัญญัติขึ้นเป็นจำนวนมาก แม้หลักเกณฑ์ วิธีการ และแนวปฏิบัติดังกล่าวจะอำนวยความสะดวกให้แก่ เจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน แต่กลับเป็นการสร้างภาระให้ แก่ประชาชน และเป็นช่องทางให้มีการทุจริตและ ประพฤติมิชอบขึ้นในวงราชการ จึงสมควรที่หน่วยงาน กลาง ที่ทำหน้าที่ในการร่างกฎหมายจะได้เข้าไปร่วมกับ หน่วยงานต่างๆ ปฏิรูปกฎหมายลำดับรอง ที่ออกโดย หน่วยงานนั้นๆ เสียใหม่ โดยการศึกษาและจัดทำหลัก เกณฑ์กลางในการตราอนุบัญญัติของหน่วยงานของรัฐ เพื่อนำไปใช้ในการจัดทำอนุบัญญัติให้เกิดความรวดเร็ว เป็นธรรม โปร่งใส เอื้อต่อการให้บริการสาธารณะและ ไม่สร้างภาระแก่ประชาชน มีเนื้อหาสาระสอดคล้องกับ กฎหมายแม่บทและปราศจากขั้นตอนที่ไม่จำเป็น

## แผนงานพัฒนาระบบฐานข้อมูล กฎหมายกลางของประเทศ

- เพื่อจัดทำข้อมูลกฎหมาย คำพิพากษาของศาล คำวินิจฉัยขององค์กรวินิจฉัย ข้อพิพาทต่างๆ คำแปล กฎหมาย และข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลดังกล่าวให้ ถูกต้องครบถ้วน
- เป็นฐานข้อมูลกฎหมายกลางของประเทศและ ให้บริการข้อมูลดังกล่าวแก่ประชาชนและหน่วยงานของรัฐ
- เพื่อประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าและอ้างอิง ได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ประหยัด เสมอภาค และเอื้อ

ประโยชน์แก่การลงทุนของนักลงทุนต่างประเทศ

- เพื่อเชื่อมโยงเครือข่ายข้อมูลการร่างกฎหมาย ระหว่างสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนัก เลขาธิการคณะรัฐมนตรี สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทน ราษฎร และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาเข้าด้วยกันเพื่อ ความสะดวกและรวดเร็วในการดำเนินการร่างและ ตรากฎหมาย

- เพื่อพัฒนาความรู้ของบุคลากรผู้ดูแลฐาน ข้อมูลกฎหมายกลางให้มีความสามารถที่จะรักษาระบบ ให้มีเสถียรภาพและพัฒนาระบบดังกล่าวได้อย่างต่อเนื่อง แผนงานนี้ประกอบด้วยโครงการย่อย ๓ โครงการ ดังนี้

### ๑. โครงการพัฒนาฐานข้อมูลกฎหมายกลางของ ประเทศ

ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๘ สคก. ได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานกลาง ด้านข้อมูลกฎหมายของประเทศ ซึ่ง สคก. ได้พัฒนาระบบดังกล่าวแล้วเสร็จ (รายละเอียดโปรดดูใน website [www.krisdika.go.th](http://www.krisdika.go.th)) แต่ยังไม่สามารถรองรับการใช้งาน ของหน่วยงานของรัฐทุกหน่วยและประชาชนได้ ประกอบกับ พิจารณาเห็นว่า หากได้มีการนำระบบข้อมูลกฎหมาย และระบบคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ในกระบวนการร่าง กฎหมายด้วย จะทำให้กระบวนการร่างกฎหมายเป็นไป อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนั้น การ ดำเนินการตามโครงการนี้จึงเป็นการพัฒนาฐานข้อมูล กฎหมายกลางของประเทศที่มีอยู่แล้วให้มีความสมบูรณ์ และพัฒนาให้สามารถรองรับการใช้งานของหน่วยงาน ของรัฐทุกหน่วยรวมทั้งประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถเชื่อมโยงกับกระบวนการร่างกฎหมายของ หน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้องเข้าด้วยกันเพื่อประโยชน์ในการ ร่างกฎหมาย ทั้งนี้เมื่อพัฒนาฐานข้อมูลดังกล่าวแล้วเสร็จ



สคก.จะดำเนินการฝึกอบรมวิธีการใช้ฐานข้อมูลให้แก่หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงาน และจะประเมินผลประสิทธิภาพของระบบที่มีอยู่เพื่อขยายระบบให้รองรับความต้องการที่เพิ่มขึ้นต่อไป

๒. โครงการเชื่อมโยงเครือข่ายข้อมูลการร่างกฎหมายระหว่าง สคก. สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

หน่วยงานหลักที่เกี่ยวกับการจัดทำร่างกฎหมายประกอบด้วย

- สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี รับผิดชอบเกี่ยวกับการนำร่างกฎหมายที่จะต้องผ่านความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เมื่อคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบในหลักการของร่างกฎหมายแล้ว สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะส่งร่างกฎหมายดังกล่าวให้ สคก. ตรวจสอบพิจารณาต่อไป

- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เป็นหน่วยงานสนับสนุนการพิจารณาร่างกฎหมายลำดับพระราชบัญญัติ ซึ่งอาจเป็นพระราชบัญญัติที่ สคก. ได้ตรวจสอบพิจารณามาแล้วและคณะรัฐมนตรีมีมติให้เสนอสภาผู้แทนราษฎร หรือร่างพระราชบัญญัติที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้เสนอ

- สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เป็นฝ่ายสนับสนุนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านสภาผู้แทนราษฎรแล้ว

ในปัจจุบัน ทั้ง ๔ หน่วยงานนี้ยังไม่มี การเชื่อมโยงเครือข่ายงานร่างกฎหมาย จึงทำให้การทำงานมีความล่าช้าและไม่สามารถติดตามความคืบหน้าของการแก้ไขร่างกฎหมายแต่ละฉบับได้ ซึ่งคาดว่า เมื่อเครือข่ายงานของ ๔ หน่วยงานได้เชื่อมโยงกันแล้วจะทำให้การทำงาน

ร่างกฎหมายมีความรวดเร็ว สะดวก และสามารถติดตามความคืบหน้าของการแก้ไขร่างกฎหมายได้

๓. โครงการพัฒนาบุคลากรผู้ดูแลฐานข้อมูลกฎหมายกลางของประเทศ

ฐานข้อมูลกฎหมายเป็นฐานข้อมูลที่สำคัญยิ่ง ความผิดพลาดบกพร่องของข้อมูล ตลอดจนการให้บริการที่ไม่ต่อเนื่องจะต้องเกิดขึ้นน้อยที่สุด ประกอบกับข้อมูลดังกล่าวจัดเก็บในระบบคอมพิวเตอร์ทั้งสิ้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาบุคลากรผู้ดูแลฐานข้อมูลกฎหมายกลางของประเทศให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะจัดทำข้อมูลได้อย่างถูกต้องและสามารถวางแผนพัฒนารูปแบบและวิธีการให้บริการข้อมูลกฎหมายได้อย่างต่อเนื่อง สามารถพัฒนาระบบให้ทันต่อความต้องการใช้บริการและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้ รวมทั้งสามารถรักษาระบบให้มีเสถียรภาพ และป้องกันระบบดังกล่าวให้ปลอดภัยจากการถูกรุกรานได้

## แผนงานพัฒนาความรู้ ด้านกฎหมายมหาชน

แผนงานนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

- พัฒนาหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาโท เพื่อให้นักศึกษากฎหมายมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของกฎหมายมหาชนอย่างละเอียดลึกซึ้ง เพื่อเตรียมให้นักศึกษากฎหมายมีความพร้อมที่จะเข้าทำงานเป็นนักกฎหมายมหาชนภายในฝ่ายบริหาร

- ปรับเปลี่ยนทัศนคติของนักศึกษากฎหมายให้เข้ามาปฏิบัติราชการเป็นนักกฎหมายมหาชน แทนที่จะมุ่งไปเป็นผู้พิพากษาหรืออัยการแต่เพียงอย่างเดียว

- พัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมบุคลากรภาครัฐทุกประเภทและทุกระดับ เพื่อให้บุคลากรภาครัฐทุกคน



มีความรู้เกี่ยวกับปรัชญาของกฎหมายมหาชนเป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารราชการแผ่นดินในระดับดี เพื่อที่จะได้ใช้และตีความกฎหมายได้อย่างถูกต้องรวดเร็ว ซึ่งจะทำให้การบริหารราชการเป็นไปโดยสะดวก

- จัดตั้งสถาบันพัฒนานักกฎหมายมหาชนขึ้น เพื่อจัดการฝึกอบรมและทดสอบความรู้ของบุคลากรภาครัฐด้านกฎหมายมหาชนอย่างสม่ำเสมอ จริงจังและเข้มข้น โดยการพัฒนาผู้สอนวิชากฎหมายมหาชนในสาขาต่างๆ ให้มีความรู้ในกฎหมายมหาชนแต่ละสาขาอย่างแท้จริง และมีประสิทธิภาพในการสอน เพื่อส่งเสริมการพัฒนากฎหมายมหาชน

- พัฒนาคำราประกอบการเรียนการสอนวิชากฎหมายมหาชนตั้งแต่ระดับพื้นฐาน ระดับกลาง และระดับสูงให้มีจำนวนมากและหลากหลายเพื่อใช้เป็นคำราประกอบการเรียนการสอนและเพื่ออ้างอิงในการปฏิบัติหน้าที่

- พัฒนาหลักเกณฑ์และวิธีการในการเสริมสร้างแรงจูงใจ รวมทั้งเสริมสร้างและพัฒนาจริยธรรมและคุณธรรมในการปฏิบัติราชการเป็นนักกฎหมายมหาชนภายในฝ่ายบริหาร

แผนงานนี้ประกอบด้วยโครงการย่อยรวม ๖ โครงการ คือ

๑. โครงการพัฒนาความรู้ของบุคลากรภาครัฐด้านกฎหมายมหาชน

การปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรภาครัฐนั้น ส่วนใหญ่เป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายซึ่งมีนิติวิธี (Juristic Method) ที่แตกต่างไปจากกฎหมายแพ่งและกฎหมายอาญา หากบุคลากรของรัฐไม่เข้าใจถึงปรัชญาของกฎหมายมหาชนแล้ว ก็ยากที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการได้อย่างมีประสิทธิภาพ การปลูกฝังความรู้ความคิดด้านกฎหมายมหาชนแก่บุคลากรภาครัฐจึงมีความสำคัญยิ่ง

ต่อการปฏิรูประบบราชการไทย จึงต้องจัดให้มืองค์กรที่รับผิดชอบดูแลการพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านกฎหมายมหาชนขึ้นโดยเฉพาะ เพื่อทำหน้าที่ฝึกอบรม เสริมสร้างความรู้และความชำนาญด้านกฎหมายมหาชน การบริหารจัดการด้านบุคลากร การเงินและการคลัง ตลอดจนคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติราชการให้แก่บุคลากรภาครัฐทุกระดับ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างแนวความคิดของนักกฎหมายที่เป็นบุคลากรภาครัฐให้ตั้งอยู่บนพื้นฐานของปรัชญาของการปรับเปลี่ยนกฎหมายจากการเป็น “ผู้ใช้อำนาจต่อประชาชน” เป็น “ผู้ให้บริการแก่ประชาชน” จาก “การทำงานที่มีแต่การปิดบัง” เป็น “การทำงานที่โปร่งใส” จาก “การทำงานที่คำนึงถึงแต่ประโยชน์ส่วนตัวหรือพวกพ้อง” เป็น “การทำงานที่คำนึงถึงประโยชน์สาธารณะเป็นหลัก” และพร้อมที่จะถูกตรวจสอบได้โดยประชาชน หรือหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ตรวจสอบควบคุม เช่น การถูกฟ้องคดีว่าคำสั่งทางปกครองไม่ชอบต่อศาลปกครอง หรือถูกตรวจสอบโดยสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) เป็นต้น

๒. โครงการจัดทำหลักสูตรการฝึกอบรมด้านกฎหมายมหาชน

หลักสูตรในการฝึกอบรมบุคลากรภาครัฐด้านกฎหมายมหาชนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการฝึกอบรม เนื่องจากจะต้องจัดให้เหมาะสมกับประเภทและระดับความรู้ของบุคลากรภาครัฐ รวมทั้งสามารถชี้ นำให้มหาวิทยาลัยผลิตบัณฑิตที่มีความรู้สอดคล้องกับความต้องการของภาคราชการได้

๓. โครงการเพิ่มพูนประสิทธิภาพและเสริมสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติราชการเป็นนักกฎหมายมหาชนในฝ่ายบริหาร



แม้จะมีการกำหนดให้มีการพัฒนาบุคลากรภาครัฐโดยให้การฝึกอบรมความรู้ด้านกฎหมายมหาชน และบังคับให้เจ้าหน้าที่ของรัฐทุกระดับต้องเข้ารับการฝึกอบรมเป็นระยะก็ตาม หากการเข้ารับการฝึกอบรมไม่มีผลต่อค่าตอบแทนและการเลื่อนระดับตำแหน่งของข้าราชการแล้ว การฝึกอบรมก็จะเป็นการสูญเปล่า กรณีจึงมีความจำเป็นที่จะต้องสร้างแรงจูงใจให้เจ้าหน้าที่ของรัฐเห็นประโยชน์ของการฝึกอบรม โดยกำหนดค่าตอบแทนพิเศษหรือการเลื่อนระดับตำแหน่งให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ผ่านการฝึกอบรม ทั้งนี้ เพื่อป้องกันมิให้บุคลากรภาครัฐโดยเฉพาะอย่างยิ่งนักกฎหมายมหาชนในฝ่ายบริหารซึ่งได้ผ่านการฝึกฝนและฝึกอบรมอย่างดีแล้ว หลั่งไหลออกไปเป็นอัยการ ผู้พิพากษาหรือตุลาการ ในการนี้ จะต้องแก้ไขกฎเกณฑ์ที่เป็นอุปสรรคต่อโครงการนี้ อีกทั้งต้องปรับเปลี่ยนทัศนคติและค่านิยมของนักศึกษากฎหมายที่มีต่อการปฏิบัติราชการเป็นนักกฎหมายมหาชนในฝ่ายบริหารเสียใหม่ เพื่อให้บัณฑิตทางกฎหมายที่มีความรู้ในระดับดีได้เข้ามาเป็นนักกฎหมายภายในฝ่ายบริหารให้มากขึ้นด้วยแทนที่จะมุ่งเป็นผู้พิพากษาศาลปกครองหรืออัยการแต่อย่างเดียว

#### ๔. โครงการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาวิชานิติศาสตร์ในมหาวิทยาลัย

ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า ปรัชญาและนิติวิธีของกฎหมายมหาชน ซึ่งเป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารราชการแผ่นดินนั้นแตกต่างจากปรัชญาและนิติวิธีของกฎหมายแพ่งและกฎหมายอาญา แต่การเรียนการสอนกฎหมายมหาชนในมหาวิทยาลัยในปัจจุบันก็ยังจำกัดอยู่ในวงแคบ ทำให้ นักศึกษากฎหมายมักจะนำปรัชญาและนิติวิธีของกฎหมายแพ่งและกฎหมายอาญามาใช้ในการให้ความเห็นหรือตีความกฎหมายมหาชน ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาในสังคมมากขึ้น

เรื่อย ๆ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพิจารณาทบทวนหลักสูตรการศึกษาวิชานิติศาสตร์ในปัจจุบันเสียใหม่ว่ามีความเหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงมากน้อยเพียงใด เพื่อเป็นฐานในการปรับปรุงหลักสูตรต่อไป

#### ๕. โครงการพัฒนาประสิทธิภาพของผู้สอนวิชากฎหมายมหาชน

การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาวิชานิติศาสตร์ในมหาวิทยาลัยและหลักสูตรการฝึกอบรมบุคลากรภาครัฐด้านกฎหมายมหาชนนั้นจะต้องพัฒนาควบคู่ไปกับการพัฒนาประสิทธิภาพของผู้สอนวิชากฎหมายมหาชนด้วย เพราะหากปราศจากผู้สอนที่มีความรู้และความเข้าใจในปรัชญาและในรายละเอียดของกฎหมายมหาชนอย่างลึกซึ้งแล้ว การพัฒนาวิชาการในสาขานี้ก็ไม่สามารถประสบความสำเร็จได้อย่างแน่แท้แม้จะมีหลักสูตรการศึกษาและฝึกอบรมดีเพียงใดก็ตาม การพัฒนาประสิทธิภาพของผู้สอนวิชากฎหมายมหาชนนี้สามารถทำได้โดยสนับสนุนทุนแก่อาจารย์เพื่อไปศึกษาวิจัยในทางลึกเกี่ยวกับวิชากฎหมายมหาชนในสาขาต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ และนำผลการศึกษาวิจัยนั้นมาเผยแพร่ต่อสาธารณะ รวมทั้งจะต้องให้การอบรมวิธีการสอนที่เหมาะสมแก่อาจารย์ผู้สอนด้วย

๖. โครงการพัฒนาตำราวิชาการทางนิติศาสตร์ เพื่อให้การพัฒนาความรู้ด้านกฎหมายในระดับพื้นฐานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนสมควรที่จะต้องสนับสนุนการพัฒนาตำราประกอบการเรียนการสอนวิชานิติศาสตร์ขึ้นอีกทางหนึ่ง โดยสนับสนุนให้มีการแปลและเขียนตำราวิชาการทางนิติศาสตร์เพื่อให้เกิดการพัฒนาความคิดทางนิติศาสตร์ขึ้นในหมู่นักกฎหมายไทย รวมทั้งจัดทำระบบคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ในการเชื่อมต่อสมุดทางกฎหมายของสถาบันต่างๆ เข้าด้วยกัน เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ขึ้นด้วย



## ผลของแผนการปรับเปลี่ยนกฎหมาย

จะเห็นได้ว่าแผนการปรับเปลี่ยนกฎหมายซึ่งประกอบด้วยแผนงานใหญ่รวม ๔ แผนงานข้างต้น นอกจากจะเป็นแผนงานที่มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาในการบริหารจัดการภาครัฐในส่วนที่เกี่ยวกับกฎหมายแล้วยังมีส่วนสำคัญต่อการดำเนินงานของแผนงานอื่นๆ ในแผนการปฏิรูประบบบริหารภาครัฐด้วย เนื่องจากการปฏิรูประบบภาครัฐจะกระทำอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพได้จะต้องมีการกำหนดกฎเกณฑ์ ระเบียบปฏิบัติ หรือแม้แต่ตราเป็นกฎหมายขึ้นเพื่อบังคับการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของแผนงานนั้นๆ ด้วยเหตุนี้แผนการปรับเปลี่ยนกฎหมายจึงเป็นแผนงานพื้นฐานสำคัญแผนงานหนึ่งของแผนปฏิรูประบบภาครัฐ หากขาดแผนงานใดแผนงานหนึ่งไป ย่อมจะทำให้การแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการภาครัฐในส่วนที่เกี่ยวกับกฎหมายไม่สามารถกระทำได้ครบวงจรอย่างแท้จริง ซึ่ง

จะไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรัฐในการปฏิรูประบบบริหารภาครัฐ

อนึ่ง ในการดำเนินงานตามแผนการปรับเปลี่ยนกฎหมายดังกล่าวข้างต้น สคก. ได้จัดทำโครงการรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานหรือบุคคลต่างๆ เพื่อการพัฒนาและปรับปรุงกฎหมาย โดยได้เปิดตู้ ปณ.๑ ราชดำเนิน กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐ เพื่อเปิดโอกาสให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดจนประชาชนทั่วไป ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบัญญัติของกฎหมาย กฎระเบียบ หรือข้อบังคับใดๆ ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ หรือก่อให้เกิดปัญหาอุปสรรคอย่างไร หรือสมควรให้มีการแก้ไขในเรื่องใด โดย สคก. จะรวบรวมข้อคิดเห็นจากตู้ ปณ. ดังกล่าวมาใช้ในการศึกษาวิเคราะห์ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงกฎหมายให้สามารถใช้บังคับได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นธรรม และเหมาะสมกับสภาวะการณ์ในปัจจุบัน



# การปฏิรูประบบและ กระบวนการจัดสรรงบประมาณ

ในช่วงที่ผ่านมา ประเทศไทยประสบกับภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ ซึ่งส่งผลกระทบต่อฐานะการคลังของประเทศ สำนักงานงบประมาณจึงได้ดำเนินการต่าง ๆ เพื่อปฏิรูประบบงบประมาณให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลตามแผนปฏิรูประบบราชการ และเพื่อให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ในเรื่องการกระจายอำนาจ และพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ในเรื่องความโปร่งใสและตรวจสอบได้ สำนักงานงบประมาณจึงได้จัดทำแผนกลยุทธ์เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง ดังนี้

- การปรับปรุงระบบการจัดการงบประมาณกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการปรับปรุงพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณพ.ศ.๒๕๐๒
- การปรับปรุงโครงสร้างแผนงาน ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัดเชิงปริมาณและคุณภาพหน่วยนับผลผลิต และระบบสารสนเทศที่สอดคล้องและรองรับผลของการปฏิรูประบบงบประมาณ

## การปรับปรุงระบบการจัดการงบประมาณ

ปัจจุบันกระบวนการงบประมาณของไทยมีหลายสิ่งชี้ให้เห็นว่าได้ใช้ระบบการจัดการงบประมาณแบบแสดงผลงานสมัยใหม่บ้างแล้ว และที่ผ่านมากบวนการงบประมาณดังกล่าวสามารถช่วยให้รัฐบาลดำเนินงานทางด้านงบประมาณได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะความสามารถในการรักษาวินัยการคลัง แต่เนื่องจากในปี พ.ศ. ๒๕๔๐ ประเทศไทยได้ประสบกับภาวะวิกฤตเศรษฐกิจซึ่งส่งผลกระทบต่อฐานะการคลังของรัฐบาล จึงนับเป็นโอกาสอันดีที่สำนักงานงบประมาณจะดำเนินการปรับปรุง

กระบวนการงบประมาณให้เข้มแข็งและมีมาตรฐานสูงขึ้น กล่าวคือ สามารถจัดสรรงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ คล่องตัว สามารถตรวจสอบได้ โดยมุ่งเน้นที่ผลสำเร็จของงานอันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดสรรทรัพยากรของประเทศต่อไป

นับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นต้นมา สำนักงานงบประมาณได้ดำเนินการพัฒนาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงระบบการจัดการงบประมาณของประเทศใหม่ทั้งระบบ โดยจะเปลี่ยนจากระบบการจัดทำงบประมาณที่ให้ความสำคัญกับทรัพยากรที่ใช้ไป (Inputs) ตลอดจนการควบคุมการจัดสรรงบประมาณอย่างเข้มงวด และความเคร่งครัดในการเบิกจ่ายงบประมาณ มาเป็นระบบการจัดทำงบประมาณที่มุ่งเน้นผลงาน (Performance-Based Budgeting) ซึ่งเป็นระบบที่สามารถระบุสิ่งที่ต้องการบรรลุ เช่น ผลลัพธ์ที่ต้องการ กำหนดมาตรฐาน และตรวจวัดสิ่งที่ควรกระทำ สามารถนำเสนอและทดสอบความเชื่อมโยงของสิ่งที่ดำเนินการผลิต โดยเปรียบเทียบกับสิ่งที่ควรจะได้รับคือผลลัพธ์ที่ต้องการ นอกจากนี้ ยังช่วยให้ผู้บริหารได้มีอิสระมากขึ้นในการบริหารการเงินควบคู่ไปกับความรับผิดชอบต่อความสำเร็จของงาน และรัฐหรือประชาชนได้รับประโยชน์จากความคุ้มค่าในการใช้จ่ายจากหน่วยงานของรัฐ

ในการดำเนินการปรับปรุงระบบการจัดการงบประมาณสำนักงานงบประมาณได้คัดเลือกหน่วยงานนำร่อง ๗ หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (แผนงานบริการสาธารณสุขระดับจังหวัด) กรมทะเบียนการค้า กระทรวงการต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



กระทรวงศึกษาธิการ (กรมสามัญศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ) ซึ่งจะต้องดำเนินการปรับปรุงขีดความสามารถการบริหารทางการเงิน ๗ มาตรการ คือ การวางแผนงบประมาณ การคำนวณต้นทุนผลผลิต การรายงานผลการดำเนินงาน และรายงานทางการเงิน การควบคุมงบประมาณ การตรวจสอบภายใน การบริหารสินทรัพย์ และการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๔ สำนักงานประมาณสามารถนำเสนอเอกสารงบประมาณได้ในรูปแบบใหม่ให้แก่ ๒ หน่วยงาน คือ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (แผนงานบริการสาธารณสุขระดับจังหวัด) และกรมทะเบียนการค้า สำหรับอีก ๕ หน่วยงานยังอยู่ระหว่างการปรับปรุงขีดความสามารถ ซึ่งยังไม่แล้วเสร็จ

## การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายล่วงหน้า ระยะปานกลาง (MTEF)

สำนักงานประมาณได้ดำเนินการจัดทำแผนการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลาง (Medium-Term Expenditure Framework : MTEF) ใน ๓ ขั้นตอน คือ

- โครงการจัดทำแผนงบประมาณรายจ่ายล่วงหน้า
- โครงการจัดทำแบบจำลองนโยบายระดับด้าน  
ในระยะปานกลาง
- โครงการจัดทำระบบนโยบายงบประมาณ

ซึ่งจะเป็นกรอบการดำเนินงานที่จะเชื่อมการตัดสินใจในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีเข้ากับกลยุทธ์การจัดสรรทรัพยากรระยะปานกลาง และจะช่วยทำให้มั่นใจว่าหากมีการตัดสินใจเพิ่มหรือลดงบประมาณลงในแต่ละปี การตัดสินใจดังกล่าวยังคงสอดคล้องกับเป้าหมายนโยบายการคลังระยะปานกลาง นอกจากนี้ MTEF จะช่วยในการรักษาวินัยการคลังโดยรวมที่จะควบคุมรายจ่าย ทำให้ทราบภาระผูกพันของรายจ่ายในอนาคตของรัฐบาล

## การปรับปรุงโครงสร้างแผนงาน

สำนักงานประมาณได้ดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างแผนงานเพื่อแสดงภาพความสัมพันธ์ของกิจกรรมของรัฐให้ทันสมัยและใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจจัดสรรและบริหารงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งโครงสร้างแผนงานใหม่จะมีลักษณะดังนี้

- งานจะแสดงให้เห็นถึงภารกิจหลัก ผลผลิตและผลลัพธ์ของส่วนราชการนั้น ๆ อย่างชัดเจน
- สามารถแสดงภารกิจในเชิงยุทธศาสตร์หรือการพัฒนาของส่วนราชการฯ ได้อย่างชัดเจน โดยแสดงในรูปของโครงการ
- การมีตัวชี้วัดความสำเร็จทำให้สามารถประเมินผลความสำเร็จได้ในทุกระดับ
- สามารถใช้โครงสร้างแผนงานประกอบในการตัดสินใจจัดสรรทรัพยากรในแต่ละปีงบประมาณ ให้มีความสอดคล้องกับความต้องการได้ดียิ่งขึ้น
- ทำให้หัวหน้าของส่วนราชการฯ สามารถใช้งบประมาณเป็นเครื่องมือในการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพและมีความคล่องตัวในการบริหารงานมากขึ้น และเป็นการเตรียมความพร้อมของส่วนราชการฯ ที่จะนำเอาระบบการจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลลัพธ์มาใช้ในอนาคต

ทั้งนี้ สำนักงานประมาณได้ดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างแผนงานแล้วเสร็จ และได้ใช้ในการจัดสรรงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๔ รวม ๒ ด้าน คือ ด้านการเกษตรและด้านการพาณิชย์และท่องเที่ยว สำหรับการปรับปรุงโครงสร้างแผนงานเพื่อใช้ในการจัดสรรงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๕ ยังอยู่ในระหว่างดำเนินการ รวม ๖ ด้าน คือ ด้านอุตสาหกรรม ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านพลังงาน ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านสาธารณสุข และด้านคมนาคมขนส่งและการสื่อสาร ซึ่งยังคงเหลือโครงสร้างแผนงานที่จะดำเนินการต่อในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๕ รวม ๕ ด้าน คือ



ด้านการศึกษา ด้านบริการสังคมและชุมชน ด้านบริหาร และบริการทั่วไปของรัฐ ด้านรักษาความสงบเรียบร้อย ภายในฯ และด้านความมั่นคงแห่งชาติและความสัมพันธ์ ระหว่างประเทศ

## ระบบสารสนเทศของสำนักงบประมาณ

เนื่องจากการดำเนินการของสำนักงบประมาณในการปรับปรุงระบบงบประมาณ ได้ส่งผลให้ระบบงานปัจจุบันต้องเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย สำนักงบประมาณจึงได้ปรับปรุงพัฒนาระบบงานเพื่อจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับขั้นตอนการจัดทำงบประมาณและการบริหารงบประมาณ เพื่อช่วยในการวางแผนและการตัดสินใจของผู้บริหาร และผู้ปฏิบัติงาน โดยแบ่งออกเป็น ๒ ระบบ คือ

๑. ระบบสารสนเทศกลาง ประกอบด้วย ๕ ระบบหลัก คือ

๑) ระบบทะเบียน ซึ่งจะช่วยในเรื่องรหัสและชื่อของหน่วยงาน งานโครงการ กิจกรรม รายการ และประเภทรายการ เป็นต้น

๒) ระบบข้อมูลการจัดทำงบประมาณ เช่น ระบบร่างวงเงินงบประมาณและผลการพิจารณาปรับลดแปรญัตติ ระบบข้อมูลรายละเอียดประกอบงบประมาณ รายจ่ายประจำปี และระบบข้อมูลภาระผูกพัน เป็นต้น

๓) ระบบข้อมูลการบริหารและการใช้จ่ายงบประมาณ ประกอบด้วย ระบบข้อมูลการอนุมัติเงินประจำงวด การโอนเปลี่ยนแปลงเพิ่มเติมรายการ ระบบการกันเงินงบกลาง และระบบโปรแกรมประมวลผลข้อมูลรายจ่ายจริง

๔) ระบบรายงานข้อสนเทศที่ประมวลข้อสนเทศการงบประมาณต่างๆ นอกเหนือจากรายงานประจำของแต่ละระบบ

๕) ระบบ Intranet/Internet

๒. ระบบสารสนเทศเฉพาะกิจ

ระบบนี้จะใช้โปรแกรมสำเร็จรูปช่วยในการ

ปฏิบัติงานเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล เช่น ระบบสารบรรณ รายการครุภัณฑ์ตามบัญชีราคามาตรฐานพร้อมรายละเอียด และรายชื่อบริษัท ห้างร้าน โครงการวิจัยของส่วนราชการ และประมาณการรายได้ของรัฐบาล เป็นต้น

## การปรับปรุงพระราชบัญญัติ วิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๔๒ เห็นชอบแผนปฏิรูประบบบริหารภาครัฐที่มีเป้าหมายเพื่อปรับเปลี่ยนบทบาทของภาครัฐไปสู่การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ที่เน้นการทำงานโดยยึดถือผลลัพธ์เป็นหลัก



มีการวัดผลสัมฤทธิ์ของงานอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรม เอื้ออำนวยให้ข้าราชการสามารถทำงานได้อย่างรวดเร็ว คล่องตัว ภายใต้กระบวนการตัดสินใจที่โปร่งใส เพื่อสร้างบริการที่ดีมีประสิทธิภาพต่อประชาชน ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการปฏิรูประบบบริหารภาครัฐดังกล่าว คณะกรรมการปรับปรุงพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ จึงแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อปรับปรุงพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ ขึ้น ๖ คณะ เพื่อพิจารณาประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการบังคับใช้พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณฉบับปัจจุบันในแต่ละเรื่อง ดังนี้

๑) ด้านการกู้เงินในประเทศและต่างประเทศภาครัฐ การบริหารหนี้สาธารณะ และการจัดการหนี้สาธารณะให้



เอื้อประโยชน์ต่อวิธีการจัดการงบประมาณ

๒) ด้านแนวทางการจัดสรรและการใช้จ่ายงบประมาณแบบวงเงินรวม (Block Grant) แนวทางการจัดการเงินนอกงบประมาณ การจัดสรรและการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ

๓) ด้านแนวทางการจัดการงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้ครอบคลุมรายจ่ายภาครัฐทั้งหมด โดยรวมถึงงบประมาณของรัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การแสดงบัญชีรวมภาครัฐ การจัดทำกรอบการจัดสรรงบประมาณระยะปานกลาง

๔) ด้านระบบเงินประจำงวด การเบิกจ่ายงบประมาณเหลือมือปี การโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณ

และแนวทางปรับปรุงกระบวนการพิจารณาในสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา

๕) ด้านสภาพปัญหาและการบังคับใช้พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ ในปัจจุบัน และเสนอแนะแนวทางในการแก้ไข

๖) ด้านแนวทางการจัดสรรและการถ่ายโอนงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คณะทำงานฯ ทั้ง ๖ คณะ ได้สรุปผลการดำเนินงานเสนอคณะกรรมการปรับปรุงพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ เรียบร้อยแล้ว และได้นำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบเมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๓ ขณะนี้อยู่ในระหว่างการพิจารณาแก้ไขของรัฐสภา



# การพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

## การดำเนินงานระดับคณะกรรมการ พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้พิจารณาเสนอความคิดเห็นและกลั่นกรองแผนงานและโครงการตามข้อเสนอของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ต่อคณะรัฐมนตรี สรุปได้ดังนี้

๑. การพิจารณาร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๙ และพิจารณาให้ความเห็นในเรื่องแผนยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาที่สำคัญต่าง ๆ อาทิ แผนยุทธศาสตร์การเพิ่มผลผลิตของประเทศ การพัฒนาเมืองยั่งยืน : เมืองน่าอยู่ และการลงทุนโครงการขนาดใหญ่ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ที่สำคัญ คือ โครงการพัฒนาระบบไฟฟ้าของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๙ โครงการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบใหม่ โครงการพัฒนาท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ (หนองงูเห่า) และโครงการระบบขนส่งมวลชนกรุงเทพ ส่วนต่อขยาย เป็นต้น

๒. การพิจารณาให้ความเห็นชอบกับงบลงทุนประจำปีงบประมาณ ๒๕๔๔ ของรัฐวิสาหกิจ ได้อนุมัติให้รัฐวิสาหกิจจำนวน ๔๘ แห่ง ดำเนินการลงทุนได้ ๒๖๒,๖๙๙ ล้านบาท

๓. พิจารณาเรื่ององค์การที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ได้แก่ การดำเนินการจัดตั้งสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ การศึกษาการปรับบทบาท ภารกิจและโครงสร้างของ สศช.

๔. การพิจารณาความเหมาะสมของแผนงานและโครงการพัฒนาสาขาต่าง ๆ โดยเห็นชอบ ๓ แผนงาน ๑๕ โครงการ ได้แก่

สาขาพลังงาน จำนวน ๑ แผนงาน ๒ โครงการ คือ

- แผนงานการพัฒนาระบบไฟฟ้าในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๙

- โครงการพัฒนาระบบสายส่งและสถานีไฟฟ้าระยะที่ ๗ ส่วนที่ ๒

- โครงการขยายเขตไฟฟ้าให้ราษฎรในชนบทระยะที่ ๒

สาขาส่ง จำนวน ๒ โครงการ คือ

- โครงการระบบขนส่งมวลชนกรุงเทพ ส่วนต่อขยาย

- โครงการก่อสร้างทางคู่ในเส้นทางรถไฟสายตะวันออก เส้นทางหัวหมาก - ฉะเชิงเทรา

สาขาสื่อสาร จำนวน ๒ โครงการ คือ

- โครงการพัฒนาบริการวิทยุโทรคมนาคมระบบเซลลูลาร์ในส่วนภูมิภาค

- โครงการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบใหม่

สาขาสังคม จำนวน ๒ แผนงาน ๕ โครงการ คือ

- แผนพัฒนาอาคารของมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

- แผนการร่วมทุนผลิตอุปกรณ์การแพทย์

- โครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.)

- โครงการก่อสร้างเรือนจำตามมติคณะรัฐมนตรี

- โครงการที่พักอาศัยข้าราชการของกรมราชทัณฑ์

- โครงการเงินกู้เพื่อการศึกษา

- ข้อกำหนดการส่งสินค้าอันตรายของประเทศไทย

สาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

จำนวน ๔ โครงการ คือ

- โครงการจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีไมโครอิเล็กทรอนิกส์

- โครงการบำบัดน้ำเสียปริมาณพลส่วนเหนือพื้นที่ ๑ (คูคต - ประชาธิปัตย์)



- โครงการบำบัดน้ำเสียอ้อมน้อย - อ้อมใหญ่
- โครงการก่อสร้างโรงงานกำจัดมูลฝอย

โดยการเผาและผลิตกระแสไฟฟ้าของกรุงเทพมหานคร บริเวณอ้อมน้อย

## การดำเนินงานระดับสำนักงาน คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ

### ๑. การวางแผนพัฒนาประเทศ

การจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๙ ได้ใช้กระบวนการระดมความคิดเห็น และการมีส่วนร่วมของประชาชนจากทุกภาคส่วนของสังคมในทุกระดับ ทั้งระดับจังหวัด ระดับอนุภาค และระดับชาติ มาตั้งแต่ปลายปี พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยได้ัญเชิญ *“ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”* ตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นปรัชญานำทางให้การพัฒนายึดทางสายกลาง อยู่บนพื้นฐานของความสมดุลพอดีและความพอประมาณอย่างมีเหตุผล เพื่อนำไปสู่สังคมที่มีคุณภาพทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองสามารถพึ่งตนเอง มีภูมิคุ้มกันและรู้เท่าทันโลก ดำรงไว้ซึ่งคุณธรรมและคุณค่าของสังคมไทยที่มีความสมานฉันท์และเอื้ออาทรต่อกัน อันเป็นรากฐานของการพัฒนาประเทศอย่างสมดุล มีคุณภาพและยั่งยืน ซึ่งขณะนั้ร่างแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๙ อยู่ในขั้นตอนของการเรียบเรียงขั้นสุดท้าย เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จจะนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อรับทราบและให้ความเห็นเพิ่มเติม แล้วจึงนำเสนอต่อสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ และนำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อม ถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย ประกาศใช้เป็นกรอบการพัฒนาประเทศในช่วงปีงบประมาณ ๒๕๔๕-๒๕๔๙ ต่อไป

## ๒. งานประสานนโยบายและวิเคราะห์ แผนงานและโครงการ

๒.๑ งานด้านการวิเคราะห์และประสานแผนภาคการผลิตและบริการ ได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์ *“การเพิ่มผลผลิตของประเทศ”* เพื่อเป็นเครื่องมือในการดำเนินการเพิ่มผลผลิตของประเทศให้เป็นระบบในทุกภาคส่วนของสังคม รวมทั้งการจัดตั้งองค์กรและระเบียบปฏิบัติเพื่อรองรับการดำเนินงานดังกล่าว ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๓ *“การดำเนินการศึกษาและกำหนดนโยบายเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ”* โดยการจัดทำร่างยุทธศาสตร์เพิ่มสมรรถนะและขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เพื่อวางรากฐานให้คนไทยมีความพร้อมในการก้าวเข้าสู่เงื่อนไขและกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก และได้เข้าร่วมศึกษาและให้ข้อเสนอแนะกับธนาคารโลกในโครงการ Country Development Partnership on Competitiveness (CDPC) ซึ่งเป็นหนึ่งในโครงการความร่วมมือการพัฒนาประเทศ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

๒.๒ งานประสานนโยบายและวิเคราะห์แผนงานและโครงการด้านการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สศช. ได้พิจารณาให้ความเห็นเสนอคณะรัฐมนตรีในเรื่องต่างๆ อาทิ

- โครงการร่วมทุนกับภาคเอกชนในโครงการบำบัดน้ำเสียปริมาตรส่วนเหนือ ชั้นที่ ๑ (คูคต-ประชาธิปไตย) และโครงการบำบัดน้ำเสียอ้อมน้อย - อ้อมใหญ่ สศช. เห็นว่าเป็นโครงการที่จำเป็นที่ควรดำเนินการ เนื่องจากทั้ง ๒ โครงการจะช่วยผ่อนคลายความรุนแรงของปัญหาน้ำเสียในแม่น้ำเจ้าพระยา และแม่น้ำท่าจีนตอนล่างที่อยู่ในภาวะวิกฤตซึ่งทวีความรุนแรงมากขึ้นและส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยและ



การดำรงชีวิตของประชาชนในลุ่มน้ำดังกล่าว โดยเสนอ ให้เป็นการลงทุนร่วมกันระหว่างองค์การจจัดการน้ำเสีย กับภาคเอกชน

- โครงการประดูระบายแม่น้ำท่าจีน ซึ่ง สศช. เห็นว่าเป็นโครงการที่สามารถช่วยแก้ไขปัญหาการ ขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรกรรม การอุปโภคบริโภค และเพิ่มปริมาณน้ำเพื่อการประปาในบริเวณพื้นที่ลุ่มแม่น้ำ ท่าจีนได้อย่างเพียงพอ และยังช่วยลดปริมาณการใช้ น้ำใต้ดิน ซึ่งจะช่วยลดปัญหาการทรุดตัวของดินและการ ป้องกันการรุกตัวของน้ำเค็มได้อีกด้วย ดังนั้น เพื่อ ให้การแก้ปัญหาลุ่มน้ำเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน ทั้งลุ่มน้ำ ควรดำเนินการก่อสร้างประดูระบายน้ำท่าจีน ตอนบนและตอนล่างควบคู่ไปในเวลาเดียวกัน หากจะ ก่อสร้างเฉพาะตอนบนก่อนจะก่อให้เกิดปัญหากับลุ่มน้ำ ตอนล่างมากยิ่งขึ้น

- โครงการปรับปรุงระบบประปาเพื่อ ลดการสูญเสีย สศช. เห็นว่าการประปานครหลวงควร ชะลอโครงการออกไป เนื่องจากเห็นว่าปัจจุบันมีกำลัง การผลิตน้ำประปาสูงกว่าความต้องการและเพียงพอต่อ ความต้องการไปจนถึงปี พ.ศ. ๒๕๕๐

ทั้งนี้ สศช. ได้มีส่วนร่วมในการ*กำหนด กรอบนโยบาย*และทิศทางการบริหารจัดการทะเลไทย อย่างยั่งยืน การประสานแผนเพื่อแก้ไขปัญหาทะเลสาบสงขลา การประสานการจัดทำโครงการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ของประเทศไทย รวมทั้งทำการ*ติดตามประเมินผล* สถานการณ์ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม เพื่อใช้ประกอบการจัดทำแผนพัฒนา ฉบับที่ ๙ และการบริหารจัดการทรัพยากรป่าชายเลน อย่างยั่งยืน เพื่อประเมินผลสถานการณ์ป่าชายเลนและ เสนอแนวทางการบริหารจัดการโดยให้ประชาชนมีส่วนร่วม

๒.๓ งานประสานนโยบายและวิเคราะห์

แผนงานและโครงการด้านการพัฒนาคนและสังคม การดำเนินงานด้านการพัฒนาคนและสังคมที่สำคัญ คือ *การวิเคราะห์และเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการ ด้านคุณภาพคนและสังคม*เพื่อประกอบการพิจารณา ของคณะรัฐมนตรี อาทิ การจัดตั้งสำนักงานปฏิรูป ระบบสุขภาพ สศช. เห็นว่าควรเร่งดำเนินการ เพื่อแก้ปัญหา การเข้าถึงการให้บริการทางสังคมของรัฐในด้าน สาธารณสุข โครงการพัฒนากำลังคนด้านวิทยาศาสตร์ สศช. เห็นว่าเป็นโครงการที่ควรเร่งดำเนินการและ ให้มีความสำคัญเป็นการเฉพาะ เนื่องจากประเทศไทย ยังไม่มีความเข้มแข็งทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จึงควรพัฒนาให้ก้าวทันกับกระแสการเปลี่ยนแปลง และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับประเทศไทย ส่วนงานประสานการแปลงแผนพัฒนาฯ สู่การปฏิบัติ โดยประสานและจัดทำกรอบแผนเฉพาะเรื่องและแผน ตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ ได้แก่ แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ.๒๕๔๕ - ๒๕๔๙) แผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๔๕ - ๒๕๖๔) แผนพัฒนาสตรีในช่วง แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๙ (พ.ศ.๒๕๔๕ - ๒๕๔๙) และ แผนแม่บทเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕ - ๒๕๔๙

นอกจากนี้ สศช. ได้มีการดำเนินงานตาม ภารกิจพิเศษ อาทิ การจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อพัฒนาสังคม งานสร้างระบบเฝ้าระวังภาวะทางสังคม พัฒนาแบบจำลอง ค่าใช้จ่ายภาครัฐและสำรวจข้อมูลผู้ด้อยโอกาสทั่วประเทศ รวมทั้งผลักดันการดำเนินงานตามมติคณะกรรมการ นโยบายสังคมแห่งชาติ ในการแก้ไขปัญหาความยากจน และปฏิรูปสังคมไทยให้มีความมั่นคงและยั่งยืน

๒.๔ งานประสานนโยบายและวิเคราะห์ โครงการด้านโครงสร้างพื้นฐาน ได้ดำเนินการ ตามมติคณะรัฐมนตรี ที่ให้ดำเนินการจัดลำดับความสำคัญ



โครงการลงทุนให้สอดคล้องกับฐานะทางการเงิน การคลังของประเทศ โดยได้ดำเนินการพิจารณา หลักเกณฑ์การจัดลำดับความสำคัญของโครงการที่จะ ส่งผลให้การลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานสามารถตอบสนอง เชื่อมโยงและสนับสนุนทิศทางการพัฒนาประเทศ ในทุกระดับ ทั้งในเชิงปริมาณที่เพียงพอ คุณภาพที่ดี สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่และในเวลาที่เหมาะสม รวมทั้งประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณา ทบทวนโครงการลงทุนขนาดใหญ่ จำนวน ๙๕ โครงการ วงเงินลงทุนในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๔๓ - ๒๕๔๙ ประมาณ ๑,๐๘๖,๐๙๐ ล้านบาท

### ๓. งานแปลงแผนสู่การปฏิบัติในพื้นที่

๓.๑ งานประสานนโยบายพัฒนาชนบท และเมือง ได้ดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุน ให้ชุมชนจัดทำแผนพัฒนาชุมชน โดยได้ร่วมกับภาค การพัฒนาต่างๆ ดำเนินโครงการเสริมสร้างความเข้าใจ และประสานการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมและสนับสนุน การจัดทำแผนพัฒนาระดับชุมชนแก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ส่งผลให้มีการจัดทำ แผนพัฒนาชุมชนแล้วประมาณ ๑,๕๐๐ ชุมชน ภายใต้ การสนับสนุนของสำนักงานกองทุนเพื่อการลงทุนทางสังคม และภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ได้ดำเนินการ ประสานเชื่อมแนวทางการพัฒนาเมืองนำอยู่ชุมชน นำอยู่กับการบริหารการจัดทำแผนพัฒนาระดับภูมิภาค และท้องถิ่นโดยจัดประชุมชี้แจงให้กับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งจัดทำคู่มือเพื่อสนับสนุนชุมชนท้องถิ่นในการ ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาเมืองนำอยู่ ชุมชนนำอยู่ โดย เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจและร่วมทำ

๓.๒ งานด้านการประสานนโยบายพัฒนา พื้นที่เฉพาะ งานด้านการประสานนโยบายพัฒนาพื้นที่เฉพาะ เป็นการพัฒนาและเตรียมความพร้อมในการ พัฒนาศักยภาพและโอกาสทางเศรษฐกิจของพื้นที่เมือง

ศูนย์กลางและเมืองชายแดนให้สามารถเชื่อมโยงกับ ประเทศเพื่อนบ้านในลักษณะพื้นที่เศรษฐกิจ (Economic Corridor) สนับสนุนภาคเอกชนดำเนินกิจกรรมทาง เศรษฐกิจ การค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวได้อย่างมี ประสิทธิภาพและเป็นระบบ พร้อมทั้งช่วยบรรเทาปัญหา ความยากจนและการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมได้ อย่างเป็นรูปธรรม โดยมีแผนงานและโครงการที่สำคัญ ได้แก่ แผนงานการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจ ในอนุภูมิภาคุ่มน้ำโขง ๖ ประเทศ คือ ราชอาณาจักร กัมพูชา สหภาพพม่า สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามและ สาธารณรัฐประชาชนจีนตอนใต้ (ยูนาน) โดยมีแผนงาน และโครงการหลักๆ คือ โครงการก่อสร้างสะพานข้าม แม่น้ำโขงแห่งที่ ๒ เชื่อมจังหวัดมุกดาหารกับสะหวันนะเขต (สปป.ลาว) แผนความร่วมมือทางเศรษฐกิจและแผน ปฏิบัติการไทย - กัมพูชา ความตกลงการเดินเรือพาณิชย์ ในแม่น้ำโขง ๕ ฝ่าย (ไทย-ลาว-พม่า-จีนตอนใต้) การ ศึกษาความเหมาะสมเพื่อจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ ชายแดน และการพัฒนาเศรษฐกิจเมืองชายแดน แผน งานการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่ายอินโดนีเซีย- มาเลเซีย-ไทย โดยมีแผนงานและโครงการสนับสนุนที่ สำคัญ คือ การพัฒนาเขตเศรษฐกิจปีนัง - สงขลา การ พัฒนาอุตสาหกรรมอาหารมุสลิมฮาลาล และการ พัฒนาเกษตรและการวางแผนการใช้ที่ดินตามแผน แม่บทการพัฒนาพื้นที่ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้

### ๔. งานข้อมูลและนโยบายมหภาค

สศช. ได้ดำเนินงานด้านการจัดทำข้อมูลด้าน เศรษฐกิจมหภาค โดยการประมวลและเผยแพร่สถิติ ที่สำคัญคือ ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตทั้ง ตารางของประเทศและตารางระหว่างประเทศ บัญชี เศรษฐกิจเงินทุน การประมวลค่าสต็อกทุนและผลผลิต การผลิต และสถิติบัญชีประชาชาติรายปี ซึ่งเป็นข้อมูล สำคัญที่นำไปใช้ชี้วัด ศึกษาและวิเคราะห์เศรษฐกิจใน



ภาพรวมและใช้เป็นกรอบในการจัดทำสถิติวิเคราะห์ในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งได้ดำเนินการประมวลผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด เพื่อใช้เป็นเครื่องชี้วัดการกระจายเศรษฐกิจในระหว่างภูมิภาคเป็นประจำทุกปี **การพัฒนาระบบข้อมูลเพื่อการวางแผน** โดยการพัฒนาการประมวลสถิติผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศรายไตรมาส (Quarterly GDP) ตามมาตรฐานข้อมูลระดับสูงของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ซึ่งข้อมูลที่ได้มีความถูกต้องและมีรายละเอียดที่สมบูรณ์เป็นที่ยอมรับจากผู้ให้ข้อมูลในประเทศและต่างประเทศอย่างกว้างขวาง เพื่อนำมาใช้ชี้วัดทิศทางการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจระยะสั้นได้ทันเหตุการณ์ ตลอดจนนำมาใช้ในการวางแผนนโยบายและกำหนดมาตรการการแก้ปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจของประเทศได้อย่างถูกต้องเหมาะสม รวมทั้งได้ดำเนินโครงการพัฒนาระบบข้อมูลเพื่อการวางแผนและเตือนภัยทางเศรษฐกิจและสังคม

### ๕. งานด้านการติดตามและประเมินผล

สศช. ได้ดำเนินการติดตามความก้าวหน้าของแผนงานและโครงการพัฒนาที่สำคัญ รวมทั้งประเมินผลการพัฒนาประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการวิเคราะห์ความเหมาะสมของโครงการพัฒนาและงบประมาณรัฐวิสาหกิจ ได้แก่ *การติดตามประเมินผลการพัฒนาประเทศ เพื่อจัดทำรายงานผลการพัฒนาประเทศรายปี และรายงานผลการพัฒนาประเทศในระยะครึ่งแผนพัฒนาฯ* ทั้งในส่วนของการพัฒนาภาพรวมและผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อปรับแนวทางการพัฒนาประเทศให้เหมาะสมกับสถานการณ์ของประเทศ *การพัฒนาดัชนีชี้วัดผลกระทบจากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่มีต่อประชากร* เรียกว่า “ดัชนีความอยู่ดีมีสุข” (Well-being)

มีองค์ประกอบย่อย ๗ ด้าน คือ ด้านสาธารณสุขและโภชนาการ ด้านการศึกษา ด้านชีวิตครอบครัว ด้านชีวิตการทำงาน ด้านความยากจน การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ความไม่เท่าเทียมกันและสวัสดิการ ด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย และด้านการพัฒนาประชาธิปไตย โดยมีดัชนีภายใต้องค์ประกอบทั้งหมดรวม ๓๔ ตัว ซึ่งขณะนี้ ได้พัฒนาและสามารถนำมาใช้วัดผลการพัฒนาและรายงานต่อสาธารณชนได้แล้ว ๑๔ ตัวชี้วัด เช่น เส้นวัดความยากจน อายุขัยเฉลี่ย อัตราการรู้หนังสือ การวัดความเป็นธรรมในการจัดสรรงบประมาณ เป็นต้น

### ๖. การปฏิบัติภารกิจอื่นที่ได้รับมอบหมาย

**การดำเนินการจัดตั้งสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ**

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้กำหนดให้มีสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่ง สศช. ได้รับมอบหมายจากคณะรัฐมนตรีให้เป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการร่างพระราชบัญญัติสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จนดำเนินการแล้วเสร็จและประกาศในราชกิจจานุเบกษามีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๔๓ พระราชบัญญัติดังกล่าวกำหนดให้ สศช. ทำหน้าที่สำนักงานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและให้เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทำหน้าที่เลขาธิการสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในระยะ ๒ ปีแรก โดยภารกิจสำคัญในระยะแรก สศช. จะต้องดำเนินการสรรหาสมาชิกสภาที่ปรึกษาจำนวน ๙๙ คน ให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วัน นับตั้งแต่พระราชบัญญัติมีผลบังคับใช้ (๑๗ มิถุนายน ๒๕๔๔) และคาดว่าภารกิจแรกที่สภาที่ปรึกษา จะต้องดำเนินการ คือ การให้ความเห็นต่อร่างแผนพัฒนา ฉบับที่ ๙



# การประสานงานเกี่ยวกับราชการของคณะกรรมการ รัฐสภา ส่วนราชการในพระองค์ กระทรวง ทบวง กรม และประชาชน

## ภารกิจเกี่ยวกับราชการของคณะกรรมการ

๑. การประชุมคณะกรรมการ ตั้งแต่เดือนมกราคม - ธันวาคม ๒๕๔๓ สำนักเลขาธิการคณะกรรมการ มีภารกิจในการจัดประชุมคณะกรรมการ ซึ่งมี นายชวน หลีกภัย เป็นนายกรัฐมนตรี จำนวน ๕๐ ครั้ง คณะรัฐมนตรีได้มีมติในเรื่องต่างๆ ๒,๙๘๑ เรื่อง จำนวน ๒,๘๕๙ มติ
๒. การประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรีว่าด้วยนโยบายเศรษฐกิจ (คศก.) นับตั้งแต่คณะรัฐมนตรีซึ่งมี นายชวน หลีกภัย เป็นนายกรัฐมนตรี ได้มีการประชุม คศก. ครั้งแรกเมื่อวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๐ จนถึงเมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ ซึ่งเป็นครั้งสุดท้ายก่อนหน้าที่จะมีการประกาศพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ รวมเวลาประมาณ ๒ ปี ๑๑ เดือน มีการประชุม คศก. ๑๐๐ ครั้ง จำนวน ๕๖๙ เรื่อง ในจำนวนนี้มีเรื่องที่น่าเสนอคณะกรรมการเพื่อทราบและพิจารณา จำนวน ๕๒๗ เรื่อง
๓. การพัฒนาขั้นตอนในการแจ้งมติคณะรัฐมนตรี โครงการแจ้งมติคณะรัฐมนตรีผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่ได้เตรียมการมาตั้งแต่ปีพ.ศ. ๒๕๔๒ นั้นในปีที่ผ่านมามีความคืบหน้าพอสมควร กล่าวคือ ได้มีการประชุมเพื่อซักซ้อมความเข้าใจให้กับกระทรวงนำร่องและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงการคลัง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงวิทยาศาสตร์

- เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม สำนักงบประมาณ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี และศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ ได้ทำการสำรวจความพร้อมด้านอุปกรณ์และระบบเครือข่ายของหน่วยงานนำร่อง การติดต่อเข้าคู่สายสื่อสาร จัดฝึกอบรมและทดสอบการใช้ปฏิบัติงานให้กับหน่วยงานนำร่องทั้งหมด สำหรับขั้นตอนต่อไปคือการขยายผลให้ครอบคลุมส่วนราชการอื่นๆ ต่อไป
๔. การพัฒนาระบบข้อมูลมติคณะรัฐมนตรี
    - ๔.๑ การปรับปรุงและพัฒนาระบบงานคอมพิวเตอร์ ได้แก่ การปรับปรุงโปรแกรมของระบบงานสารบรรณอัตโนมัติ ระบบงานประมวลมติคณะรัฐมนตรี ระบบงานติดตามผลการดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรี รวมทั้งสิ้นประมาณ ๕๐ โปรแกรม
    - ๔.๒ การพัฒนาระบบค้นหามติคณะรัฐมนตรี และรายงานการประชุมคณะกรรมการ จากการที่สำนักเลขาธิการคณะกรรมการ ได้เปลี่ยนระบบคอมพิวเตอร์ใหม่ ในปี พ.ศ. ๒๕๓๘ และได้มีการนำข้อมูลมติคณะรัฐมนตรีเก่าเข้าสู่ระบบมาโดยตลอดนั้น ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๓ ได้บันทึกและสามารถตรวจสอบข้อมูลมติคณะรัฐมนตรีในระบบคอมพิวเตอร์ และข้อมูลรายงานการประชุม



คณะรัฐมนตรีย้อนหลังได้ถึงปี พ.ศ. ๒๕๐๑

- ๔.๓ การพัฒนาและปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรี เป็นภารกิจที่สำคัญประการหนึ่งของ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่ได้ ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ เพื่อให้ มติคณะรัฐมนตรีในเรื่องสำคัญๆ มีความชัดเจน สะดวกต่อการนำไปปฏิบัติ สำหรับการพัฒนามติคณะรัฐมนตรีที่ล้าสมัย ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ในปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ได้มีการดำเนินการเรื่อง การทำสัญญาของผู้รับทุนและข้าราชการ ที่ไปศึกษา หรือฝึกอบรมภายในประเทศ และการผ่อนผันให้นับเวลาการบรรจุ กลับเข้ารับราชการเป็นการชดใช้ทุน รวม ๑ เรื่อง
- ๔.๔ การประมวลมติคณะรัฐมนตรี เป็น ประโยชน์อย่างยิ่งต่อการศึกษาหรือนำไป อ้างอิง ซึ่งการดำเนินการในเรื่องนี้ กระทำใน ๒ ลักษณะ คือ การจัดทำเอกสาร สรุปสาระสำคัญของมติคณะรัฐมนตรีที่ สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล รอบ ๓ เดือน โดยเผยแพร่ให้แก่ คณะรัฐมนตรีและผู้บริหารภายในสำนัก เลขาธิการคณะรัฐมนตรี และการ ประมวลมติคณะรัฐมนตรีเฉพาะเรื่องที่สำคัญเพื่ออำนวยความสะดวกต่อผู้ที่ ต้องการนำไปศึกษาอ้างอิงและวิเคราะห์ เรื่องที่จะเสนอต่อคณะรัฐมนตรี ซึ่งในปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ได้ดำเนินการจำนวน ๒๑ เรื่อง จำแนกเป็นมิติด้านการเมืองการปกครอง จำนวน ๗ เรื่อง ด้านสังคม จำนวน ๑๓ เรื่อง และด้านเศรษฐกิจ จำนวน ๑ เรื่อง

## ภารกิจเกี่ยวกับการประสานราชการ ของรัฐสภา

ผลการปฏิบัติงานและข้อมูลที่สำคัญๆ มีดังนี้

๑. การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล ได้มีการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเสนอความเห็นเกี่ยวกับ ร่างกฎหมายและเรื่องเกี่ยวกับกฎหมายที่ กระทรวง ทบวง กรม เสนอต่อคณะรัฐมนตรี จำนวน ๖๓๒ เรื่อง
๒. การเสนอร่างพระราชบัญญัติ ได้ดำเนินการ เสนอร่างพระราชบัญญัติเข้าสู่การพิจารณาของ สภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๔๙ ฉบับ
๓. การนำเรื่องประกาศในราชกิจจานุเบกษา ในปี พ.ศ. ๒๕๔๓ มีกฎหมาย ระเบียบ และประกาศ ที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ใช้บังคับเป็น กฎหมายแล้ว จำนวน ๕๗๕ ฉบับ
๔. การประสานงานกับรัฐสภาในเรื่องอื่นๆ เช่น กระตุกถาม ญัตติ รายงานและข้อสังเกตของ คณะกรรมาธิการ จำนวน ๓๖๓ เรื่อง
๕. การจัดทำรายงานผลการดำเนินการของ คณะรัฐมนตรีตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ นับตั้งแต่คณะรัฐมนตรีซึ่งมี นายชวน หลีกภัย เป็นนายกรัฐมนตรีได้เข้ารับบริหารราชการแผ่นดิน ภายหลังการแถลงนโยบายต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ เป็นต้นมาจนถึงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ นับว่าเป็นการสิ้นระยะรอบปี ที่สาม โดยปกติแล้วจะต้องจัดทำรายงานแสดง ผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรีตาม แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ในหมวด ๕ ของ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เพื่อเสนอ รัฐสภาตามบทบัญญัติในมาตรา ๘๘ วรรคที่ว่า “ในการแถลงนโยบายต่อรัฐสภาตามมาตรา ๒๑๑ คณะรัฐมนตรีที่จะเข้ารับบริหารราชการแผ่นดิน ต้องชี้แจงต่อรัฐสภาให้ชัดเจนว่าจะดำเนินการใด



เพื่อบริหารราชการแผ่นดินให้เป็นไปตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ และต้องจัดทำรายงานแสดงผลการดำเนินการ รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคเสนอต่อรัฐสภา ปีละหนึ่งครั้ง” ซึ่งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ดำเนินการจัดทำมาแล้วสองครั้งในปี พ.ศ. ๒๕๔๑ และปี พ.ศ. ๒๕๔๒ สำหรับการบริหารราชการแผ่นดินในปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งเป็นรอบปีที่สามนี้ เนื่องจากคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาแล้วเห็นว่า แม้ว่าคณะรัฐมนตรีจะบริหารราชการแผ่นดินไม่ครบรอบสามปีบริบูรณ์ และแม้จะครบรอบปีดังกล่าว แต่ก็ยังเป็นอันล้นสมัยประชุมหรือวาระของสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงแล้ว แต่เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องของการรายงานแสดงผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรี จึงเห็นควรให้จัดทำรายงานผลการดำเนินการในรอบปีที่สามขึ้นในรูปของการรายงานผลการบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ดำเนินการแล้วเสร็จเมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๔๓

### ภารกิจเกี่ยวกับราชการในพระองค์

๑. การขอพระราชทานพระมหากรุณาธิคุณในเรื่องสำคัญ จำนวน ๒๙,๘๗๓ ราย
๒. การแต่งตั้งข้าราชการทุกประเภท จำนวน ๒,๗๐๗ ราย
๓. การดำเนินการเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ จำนวน ๗๙ ราย
๔. การปฏิบัติงานในพระราชพิธีและรัฐพิธี จำนวน ๗๓ ครั้ง
๕. การปฏิบัติงานลิขสิทธิ์ จำนวน ๔๓๕,๓๓๘ ฉบับ
๖. การขอพระราชทานความเป็นธรรมและขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตในเรื่องต่างๆ

จำนวน ๒,๓๙๕ ฉบับ

๗. การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ จำนวน ๒๓๖,๑๑๔ ราย
๘. การเสนอขอพระราชทานเหรียญราชการ จำนวน ๔๑,๙๕๕ ราย
๙. การบันทึกและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนฐานันดร จำนวน ๗๗๙,๙๓๗ ราย
๑๐. การขอพระบรมราชานุญาตประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เครื่องอิสริยาภรณ์และเหรียญตราต่างประเทศ จำนวน ๙๓๗ ราย
๑๑. การขอความเห็นชอบรับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เครื่องอิสริยาภรณ์ และเหรียญตราต่างประเทศ รวม ๙๕๐ ราย
๑๒. การรับคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์
  - รับคืนเป็นเงินชดใช้เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ๖๗๐ สำหรับ/ดวง มูลค่าคิดเป็นเงิน ๒,๒๗๘,๘๖๔ บาท
  - รับคืนเป็นเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ๑๗,๖๔๕ สำหรับ/ดวง มูลค่าคิดเป็นเงิน ๕๙,๒๐๒,๖๕๐ บาท

### ภารกิจเกี่ยวกับการประสานราชการกับกระทรวง ทบวง กรม

การประสานราชการกับกระทรวง ทบวง กรม นับว่าเป็นภารกิจที่สำคัญประการหนึ่งของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่จะสนับสนุนให้การปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจหลักทั้ง ๔ ด้าน เป็นไปด้วยความเรียบร้อยราบรื่น และมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ อาจกล่าวได้ว่าการทำหน้าที่ของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีในการประสานราชการหรือการประสานงานกับกระทรวง ทบวง กรม ต่างๆ นั้น ได้ดำเนินไปบนพื้นฐาน ทั้ง “การประสานงาน” และ “การให้บริการ” ควบคู่กันไป รวมทั้งในรูปแบบที่ “เป็นทางการ” และ “ไม่เป็นทางการ” ด้วย โดยมุ่งประโยชน์และผลสำเร็จของงานทุกฝ่ายเป็นสำคัญ



ในปี พ.ศ. ๒๕๔๓ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีการพัฒนาและดำเนินการในด้านนี้หลายประการ ที่สำคัญได้แก่

๑. ด้านราชการของคณะรัฐมนตรี
  - ๑.๑ การประชุมชี้แจงการจัดทำเรื่องเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีในกรณีแต่งตั้งข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจและกรรมการรัฐวิสาหกิจ
  - ๑.๒ การสัมมนาเจ้าหน้าที่กระทรวง ทบวง กรม เพื่อพัฒนาการรายงานผลการดำเนินงานของกระทรวง ทบวง เสนอคณะรัฐมนตรี ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๓
  - ๑.๓ การจัดสัมมนาเรื่องการพัฒนาาระบบประสานงานในการวางแผนเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี
  - ๑.๔ การประชุมชี้แจงเพื่อจัดทำระเบียบวาระการประชุมคณะรัฐมนตรีแบบลดเอกสาร
  - ๑.๕ การประชุมชี้แจงแนวทางการปฏิบัติราชการในช่วงยุบสภา
๒. ด้านราชการในพระองค์
 

จัดการฝึกอบรมเรื่องความรู้เกี่ยวกับเครื่องอิสริยาภรณ์ และเหรียญราชการ มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มพูนความรู้ในเรื่องระเบียบ พระราชบัญญัติต่างๆ ที่เกี่ยวกับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ การเสนอขอพระราชทานและประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ และเหรียญราชการ ตลอดจนเรื่องการตรวจดูลักษณะและการตรวจสอบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ในการรับคืนให้เป็นไปอย่างถูกต้องและเป็นมาตรฐานเดียวกัน

## ภารกิจเกี่ยวกับประชาชน

๑. การนำเรื่องต่างๆ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๓ รวมทั้งสิ้น ๑๔,๖๖๘ เรื่อง แยกเป็น

- ๑.๑ ประเภท ก ฉบับกฤษฎีกา จำนวน ๖๗๘ เรื่อง
- ๑.๒ ประเภท ข ฉบับทะเบียนฐานันดร จำนวน ๒๒๘ เรื่อง
- ๑.๓ ประเภท ค ฉบับทะเบียนการค้า จำนวน ๒,๑๗๘ เรื่อง
- ๑.๔ ประเภท ง ฉบับประกาศทั่วไป จำนวน ๑๑,๑๘๔ เรื่อง
๒. การให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ในรอบปี พ.ศ. ๒๕๔๓ มีสถิติผู้ใช้บริการ ดังนี้
  - ๒.๑ ส่วนงานราชกิจจานุเบกษา สำนักนิติธรรม
    - ผู้มาติดต่อยื่นคำร้องขอใช้บริการ จำนวน ๙๑๕ เรื่อง
    - ให้บริการตอบคำถามทางโทรศัพท์ จำนวน ๙๒๓ ครั้ง
  - ๒.๒ ฝ่ายเลขานุการและประชาสัมพันธ์กองกลาง
    - ผู้มาติดต่อยื่นคำร้องขอใช้บริการจำนวน ๘๐๗ ราย
    - ให้บริการตอบคำถามทางโทรศัพท์ ๔,๑๗๑ ราย

นอกจากให้บริการ ณ หน่วยงานแล้ว สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรียังให้บริการในเชิงรุก ได้แก่ การจัดทำ Website : [www.cabinet.thaigov.go.th](http://www.cabinet.thaigov.go.th) โดยได้พัฒนาข้อมูลที่เผยแพร่ให้สอดคล้องกับสถานการณ์และความสนใจของข้าราชการมากขึ้นซึ่งในรอบปีที่ผ่านมาได้มีผู้ที่สนใจเข้าเยี่ยมชมและตรวจดูข้อมูลใน Website จำนวน ๒๕,๓๑๖ ราย

นอกจากนี้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรียังได้พัฒนากระบวนการจัดพิมพ์ราชกิจจานุเบกษา โดยดำเนินการผ่านโครงการที่สำคัญ ๒ โครงการ คือ

- โครงการจัดทำหนังสือราชกิจจานุเบกษาฉบับแผ่นบันทึก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สำนักเลขาธิการ



คณะรัฐมนตรีเป็นศูนย์กลางข้อมูลราชกิจจานุเบกษาที่มีความสมบูรณ์ ถูกต้อง ครบถ้วนเป็นปัจจุบัน และเพื่อพัฒนาระบบฐานข้อมูลราชกิจจานุเบกษาให้มีความทันสมัย สามารถนำไปใช้สนับสนุนการปฏิบัติภารกิจของส่วนราชการต่างๆ ได้อย่างสะดวก รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสามารถนำไปใช้ในการเผยแพร่และให้บริการแก่ประชาชนทั่วไปได้อย่างกว้างขวางและหลากหลายยิ่งขึ้น ทั้งนี้ ได้กำหนดเป้าหมายไว้ ๒ ประการ คือ (๑) การรวบรวมข้อมูลราชกิจจานุเบกษาในอดีตจนถึงปัจจุบัน ซึ่งจัดเก็บไว้ในรูปข้อมูลสิ่งพิมพ์ ไมโครฟิล์ม มาจัดทำให้เป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ และบันทึกลงแผ่นซีดี ภายใต้โปรแกรมใช้งานสำเร็จรูปที่ใช้งานได้ง่าย สะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ โดยจัดเก็บรวมทุกประเภทของหนังสือราชกิจจานุเบกษาแยกเป็นรายปี และจัดทำสารบรรณราชกิจจานุเบกษารายปี เพื่อสะดวกในการค้นหาและใช้งาน (๒) การจัดทำข้อมูลราชกิจจานุเบกษาในปัจจุบันและในอนาคตให้เป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์และบันทึกลงแผ่นบันทึก (Floppy Disk) ภายใต้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยจัดเก็บในทุกตอนและทุกประเภทของ

หนังสือราชกิจจานุเบกษาแยกเป็นรายตอน และเมื่อมีข้อมูลครบปีแล้วก็จะนำมาจัดทำเป็นข้อมูลราชกิจจานุเบกษาลับรายปีลงบนแผ่นซีดีต่อไป โดยว่าจ้างหน่วยงานเอกชนเป็นผู้จัดหาอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และพัฒนาโปรแกรม มีกำหนดส่งมอบงานในวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๔๔

- โครงการเผยแพร่ราชกิจจานุเบกษาบนอินเทอร์เน็ต มีวัตถุประสงค์ที่จะจัดตั้ง Home Web Server บนอินเทอร์เน็ต เพื่อเผยแพร่เรื่องที่ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว โดยเฉพาะเรื่องที่สำคัญอยู่ในความสนใจหรือเป็นเรื่องที่มีผลกระทบต่อประชาชนเป็นจำนวนมาก เช่น กฎหมาย คำวินิจฉัยของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ เรื่องที่หน่วยงานต่างๆ ส่งมาลงในราชกิจจานุเบกษาตามที่พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ กำหนด ตลอดจนเปิดระบบสื่อสารโต้ตอบทางอินเทอร์เน็ตหรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการสอบถาม ค้นหาเรื่องต่างๆ ที่ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว การรับสมัครสมาชิกราชกิจจานุเบกษา รวมทั้งให้บริการ download ข้อมูล กฎหมาย และเรื่องต่างๆ ที่มีความพร้อมได้



# การกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ หมวด ๕ แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ มาตรา ๗๘ รัฐต้องกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นพึ่งตนเองและตัดสินใจ ในกิจการของท้องถิ่นได้เอง พัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นและ ระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ตลอดจนทั้ง โครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศในท้องถิ่นให้ทั่วถึงและ เท่าเทียมกันทั่วประเทศ รวมทั้งพัฒนาจังหวัดที่มีความ พร้อมให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ โดยคำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนในจังหวัดนั้น และ ในหมวด ๘ การปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรา ๒๘๒ รัฐจะต้องให้ความเป็นอิสระแก่ท้องถิ่นตามหลัก แห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชน ในท้องถิ่น มาตรา ๒๘๔ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งหลายย่อมมีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบาย การปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงิน และการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเองโดยเฉพาะ และมาตรา ๒๘๓ การกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น ต้องทำเท่าที่จำเป็นตามที่กฎหมายบัญญัติ จึงเป็น ที่มาของพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอน การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอน การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ โดย ในมาตรา ๖ ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรี มอบหมายเป็นประธาน และมีกรรมการประกอบด้วย ผู้แทนของส่วนราชการ เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง

จำนวน ๑๑ คน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทุกประเภท จำนวน ๑๒ คน ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ด้านการพัฒนาท้องถิ่น ด้านเศรษฐศาสตร์ ด้านการปกครอง ส่วนท้องถิ่น ในสาขารัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์ และด้านกฎหมาย จำนวน ๑๒ คน และมีหัวหน้าสำนักงาน คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น เป็นเลขานุการ คณะกรรมการฯ มีอำนาจ และหน้าที่ที่สำคัญรวม ๑๖ ประการตามที่กฎหมาย กำหนด โดยเน้นในเรื่องการจัดทำแผนการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แผนปฏิบัติการ การกำหนดอำนาจหน้าที่และการจัดสรรสัดส่วนภาษี และอากรให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นสำคัญ และในมาตรา ๓๕ กำหนดว่า ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการจัดทำแผนตามมาตรา ๓๐ และ แผนปฏิบัติการตามมาตรา ๓๒ ให้แล้วเสร็จภายใน หนึ่งปีนับแต่วันที่กรรมการเริ่มปฏิบัติหน้าที่ (วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓)

นอกจากนี้ในมาตรา ๑๕ ได้กำหนดให้มีสำนักงาน คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยมีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด

แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๓ ได้ผ่านความเห็นชอบจาก คณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๔๓ และสภา ผู้แทนราษฎร วุฒิสภาได้รับทราบ เมื่อวันที่ ๑๘ และ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๔๓ ตามลำดับ โดยได้ประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่ม ๑๑๘ ตอนพิเศษ ๔ ง วันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๔๔ แผนดังกล่าว



เปรียบเทียบแผนหลัก ซึ่งได้กล่าวถึงหลักการโดยทั่วไปอย่างกว้างๆ เพื่อเป็นกรอบและแนวทางในการจัดทำแผนปฏิบัติการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีสาระสำคัญประกอบด้วย วิสัยทัศน์ กรอบแนวคิด วัตถุประสงค์ เป้าหมาย แนวทางการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รูปแบบการถ่ายโอน และภารกิจที่ถ่ายโอนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งกำหนดไว้ ๖ ด้าน ได้แก่ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านจัดระเบียบชุมชน สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย ด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรม และการท่องเที่ยว ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งด้านการบริหารจัดการ เช่น การจัดสรรทรัพยากรด้านการเงินการคลัง และบุคลากร การปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารจัดการของท้องถิ่น การปรับปรุงกฎหมายและระเบียบ กลไกการกำกับดูแลให้เป็นไปตามแผนการถ่ายโอน และระบบประกันคุณภาพบริการสาธารณะ เป็นต้น

ในส่วนการจัดทำร่างแผนปฏิบัติการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อยู่ระหว่างดำเนินการเพื่อนำเสนอคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาให้ความเห็นชอบ เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ และรายงานรัฐสภาทราบ รวมทั้งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เพื่อบังคับใช้ต่อไป

สำหรับการจัดสรรภาษีอากร เงินอุดหนุนและรายได้อื่นให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปีงบประมาณ ๒๕๔๓ คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ออกประกาศฯ ในเรื่องดังกล่าว จำนวน ๔ ฉบับ ได้แก่

- เรื่องการจัดสรรเงินค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ที่มี

ทุนทรัพย์ตามประมวลกฎหมายที่ดินและกฎหมายว่าด้วยอาคารชุดให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- เรื่องการจัดสรรเงินภาษีรถ ตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- เรื่องการจัดสรรเงินค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัติล้อเลื่อน พุทธศักราช ๒๔๗๘ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- เรื่องการจัดสรรเงินภาษีประจำปีรวมทั้งเงินเพิ่มและค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สำหรับในปีงบประมาณ ๒๕๔๔ คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ออกประกาศ กำหนด หลักเกณฑ์ วิธีการ อัตราการจัดสรรเงินให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๓ ฉบับ ได้แก่

- ประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง การจัดสรรเงินภาษีมูลค่าเพิ่มให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๔

- ประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง การจัดสรรเงินภาษีธุรกิจเฉพาะให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๔

- ประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง การจัดสรรเงินภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อน พ.ศ. ๒๕๔๔

## การจัดสรรงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ในส่วนของการถ่ายโอนภารกิจจากส่วนกลางให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้น คิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้ของรัฐบาลไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบ ในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ และเพิ่มเป็นร้อยละสามสิบห้า ในปี พ.ศ. ๒๕๔๕ ตามรัฐธรรมนูญ



แห่งราชอาณาจักรไทยและตามกฎหมายว่าด้วยการกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าว สำนักงบประมาณได้ปรับปรุงและพัฒนาแนวทางการจัดสรรงบประมาณนับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๑ เป็นต้นมา เพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายทั้ง ๒ ฉบับเป็นสำคัญ โดยกำหนดแผนการดำเนินการออกเป็น ๓ ระยะ ดังนี้

**๑. แผนระยะเร่งด่วน (Short-Term Plan) พ.ศ. ๒๕๔๔**

การดำเนินงานตามแผนระยะเร่งด่วนจะต้องจัดสรรงบประมาณให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบของรายได้ของประเทศในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ โดยมีแนวทางการจัดสรรงบประมาณ ๓ ลักษณะ คือ

๑) เพิ่มรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยแบ่งรายได้ที่เกิดจากการจัดเก็บภาษีจากส่วนกลางไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒) จัดสรรงบประมาณรายจ่ายในรูปของเงินอุดหนุนทั่วไป และเงินอุดหนุนเฉพาะกิจเพิ่มให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยตรง การจัดสรรจะเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยในส่วนของเทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด และองค์การบริหารส่วนตำบล จะจัดสรรผ่านกรมการปกครอง สำหรับกรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา จะจัดสรรตรง

๓) จัดสรรงบประมาณโดยการถ่ายโอนงานโครงการ และกิจกรรมจากส่วนกลางในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๔ รัฐบาลได้จัดสรรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๗๓,๗๒๙.๙ ล้านบาท จำแนกเป็น

- จัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล เมืองพัทยา และกรุงเทพมหานคร) จำนวน ๔๑,๓๙๐.๓ ล้านบาท

- จัดสรรงบประมาณโดยการถ่ายโอนงานและกิจการบริการสาธารณะจาก ๒๒ หน่วยงาน ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๓๒,๓๓๙.๖

ล้านบาท

**๒. แผนระยะปานกลาง (Medium - Term Plan)**

**พ.ศ. ๒๕๔๕ - ๒๕๔๗**

การดำเนินงานตามแผนระยะปานกลางจะเกี่ยวกับการถ่ายโอน “คน” นอกเหนือจากการถ่ายโอนภารกิจที่เข้าซ้อนระหว่างรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การจัดสรรงบประมาณจะใช้ระบบการจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานเป็นเครื่องมือรองรับการถ่ายโอนภารกิจจากส่วนกลางและการจัดสรรตรงให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งในกรณีที่เป็ผลผลิตและผลลัพธ์ โดยใช้สัดส่วนการเพิ่มขึ้นในอัตราเฉลี่ยร้อยละสามต่อปี ซึ่งคาดว่าจะในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๗ จะสามารถจัดสรรงบประมาณทั้งในรูปแบบการจัดสรรรายได้จากการจัดเก็บภาษี การจัดสรรเงินอุดหนุนตรงและการถ่ายโอนงบประมาณจากส่วนกลางได้ไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบเก้าของรายได้ทั้งหมดของประเทศ

**๓. แผนระยะยาว (Long - Term Plan) พ.ศ. ๒๕๔๘ -**

**๒๕๕๓**

การดำเนินงานตามแผนระยะยาวกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้ (รายได้ + เงินอุดหนุน) เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละสามสิบห้าของรายได้ของรัฐบาลในปี พ.ศ. ๒๕๔๙ และคาดว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีรายได้เพียงพอในการผลิตการบริการสาธารณะและมีการพัฒนามาตรฐานการจัดการทางการเงิน ๗ ด้าน อย่างสมบูรณ์และครบถ้วน จึงได้กำหนดแนวทางการจัดสรรเงินอุดหนุนไว้เป็น ๒ ลักษณะ คือ เงินอุดหนุนทั่วไป ซึ่งเป็นการจัดสรรตามค่าใช้จ่ายต่อหน่วยของกิจกรรมที่เกิดจากการถ่ายโอนแผนออกเป็นแผนงาน และโครงการ กิจกรรมที่มีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่แสดงถึงผลผลิต ผลลัพธ์และผลกระทบอย่างชัดเจน รวมทั้งเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ ซึ่งเป็นการจัดสรรเฉพาะเรื่องตามนโยบายของรัฐบาลหรือตามที่รัฐมอบหมาย โดยจัดสรรค่าใช้จ่ายของกิจกรรมนั้นทั้งหมดหรืออาจจัดสรรให้ส่วนหนึ่งและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสมทบอีกส่วนหนึ่ง



# การสำมะโนประชากรและเคหะ เพื่อการบริหารราชการ

ปัจจุบันการจัดทำสำมะโนประชากรและเคหะของประเทศไทยจะดำเนินการ ทุกระยะ ๑๐ ปี ในปี พ.ศ. ที่ลงท้ายด้วยเลข ๓ ตามหลักสากลพร้อมกับประเทศอื่นๆ อีกหลายประเทศ ในอดีตการจัดทำสำมะโนประชากรดำเนินการโดยกระทรวงมหาดไทย ในปี พ.ศ. ๒๔๕๒ พ.ศ. ๒๔๖๒ พ.ศ. ๒๔๗๒ พ.ศ. ๒๔๘๐ และ พ.ศ. ๒๔๙๐ รวม ๕ ครั้ง ต่อมาสำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบและดำเนินการจัดทำสำมะโนประชากรอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๐๓ เป็นต้นมา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนและลักษณะต่างๆ ของประชากร ตลอดจนสภาพของที่อยู่อาศัยของประชากรทั่วราชอาณาจักร ซึ่งข้อมูลสำคัญ ได้แก่ เพศ อายุ ภาษาที่ใช้พูด ศาสนา สัญชาติ การศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพและลักษณะงานที่ทำ จำนวนบุตรเกิดรอดและบุตรที่มีชีวิตอยู่ สถานที่เกิด การย้ายถิ่น เหตุผลที่ย้าย ลักษณะและประเภทของที่อยู่อาศัย การครอบครองที่อยู่อาศัยและที่ดิน แหล่งที่มาของน้ำดื่ม น้ำใช้ ประเภทของเชื้อเพลิงที่ใช้ในการประกอบอาหาร ลักษณะของส้วม เครื่องใช้ประเภทถาวรต่าง ๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ และรถยนต์ เป็นต้น

การจัดทำสำมะโนประชากรและเคหะ พ.ศ. ๒๕๔๓ เป็นการทำสำมะโนประชากรครั้งที่ ๑๐ และสำมะโนเคหะครั้งที่ ๔ ของประเทศไทย การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ดำเนินการพร้อมกันทั่วประเทศในเดือนเมษายน พ.ศ. ๒๕๔๓ ใช้เจ้าหน้าที่เก็บรวบรวมข้อมูลประมาณ ๔๖,๐๐๐ คน โดยได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากข้าราชการครู เจ้าหน้าที่กรมราชทัณฑ์ ทหาร และตำรวจตระเวนชายแดน

สำนักงานสถิติแห่งชาติได้เผยแพร่รายงานผลเบื้องต้น รายงานผลล่วงหน้าของสำมะโนฯ ไปแล้ว เมื่อเดือนสิงหาคม และธันวาคม ๒๕๔๓ ตามลำดับ

ส่วนรายงานผลฉบับสมบูรณ์ รายจังหวัดจะได้นำเสนอต่อไป ทั้งนี้ข้อมูลผลสำมะโนฯ ที่สำคัญ ผู้ใช้ข้อมูลสามารถ download ได้จาก Website : [www.nso.go.th/pop2000](http://www.nso.go.th/pop2000)

สำหรับรายงานผลล่วงหน้านี้ได้ทำการประมวลผลข้อมูลจากครัวเรือนตัวอย่าง ร้อยละ ๑ เพื่อให้สามารถเสนอผลได้ทันกับความต้องการที่เร่งด่วนของผู้ใช้ ซึ่งสาระสำคัญของผลสำมะโนฯ สรุปได้ดังนี้

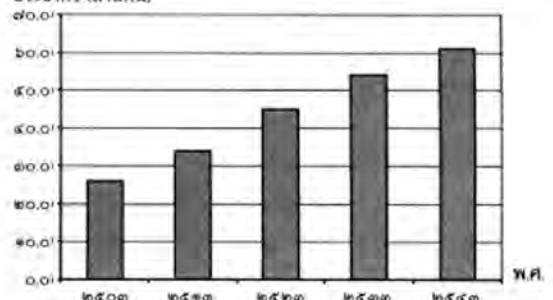
ประชากรที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย ณ วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๓ มีจำนวน ๖๐.๖ ล้านคน เป็นชาย ๒๙.๘ ล้านคน และหญิง ๓๐.๘ ล้านคน อัตราเพิ่มโดยเฉลี่ยของประชากรในช่วงปีพ.ศ. ๒๕๓๓ - ๒๕๔๓ คิดเป็นร้อยละ ๑.๐๕ ต่อปี เป็นประชากรที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร ๖.๓ ล้านคน ภาคกลาง (ไม่รวมกรุงเทพมหานคร) ๑๔.๑ ล้านคน ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ ๑๑.๔ , ๒๐.๗ และ ๘.๑ ล้านคน ตามลำดับ

## ตารางแสดงจำนวนประชากรและอัตราเพิ่ม

พ.ศ. ๒๕๐๓ - ๒๕๔๓

พ.ศ.	จำนวนประชากร	อัตราเพิ่ม
๒๕๐๓	๒๖,๒๕๗,๙๑๖	-
๒๕๑๓	๓๔,๓๙๗,๓๗๔	๒.๗๐
๒๕๒๓	๔๔,๘๒๔,๕๔๐	๒.๖๕
๒๕๓๓	๕๔,๕๔๘,๕๓๐	๑.๙๖
๒๕๔๓	๖๐,๖๑๗,๒๐๐	๑.๐๕

ประชากร (ล้านคน)





เลขาธิการสถิติแห่งชาติ และคณะ เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท เพื่อขอพระราชทานสัมภาษณ์ข้อความตามโครงการสำมะโนประชากร และเคหะ พ.ศ. ๒๕๔๓ พร้อมทั้งขอรับพระราชทานพระราชดำริเกี่ยวกับการดำเนินงานสถิติ และการใช้ประโยชน์ข้อมูลสถิติ

ประชากรวัยเด็กอายุ ๐ - ๑๔ ปี มีร้อยละ ๒๔.๑  
วัยทำงานอายุ ๑๕ - ๕๙ ปี ร้อยละ ๖๖.๕ และวัยสูงอายุ  
(๖๐ ปีขึ้นไป) ร้อยละ ๙.๔ โดยมีอายุเฉลี่ยของประชากร  
(อายุมัธยฐาน) ประมาณ ๒๙.๗ ปี ซึ่งสูงกว่าอายุเฉลี่ยที่ได้จาก  
สำมะโนประชากรและเคหะ พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งเป็นประมาณ  
๒๔.๖ ปี ประชากรที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยเกือบทั้งหมด  
หรือร้อยละ ๙๙.๕ เป็นผู้มีสัญชาติไทย ร้อยละ ๙๔.๖  
นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ ๔.๖ นับถือศาสนาอิสลาม  
และที่เหลือนับถือศาสนาอื่น ๆ เช่น ศาสนาคริสต์ เป็นต้น

ครัวเรือนในประเทศไทยมีจำนวน ๑๕.๗ ล้านครัวเรือน  
ขนาดครัวเรือนโดยเฉลี่ย ๓.๙ คน ครัวเรือนที่มี  
ประชากรอยู่คนเดียวมีร้อยละ ๘.๖ ซึ่งเพิ่มจากการทำ  
สำมะโนประชากรและเคหะปี พ.ศ. ๒๕๓๓ ที่มีครัวเรือน  
ลักษณะดังกล่าวร้อยละ ๕.๑ ครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือน  
เป็นหญิงก็เพิ่มขึ้นเช่นเดียวกัน โดยในปี พ.ศ. ๒๕๔๓  
คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๕ ของครัวเรือนทั้งสิ้น เปรียบเทียบกับ  
ร้อยละ ๑๙.๔ ในปี พ.ศ. ๒๕๓๓

ประชากรไทยมีแนวโน้มแต่งงานช้าลงโดยที่ผู้หญิง  
แต่งงานเร็วกว่าผู้ชาย ในปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ผู้หญิงแต่งงาน  
ครั้งแรกเมื่อมีอายุเฉลี่ยประมาณ ๒๔.๑ ปี ผู้ชายมีอายุ  
ประมาณ ๒๗.๒ ปี ในขณะที่ ปี พ.ศ. ๒๕๓๓ ผู้หญิงแต่งงาน  
ครั้งแรกเมื่ออายุ ๒๓.๕ ปี และผู้ชายอายุ ๒๕.๙ ปี นอกจากนี้  
การมีบุตรของผู้หญิงโดยเฉลี่ยก็ลดลงเช่นกัน คือ ในปี  
พ.ศ. ๒๕๓๓ ผู้หญิงที่สมรสอายุ ๑๕ - ๔๙ ปี มีบุตรเกิดรอด

โดยเฉลี่ยประมาณ ๒.๔ คน ซึ่งลดลงเหลือ ๑.๗ คน ในปี  
พ.ศ. ๒๕๔๓

การศึกษาโดยเฉลี่ยของคนไทยเพิ่มขึ้น จำนวน  
ปีการศึกษาโดยเฉลี่ยของประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไปเพิ่มขึ้น  
จาก ๕.๗ ปี ในปี พ.ศ. ๒๕๓๓ เป็น ๗.๘ ปี ในปี พ.ศ. ๒๕๔๓  
ในขณะเดียวกันประชากรที่อยู่ในวัยเรียนอายุ ๖ - ๒๔ ปี  
แต่ไม่ได้เรียนหนังสือลดลงจากร้อยละ ๕๔.๕ ในปี พ.ศ. ๒๕๓๓  
เป็นร้อยละ ๓๔.๓ ในปี พ.ศ. ๒๕๔๓ การทำงานของประชากร  
อายุ ๑๕ ปีขึ้นไปในภาคเกษตรกรรมลดลงในช่วง ๑๐ ปี  
จากร้อยละ ๖๖.๘ เป็นร้อยละ ๕๖.๗ สถานภาพการทำงาน  
ของผู้มีงานทำส่วนใหญ่ทำงานในฐานะลูกจ้าง มีสัดส่วน  
เพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๒๗.๐ ในปี พ.ศ. ๒๕๓๓ เป็นร้อยละ ๓๔.๖  
ในปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ครัวเรือนที่มีน้ำดื่มสะอาด ซึ่งหมายถึง  
ครัวเรือนที่ต้มน้ำบรรจุขวด น้ำประปา น้ำฝน และน้ำบาดาล  
หรือน้ำบ่อที่ไม่ใช่สาธารณะเพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๘๐.๓  
ในปี พ.ศ. ๒๕๓๓ เป็นร้อยละ ๙๒.๗ ในปี พ.ศ. ๒๕๔๓ มีส่วน  
ที่ถูกสุขลักษณะ (ส้วมซึมหรือส้วมชักโครก) เพิ่มขึ้นจาก  
ร้อยละ ๘๖.๑ เป็นร้อยละ ๙๗.๗ ครัวเรือนที่ประกอบอาหาร  
โดยใช้แก๊สและไฟฟ้าเป็นเชื้อเพลิงเพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๓๘.๙  
เป็นร้อยละ ๖๕.๔ และพบว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ครัวเรือน  
ประมาณร้อยละ ๙๑.๕ มีโทรทัศน์ไว้ในครอบครองอย่างไร  
ก็ตามพบว่า ครัวเรือนที่มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง  
ลดลง ในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา คือจากร้อยละ ๘๖.๓ เป็น  
ร้อยละ ๘๑.๖



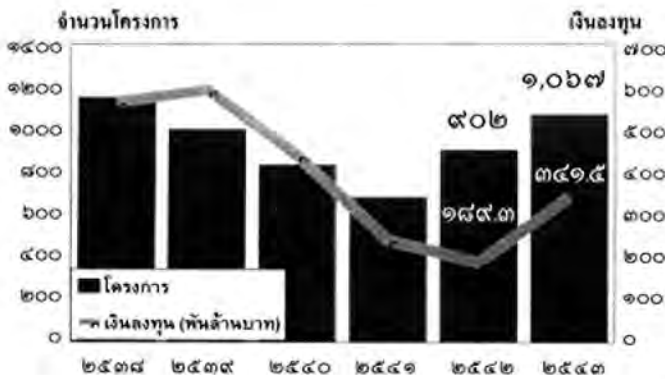
**ด้านเศรษฐกิจและการลงทุน**



# การส่งเสริมการลงทุน

## งานด้านสิทธิและประโยชน์ การส่งเสริมการลงทุน

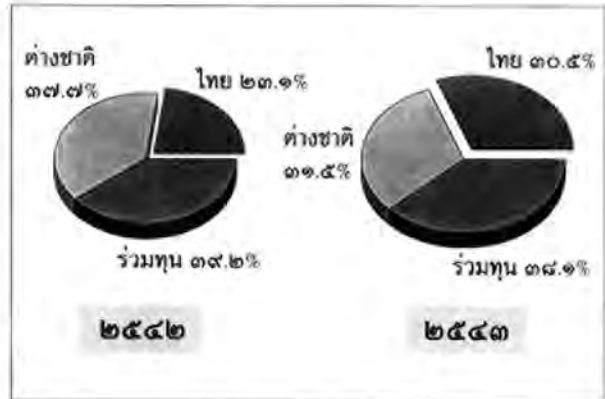
การส่งเสริมการลงทุนของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (สกท.) ในปีพ.ศ. ๒๕๔๓ สูงขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ทั้งในด้านจำนวนโครงการและเงินลงทุน จำนวนโครงการขอรับการส่งเสริมในปี พ.ศ. ๒๕๔๓ มีทั้งสิ้น ๑,๐๖๗ โครงการ เพิ่มขึ้นจาก ๙๐๒ โครงการ คิดเป็นร้อยละ ๑๘ ส่วนใหญ่เป็นการลงทุนของโครงการใหม่มากกว่าโครงการขยาย



การลงทุนของคนไทยทั้งสิ้นมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่โครงการต่างชาติทั้งสิ้นยังมีจำนวนเพิ่มขึ้นแต่ในสัดส่วนต่อจำนวนโครงการทั้งหมดลดลง สำหรับโครงการร่วมทุนยังขยายตัวต่อเนื่อง

ขนาดการลงทุนเฉลี่ยต่อโครงการมีขนาดใหญ่ขึ้น ซึ่งส่วนใหญ่เป็นโครงการขนาดระหว่าง ๒๐ - ๕๐๐ ล้านบาท โดยโครงการขนาดมากกว่า ๑,๐๐๐ ล้านบาทได้เริ่มเพิ่มขึ้นตามภาวะเศรษฐกิจที่ฟื้นตัวจากวิกฤตเศรษฐกิจเช่นกัน

การลงทุนส่วนใหญ่เน้นที่อุตสาหกรรมส่งออก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และ



เครื่องใช้ไฟฟ้า อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักร และอุปกรณ์ขนส่ง และอุตสาหกรรมเบา ทั้งนี้ การลงทุนเริ่มกระจายกลับไปสู่ภูมิภาคมากขึ้นตั้งแต่ช่วงต้นปี โดยการลงทุนในเขต ๓ เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน เป็นผลมาจากมาตรการระยะสั้นของ สกท. สิ้นสุดลง และมาตรการส่งเสริมการลงทุนฉบับใหม่ ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๔๓ ที่เน้นการให้สิทธิประโยชน์สูงสุดในเขต ๓ ในกรณีนี้ ประเทศญี่ปุ่นยังคงเป็นผู้ลงทุนรายใหญ่ ตามด้วยไต้หวัน และประเทศสหรัฐอเมริกา ตามลำดับ รวมถึงกลุ่มประเทศยุโรปด้วย

## มาตรการส่งเสริมการลงทุน เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจระยะสั้น

ในภาวะวิกฤตเศรษฐกิจ ผู้ประกอบกิจการประสบปัญหาความเดือดร้อนนานับการไม่ว่าจะเป็นเรื่องต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น การขาดสภาพคล่อง ภาวะหนี้สิน ตลอดจนการแข่งขันอย่างรุนแรงในตลาดโลก ดังนั้นเพื่อช่วยบรรเทาปัญหาดังกล่าว และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันแก่ผู้ประกอบการไทย รวมทั้งกระตุ้นเศรษฐกิจที่ซบเซาให้ฟื้นตัวโดยเร็ว สกท. จึงได้มีมาตรการระยะสั้นดังต่อไปนี้



### ๑. การลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มสภาพคล่องแก่ผู้ประกอบการส่งออก

๑.๑ มาตรการยกเว้นอากรขาเข้าวัตถุดิบตาม มาตรา ๓๖(๑) และ(๒) ให้แก่กิจการส่งออกที่ไม่ได้รับการส่งเสริม คือ กิจการเสื้อผ้าสำเร็จรูป รองเท้า และเครื่องหนัง ซึ่งจากผลสำเร็จของการใช้มาตรการดังกล่าว ใน ๓ อุตสาหกรรมข้างต้นได้มีการขยายผลไปสู่อุตสาหกรรมอื่นๆ อีก ๘ อุตสาหกรรม ได้แก่ อุตสาหกรรมผลิตเครื่องเรือนหรือเครื่องตกแต่ง ผลิตภัณฑ์สิ่งทอของเด็กเล่น เครื่องกีฬา ชิ้นส่วนยานพาหนะ ผลิตภัณฑ์พลาสติกหรือเคลือบด้วยพลาสติก ผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์และชิ้นส่วน และผลิตภัณฑ์เครื่องไฟฟ้า และชิ้นส่วน เป็นต้น

๑.๒ การยกเว้นอากรขาเข้าเครื่องจักรตาม มาตรา ๒๘ แก่โครงการที่ขอรับการส่งเสริมฯ ที่จะตั้งสถานประกอบการในพื้นที่เขต ๑ และเขต ๒ โดยมีเงื่อนไขจะต้องส่งผลิตภัณฑ์ออกไปจำหน่ายต่างประเทศในแต่ละปีไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของมูลค่ายอดขาย

๑.๓ การยกเว้นอากรขาเข้าเครื่องจักรสำหรับกิจการเกษตรและผลิตผลจากการเกษตรเพื่อส่งออก โดยอนุญาตให้ตั้งโรงงานได้ทุกเขต ส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลให้ตามเกณฑ์เขตที่ตั้ง

### ๒. การกระตุ้นการลงทุนในกิจการเพื่อการส่งออก

๒.๑ การผ่อนผันให้กิจการที่มีเงื่อนไขจะต้องตั้งสถานประกอบการในพื้นที่เขต ๒ หรือเขต ๓ สามารถตั้งสถานประกอบการในพื้นที่เขต ๑ หรือ เขต ๒ ได้ โดยมีเงื่อนไขจะต้องส่งผลิตภัณฑ์ออกไปจำหน่ายต่างประเทศในแต่ละปีไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของมูลค่ายอดขาย

๒.๒ การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล สำหรับกิจการส่งออกและจ้างงานเกิน ๕๐๐ คน หรือเพิ่มการจ้างงานได้น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของการจ้างงานเดิม

๒.๓ การอนุญาตให้นำเครื่องจักรใหม่ทดแทนเครื่องจักรเดิมในกิจการผลิตเพื่อการส่งออก

### ๓. การผ่อนผันหลักเกณฑ์การร่วมทุน

สำหรับโครงการลงทุนที่ตั้งในพื้นที่เขต ๑ และเขต ๒ สามารถจำหน่ายในประเทศได้โดยไม่คำนึงถึงสัดส่วนการถือหุ้นจากต่างประเทศเพื่อเป็นการบรรเทาปัญหาการขาดสภาพคล่องจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจและเสริมสร้างศักยภาพในการแข่งขันของอุตสาหกรรม

### ๔. การให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ได้รับการส่งเสริมการลงทุน

เพื่อบรรเทาผลกระทบจากวิกฤตเศรษฐกิจและเพิ่มศักยภาพของอุตสาหกรรม โดย

๔.๑ การยกเว้นอากรขาเข้าเครื่องจักร (๖๑ ประเภทกิจการ) สำหรับโครงการที่ตั้งอยู่ในเขต ๑ และเขต ๒

๔.๒ การขยายเวลานำเข้าเครื่องจักร โดยผ่อนผันให้ผู้ได้รับการส่งเสริมนำเข้าเครื่องจักรได้รับยกเว้นอากรขาเข้าเป็นระยะเวลา ๕ ปี สำหรับแม่พิมพ์และเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิตผลิตภัณฑ์และชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ นับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๔๓ เพื่อก่อให้เกิดความคล่องตัวในการใช้เทคโนโลยี และเพิ่มขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีของประเทศ

๔.๓ การให้ผู้ได้รับการส่งเสริมที่ใช้สิทธิและประโยชน์ยกเว้นอากรขาเข้าวัตถุดิบหรือวัสดุจำเป็นเพื่อใช้ในการส่งออกที่สิ้นสุดไปแล้วได้รับการขยายเวลาการใช้สิทธิและประโยชน์ดังกล่าวต่อไปอีก

### การอำนวยความสะดวกแก่นักลงทุน

นอกจาก สกท. จะให้สิทธิและประโยชน์ด้านภาษีอากรต่างๆ แล้ว ยังให้บริการอำนวยความสะดวกแก่นักลงทุนต่างประเทศที่จะเข้ามาลงทุนหรือทำงานภายในราชอาณาจักร โดยจัดตั้งศูนย์วีซ่าและใบอนุญาตทำงานขึ้นเพื่อรวมการอนุญาตวีซ่าและการออกใบอนุญาตทำงานเข้า



มาอยู่ที่เดียวกันและให้บริการแบบเบ็ดเสร็จ “One-Stop Service” ภายใต้การประสานงานร่วมกับสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองและกรมการจัดหางาน ซึ่งทำให้สามารถให้บริการออกหนังสือวีซ่าหรือใบอนุญาตทำงานให้แล้วเสร็จได้ภายใน ๓ ชั่วโมง

## การเชื่อมโยงอุตสาหกรรมระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย

สกท. ทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการติดต่อเพื่อให้เกิดการพบปะกันระหว่าง “ผู้ซื้อ” ซึ่งเป็นผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ และ “ผู้ขาย” ซึ่งเป็นผู้ผลิตชิ้นส่วน สำหรับในช่วงแรกจะเน้นอุตสาหกรรม ๒ แบบ คือ อุตสาหกรรมยานยนต์ และ อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ การดำเนินการจะเป็นการนำผู้ผลิตชิ้นส่วนไปเยี่ยมชมโรงงานของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ผลิตชิ้นส่วนเหล่านั้นได้เห็นภาพรวมของขั้นตอนการผลิต รูปร่างของชิ้นส่วนต่างๆ ที่ใช้ในการผลิต รวมถึงการรับฟังการบรรยายสรุป เจาะจงและสอบถามเกี่ยวกับโอกาสที่จะผลิตชิ้นส่วนต่างๆ เพื่อป้อนให้แก่ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์นั้นๆ ซึ่งจะก่อให้เกิดการเชื่อมโยงอุตสาหกรรมระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายขึ้นส่วนโดยตรงต่อไปในอนาคต นอกจากนี้ สกท. ยังได้จัดทำระบบฐานข้อมูลอุตสาหกรรมสนับสนุนของอาเซียน : ASEAN Supporting Industry Database (ASID) ซึ่งเป็นโครงการที่มีรายชื่อผู้ประกอบการอุตสาหกรรมสนับสนุนผลิตชิ้นส่วนในประเทศสมาชิก และเป็นช่องทางทางการตลาดให้แก่ผู้ผลิตชิ้นส่วน ก่อให้เกิดการพัฒนาการเชื่อมโยงในระบบการผลิตระหว่างอุตสาหกรรมหลักกับอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งขณะนี้มีบริษัทในภูมิภาคอาเซียนเข้าสู่ฐานข้อมูลประมาณ ๑๒,๐๐๐ บริษัท

## การประสานและส่งเสริมฝีมือแรงงาน

เนื่องจากแรงงานเป็นปัจจัยการผลิตหลักที่สำคัญ ดังนั้นเพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาฝีมือแรงงานให้ตรงตาม

ความต้องการของผู้ประกอบการ และได้มาตรฐานทัดเทียมกับนานาประเทศ สกท. จึงร่วมมือกับกรมอาชีวศึกษาเพื่อประสานระหว่างสถาบันการศึกษาและสถานประกอบการในการพัฒนาฝีมือและทักษะของแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการและภาวะเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป

## เสริมสร้างความเชื่อมั่นในระบบเศรษฐกิจและกระตุ้นให้เกิดการลงทุน

เพื่อสร้างความเชื่อมั่นกับทุกฝ่ายว่า เศรษฐกิจของประเทศกำลังก้าวไปสู่การฟื้นตัวที่แข็งแกร่ง เพื่อกระตุ้นการใช้จ่ายและการลงทุนของภาคเอกชนอย่างต่อเนื่องและเพื่อให้เกิดความภูมิใจ ในศักยภาพของสินค้าและบริการที่ผลิตโดยผู้ประกอบการไทย รวมทั้งการแสดงให้เห็นถึงการผนึกกำลังระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ สกท. จึงได้จัดงานนิทรรศการเชื่อมั่นเมืองไทยบีไอไอแอฟร ๒๐๐๐ ขึ้น ณ ศูนย์แสดงสินค้านานาชาติอิมแพ็ค เมืองทองธานี จังหวัดนนทบุรี โดยมีผู้สนใจเข้าร่วมงานประมาณ ๔ ล้านคน

## ปรับปรุงนโยบายส่งเสริมการลงทุนใหม่

เนื่องจากนโยบายส่งเสริมการลงทุนทางด้านการให้สิทธิและประโยชน์ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันได้ใช้มาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๖ ประกอบกับทิศทางเศรษฐกิจและการลงทุนของประเทศได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์ รวมทั้งความตกลงระหว่างประเทศมีส่วนเกี่ยวข้องกับนโยบายส่งเสริมการลงทุนมากขึ้น จึงได้มีการเสนอแนวคิดปรับนโยบายส่งเสริมการลงทุนใหม่ให้สอดคล้องกับทิศทางของเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป โดยมีสาระสำคัญดังนี้

๑. ให้ความสำคัญนโยบายกระจายความเจริญไปสู่ส่วนภูมิภาคโดยให้ได้รับสิทธิประโยชน์ลดหย่อนตามเขต ทั้งนี้ในเขตที่อยู่ห่างไกลและประชากรมีรายได้ต่ำจะเป็นเขตที่ได้รับสิทธิประโยชน์สูงสุด



๒. เน้นการลดความสูญเสียทางด้านภาษีอากร เพื่อบรรเทาภาวะการคลังของรัฐบาล โดยได้ปรับลดสิทธิประโยชน์ด้านภาษีเงินได้นิติบุคคลทั้งในเขต ๒ และ ๓ นอกจากนี้ยังเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในการใช้สิทธิประโยชน์ด้านภาษีอากร โดยให้สิทธิประโยชน์ต่อโครงการที่มีประโยชน์ต่อเศรษฐกิจอย่างแท้จริง และใช้หลัก Good Governance ในการให้สิทธิและประโยชน์ภาษีอากรโดยกำหนดให้ผู้ได้รับการส่งเสริมต้องรายงานผลการดำเนินงานของโครงการที่ได้รับการส่งเสริม เพื่อให้ สกท. ได้ตรวจสอบก่อนการใช้สิทธิและประโยชน์ด้านภาษีอากรในปีนั้น ๆ

๓. ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) โดยกำหนดเงื่อนไขเงินลงทุนขั้นต่ำของโครงการที่จะได้รับการส่งเสริมเพียง ๑ ล้านบาท (ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน)

๔. ให้ความสำคัญกับภาคเกษตร โดยจัดประเภทกิจการ “เกษตรและผลิตผลจากการเกษตร” เป็นกิจการที่ให้ความสำคัญเป็นพิเศษโดยจะได้รับยกเว้นอากรขาเข้า

เครื่องจักร และยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล ๘ ปี ไม่ว่าจะ มีสถานประกอบการตั้งในเขตใด รวมทั้งได้พิจารณาเพิ่มประเภทกิจการที่ให้การส่งเสริมในหมวดนี้จนครบ วงจรอีกด้วย

๕. ส่งเสริมให้อุตสาหกรรมไทยพัฒนาสู่ระดับสากล สนับสนุนให้อุตสาหกรรมไทยปรับปรุงและพัฒนามาตรฐานเพื่อให้สามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก โดยกำหนดให้โครงการที่ได้รับการส่งเสริมทุกรายที่มีเงินลงทุน (ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน) ตั้งแต่ ๑๐ ล้านบาทขึ้นไป ต้องดำเนินการให้ได้รับมาตรฐาน ISO 9000 หรือมาตรฐานสากลอื่นที่เทียบเท่าภายใน ๒ ปีนับตั้งแต่วันเปิดดำเนินการ

๖. ส่งเสริมกิจการ IT ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมแห่งอนาคต สกท. เล็งเห็นถึงศักยภาพในการพัฒนาให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางแห่งเทคโนโลยีสารสนเทศ จึงได้เปิดให้การส่งเสริมหลายประเภทกิจการ ได้แก่ กิจการซอฟต์แวร์ กิจการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และกิจการผลิตผลิตภัณฑ์และชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์



# การส่งเสริมการท่องเที่ยว

ภารกิจในการดูแลการบริหารอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศ โดยเฉพาะในเรื่องของการเชิญชวนนักท่องเที่ยวเข้าประเทศอันเป็นการนำเงินตราต่างประเทศเข้าสู่ประเทศ เป็นอีกแนวทางหนึ่งในการช่วยบรรเทาปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจของประเทศที่กำลังประสบอยู่อย่างตึง ในปีที่ผ่านมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ยังคงใช้คำว่า “Amazing Thailand 2000” เป็นภาพลักษณ์ของการรณรงค์การท่องเที่ยวไทยต่อไปในปี พ.ศ. ๒๕๔๓ เนื่องจากคำว่า Amazing Thailand ได้รับการตอบรับอย่างกว้างขวางแพร่หลายไปทั่วโลกจนถือว่าเป็นสัญลักษณ์ของประเทศไทย โดยเฉพาะการดำเนินการด้านการส่งเสริมการตลาดซึ่งเน้นตลาดต่างประเทศเป็นหลัก โดยการนำเสนอให้ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อนอย่างแท้จริง หรือเป็น Treasures for the Pleasure of the World ด้วยการนำเสนอแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมท่องเที่ยวผนวกกับการนำเสนอเอกลักษณ์วัฒนธรรม ความมีมิตรไมตรี ความสงบ น่าสนใจตามแบบวิถีชีวิตไทย ภายใต้หัวข้อ ที่ใช้ในการโฆษณาประชาสัมพันธ์ “Amazing Thailand 2000” พร้อมกับ คำขวัญ ที่ได้เสนอควบคู่กันคือ Enchantment for the Next Thousand Years

## ด้านการตลาดต่างประเทศ

๑. มุ่งเน้นส่งเสริมให้การท่องเที่ยวเป็นกลไกหลักในการนำรายได้ในรูปเงินตราต่างประเทศเข้าสู่ประเทศเป็นการผ่อนคลายปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในประเทศไทย โดยการเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวกลุ่มที่มีศักยภาพ ขยายวันพักเฉลี่ยให้มากยิ่งขึ้น และเน้นการเพิ่มค่าใช้จ่ายต่อคนต่อวัน รวมทั้งส่งเสริมให้

ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางทางการท่องเที่ยวของภูมิภาคเอเชีย - แปซิฟิก

๒. ดำเนินการส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศภายใต้แคมเปญ Amazing Thailand 2000 มีแนวคิดกลับไปสู่วิถีดั้งเดิมที่เรียบง่าย ไม่รีบร้อน โดยการนำเสนอแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย ปลอดภัย มีวิถีชีวิตและวัฒนธรรมไทยที่เป็นเอกลักษณ์สืบทอดกันมาช้านานและการเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวแบบธรรมชาติบำบัดที่หลากหลายรูปแบบ

๓. สร้างพันธมิตรกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยการดำเนินการด้านตลาดร่วมกันเพื่อลดต้นทุน และสร้างแรงดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวในภูมิภาคนี้มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้โดยเน้นให้ประเทศไทยเป็นประตูสู่ภูมิภาค

๔. ใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ โดยเฉพาะสื่อสารสนเทศ เช่น อินเทอร์เน็ต เป็นช่องทางการส่งเสริมการขายเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ รวมถึงการดำเนินการตลาดในลักษณะขายตรง (Direct Marketing) เข้าสู่กลุ่มเป้าหมายเฉพาะ (Niche Market)

## ด้านการตลาดภายในประเทศ

๑. ส่งเสริมและรณรงค์ให้ชาวไทยและชาวต่างประเทศที่พำนักอยู่ในประเทศไทยเดินทางท่องเที่ยวในประเทศตามโครงการไทยเที่ยวไทยเพิ่มมากยิ่งขึ้น เน้นการเป็นเจ้าบ้านที่ต้อนรับนักท่องเที่ยวในประเทศเพิ่มความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยวในประเทศ อาทิ กลุ่มพื้นที่ทางเลือก (Alternative Destination) แหล่งท่องเที่ยวที่เดินทางได้ตลอดปี (Year Round Destinations) และรายการส่งเสริมการเดินทางท่องเที่ยว (Promotional Package)



๒. ส่งเสริมการขายในลักษณะเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อเพิ่มความหลากหลายในสินค้าทางการท่องเที่ยว และส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวในภูมิภาคนี้

## ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว

๑. การวางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ดำเนินการศึกษา สํารวจและวิเคราะห์ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ทั่วประเทศ เพื่อนำข้อมูลไปกำหนดแนวทาง รูปแบบลำดับความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวของประเทศ อันจะนำไปสู่การพัฒนาให้เกิดผลอย่างจริงจัง และมีประสิทธิภาพ อาทิ การบริหารการจัดเก็บข้อมูลเพื่อการติดตามทรัพยากรท่องเที่ยวของประเทศ และการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อกำหนดสินค้าทางการท่องเที่ยว เป็นต้น

๒. การพัฒนาบริการท่องเที่ยว ดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงการให้บริการและการอำนวยความสะดวก

แก่นักท่องเที่ยว การพัฒนาและยกระดับมาตรฐานสินค้าของที่ระลึกและหัตถกรรมพื้นบ้านต่างๆ รวมทั้งบุคลากรให้มีมาตรฐานทัดเทียมกับนานาชาติ และพร้อมต่อการรองรับนักท่องเที่ยว

๓. การอนุรักษ์และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ดำเนินการตรวจสอบสภาพ พัฒนา ปรับปรุง อนุรักษ์ และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ทั่วประเทศ รวมทั้งการจัดหาสิ่งสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และสิ่งอำนวยความสะดวกในการรองรับนักท่องเที่ยว อาทิ การพัฒนาการท่องเที่ยวภาคเหนือตอนบน กรณีจังหวัดน่าน ลำปาง แม่ฮ่องสอน และการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์บริเวณชุมชนหาดรีน จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นต้น

๔. การสนับสนุนงานประเพณีและกิจกรรมการท่องเที่ยว ดำเนินการอนุรักษ์และฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมงานประเพณี ตลอดจนวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวไทยแบบโบราณให้คงความเป็นเอกลักษณ์และคงอยู่สืบไป



ด้านพลังงาน



## การดำเนินงานด้านพลังงาน

### มาตรการแก้ไขผลกระทบจากราคาน้ำมันที่เพิ่มสูงขึ้น

เนื่องมาจากกลุ่มประเทศโอเปกและประเทศผู้ส่งออกน้ำมันนอกโอเปกได้ตกลงร่วมกันในการลดปริมาณการผลิตน้ำมันลง ๒.๑ ล้านบาร์เรลต่อวัน โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๒ เป็นต้นมา ประกอบกับความต้องการใช้น้ำมันในตลาดโลกได้เพิ่มสูงขึ้น รวมทั้งค่าเงินบาทอ่อนตัวลง ซึ่งแม้ว่าโอเปกจะเพิ่มปริมาณการผลิตขึ้นมาในระดับเดิมแต่ก็ยังไม่เพียงพอกับความต้องการใช้ ส่งผลให้ราคาน้ำมันสำเร็จรูปที่จำหน่ายในประเทศไทยมีราคาเพิ่มสูงขึ้นมาโดยตลอด รัฐบาลจึงได้กำหนดมาตรการเพื่อบรรเทาผลกระทบจากราคาน้ำมันที่เพิ่มสูงขึ้น ซึ่งเป็นทั้งมาตรการระยะสั้น ระยะปานกลาง และระยะยาว ดังนี้

๑. มาตรการอนุรักษ์พลังงานและการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย
  - ๑) การเร่งรัดการอนุรักษ์พลังงานในโรงงานควบคุมและอาคารควบคุม
  - ๒) การสนับสนุนการอนุรักษ์พลังงานในโรงงานอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม
  - ๓) การกำหนดมาตรฐานประสิทธิภาพขั้นต่ำของอุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้า
  - ๔) การปรับแต่งเครื่องยนต์เพื่อประหยัดพลังงาน
  - ๕) การจัดทำแผนรณรงค์ในภาคคมนาคมขนส่ง
๒. มาตรการปรับเปลี่ยนพลังงานเพื่อลดการใช้น้ำมันโดยเปลี่ยนมาใช้ก๊าซธรรมชาติและพลังงานหมุนเวียนเพิ่มขึ้น ประกอบด้วย
  - ๑) เพิ่มการใช้ก๊าซธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิง

ในภาคการผลิตไฟฟ้า ภาคอุตสาหกรรม และขนส่ง

- ๒) ส่งเสริมการใช้เซลล์แสงอาทิตย์ โดยสนับสนุนเงินจากกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานในการติดตั้งระบบเซลล์แสงอาทิตย์ในอำเภอเมืองฯ จังหวัดแม่ฮ่องสอน
- ๓) เร่งรัดให้มีการเปิดประมูลให้เอกชนเข้ามาพัฒนาและสำรวจแหล่งปิโตรเลียมภายในประเทศ
๓. ให้ความช่วยเหลือภาคการผลิตรายสาขาตามความเหมาะสม โดยการลดราคา หรือชดเชยราคาน้ำมันให้แก่ สาขาเกษตร ประมง ขนส่ง และอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม

### ๔. มาตรการเสริมอื่นๆ ได้แก่

- ๑) การตรึงราคาก๊าซปิโตรเลียมเหลว
- ๒) การปรับลดอัตราภาษีสรรพสามิตของน้ำมันตามมูลค่าเหลือร้อยละศูนย์เพื่อให้เกิดการจัดเก็บเป็นอัตราปริมาณเท่านั้น
- ๓) การส่งเสริมการใช้น้ำมันเบนซินออกเทน ๙๑ แทน ๙๕
- ๔) การตรึงการปรับราคาขายปลีกน้ำมัน โดยการบริหารค่าการกลั่นและค่าการตลาดผ่านโรงกลั่นไทยออยล์ และการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย

### การปรับโครงสร้างกิจการไฟฟ้าและการจัดตั้งตลาดกลางซื้อขายไฟฟ้า

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๔๑ เห็นชอบแผนแม่บทการปฏิรูปรัฐวิสาหกิจ เพื่อใช้เป็นการดำเนินการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ โดยในสาขา



พลังงานได้มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (สพช.) รับผิดชอบดำเนินการศึกษาในรายละเอียด ซึ่ง สพช.ได้ดำเนินการจ้างบริษัทที่ปรึกษาศึกษาเรื่อง “การปรับโครงสร้างกิจการไฟฟ้าและการจัดตั้งตลาดกลางซื้อขายไฟฟ้า” และได้จัดทำข้อเสนอเรื่องดังกล่าว เพื่อขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๔๓ ประกอบด้วยโครงสร้างกิจการไฟฟ้าในอนาคต การปรับโครงสร้างองค์กรของการไฟฟ้าทั้ง ๓ แห่ง และแผนการดำเนินงานในการปรับโครงสร้างกิจการไฟฟ้าและการจัดตั้งตลาดกลางซื้อขายไฟฟ้า นอกจากนี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติมอบหมายให้ สพช. การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย การไฟฟ้านครหลวง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งมอบหมายให้คณะกรรมการประสานการดำเนินงานในอนาคตของการไฟฟ้าเป็นผู้กำกับดูแลการดำเนินงานของหน่วยงานดังกล่าว

ต่อมา สพช.ได้จัดทำแผนการดำเนินงาน และการจัดตั้งตลาดกลางซื้อขายไฟฟ้า ประกอบด้วย การจัดทำกฎตลาดกลางซื้อขายไฟฟ้า การดำเนินการยกเว้นพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. .... การจัดการต้นทุนและหนี้สินติดค้าง การดำเนินการทางด้านระบบส่งและระบบจำหน่ายไฟฟ้า การเตรียมความพร้อมภายในองค์กรของการไฟฟ้าทั้ง ๓ แห่ง และการจัดตั้งตลาดกลางซื้อขายไฟฟ้า เสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติและคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๔๓ และเมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๔๓ ตามลำดับ

ปัจจุบันได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเตรียมการในการปรับโครงสร้างกิจการไฟฟ้า ๕ ชุดตามแผนการดำเนินงานประกอบด้วย คณะทำงานพิจารณาร่างกฎตลาดกลางซื้อขายไฟฟ้า คณะทำงานศึกษาต้นทุน และหนี้สินติดค้าง คณะทำงานเตรียมการด้านกฎหมายและการกำกับดูแล คณะทำงานเตรียมการด้านระบบส่งและ

ระบบจำหน่ายไฟฟ้า คณะทำงานพิจารณาปรับปรุงสัญญาซื้อขายไฟฟ้าและก๊าซธรรมชาติ รวมทั้งได้จัดจ้างบริษัท Barker Dunn & Rossi บริษัท Frontier Economics และบริษัท Cameron Mckenna เพื่อทำการศึกษารื้อ การจัดทำกฎตลาดกลางซื้อขายไฟฟ้า การจัดการต้นทุน และหนี้สินติดค้าง และการเตรียมการด้านกฎหมายและการกำกับดูแล โดยขณะนี้บริษัทที่ปรึกษาทั้ง ๓ แห่ง อยู่ระหว่างการดำเนินการศึกษาให้เป็นไปตามแผนการดำเนินงานในการปรับโครงสร้างกิจการไฟฟ้าและการจัดตั้งตลาดกลางซื้อขายไฟฟ้า

การปรับโครงสร้างกิจการไฟฟ้าจะส่งผลให้มีการปรับปรุงประสิทธิภาพทั้งในระบบผลิต ระบบส่ง และระบบจำหน่ายไฟฟ้า และจะส่งผลให้ค่าไฟฟ้าถูกลงในอนาคต รวมทั้งมีประสิทธิภาพการลงทุนที่ดีขึ้น อันเนื่องมาจากการลงทุนที่มีความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์มากกว่าเดิมและประชาชนจะได้รับคุณภาพการบริการที่ดีขึ้น

## การจัดทำมาตรฐานคุณภาพบริการของการไฟฟ้า

สพช. การไฟฟ้านครหลวง และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ได้ร่วมกันจัดทำมาตรฐานคุณภาพบริการของการไฟฟ้าฝ่ายจำหน่าย เพื่อใช้ในการกำกับดูแลการให้บริการของกิจการไฟฟ้า ซึ่งมาตรฐานคุณภาพบริการของ การไฟฟ้านครหลวง และการไฟฟ้าส่วนภูมิกาศดังกล่าวมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๓ เป็นต้นมา ประกอบด้วย

๑. มาตรฐานทางด้านเทคนิค (Technical Standards) ประกอบด้วย มาตรฐานแรงดันไฟฟ้า มาตรฐานการจ่ายไฟฟ้า และมาตรฐานความเชื่อถือได้ของระบบไฟฟ้า

๒. มาตรฐานการให้บริการ (Customer Service Standards) ประกอบด้วย มาตรฐานการให้บริการทั่วไป (Overall Standards) และมาตรฐานการให้บริการที่การไฟฟ้ารับประกันกับผู้ใช้ไฟฟ้า (Guaranteed Standards)



ซึ่งในส่วนหลังนี้มีบทลงโทษโดยคิดเป็นค่าปรับที่การไฟฟ้าจะต้องจ่ายให้ผู้ใช้ไฟในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามมาตรฐานที่กำหนด โดยค่าปรับจะอยู่ระหว่าง ๕๐ - ๒,๐๐๐ บาท

การจัดทำมาตรฐานคุณภาพบริการและการติดตามประเมินผลการดำเนินงานเรื่องมาตรฐานคุณภาพบริการของการไฟฟ้าฝ่ายจำหน่าย จะช่วยให้การปฏิบัติงานของการไฟฟ้าฝ่ายจำหน่ายคำนึงถึงคุณภาพการให้บริการแก่ผู้ใช้ไฟฟ้า และเป็นข้อมูลสำหรับกระทรวงการคลังใช้เป็นตัวชี้วัดในการประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจ รวมทั้งเพื่อให้การกำกับดูแลด้านมาตรฐานคุณภาพบริการของการไฟฟ้าฝ่ายจำหน่ายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

## โครงการรณรงค์ในวันคาร์ฟรีเดย์ (Car Free Day) และแผนรณรงค์ประหยัดน้ำมันในสาขาขนส่ง

สพช.ได้ดำเนินกิจกรรมในวัน Car Free Day เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๔๓ โดยได้จัดกิจกรรมหลายกิจกรรม เช่น การเผยแพร่เอกสารเรื่อง “วิธีประหยัดน้ำมัน” การเผยแพร่โปสเตอร์ “In town without my car : ๒๒ กันยายน จอดรถไว้บ้านช่วยกันประหยัดน้ำมัน” และร่วมเดิน



รณรงค์ในวันคาร์ฟรีเดย์ เป็นต้น และจากการร่วมรณรงค์ของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย คณะรัฐมนตรีหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจและองค์กรเอกชนที่ไม่ค้ากำไร พบว่าการจราจรบนถนนเบาบางลงกว่าวันปกติทั่วไปร้อยละ ๕ - ๑๐ ส่วนบนทางด่วนเบาบางลงร้อยละ ๑๕ - ๒๐ นอกจากนี้ เมื่อเปรียบเทียบกับในวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๔๓ แล้ว ปริมาณมลพิษโดยรวมลดลงร้อยละ ๘ โดยก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ลดลงร้อยละ ๒ และฝุ่นละอองขนาดเล็กลดลงร้อยละ ๑๖ รวมทั้งมีผู้ใช้บริการรถ ขสมก. รถไฟชานเมืองและรถไฟฟ้าบีทีเอสเพิ่มขึ้น และเพื่อสานต่อโครงการรณรงค์ในวัน Car Free Day เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๔๓ สพช.ได้จัดทำแผนรณรงค์ประหยัดน้ำมันในสาขาขนส่งปีงบประมาณ ๒๕๔๔ ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้วเมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๓ การรณรงค์ประกอบด้วยกิจกรรมหลักและกิจกรรมสนับสนุนรวม ๖ แนวทาง คือ

- ๑) แผนรณรงค์จอดรถไว้บ้านช่วยกันประหยัดน้ำมัน
- ๒) แผนรณรงค์การบำรุงรักษาเครื่องยนต์ให้อยู่ในสภาพที่ดี อาทิ การปรับแต่งเครื่องยนต์ (Tune-up) การตรวจดูลมยางและเป่าไส้กรองอย่างสม่ำเสมอ
- ๓) แผนรณรงค์ขี่จักรยานและเดินเท้าเพื่อประหยัดน้ำมันและลดมลพิษ
- ๔) การใช้อุปกรณ์สื่อสารแทนการเดินทางไปด้วยตนเอง
- ๕) การวางแผนก่อนเดินทางและขับรถอย่างถูกวิธี
- ๖) ทางเดียวกันไปด้วยกัน (Car Pool)



# การดำเนินงานด้านการผลิตไฟฟ้า

การดำเนินกิจการด้านพลังงานและธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องหรือต่อเนื่องกับกิจการของ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) โดยมีวิสัยทัศน์มุ่งสู่การเป็นศูนย์กลางควบคุมระบบไฟฟ้าและบริหารเครือข่ายเชื่อมโยงระบบไฟฟ้าของประเทศ และเป็นตลาดกลางซื้อขายไฟฟ้าในภูมิภาคตามระดับมาตรฐานสากล ในการก้าวสู่จุดหมายดังกล่าว กฟผ. ได้กำหนดกลยุทธ์การดำเนินกิจการดังนี้

ภารกิจขององค์กร จะปรับเปลี่ยนโครงสร้างและพัฒนาการบริหารองค์กร เพื่อรองรับการเป็นศูนย์กลางควบคุมระบบไฟฟ้าและบริหารเครือข่ายเชื่อมโยงระบบไฟฟ้าของประเทศ และเป็นตลาดกลางซื้อขายไฟฟ้าในภูมิภาคได้อย่างมั่นคงและราบรื่นภายใต้ตลาดแข่งขันเสรี อันเป็นการสนับสนุนให้ผู้ใช้บริการมีไฟฟ้าที่เพียงพอ มีคุณภาพมั่นคงเชื่อถือได้และในราคาที่เหมาะสม

มาตรฐานด้านคุณภาพ ด้วยความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาความมั่นคงด้านพลังงานไฟฟ้าให้กับประเทศ กฟผ. ได้ดำเนินการเพิ่มผลผลิต การพัฒนาและบริหารคุณภาพการดำเนินงานด้านต่างๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อมุ่งไปสู่ธุรกิจด้านบริการและการจัดส่งสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ ให้แก่ลูกค้าอย่างมีประสิทธิภาพ โดยส่งเสริมให้หน่วยงานต่างๆ นำระบบมาตรฐานสากลมาใช้ในองค์กรจนประสบความสำเร็จและได้รับการรับรองคุณภาพมาตรฐาน ISO 9002 และ ISO 14001 จำนวน ๑๐ หน่วยงานและ ๔ หน่วยงาน ตามลำดับ รวมทั้งการนำระบบมาตรฐาน มอก. ๑๘๐๐๐ มาใช้ควบคุมกระบวนการดำเนินงานควบคุมความปลอดภัยสมัยใหม่ (MSM) อันเป็นการสร้างความมั่นใจให้กับผู้ใช้บริการ

การสร้าง ความมั่นใจในสิ่งแวดล้อม ได้ดำเนิน

การผลิตพลังงานไฟฟ้าโดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐานและข้อกำหนดอย่างเคร่งครัด ได้เพิ่มศักยภาพและประสิทธิภาพในการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ มุ่งมั่นและรับผิดชอบต่อสังคมเพื่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตของชุมชนที่เกี่ยวข้อง

## ผลการดำเนินงาน

### ๑. ด้านกำลังการผลิตไฟฟ้า

กฟผ.มีกำลังผลิตเพิ่มขึ้นเป็น ๑๗,๐๓๙.๖๐ เมกะวัตต์ หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๑ ส่วนกำลังผลิตไฟฟ้าจากแหล่งอื่นนอกระบบ กฟผ. เพิ่มขึ้นเป็น ๕,๒๒๙.๔๐ เมกะวัตต์ หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๙

### ๒. ด้านการใช้เชื้อเพลิงผลิตพลังงานไฟฟ้า

เนื่องจากเกิดวิกฤตด้านราคาน้ำมันอย่างต่อเนื่อง ทำให้ต้องลดการใช้ น้ำมันแล้วทดแทนโดยผลิตจากพลังน้ำ และก๊าซธรรมชาติเพิ่มขึ้น ในรอบปีที่ผ่านมาจึงมีการใช้เชื้อเพลิงในการผลิตพลังงานไฟฟ้า ดังนี้

- น้ำมันเตาร้อยละ ๑๒ ลดลงจากปีที่ผ่านมา ร้อยละ ๒๘
- น้ำมันดีเซลร้อยละ ๐.๑๖ ลดลงจากปีที่ผ่านมา ร้อยละ ๗๘
- ก๊าซธรรมชาติร้อยละ ๓๗ เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ร้อยละ ๙
- ถ่านลิกไนต์ร้อยละ ๑๖ ลดลงร้อยละ ๑
- พลังน้ำร้อยละ ๕ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕๔

สำหรับการซื้อพลังงานไฟฟ้าทั้งภายในและภายนอกประเทศ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๓๐ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๐ เนื่องจากมีโรงไฟฟ้าของเอกชนขนาดใหญ่ที่นำเข้าระบบผลิตเพิ่มอีกจำนวน ๒ แห่ง ด้วยกำลังผลิตรวม ๑,๔๐๐ เมกะวัตต์



### ๓. ด้านการจำหน่ายพลังงานไฟฟ้า

ในรอบปีที่ผ่านมามีการจำหน่ายพลังงานไฟฟ้ารวมทั้งสิ้น ๙๐,๗๒๕.๔๒ ล้านกิโลวัตต์ชั่วโมง เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ๖,๒๑๓.๔๐ ล้านกิโลวัตต์ชั่วโมง หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๗.๓๕ โดยจำหน่ายให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคร้อยละ ๖๒ จำหน่ายให้การไฟฟ้านครหลวงร้อยละ ๓๖ ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ ๒ จำหน่ายให้การไฟฟ้าสาธารณะรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว การไฟฟ้ามาเลเซียและลูกค้าอื่นๆ

### ๔. ด้านระบบส่ง

กฟผ. ได้ดำเนินการก่อสร้างระบบส่งไฟฟ้ารวม ๑๐ โครงการ และก่อสร้างสถานีไฟฟ้าแรงสูง ๗ แห่ง ณ สิ้นปีงบประมาณ ๒๕๔๓ มีความยาวสายส่งรวมทั้งสิ้น ๒๖,๓๕๐ วงจร-กิโลเมตร เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ๑,๓๔๙ วงจร-กิโลเมตร หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕

### ๕. ด้านการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ระบบตลาดกลางซื้อขายไฟฟ้า

ภายใต้โครงสร้างอุตสาหกรรมไฟฟ้าใหม่ กฟผ. ได้ดำเนินการจัดตั้งบริษัท ผลิตไฟฟ้าราชบุรีโฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน) และทำการระดมทุนจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งประสบความสำเร็จในการระดมทุนเป็นอย่างดี และ กฟผ. ได้ดำเนินการเพื่อโอนโรงไฟฟ้าราชบุรีให้กับบริษัทฯ เมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๔๓

### ๖. การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม

ในปีที่ผ่านมา กฟผ. ประสบความสำเร็จในการเพิ่มศักยภาพและประสิทธิภาพในการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ ควบคู่ไปกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนที่เกี่ยวข้อง ทุกหน่วยผลิตไฟฟ้าของ กฟผ. ได้ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ตามมาตรฐานและข้อกำหนดด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด ทั้งนี้เป็นผลสืบเนื่องจากการนำระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐานสากล ISO 14001 มาใช้ในโรงไฟฟ้าต่างๆ ทุกร้อยกก็ตาม กฟผ. ยังคงประสบปัญหาวิกฤตศรัทธาในหมู่สาธารณชนและกลุ่มผู้ได้รับผลกระทบในบางพื้นที่ เช่น กรณีเขื่อนปากมูล และโรงไฟฟ้าแม่เมาะ เป็นต้น ซึ่ง กฟผ. ได้ใช้ความ

พยายามในการแก้ไขปัญหาและสถานการณ์จึงสามารถคลี่คลายไปในทิศทางที่นำไปสู่ความร่วมมือหลายฝ่ายดังนี้

๖.๑ การแก้ไขปัญหาในพื้นที่อำเภอแม่เมาะ การทำเหมืองถ่านหินลิกไนต์และการผลิตไฟฟ้าที่โรงไฟฟ้าแม่เมาะได้ส่งผลกระทบต่อสภาวะแวดล้อมและคุณภาพชีวิตของชุมชนในพื้นที่ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๓ เป็นต้นมา ได้มีการอพยพราษฎรจากพื้นที่เหมืองและอ่างเก็บน้ำไปยังหมู่บ้านอพยพ รวมทั้งสิ้น ๒,๓๘๙ ราย รวมทั้งช่วยเหลือจัดสรรที่ดินเพื่อเป็นที่อยู่อาศัยและที่ทำกินตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด โดยได้มีการขอใช้พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติเป็นพื้นที่จัดสรรซึ่งในระยะแรกไม่สามารถออกเอกสารสิทธิแก่ราษฎรได้ แต่ต่อมาเมื่อเดือนสิงหาคม ๒๕๔๓ คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ออกเอกสารสิทธิให้กับราษฎรดังกล่าว สำหรับการช่วยเหลือในด้านคุณภาพชีวิต กฟผ. ได้จัดตั้งกองทุนพัฒนาคุณภาพชีวิตราษฎรอำเภอแม่เมาะ และจัดสรรเงินอุดหนุนแก่กองทุนอย่างต่อเนื่องทุกปี ตามความจำเป็นและเหมาะสม โดยมีคณะกรรมการกองทุนประกอบด้วย ผู้แทนประชาชนอำเภอแม่เมาะ กฟผ. และหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง ซึ่งราษฎรในพื้นที่อำเภอแม่เมาะสามารถใช้เงินจากกองทุนดังกล่าวสำหรับพัฒนาการศึกษา ส่งเสริมอาชีพ สุขภาพอนามัย สาธารณูปโภค และสิ่งแวดล้อม

๖.๒ การแก้ไขปัญหากรณีเขื่อนปากมูล จากเหตุการณ์ที่มีกลุ่มประชาชนเข้ายึดโรงไฟฟ้าเขื่อนปากมูลในเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๓ เรียกร้องค่าชดเชยและให้แก้ไขปัญหาผลกระทบต่อทรัพยากรประมงในแม่น้ำมูล กฟผ. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการและใช้ความพยายามแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้ง พร้อมทั้งชี้แจงข้อมูลที่ถูกต้องแก่ประชาชน ซึ่งต่อมาได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการกำกับการดำเนินโครงการศึกษาวิจัยด้านทรัพยากรประมงและฟื้นฟูระบบนิเวศวิทยาของแม่น้ำมูล ตามมติคณะรัฐมนตรี เพื่อศึกษาวิจัยข้อมูลด้านทรัพยากรประมง ตลอดจนการใช้ประโยชน์ทรัพยากรน้ำและทรัพยากรสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ลุ่มน้ำมูลตอนล่าง การศึกษาดังกล่าวจะใช้เวลา ๒ ปี โดยเริ่มดำเนินการในปี พ.ศ. ๒๕๔๔



ซึ่งเมื่อแล้วเสร็จจะนำข้อสรุปมากำหนดการบริหารจัดการทรัพยากรประมงและการฟื้นฟูระบบนิเวศวิทยาของแม่น้ำมูลอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืนต่อไป

๖.๓ การพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิต กฟผ. ได้ดำเนินการพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตของชุมชนต่างๆ ทั้งในพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับกิจการของ กฟผ. และในพื้นที่อื่นๆ อาทิ การฟื้นฟูสภาพป่าบริเวณพื้นที่ป่าอนุรักษ์เสื่อมโทรมในภูมิภาคต่างๆ ของประเทศในโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ จำนวน ๓๐๐,๐๐๐ ไร่ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๙ เป็นต้นมา และในปี ๒๕๔๓ ได้มอบพื้นที่ปลูกป่าที่ได้ดำเนินการเสร็จสมบูรณ์แล้วแก่กรมป่าไม้เพื่อดูแลต่อไป

นอกจากนี้ กฟผ. ยังได้ดำเนินโครงการชีวิตวิถีเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน เพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน สังคมและสิ่งแวดล้อม ด้วยการทำเกษตรกรรมแบบธรรมชาติให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองให้มากที่สุด ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โครงการชีวิตวิถีเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนได้เผยแพร่และสาธิตไปยังพื้นที่ต่างๆ ในชนบทอย่างกว้างขวาง ซึ่งนับเป็นความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรมหลังจากดำเนินงานมาครบ ๑ ปี

#### ๗. การพัฒนาพลังงานทดแทน

ในด้านการพัฒนาและวิจัยเกี่ยวกับพลังงานทดแทน เพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน ในรอบปีที่ผ่านมามีโครงการที่ได้ดำเนินการโดยร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (สพช.) จำนวน ๔ โครงการ ได้แก่

๗.๑ โครงการเฉลิมพระเกียรติระบบผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าจากเซลล์แสงอาทิตย์บนหลังคาอาคารศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๗ แห่ง เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษาครบ ๖ รอบ โดยเริ่มดำเนินโครงการเมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๔๒ และสิ้นสุดโครงการวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๓ ในวงเงิน ๕.๓๐ ล้านบาท



โครงการเฉลิมพระเกียรติ ระบบผลิต และจำหน่ายไฟฟ้าจากเซลล์แสงอาทิตย์ อาคารศูนย์พัฒนา อันเนื่องมาจากพระราชดำริ แหลมผักเบี้ย จังหวัดเพชรบุรี



โครงการเฉลิมพระเกียรติ ระบบผลิต และจำหน่ายไฟฟ้าจากเซลล์แสงอาทิตย์ บนหลังคาอาคารศูนย์พัฒนา อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ห้วยทราย จังหวัดเพชรบุรี

๗.๒ โครงการสาธิตระบบผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าจากเซลล์แสงอาทิตย์บนหลังคาอาคารศาลากลางจังหวัดและอาคารของรัฐ จำนวน ๖ แห่ง เพื่อต้องการใช้อาคารของรัฐเป็นศูนย์กลางในการสาธิตและเผยแพร่เทคโนโลยีการผลิตไฟฟ้าจากเซลล์แสงอาทิตย์ให้กับประชาชนผู้สนใจ โดยเริ่มดำเนินโครงการเมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๔๒ และสิ้นสุดโครงการวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๓ ในวงเงิน ๙.๒๒ ล้านบาท

๗.๓ โครงการสาธิตเครื่องสกัดสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืชโดยใช้พลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อสาธิตและสนับสนุนให้เกษตรกรใช้เครื่องสกัดสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืชจากพลังงานแสงอาทิตย์ เป็นการลดการใช้สารเคมีที่เป็นอันตรายต่อผู้ใช้และผู้บริโภค

๗.๔ โครงการโรงไฟฟ้าเซลล์แสงอาทิตย์แม่ฮ่องสอน ระยะที่ ๑ ประกอบด้วย โรงไฟฟ้าเซลล์แสงอาทิตย์แม่ฮ่องสอน ๑ กำลังผลิต ๑,๗๕๐ กิโลวัตต์ และโรงไฟฟ้าเซลล์แสงอาทิตย์แม่ฮ่องสอน ๒ กำลังผลิต ๕๐๐ กิโลวัตต์ ในระยะแรกนี้ได้เริ่มก่อสร้างโรงไฟฟ้าเซลล์



แสงอาทิตย์แม่ฮ่องสอน ๒ ก่อน ในวงเงิน ๑๙๕.๒๖ ล้านบาท โดยได้รับเงินสนับสนุนจาก สฟช. ๑๖๘.๔๗ ล้านบาท และ กฟผ. ออกค่าใช้จ่ายอีก ๒๖.๗๙ ล้านบาท ระยะเวลาก่อสร้างประมาณ ๒ ปี

#### ๘. โครงการด้านการใช้ไฟฟ้า

ในรอบปีงบประมาณ ๒๕๔๓ สภาวะเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศเริ่มฟื้นตัว ทำให้ความต้องการไฟฟ้าเพิ่มขึ้นมีค่าใกล้เคียงกับที่ประมาณการไว้ โดยในปีงบประมาณนี้มีความต้องการใช้ไฟฟ้าสูงสุด ๑๔,๙๑๘.๓๐ เมกะวัตต์ เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาร้อยละ ๙ และมีการใช้พลังงานไฟฟ้าตลอดปีรวมทั้งสิ้น ๙๖,๗๘๐.๗๒ ล้านกิโลวัตต์ชั่วโมง เพิ่มขึ้นร้อยละ ๗ กฟผ. จึงได้จัดทำโครงการด้านการใช้ไฟฟ้า เน้นการรณรงค์ จูงใจให้คนไทยร่วมมือด้วยมาตรการต่างๆ เช่น โครงการ “ฉลากเบอร์ ๕” ซึ่งได้กลายเป็นสัญลักษณ์ของความมีประสิทธิภาพและการประหยัด ทำให้เกิดมาตรฐานของอุปกรณ์ไฟฟ้า ทั้งนี้ในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ มีผลการดำเนินงานใน ๔ โครงการ ได้แก่ โครงการ ประชากรร่วมใจใช้หลอดประหยัดไฟฟ้า โครงการล้านดวงใจ ร่วมใจภักดิ์ร่วมประหยัดไฟ โครงการประชากรร่วมใจใช้ตู้เย็นประหยัดไฟฟ้า และโครงการประชากรร่วมใจใช้เครื่องปรับอากาศประหยัดไฟฟ้า ทำให้สามารถลดปริมาณการใช้ไฟฟ้าลง ๔๖๖ เมกะวัตต์ ลดพลังงานไฟฟ้า ๓,๑๔๐ ล้านกิโลวัตต์ชั่วโมง และลดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ลงได้ ๒.๓๒ ล้านตัน

การดำเนินงานในอนาคตจะมีกิจกรรมหลักที่จะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ๓ กิจกรรม คือ ฉลากเบอร์ ๕ พัฒนาธุรกิจ และปลูกจิตสำนึกการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นถึงประสิทธิภาพในการปลูกจิตสำนึกของเยาวชนจากโครงการห้องเรียนสีเขียวในการประหยัดพลังงานอย่างจริงจัง และโครงการข้าวกล้องเบอร์ ๕ ซึ่งจะเป็โครงการที่มุ่งเน้นเพื่อประโยชน์ของสังคมโดยรวมมากกว่าการแสวงหากำไร

#### ๙. การพัฒนาคุณภาพโดย ISO

ISO หรือมาตรฐานสากลที่กำหนดโดย The

International Organization for Standardization คือ หนึ่งในเครื่องมือของการบริหารงานที่ กฟผ. ส่งเสริมให้มีการนำมาใช้อย่างเป็นทางการ ซึ่งประกอบด้วย ISO 9000 หรือมาตรฐานสากลด้านการบริหารงานคุณภาพ ISO 14000 หรือมาตรฐานสากลด้านการบริหารงานสิ่งแวดล้อม รวมถึง มอก. ๑๘๐๐๐ หรือมาตรฐานแห่งชาติด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน โดยได้กำหนดวิสัยทัศน์และนโยบายให้แก่หน่วยงาน นำมาตรฐานดังกล่าวมาประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม

จนถึงสิ้นปีงบประมาณ ๒๕๔๓ กฟผ. มีหน่วยงานที่ได้รับการรับรอง ISO 9000 รวม ๑๐ หน่วยงาน ขณะเดียวกันยังมีหน่วยงานอีกกว่า ๓๐ หน่วยงาน อยู่ในระหว่างการนำ ISO 9000 มาใช้พัฒนาคุณภาพตามความพร้อมและความเหมาะสม สำหรับ ISO 14000 มีโรงไฟฟ้าได้รับการรับรอง ISO 14001 จำนวน ๓ แห่ง คือ โรงไฟฟ้าบางปะกง โรงไฟฟ้าพระนครเหนือ และโรงไฟฟ้าน้ำพอง ส่วน มอก. ๑๘๐๐๐ ได้นำมาใช้ควบคู่กับ MSM (Modern Safety Management) หรือระบบบริหารงานความปลอดภัยสมัยใหม่ และหลักการของ LCM (Loss Control Management) หรือระบบบริหารเพื่อควบคุมความสูญเสีย ซึ่งจะมีการผสมผสานและผนวกเข้ากับกิจกรรมพัฒนาคุณภาพที่มีมาก่อน เช่น QCC , ๕ส. ระบบข้อเสนอแนะ (Suggestion System) การแก้ปัญหา (Problem Solving) การปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) การเปรียบเทียบกับระดับที่ใช้เป็นเกณฑ์ (Benchmarking) หลักธรรมาภิบาล (Good Governance) เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้ กฟผ. เป็นองค์กรที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในทุกด้าน

นอกจากภารกิจต่างๆ ดังกล่าวมาแล้ว กฟผ. ยังได้เตรียมความพร้อมในการปรับโครงสร้างองค์การให้สามารถบริหารงานเบ็ดเสร็จด้วยตัวเอง ตลอดจนเตรียมความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงภายใต้โครงสร้างอุตสาหกรรมไฟฟ้าใหม่ เพื่อให้การปรับเปลี่ยนในอนาคตเป็นไปด้วยความราบรื่น และเกิดประโยชน์ต่อผู้บริโภคอย่างแท้จริง

# ด้านระบบจราจรและขนส่ง





## การจัดระบบการจราจรทางบก

ในรอบปีที่ผ่านมา ภารกิจของสำนักนายกรัฐมนตรีย โดยสำนักงานคณะกรรมการจัดระบบการจราจรทางบก (สจร.) มีผลการดำเนินงานโครงการที่สำคัญยิ่งโครงการหนึ่งได้แก่ โครงการแก้ไขปัญหารถติดตามแนวพระราชดำริ ซึ่ง สจร. ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลให้เป็นหน่วยงานกลางในการประสาน ติดตาม การดำเนินงานและอุปสรรคของโครงการฯ เพื่อแก้ไข ปัญหาที่เกิดจากการดำเนินโครงการฯ ดังกล่าว และมี ผลการดำเนินงานที่สำคัญอื่น ๆ ดังนี้

### การดำเนินงานโครงการแก้ไขปัญหารถติดตามแนวพระราชดำริ

#### ๑. มาตรการระยะเร่งด่วน

สจร. ได้เสนอโครงการศูนย์บริการข้อมูล แลกเปลี่ยนสถานที่ปฏิบัติงาน ซึ่งคณะรัฐมนตรี พิจารณาเห็นชอบแล้ว มีผู้โอนย้ายภายในกระทรวง ตามโครงการดังกล่าว ๑๑,๓๑๖ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๖๔.๗๐ ของผู้ขอโอนย้าย และโอนย้ายระหว่างกระทรวง ๗๗๙ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๕๒.๐๔ ของผู้ขอโอน

#### ๒. มาตรการระยะกลาง

สจร. ได้ติดตามเร่งรัดและแก้ไขปัญหามลพิษที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการตามแนวพระราชดำริด้านการจราจร เพื่อให้การดำเนินโครงการฯ เป็นไปอย่างคล่องตัวและสอดคล้องสัมพันธ์กัน ซึ่งการติดตามความก้าวหน้าโครงการฯ แบ่งเป็น ๒ กลุ่มงาน ได้แก่ โครงการถนนจตุรทิศ (แนวตะวันตก-ตะวันออกและแนวเหนือ-ใต้) ซึ่งปัจจุบันได้เปิดใช้การจราจรแล้วบางส่วนได้แก่ โครงการสะพานพระราม ๘ ตอนที่ ๑ โครงการ

ถนนจตุรทิศช่วง ก (โครงการขยายถนนศรีอยุธยา) โครงการถนนจตุรทิศช่วง ง (โครงการถนนใต้ทางด่วน เลียบถนนพระราม ๙) และโครงการถนนวงแหวนอุตสาหกรรม ทั้งนี้เมื่อโครงการตามแนวพระราชดำริ ทั้ง ๒ กลุ่มงานแล้วเสร็จ จะช่วยลดความสูญเสียทางเศรษฐกิจได้ปีละ ๑๔,๖๐๔ ล้านบาท และมีอัตราส่วนผลประโยชน์ต่อการลงทุนถึง ๔๐-๕๐ เท่า

### ผลการดำเนินงานที่สำคัญอื่น ๆ

#### ๑. การดำเนินการจัดทำแผนต่าง ๆ

๑.๑ จัดทำแผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหารถติดเร่งด่วน สจร. เป็นหน่วยงานหลักร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหารถติดเร่งด่วน ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เป็นประจำทุกปี โดยมุ่งให้เกิดการประสานแผน ประสานการปฏิบัติ ประสานทรัพยากรทางการบริหาร และประสานความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหารถติดรวม ๒๙ หน่วยงาน ในสังกัด ๖ กระทรวง แบ่งกลุ่มแผนงานเป็น ๖ กลุ่ม ได้แก่ (๑) การพัฒนาระบบขนส่งสาธารณะ (๒) การจัดการจราจรบนถนน (๓) การพัฒนาโครงข่ายถนน (๔) การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้ใช้รถใช้ถนน (๕) การพัฒนาการบริหารจัดการ (๖) กลุ่มกิจกรรมพิเศษเพื่อรองรับเหตุการณ์เฉพาะ ซึ่งผลการดำเนินการของทุกกลุ่มในปี พ.ศ. ๒๕๔๓ มีผลสำเร็จ ร้อยละ ๗๕ ของเป้าหมายรวม

๑.๒ จัดทำแผนหลักการพัฒนาระบบการจราจรและขนส่ง (ฉบับที่ ๒) สจร. มีภารกิจตามอำนาจหน้าที่ในการจัดทำแผนหลักการพัฒนาระบบการจราจร



และขนส่ง ซึ่งอยู่ในระหว่างการจัดทำแผนฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๔๕ - ๒๕๔๙) โดยมีมูลนิธิสถาบันวิจัย เพื่อการพัฒนาประเทศไทยเป็นที่ปรึกษาดำเนินงาน เพื่อเป็นพื้นฐานนำไปสู่การกำหนดนโยบายและแผนหลัก ในการพัฒนาระบบการจราจรและขนส่งทั่วราชอาณาจักร ทั้งนี้เพื่อให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการจราจร และขนส่งใช้เป็นกรอบในการแปลงแผนหลักไปสู่ แผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการ

๑.๓ การจัดลำดับความสำคัญโครงการ ลงทุนขนาดใหญ่ ภายใต้การทำงานของคณะทำงาน เฉพาะกิจพิจารณาจัดลำดับความสำคัญโครงการ ลงทุนขนาดใหญ่ ได้พิจารณาการจัดลำดับความสำคัญ โครงการลงทุนขนาดใหญ่ ด้านโครงการพื้นฐานสาขา ขนส่งทางบก จำนวน ๔๑ โครงการ โดยแบ่งออกเป็น ๕ กลุ่ม ได้แก่ (๑) โครงการต่อเนื่องหรือผูกพันตามสัญญาที่ควร เร่งรัดผลักดันให้แล้วเสร็จ ๙ โครงการ (๒) โครงการที่ ควรสนับสนุนให้เริ่มดำเนินการ ๑๘ โครงการ (๓) โครงการ ที่มีประเด็นเพื่อสร้างความชัดเจนหรือพิจารณาทบทวน ๘ โครงการ (๔) โครงการที่ไม่ได้อยู่ในการพิจารณาของ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ (สศช.) แต่มีความสำคัญต่อระบบจราจรและ ขนส่ง และพร้อมที่จะดำเนินการได้ภายในปี พ.ศ. ๒๕๔๙ (๕) โครงการที่มีรายชื่ออยู่ในบัญชีของหน่วยงานแต่ ขาดความพร้อมในการดำเนินงานภายในปี พ.ศ. ๒๕๔๙ จำนวน ๖ โครงการ

๑.๔ การศึกษาวางแผนแม่บทการพัฒนา เมืองพื้นที่โดยรอบโครงการถนนวงแหวนอุตสาหกรรม สจร. ร่วมกับ กรุงเทพมหานคร ดำเนินการศึกษาพัฒนา พื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑลโดยรอบโครงการ ถนนวงแหวนอุตสาหกรรมอันเนื่องมาจากการดำเนิน

โครงการตามพระราชดำริ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติ เห็นชอบในหลักการของแผนแม่บทการพัฒนาเมืองใน การดำเนินงานพัฒนาระบบจราจรและขนส่งอย่างยั่งยืน เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๓

๑.๕ การศึกษาจัดทำแผนแม่บทระบบ ขนส่งมวลชนระบบรางในเขตกรุงเทพมหานครและพื้นที่ ต่อเนื่อง ขณะนี้อยู่ระหว่างจัดทำรายงานฉบับสุดท้ายซึ่ง เมื่อเสร็จเรียบร้อยแล้วจะเสนอต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อ พิจารณาต่อไป

๑.๖ การศึกษาลดความซ้ำซ้อนระหว่าง แผนแม่บทระบบ Motorway ของกรมทางหลวง กับ ระบบทางด่วนระหว่างเมืองของการทางพิเศษแห่ง ประเทศไทย เพื่อปรับเส้นทางให้เชื่อมโยงเป็นโครงข่าย อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งปรับระยะเวลาดำเนินการให้ เหมาะสมยิ่งขึ้น ซึ่งจากการศึกษาจะสามารถประหยัด งบประมาณได้ ๒๔๙,๘๓๕ ล้านบาท หรือคิดเป็น ๕๑.๖% จากวงเงินลงทุนที่ทั้ง ๒ หน่วยงานกำหนดไว้

## ๒. การพัฒนาระบบขนส่งสาธารณะ

สจร. มุ่งเน้นการปรับปรุงระบบขนส่งสาธารณะ ให้มีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นทางเลือกรองรับความต้องการ ในการเดินทางของประชาชนได้อย่างเพียงพอและ ทั่วถึง ซึ่งยุทธศาสตร์ที่สำคัญ คือ การส่งเสริมให้มีการพัฒนาจุดเชื่อมต่อของระบบขนส่งสาธารณะประเภท ต่างๆ (Public Transport Interchange : PTI) ภายใต้ การทำงานของคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อติดตาม และประสานการแก้ไขปัญหาเนื่องจากการดำเนิน โครงการรถไฟฟ้าเฉลิมพระเกียรติ ๖ รอบพระชนมพรรษา ซึ่งในปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ได้ส่งเสริมให้มีการพัฒนา จุดเชื่อมต่อระบบขนส่งสาธารณะของโครงการรถไฟฟ้า บีทีเอส ให้เป็นศูนย์เชื่อมต่อระบบขนส่งสาธารณะ



ประเภทต่างๆ ในบริเวณ ๓ สถานี คือ สถานีหมอชิต  
อ่อนนุช และตากสิน

### ๓. การพัฒนาระบบการจราจรและขนส่ง ในเมืองภูมิภาค

สจร. ได้จัดทำแผนแม่บทด้านการจราจร  
และขนส่งในเมืองหลักและเมืองความเจริญในภูมิภาค  
เพิ่มเติมอีก ๖ จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดภูเก็ต ยะลา  
เพชรบุรี ระยอง พะเยา และหนองคาย นอกเหนือจากที่  
ได้ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว จำนวน ๒๖ จังหวัด โดย  
ในการจัดทำแผนแม่บทฯ ได้ยึดแนวคิดหลัก คือ การ  
พัฒนาระบบการจราจรและขนส่งแบบยั่งยืนควบคู่กับ  
การพัฒนาเมืองให้เป็นเมืองน่าอยู่ บนพื้นฐานของ  
เศรษฐกิจพอเพียง ทั้งนี้ เพื่อความเจริญและความสุขของ  
ชุมชนเมือง และการเตรียมความพร้อมในเรื่องการ  
พัฒนาเส้นทางคมนาคมที่ได้มาตรฐานไปสู่อำเภอหรือ  
จังหวัดที่อยู่ใกล้เคียงแดน เพื่อให้สอดคล้องและเชื่อมโยง  
กับโครงการในประเทศเพื่อนบ้าน และสอดคล้องกับ  
สภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันและในอนาคต ประกอบด้วย  
โครงการพัฒนาโครงข่ายถนน โครงการพัฒนาโครงข่าย  
ระบบขนส่งสาธารณะทางถนน ทางรถไฟ ท่าเทียบเรือ  
และโครงการพัฒนาระบบการจราจรและขนส่ง  
ในชุมชนเมือง

๓.๑ การสนับสนุนแผนงานและโครงการ  
สู่การปฏิบัติ สจร. ได้จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำ  
แผนปฏิบัติการ ๕ ปี ของ ๒๔ เมืองภูมิภาคที่ได้จัดทำแผน  
แม่บทด้านการจราจรและขนส่งไว้แล้ว ร่วมกับหน่วยงาน  
ที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เพื่อผลักดัน  
แผนงานและโครงการในแผนแม่บทฯ ของแต่ละจังหวัด  
ที่ได้มีการวิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญไว้แล้ว เพื่อ  
บรรจุไว้ในแผนหลักการพัฒนาการจราจรและ

ขนส่งของประเทศ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๔๕ - ๒๕๔๙)  
เพื่อให้ได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงาน

๓.๒ การจัดตั้งศูนย์วิชาการจัดระบบ  
การจราจรและขนส่งในภูมิภาค (ศว.สจร.ภาค) สจร. ได้  
ร่วมกับมหาวิทยาลัยทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จัดตั้ง  
ศูนย์วิชาการฯ จำนวน ๖ แห่ง ได้แก่ ภาคเหนือ ๒ แห่ง ภาค  
กลาง ๑ แห่ง ภาคใต้ ๑ แห่ง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ  
๒ แห่ง เพื่อทำหน้าที่ให้ความช่วยเหลือด้านวิชาการแก่  
คณะกรรมการจัดระบบการจราจรทางบกจังหวัด  
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการจราจรและขนส่ง และองค์กร  
บริหารส่วนท้องถิ่น เช่น เทศบาล องค์การบริหารส่วน  
จังหวัด (อบจ.) องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) รวม  
ไปถึงการพัฒนาบุคลากรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใน  
พื้นที่นั้นๆ อีกด้วย

### ๔. การพัฒนาทางด้านวิชาการและการ พัฒนาบุคลากร

๔.๑ การฝึกอบรมด้านการจราจรและขนส่ง  
ภายใต้โครงการเงินกู้จากธนาคารพัฒนาเอเชีย ระยะเวลา  
โครงการ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๔๒ - ๒๕๔๔) ประกอบด้วย (๑) การ  
ฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นแก่เจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน  
ทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น รวม ๔  
หลักสูตร มีผู้ผ่านการฝึกอบรมทั้งสิ้น ๗๖๐ คน (๒) การ  
จัดบรรยายทางวิชาการ โดยเชิญผู้เชี่ยวชาญด้านการ  
จราจรและขนส่งจากมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงใน  
ต่างประเทศมาบรรยายใน ๓ หัวข้อ ได้แก่ Transportation  
and Urban Development for Livable Cities,  
Transportation Project Appraisal and Evaluation,  
Policy Formulation Strategic Planning and  
Implementation โดยได้เชิญผู้แทนจากประเทศเพื่อนบ้าน  
เช่น สาธารณรัฐประชาชนจีน สาธารณรัฐประชาธิปไตย



ประชาชนลาว ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม สหภาพพม่า และประเทศมาเลเซีย เข้าร่วมด้วย

๔.๒ การตกลงความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันการศึกษาต่างประเทศที่มีชื่อเสียงด้านการจราจรและขนส่งเพิ่มเติมจากที่ได้มีการตกลงกับมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย ณ เบิร์กลีย์ มหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย ณ เดวิส มหาวิทยาลัยเพนน์ซิลเวเนีย Institute of Transport Studies แห่ง มหาวิทยาลัยลิคส์ สหราชอาณาจักรบริเตนใหญ่และไอร์แลนด์เหนือ (อังกฤษ) และ Technical University of Munich สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

#### ๕. การพัฒนาระบบสารสนเทศด้านการจราจรและขนส่ง

๕.๑ โครงการศูนย์ข้อมูลและแบบจำลองด้านการจราจรและขนส่ง ในการพัฒนาระบบการจราจรและขนส่งของประเทศ จำเป็นต้องมีข้อมูลและเครื่องมือประกอบการวางแผน การกำหนดนโยบายที่ชัดเจน ดังนั้น สจร. จึงได้พัฒนาศูนย์ข้อมูลและแบบจำลองที่ใช้วิเคราะห์ทางด้านจราจรและขนส่งอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้อยู่ในรูปแบบมาตรฐานเดียวกัน เพื่อเป็นการสนับสนุนให้หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง มีข้อมูลและเครื่องมือสำหรับใช้ประกอบการวางแผนและกำหนดนโยบายในการพัฒนาระบบการจราจรและขนส่งของประเทศต่อไป

๕.๒ โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศด้านการจราจรและขนส่ง เป็นโครงการต่อเนื่องจากโครงการศูนย์ข้อมูลและแบบจำลองด้านการจราจรและขนส่ง แบ่งเป็น ๓ ส่วน คือ (๑) การพัฒนาระบบสารสนเทศการจราจรและขนส่ง เป็นการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศเพิ่มเติมบางส่วน เพื่อให้เป็นปัจจุบันและมี

ความสมบูรณ์ขึ้น (๒) การพัฒนาระบบสื่อสารการจราจรและขนส่ง โดยพัฒนาระบบการเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศด้านการจราจรและขนส่งผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต การจัดทำโฮมเพจ และเว็บไซต์ของ สจร. ([www.ocmlt.go.th](http://www.ocmlt.go.th)) รวมทั้งการพัฒนาระบบการรายงานสภาพการจราจรในระบบ Real Time (๓) การพัฒนาระบบการติดตามและประเมินผล เพื่อกำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินผลโครงการ ตลอดจนการประยุกต์ใช้งานระบบติดตามและประเมินผลสำหรับโครงการทางด้านจราจรและขนส่ง

#### ๖. การแก้ไขปัญหาจราจรในระยะเร่งด่วน

คณะกรรมการจัดระบบการจราจรทางบก (คจร.) ได้แต่งตั้งคณะกรรมการประสานการแก้ไขปัญหาจราจรระยะเร่งด่วนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรค รวมทั้งการปรับปรุงและพัฒนาระบบการจัดการจราจรระยะสั้น การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าเพื่อบรรเทาปัญหาจราจรในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล รวมทั้งติดตามและเร่งรัดการดำเนินงานในการแก้ไขปัญหาจราจรเฉพาะหน้าตามแผนงานหรือโครงการและมาตรการที่กำหนด โดยในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาจราจรระยะสั้น เช่น การปรับปรุงและแก้ไขปัญหาจราจรบนถนนแจ้งวัฒนะและถนนรามอินทราตลอดสาย การแก้ไขปัญหาจราจรบริเวณที่มีปัญหาคอขวด การแก้ไขปัญหาสัญญาณไฟจราจรแยกอนุสาวรีย์พิทักษ์รัฐธรรมนูญ (หลักสี่) และการแก้ไขปัญหาจราจรบริเวณโดยรอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นต้น

การดำเนินงานตามแผนงานและโครงการต่างๆ ข้างต้นนั้น ส่งผลให้ปัญหาการจราจรในกรุงเทพมหานคร



เบาบางลง โดยเห็นได้จากปริมาณของรถจดทะเบียน  
ในกรุงเทพมหานคร ณ ปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ที่เพิ่มมากขึ้น  
กว่าปี พ.ศ. ๒๕๓๔ ถึงร้อยละ ๑๐๙ หรือเพิ่มขึ้น  
มากกว่า ๑ เท่าตัวในช่วง ๙ ปีนี้ แต่อัตราความเร็วเฉลี่ย  
ของรถในปี พ.ศ. ๒๕๔๓ อยู่ที่ ๑๙.๕ กิโลเมตรต่อชั่วโมง

ขณะที่ปี พ.ศ. ๒๕๓๕ เมื่อแรกตั้ง สจร. อัตราเฉลี่ยเพียง  
๑๕.๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง คือดีขึ้น ๔.๕ กิโลเมตรต่อชั่วโมง  
การตรึงอัตราความเร็วเฉลี่ยของรถไว้ได้และดีขึ้นนี้ส่งผลให้  
ลดความสูญเสียทางเศรษฐกิจจากการล้นจจร เฉพาะปี  
พ.ศ. ๒๕๔๓ คิดเป็นเงินประมาณ ๑๘,๘๔๕ ล้านบาท



# การดำเนินโครงการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน

สำนักนายกรัฐมนตรีได้ดำเนินงานด้านการขนส่งมวลชน โดยการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย (รฟม.) ซึ่งเดิมมีชื่อว่า องค์การรถไฟฟ้ามหานคร มีผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมาดังนี้

## โครงการรถไฟฟ้ามหานคร สายเฉลิมรัชมงคล

ในการก่อสร้างโครงการรถไฟฟ้ามหานคร สายเฉลิมรัชมงคล รฟม. ได้แบ่งงานก่อสร้างโครงการออกเป็น ๕ สัญญาก่อสร้าง และ ๑ สัญญาสัมปทาน โดยมีความก้าวหน้าในการก่อสร้าง สรุปได้ดังนี้

### ๑. งานจัดกรรมสิทธิ์ที่ดิน

๑.๑ งานจัดกรรมสิทธิ์ที่ดินตามแนวสายทาง รฟม. ได้ดำเนินการจัดกรรมสิทธิ์ที่ดินและส่งมอบพื้นที่ก่อสร้างตามแนวสายทางของโครงการฯ ช่วงหัวลำโพง-หัวขวง แล้วเสร็จเมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๔๑ และช่วงหัวขวง - บางซื่อ แล้วเสร็จเมื่อเดือนมกราคม ๒๕๔๓ โดยเป็นการเวนคืนที่ดินตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ และการกำหนดภาระของที่ดินตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการจัดหาอสังหาริมทรัพย์เพื่อกิจการขนส่งมวลชน พ.ศ. ๒๕๔๐ คิดเป็นพื้นที่ประมาณ ๗๑ ไร่ ๔๓.๒๕ ตารางวา และ ๗๓ ไร่ ๓ งาน ๕๓.๕๓ ตารางวา ตามลำดับ ทั้งนี้ รฟม. ได้เบิกจ่ายเงินค่าทดแทนจนถึงสิ้นเดือนกันยายน ๒๕๔๓ เป็นเงินจำนวน ๖,๔๘๐.๐๖ ล้านบาท จากประมาณการเงินค่าทดแทนทั้งสิ้นจำนวน ๗,๙๗๙.๒๗ ล้านบาท

๑.๒ งานจัดกรรมสิทธิ์ที่ดินบริเวณศูนย์ซ่อมบำรุง การทางพิเศษแห่งประเทศไทย (กทพ.) เป็นผู้ดำเนินการจัดกรรมสิทธิ์ที่ดินให้ รฟม. โดยมีที่ดินที่ต้องจัดกรรมสิทธิ์จำนวน ๓๘๐ แปลง เป็นเนื้อที่ประมาณ

๑,๐๐๐ ไร่ ขณะนี้ได้ดำเนินการแล้วเสร็จ และได้มีการโอนเปลี่ยนนามเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินเป็นของ รฟม. แล้วจำนวน ๓๖๐ แปลง ส่วนที่เหลืออีกจำนวน ๒๐ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๕๖ ไร่ อยู่ระหว่างดำเนินการรังวัดที่ดิน ทั้งนี้ ในส่วนที่เป็นพื้นที่ที่จำเป็นสำหรับการก่อสร้างศูนย์ซ่อมบำรุงของโครงการฯ เนื้อที่ประมาณ ๓๐๐ ไร่ กทพ. และ รฟม. ได้ร่วมดำเนินการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างและส่งมอบพื้นที่ให้แก่ผู้รับเหมางานศูนย์ซ่อมบำรุงได้ครบทั้งหมดแล้ว

### ๒. งานออกแบบและก่อสร้างอุโมงค์และสถานีใต้ดิน ส่วนใต้ (งานสัญญาที่ ๑)

กิจการร่วมค้า BCKT ซึ่งเป็นผู้รับเหมางานออกแบบและก่อสร้างอุโมงค์และสถานีใต้ดิน ส่วนใต้ (ช่วงหัวลำโพง - หัวขวง) ได้ดำเนินงานออกแบบและก่อสร้างมีความก้าวหน้าของงานคิดเป็นร้อยละ ๗๓.๕๒ ของงานนี้ทั้งหมด

### ๓. งานออกแบบและก่อสร้างอุโมงค์และสถานีใต้ดิน ส่วนเหนือ (งานสัญญาที่ ๒)

กิจการร่วมค้า ION ซึ่งเป็นผู้รับเหมางานออกแบบและก่อสร้างอุโมงค์และสถานีใต้ดิน ส่วนเหนือ (ช่วงหัวขวง - บางซื่อ) ได้ดำเนินงานออกแบบและก่อสร้างมีความก้าวหน้าของงานคิดเป็นร้อยละ ๖๖.๔๖ ของงานนี้ทั้งหมด

### ๔. งานออกแบบและก่อสร้างศูนย์ซ่อมบำรุง (งานสัญญาที่ ๓)

กิจการร่วมค้า SNMC ซึ่งเป็นผู้รับเหมางานออกแบบและก่อสร้างศูนย์ซ่อมบำรุงได้ดำเนินงานต่างๆ เช่น ออกแบบรายละเอียด ประสานการออกแบบกับผู้รับสัมปทาน ก่อสร้างถนนและสะพาน ดำเนินงานก่อสร้างเสาเข็มเจาะและตอกเสาเข็มสำหรับรองรับพื้นชานชาลา



ดำเนินงานผลิตแผ่นพื้นคอนกรีตสำเร็จรูป ติดตั้งแผ่นพื้นคอนกรีตสำเร็จรูปพร้อมเทคอนกรีตพื้นชานชาลา ก่อสร้างเขื่อนป้องกันแนวคลอง และระบบระบายน้ำ เป็นต้น มีความก้าวหน้าของงานคิดเป็นร้อยละ ๖๙.๔๗ ของงานนี้ทั้งหมด

#### **๕. งานออกแบบ จัดทำ และติดตั้งระบบราง (งานสัญญาที่ ๔)**

กิจการร่วมค้า CKSL ซึ่งเป็นผู้รับเหมางาน ออกแบบ จัดทำ และติดตั้งระบบรางได้ดำเนินงานต่างๆ เช่น ประสานการออกแบบกับผู้รับเหมางานสัญญาที่ ๑, ๒ และ ๓ ออกแบบรายละเอียด ประสานการออกแบบกับผู้รับสัมปทาน จัดเตรียมเอกสารสัญญาประกันภัยต่างๆ จัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการก่อสร้าง และดำเนินการตรวจสอบเบื้องต้นเกี่ยวกับระบบการผลิตรางรถไฟไฟฟ้าที่โรงงานผลิตในสาธารณรัฐฝรั่งเศสและสาธารณรัฐออสเตรเลีย เป็นต้น มีความก้าวหน้าของงานคิดเป็นร้อยละ ๑๓.๒๔ ของงานนี้ทั้งหมด

#### **๖. งานออกแบบ จัดทำ ผลิตและติดตั้ง ลิฟต์และบันไดเลื่อน (งานสัญญาที่ ๕)**

กิจการร่วมค้า MMW ซึ่งเป็นผู้รับเหมางาน ออกแบบ จัดทำ ผลิต และติดตั้งลิฟต์และบันไดเลื่อน ได้ดำเนินงานต่างๆ เช่น จัดทำแผนการดำเนินงาน จัดทำบริษัทประกันภัยเพื่อคุ้มครองความเสี่ยงภัยต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นกับงานออกแบบรายละเอียดขั้นสุดท้ายของระบบ ลิฟต์และบันไดเลื่อน ดำเนินการผลิตโครงบันไดเลื่อนสำหรับติดตั้งภายในอาคารสถานี และดำเนินการทดสอบการทำงานของระบบลิฟต์และบันไดเลื่อนต้นแบบที่โรงงานผลิต เป็นต้น ทั้งนี้ ณ สิ้นเดือนกันยายน ๒๕๔๓ ได้ดำเนินการผลิตบันไดเลื่อนแล้วเสร็จ จำนวน ๑๐๑ ตัว จากจำนวนรวมทั้งสิ้น ๒๕๑ ตัว และได้ดำเนินการติดตั้งแล้วเสร็จจำนวน ๒๘ ตัว โดยมีความก้าวหน้าของงาน

คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๙๒ ของงานนี้ทั้งหมด

#### **๗. งานสัมปทานระบบรถไฟฟ้าและดำเนิน กิจการเดินรถ**

รฟม. ได้ลงนามในสัญญาสัมปทานกับบริษัท BMCL เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๔๓ ซึ่งบริษัท BMCL ได้เริ่มปฏิบัติงานตั้งแต่วันลงนามในสัญญา และได้คัดเลือกกลุ่มบริษัท Melco-Alstom ซึ่งประกอบด้วยบริษัท Mitsubishi Corporation บริษัท Mitsubishi Electric และบริษัท Alstom Transport S.A. เป็นผู้ผลิตอุปกรณ์งานระบบรถไฟฟ้า

#### **๘. งานศึกษาเพื่อจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการเชื่อมต่อการเดินทางบริเวณสถานีรถไฟฟ้า**

รฟม. ได้ลงนามในสัญญาว่าจ้างกลุ่มบริษัท Mouchel เป็นที่ปรึกษาทำการศึกษาและออกแบบ สิ่งอำนวยความสะดวกและการพัฒนาพื้นที่บริเวณสถานีรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงิน เมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๔๓ และที่ปรึกษาได้เริ่มปฏิบัติงานเมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๔๓ ซึ่งได้ดำเนินการสำรวจและเก็บข้อมูลด้านการจราจร และได้จัดทำรายงานฉบับเบื้องต้น (inception report) แล้วเสร็จ

#### **๙. งานจัดหาเงินกู้**

##### **- เงินกู้ในประเทศ**

ในปีงบประมาณ ๒๕๔๒ รฟม. ได้ออกพันธบัตร จำนวน ๔,๐๐๐ ล้านบาท เพื่อนำเงินไปใช้ในการไถ่ถอนพันธบัตรที่ครบกำหนดชำระคืน จำนวน ๓,๐๐๐ ล้านบาท และใช้ในการจัดกรรมสิทธิ์ที่ดิน จำนวน ๑,๐๐๐ ล้านบาท ในปีงบประมาณ ๒๕๔๓ รฟม. ได้ออกพันธบัตร จำนวนเงิน ๑,๐๐๐ ล้านบาท เพื่อนำเงินไปใช้ในการจัดกรรมสิทธิ์ที่ดิน

##### **- เงินกู้ต่างประเทศ**

รฟม. ได้ทำสัญญากู้เงินจาก JBIC โดยมีกระทรวง



การคลังเป็นผู้ค้ำประกัน เพื่อนำเงินมาใช้ในการออกแบบ และก่อสร้างโครงการรถไฟฟ้าฟ้ามหานคร สายเฉลิมรัชมงคล วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๓ มีวงเงินกู้ทั้งสิ้น ๒๒๒,๔๒๖ ล้านบาท ได้เบิกจ่ายไปแล้วจำนวน ๑๒๕,๓๔๔.๓ ล้านบาท คงเหลือเงินกู้ที่ยังมิได้เบิกจ่ายอีกจำนวน ๙๗,๐๘๑.๗ ล้านบาท

**โครงการรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงิน ช่วงหัวลำโพง - บางแค**  
**โครงการรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงิน ช่วงบางซื่อ - สะพานพระนั่งเกล้า**  
**และโครงการรถไฟฟ้าสายสีส้ม ช่วงบางกะปิ - ราษฎร์บูรณะ**

นอกจากการดำเนินโครงการรถไฟฟ้าฟ้ามหานคร สายเฉลิมรัชมงคลแล้ว รฟม. ยังได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบดำเนินโครงการรถไฟฟ้าอีก ๓ โครงการ คือ โครงการรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงิน ช่วงหัวลำโพง - บางแค โครงการรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงิน ช่วงบางซื่อ - สะพานพระนั่งเกล้า และโครงการรถไฟฟ้าสายสีส้ม ช่วงบางกะปิ - ราษฎร์บูรณะ ซึ่งมีความก้าวหน้าในการดำเนินโครงการสรุปได้ดังนี้

๑. รฟม. ได้ว่าจ้างบริษัท ทิม คอนซัลติ้ง เอนจิเนียริ่ง จำกัด เป็นที่ปรึกษาทำการขุดเจาะสำรวจและวิเคราะห์ ด้านโบราณคดีบริเวณสถานีรถไฟฟ้าจำนวน ๓ แห่งที่อยู่

ในพื้นที่เกาะกรุงรัตนโกสินทร์ ตามแนวเส้นทางโครงการรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงิน ช่วงหัวลำโพง - บางแค และโครงการรถไฟฟ้าสายสีส้ม ช่วงบางกะปิ - ราษฎร์บูรณะ โดยได้ดำเนินการขุดเจาะสำรวจฯ แล้วเสร็จเมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๔๓ และทำการวิเคราะห์ผล เพื่อส่งให้ รฟม. พิจารณาก่อนที่จะส่งให้สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมพิจารณาต่อไป

๒. คณะกรรมการจัดระบบการจราจรทางบก (คจร.) ได้มีมติในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๔๓ รับทราบผลการพิจารณาของคณะทำงานเฉพาะกิจ ที่ให้โครงการรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงิน สายหัวลำโพง - บางหว้า เป็นโครงการที่ควรสนับสนุนให้เริ่มดำเนินการ เนื่องจากเป็นโครงการที่มีความสำคัญ ตอบสนองต่อยุทธศาสตร์การพัฒนา เชื่อมโยงระบบโครงข่ายการคมนาคมขนส่ง ระหว่างพื้นที่ที่ขาดหายไป (missing link) และมีความพร้อมในการดำเนินงาน

๓. โครงการรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงิน ช่วงบางซื่อ - สะพานพระนั่งเกล้า ซึ่ง รฟม. มีแผนงานที่จะดำเนินการต่อจากการก่อสร้างโครงการรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงิน ช่วงหัวลำโพง - บางแค และโครงการรถไฟฟ้าสายสีส้ม ช่วงบางกะปิ - ราษฎร์บูรณะ แต่เนื่องจากเศรษฐกิจของประเทศยังอยู่ในภาวะการชะลอตัว รฟม. จึงจำเป็นต้องชะลอการลงทุนโครงการนี้ออกไปก่อน



การก่อสร้างสถานีรถไฟฟ้าใต้ดิน โครงการรถไฟฟ้าฟ้ามหานคร สายเฉลิมรัชมงคล



คู่มือรถไฟฟ้าใต้ดิน โครงการรถไฟฟ้าฟ้ามหานคร สายเฉลิมรัชมงคล

# ด้านความมั่นคงแห่งรัฐ





# การดำเนินงานด้านความมั่นคงแห่งชาติ

ในรอบปีที่ผ่านมา สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ (สมช.) ได้พิจารณาเสนอแนะนโยบายความมั่นคงแห่งชาติและอำนวยความสะดวกการปฏิบัติตามนโยบายทั้งนโยบายความมั่นคงแห่งชาติทั่วไปและนโยบายความมั่นคงเฉพาะเรื่อง อาทิ นโยบายความมั่นคงกับประเทศเพื่อนบ้าน (สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และสหภาพพม่า) นโยบายความมั่นคงแห่งชาติต่อสาธารณรัฐประชาชนจีน นโยบายความมั่นคงแห่งชาติต่อประเทศมาเลเซีย นโยบายความมั่นคงเกี่ยวกับเส้นเขตแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน นโยบายความมั่นคงจังหวัดชายแดนภาคใต้ นโยบายความมั่นคงทางทะเล นโยบายและแผนเตรียมพร้อมแห่งชาติ นโยบายและแผนแม่บทเกี่ยวกับชาวเขา การปลูกพืชเสพติด การพัฒนาชุมชน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบนพื้นที่สูง นโยบายและแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับแรงงานต่างชาติดัดกฎหมายและผู้หลบหนีภัยจากการสู้รบ นโยบายความมั่นคงแห่งชาติเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายสากล และนโยบายความมั่นคงแห่งชาติในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ โดยได้ประสานกับส่วนราชการและภาคประชาชนทุกภาคส่วนสรุปได้ดังนี้

๑. การชี้แจงทำความเข้าใจและมอบหมายการดำเนินการตามนโยบายแก่ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนกลางและภูมิภาค

๒. การศึกษาผลความก้าวหน้าและตรวจสอบปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการตามนโยบาย โดยเฉพาะนโยบายความมั่นคงกับประเทศเพื่อนบ้าน นโยบายความมั่นคงทางทะเล นโยบายความมั่นคงด้านเศรษฐกิจบริเวณชายแดน การแก้ไขปัญหาแรงงานต่างชาติดัด

กฎหมาย นโยบายความมั่นคงแห่งชาติจังหวัดชายแดนภาคใต้ นโยบายและแผนแม่บทเพื่อการแก้ไขปัญหาชาวเขา ชุมชน สิ่งแวดล้อม และการปลูกพืชเสพติดบนพื้นที่สูง รวมทั้งศึกษาศถานการณ์กระทบความมั่นคงในระดับพื้นที่โดยต่อเนื่อง

๓. ประเทศเพื่อนบ้านและประเทศที่มีความสำคัญต่อความมั่นคง ได้มีการเดินทางไปเยือนเป็นการเฉพาะเพื่อผลในการสร้างความสัมพันธ์และแลกเปลี่ยนทิศทางความมั่นคงระหว่างกัน เพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์ความมั่นคงร่วมกัน

๔. นโยบายที่เกี่ยวข้องกับภาคประชาชน ได้เดินทางไปพบปะชี้แจงและประชาสัมพันธ์ในพื้นที่ภูมิภาคต่าง ๆ เพื่อสร้างความเข้าใจแก่ประชาชนและให้การสนับสนุนนโยบายรวมทั้งเพื่อสร้างขวัญกำลังใจและความสามัคคีในชาติ

ผลการดำเนินตามนโยบาย ในภาพรวมที่สำคัญคือ

๑. การดำเนินการตามนโยบายความมั่นคงทั่วไป และยุทธศาสตร์สันติวิธี ได้สร้างบรรยากาศการเจรจาปรึกษาหารือ โดยยึดแนวทางสันติวิธี ลดความขัดแย้งในสังคม และสร้างความสามัคคีในชาติได้ระดับหนึ่ง

๒. ปัญหาความมั่นคงบริเวณชายแดนภาคเหนือตอนบน ได้เสนอแนะนโยบายต่อนายกรัฐมนตรีในฐานะประธานสภาความมั่นคงแห่งชาติ โดยมีหลักการมุ่งสร้างความเข้มแข็งของชุมชนบริเวณชายแดน ป้องกันแก้ไขปัญหาเฉพาะพื้นที่ อาทิ การลักลอบเข้าเมืองผิดกฎหมาย ปัญหายาเสพติด อาชญากรรมข้ามชาติ และปัญหาอื่น ๆ

๓. เสนอแนวทางในการบริหารจัดการในส่วนของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

ส่วนการแก้ไขปัญหาความมั่นคงเกี่ยวกับชุมชนบนพื้นที่สูงในภาคเหนือมีความก้าวหน้าในหลายเรื่อง อาทิ



การดำเนินการเกี่ยวกับการกำหนดสถานะบุคคล การจัดเตรียมชุมชนเพื่อเข้าสู่ระบบการปกครองและพัฒนาปกติ รวมทั้งการวางระบบการแก้ไขปัญหาการใช้ที่ดินบนพื้นที่สูง เป็นต้น

๔. การดำเนินการตามนโยบายความมั่นคงทางทะเล ได้จัดลำดับความสำคัญเร่งด่วน และการแบ่งมอบการปฏิบัติตามนโยบายให้แก่ส่วนราชการต่างๆ รวมทั้งจัดให้มีระบบการติดตามผลการดำเนินการตามนโยบายตามท่วงเวลา และการสนับสนุนการปฏิบัติงานของศูนย์ประสานการปฏิบัติในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล (ศรชล.) ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นโดยการปรับระบบการทำงานและการสนับสนุนงบประมาณที่จำเป็น

๕. การแก้ไขปัญหาแรงงานต่างชาติดังกล่าวภายใต้กฎหมาย ได้ร่วมกับส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดระบบการบริหารจัดการแรงงานต่างชาติดังกล่าว ภายใต้ยุทธศาสตร์สำคัญ ๓ ประการ คือ (๑) ยุติการผ่อนผันการจ้างงานเป็นคราวๆ ตามที่ปฏิบัติมา (๒) เร่งรัดการนำเข้าและจัดระบบการจ้างแรงงานต่างชาติให้ถูกต้อง

ตามกฎหมาย และ (๓) จัดให้มีองค์กรบริหารจัดการเป็นการเฉพาะในการแก้ไขปัญหา

๖. การเตรียมพร้อมตามแผนเตรียมพร้อมแห่งชาติเพื่อเผชิญภัยต่างๆ สมช. ได้ประสานให้มีการจัดทำแผนเตรียมพร้อมสาขาต่างๆ มารองรับ และประสานกับส่วนราชการในการฝึกซ้อมการปฏิบัติตามแผนในช่วงปีที่ผ่านมา เพื่อประสานการปฏิบัติระหว่างส่วนราชการอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถเผชิญเหตุรุนแรงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๗. ปัญหาการก่อการร้ายสากลและปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ ซึ่งเป็นภัยคุกคามที่มีระดับความรุนแรงเพิ่มสูงขึ้น สมช. ได้อำนวยการและประสานดำเนินการตามนโยบายกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าในตลอดระยะที่ผ่านมา และได้สร้างความพร้อมในการดำเนินงานระยะต่อไป รวมทั้งได้มอบหมายการดำเนินการตามนโยบายอาชญากรรมข้ามชาติแก่ส่วนราชการ ตลอดจนประสานการดำเนินการจัดทำแผนการปฏิบัติงานรองรับที่มีประสิทธิภาพ



# การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

การดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในปีที่ผ่านมา มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

## ด้านการปราบปรามยาเสพติด

### ๑. การจับกุมคดียาเสพติดทั่วประเทศ

สำนักงาน ป.ป.ส. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้จับกุมและดำเนินคดีกับผู้ถูกจับกุมในคดียาเสพติด รวมทั้งสิ้น ๑๘๘,๖๙๙ คดี มีผู้ต้องหา ๒๐๓,๗๕๐ คน และของกลางยาเสพติด น้ำหนัก ๖๘,๑๙๓.๒๖ กิโลกรัม

### ๒. การตรวจสอบและยึดหรืออายัดทรัพย์สิน

เป็นการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติ มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับ ยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน และเลขาธิการ ป.ป.ส. มีคำสั่งให้ตรวจสอบทรัพย์สิน ของผู้ต้องหาคดียาเสพติด จำนวน ๔๐๙ ราย และให้ยึดหรือ อายัดทรัพย์สินไว้ชั่วคราวเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ ทรัพย์สินมูลค่า ๑๔๖.๘ ล้านบาท ทั้งนี้คณะกรรมการ ตรวจสอบทรัพย์สินได้วินิจฉัยว่าทรัพย์สินของผู้ถูก ตรวจสอบเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด มีมูลค่าทั้งสิ้น ๑๓๐.๒ ล้านบาท

### ๓. การจ่ายเงินสินบนเงินรางวัล

คณะกรรมการเงินสินบนเงินรางวัลคดี ยาเสพติด ซึ่งมีเลขาธิการ ป.ป.ส. เป็นประธานได้อนุมัติ จ่ายเงินสินบนเงินรางวัลทั้งสิ้น ๒๐,๑๖๘ คดี ผู้กระทำผิด ๒๑,๗๓๘ คน จำนวนเงินรวม ๗๒,๐๔๗,๓๗๐ บาท

### ๔. การเผาทำลายยาเสพติดให้โทษของกลาง

ในแต่ละปีจะมีการเผาทำลายยาเสพติดของกลาง ที่ศาลได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดในคดีแล้ว สำหรับ ปีงบประมาณ ๒๕๔๓ ได้มีการเผาทำลายยาเสพติด ๑ ครั้ง น้ำหนักสุทธิ ๑,๕๕๗.๓๕๕๗๗๘ กิโลกรัม เมื่อวันที่

๒๘ มิถุนายน ๒๕๔๓ ณ ศูนย์บริการสาธารณสุขปโคและ ลิ่งแควดล้อม นิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน จังหวัด พระนครศรีอยุธยา

### ๕. โครงการสำคัญด้านการปราบปรามยาเสพติด

๕.๑ ยุทธศาสตร์สกัดกั้นและปราบปราม ยาเสพติดตามแนวชายแดน เพื่อสกัดกั้นการลักลอบนำ ยาบ้าจากแหล่งผลิตในประเทศเพื่อนบ้าน ได้ดำเนินการ ตามแผนยุทธศาสตร์สกัดกั้นและปราบปรามยาเสพติด ตามแนวชายแดนภาคเหนือ พ.ศ. ๒๕๔๒ - ๒๕๔๔ โดยมีแม่ทัพภาคที่ ๓ เป็นผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการ ประสานงานการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตาม แนวชายแดนภาคเหนือ (ศอ.ปน.) และแผนยุทธศาสตร์ สกัดกั้นและปราบปรามยาเสพติดตามแนวชายแดนภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ พ.ศ. ๒๕๔๓ - ๒๕๔๔ โดยมี แม่ทัพภาคที่ ๒ เป็นผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการ ประสานงานการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตาม แนวชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ศอ.ปอ.) สำหรับ พื้นที่ตามแนวชายแดนที่สำคัญในภาคกลางและภาคใต้ อยู่ในความรับผิดชอบของ กอ.รมน. และสำนักงาน ดำรวจแห่งชาติ ตามลำดับ

๕.๒ การดำเนินการต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดเพื่อจัดปัญหา เจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับยาเสพติดทั้ง ทางตรงและทางอ้อม ได้มีระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งนับตั้งแต่ระเบียบนี้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ เดือนมกราคม ๒๕๔๒ จนถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๔๓ มี ผู้ร้องเรียนพฤติกรรมเจ้าหน้าที่ของรัฐว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับ ยาเสพติดผ่านตู้ ปณ.๑๒๓ ปณจ.สามเสนใน กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐ และตู้ปณ. ในภูมิภาค จำนวน ๑,๒๑๗ ราย รวมกับ



เรื่องร้องเรียนก่อนที่ระเบียบนี้จะประกาศใช้อีก ๘๓๘ ราย รวมเป็น ๒,๐๕๕ ราย ซึ่งคณะกรรมการกลั่นกรองข้อมูล หรือข่าวสาร การกระทำที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ที่ได้รับการแต่งตั้งตามภูมิภาคต่างๆ รวม ๕ คณะ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และภาคใต้ ได้ดำเนินการพิจารณาและตรวจสอบเรื่องร้องเรียนแล้วเสร็จ ๑,๑๐๗ ราย เป็นเรื่องที่ชี้มูล ๑๕๒ ราย ต้องตรวจสอบข้อมูลเพิ่มเติม ๖๒๓ ราย และส่งยุติเรื่อง ๓๓๒ ราย

๕.๓ การควบคุมพืชเสพติด ในประเทศไทย พืชเสพติดที่มีปัญหา ได้แก่ ฝิ่น และกัญชา จึงจำเป็นต้องดำเนินการเพื่อลดพื้นที่การปลูกโดยการตัดทำลายและการป้องปรามการลักลอบปลูก จากการสำรวจพบว่าการลักลอบปลูกฝิ่นรวม ๖,๗๙๖ ไร่ โดยกองกำลังจากหน่วยต่างๆ ได้ตัดทำลายแล้ว จำนวน ๔,๗๓๔ ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ ๖๙.๙๔ ของพื้นที่ปลูกที่สำรวจพบสำหรับกัญชา ซึ่งเป็นพืชที่สามารถปลูกได้ทุกพื้นที่ทั่วประเทศ ได้ตัดทำลายไร่กัญชา จำนวน ๑๐๕.๑๙ ไร่ คิดเป็นน้ำหนักกัญชาสด ๙๑.๔๔๙ ตัน

## ด้านการป้องกันยาเสพติด

การป้องกันยาเสพติด เป็นมาตรการสำคัญเพื่อป้องกันมิให้ประชาชนเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาเจตคติของประชาชนในการต่อต้านยาเสพติด และพัฒนาขีดความสามารถของชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดให้เหมาะสมใน ๔ กลุ่มเป้าหมายคือ

๑. กลุ่มในสถานศึกษา จำแนกนักเรียนออกเป็น ๓ กลุ่ม คือ

๑.๑ กลุ่มที่ไม่เคยใช้ยา เน้นการสร้าง “ภูมิคุ้มกัน” เพื่อปฏิเสธการใช้ยาเสพติด

๑.๒ กลุ่มที่เคยมีประสบการณ์และกลุ่มที่ติดยา แก้ไขด้วยการบำบัดรักษาโดยความร่วมมือของ ๓ สถาบันหลัก

คือ ครอบครัว สถาบันการศึกษา และสถานบำบัดรักษา

๑.๓ กลุ่มที่มีพฤติกรรมค้ายาเสพติดให้ดำเนินการตามมาตรการทางกฎหมายอย่างจริงจัง

๒. กลุ่มชุมชน มุ่งเน้นครอบครัวและชุมชนเป็นแกนหลัก ซึ่งได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาในชุมชนที่มีการแพร่ระบาดรุนแรง จำนวน ๑,๑๑๘ ชุมชน โดยมีกำหนดระยะเวลาดำเนินการระหว่าง พ.ศ. ๒๕๔๐ - ๒๕๔๘

๓. กลุ่มในสถานประกอบการ ได้เร่งรัดการแก้ไขปัญหาลักลอบค้ายาเสพติดในสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง กำหนดแนวทางและเร่งรัดการดำเนินงานแก้ไขปัญหากลุ่มประมง และป้องกันการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในสถานประกอบการ ได้แก่ สถานีบริการน้ำมัน สถานีบริการบรรจุก๊าซ สถานีบริการท่อพัก อาคารชุด โรงงาน และสถานที่เล่นสนุกเกอร์ที่เก็บค่าบริการ เป็นต้น

๔. กลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ ผู้ต้องโทษและผู้ถูกคุมประพฤติ ชุมชนทหาร ชุมชนชาวเขา ประชาชนในพื้นที่ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ และหญิงอาชีพพิเศษในสถานสงเคราะห์ ซึ่งแต่ละกลุ่มมีหน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการกิจด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างชัดเจน

## ผลการดำเนินงานด้านป้องกันยาเสพติด

๑. โครงการโรงเรียนสีขาวเฉลิมพระเกียรติปลอดยาเสพติด

การส่งเสริมสนับสนุนโรงเรียนและสถานศึกษาทั่วประเทศให้เป็นสถานศึกษาปลอดยาเสพติด ในปีงบประมาณ ๒๕๔๓ มีโรงเรียนและสถานศึกษาจำนวน ๒,๑๐๐ แห่ง จาก ๓๕ จังหวัด ได้ผ่านเกณฑ์การพิจารณาจากจังหวัด กรมต้นสังกัด และคณะผู้ตรวจกระทรวงศึกษาธิการแล้ว และสำนักงาน ป.ป.ส. จะนำเสนอผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีในฐานะประธาน คณะทำงานตรวจสอบหมู่บ้าน/ชุมชน เฉลิมพระเกียรติ



ปลอดภัยเสพติด เพื่อประเมินผลก่อนประกาศเป็น  
โรงเรียนสีขาว เฉลิมพระเกียรติ ปลอดภัยเสพติด ต่อไป

## ๒. โครงการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาเพื่อ การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

สำนักงาน ป.ป.ส. กระทรวงศึกษาธิการ  
กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงมหาดไทย ได้ร่วม  
ดำเนินการเพื่อแทรกแซงพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดหรือ  
สารเสพติด และฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนติดยาเสพติด  
โดยในปีงบประมาณ ๒๕๔๓ มีกิจกรรมสำคัญ คือ การ  
ฝึกอบรมครู อาจารย์ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข การประชุม  
ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารสาธารณสุข และคณะ  
ทำงานศูนย์ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัด  
(ศ.ปส.จ.)

## ๓. โครงการหมู่บ้านและชุมชน เฉลิมพระเกียรติ ปลอดภัยเสพติด

ในปีงบประมาณ ๒๕๔๓ มีหมู่บ้านและชุมชน  
ทั่วประเทศ แสดงเจตนาสมัครเข้าร่วมโครงการ ๑๑,๘๘๖  
หมู่บ้าน/ชุมชน จาก ๖๓ จังหวัด ซึ่งได้ผ่านการตรวจสอบ  
จากคณะทำงานตรวจสอบจำนวน ๕,๒๕๐ หมู่บ้าน/ชุมชน

## ๔. โครงการแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชนที่มี การแพร่ระบาดรุนแรง

ในปีงบประมาณ ๒๕๔๓ มีพื้นที่เป้าหมาย  
๑,๑๑๘ หมู่บ้าน/ชุมชน ซึ่งดำเนินการในขั้นเตรียมความ  
พร้อมแล้ว ๑,๐๓๗ หมู่บ้าน/ชุมชน ขั้นวางแผน ๘๕๑  
หมู่บ้าน/ชุมชน ขั้นดำเนินการกิจกรรม ๘๘๐ หมู่บ้าน/ชุมชน  
ขั้นการเฝ้าระวังปัญหา ๓๒๓ หมู่บ้าน/ชุมชน และอยู่ในขั้น  
ขยายเครือข่าย ๑๑๒ หมู่บ้าน/ชุมชน

## ๕. โครงการลานกีฬาต้านยาเสพติด

ในปีงบประมาณ ๒๕๔๓ ได้จัดทำโครงการ  
ลานกีฬาต้านยาเสพติดทั่วประเทศรวม ๒๐,๑๘๔ แห่ง  
เป็นลานกีฬาที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร ๑,๐๕๗ แห่ง  
จังหวัดอื่น ๑,๑๑๕ แห่ง และลานกีฬาที่หน่วยงานต่างๆ  
จัดตั้งขึ้นอีก ๑๘,๐๐๘ แห่ง

## ๖. โครงการพัฒนารูปแบบการแก้ไขปัญหายา เสพติด

สำนักงาน ป.ป.ส. ร่วมกับกองทัพบก พิจารณา  
แนวทางการดำเนินงานแก้ไขปัญหายาเสพติด  
ประเภทยาบ้าในกลุ่มทดลองใช้ โดยริเริ่มโครงการจัด  
ค่ายฝึกอบรมเยาวชนกลุ่มเสี่ยง และนักเรียนแกนนำใน  
สถานศึกษา และการจัดค่ายฝึกอบรมเยาวชนที่มีปัญหา  
การใช้ยาบ้า ค่ายฝึกพิเศษปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา  
และจะขยายโครงการไปยังค่ายอื่นๆ ต่อไป

## ๗. ชมรมหัวใจไร้สาร

ชมรมหัวใจไร้สารมีสมาชิกประกอบด้วย ศิลปิน  
สื่อมวลชนและเยาวชน จำนวน ๔,๐๐๐ คน ได้รวมพลังกัน  
สร้างสรรค์กิจกรรมเพื่อสร้างกระแสต่อต้านยาเสพติด  
อย่างกว้างขวาง โดยมี Webpage ของชมรมในชื่อ  
[www.pureheart.in.th](http://www.pureheart.in.th)

## ๘. ศูนย์นิทรรศการยาเสพติด

สำนักงาน ป.ป.ส. ได้จัดตั้งศูนย์นิทรรศการ  
ยาเสพติดขึ้น ณ สำนักงาน ป.ป.ส. เพื่อเปิดให้บุคลากรจาก  
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เยาวชนจากสถานศึกษาและ  
ประชาชนเข้าชมได้เป็นหมู่คณะในวันและเวลาราชการ โดย  
ติดต่อขอเข้าชมล่วงหน้าได้ที่โทร. ๒๔๗๐๕๐๑-๑๕ ต่อ ๓๐๒

## ๙. การผลิตสื่อและการเผยแพร่

ในปีงบประมาณ ๒๕๔๓ สำนักงาน ป.ป.ส.  
ได้ผลิตสื่อเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด  
ในรูปสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ วิทยทัศน์ แผ่นซีดี แถบบันทึกเสียง  
รายการวิทยุ รายการโทรทัศน์ การสนับสนุนวิทยากร  
บรรยายและให้บริการสื่อเผยแพร่แก่หน่วยงาน เยาวชน  
และประชาชนทั่วไป

## ด้านบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ ผู้ติดยาเสพติด

แนวทางที่สำคัญ คือ พัฒนาและส่งเสริมให้มีการ  
บำบัดรักษาครบทุกตัวยาและครบทุกขั้นตอน ประสาน



ความร่วมมือกับสถาบันครอบครัว ชุมชน องค์กรพัฒนา  
เยาวชน และองค์กรประชาชน ในปีงบประมาณ ๒๕๔๓  
ได้จัดสรรเงินงบประมาณเพื่อสนับสนุนให้องค์กรภาคเอกชน  
และองค์กรประชาชนดำเนินงานด้านการบำบัดรักษาและ  
ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด จำนวน ๒๓ โครงการ  
เป็นเงิน ๒,๗๘๓,๐๐๐ บาท

## ความร่วมมือระหว่างประเทศ

สำนักงาน ป.ป.ส. ทำหน้าที่ประสานการดำเนินงาน  
ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดกับต่างประเทศและ  
องค์กรระหว่างประเทศ ทั้งในระดับทวิภาคี และพหุภาคี  
ในด้านการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร การร่วมกัน  
สืบสวนและปราบปราม การพัฒนาบุคลากร การแลกเปลี่ยน  
ทางวิชาการด้านยาเสพติด การจัดทำกรอบความ  
ร่วมมือระหว่างประเทศ และการประสานความร่วมมือ  
ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ซึ่งในปัจจุบัน  
ประเทศต่างๆ ได้ส่งเจ้าหน้าที่ประสานงานด้านยาเสพติด  
(Narcotics Liason Officer) มาประจำ ณ สถาน  
เอกอัครราชทูตในประเทศไทย รวมทั้งสิ้น ๒๑ ประเทศ  
และ ๒ องค์กรระหว่างประเทศ

## มาตรการทางกฎหมาย

การดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด  
ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มาตรการทางกฎหมาย  
นับเป็นเครื่องมือที่สำคัญ ในปีงบประมาณ ๒๕๔๓ ได้  
กำหนดมาตรการทางกฎหมายที่สำคัญ คือ

๑. มาตรการตรวจสอบและยึดทรัพย์สิน  
ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด เป็นมาตรการตาม  
พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำ

ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ ที่กำหนดให้  
คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินมีอำนาจสั่งการ  
ตรวจสอบ ยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้กระทำความผิด  
เกี่ยวเนื่องกับยาเสพติดซึ่งเป็นมาตรการที่จะสกัดกั้นไม่ให้  
ผู้กระทำความผิดนำรายได้จากการค้ายาเสพติดมาใช้  
ในการกระทำความผิดต่อไปอีก

๒. มาตรการสมคบ เป็นมาตรการหนึ่งตาม  
พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิด  
เกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งมุ่งจับกุมดำเนินคดี  
ต่อนักค้ายาเสพติดรายใหญ่ นายทุนผู้อยู่เบื้องหลัง รวม  
ทั้งผู้สนับสนุนช่วยเหลือ

๓. มาตรการปราบปรามการฟอกเงิน เป็นมาตรการ  
ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน  
พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยมีหลักการสำคัญ คือ เมื่อมีการเคลื่อนย้าย  
ถ่ายเทเงินจำนวนที่เกินกฎหมายกำหนดจะต้องมี  
กระบวนการที่จะต้องรายงาน ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์  
ในการทราบความเคลื่อนไหวด้านการเงินของกลุ่ม  
นักค้ายาเสพติด

๔. มาตรการบังคับบำบัด เป็นมาตรการตาม  
พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔  
โดยมีหลักการสำคัญ คือ การจัดตั้งศูนย์ฟื้นฟู  
สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ภายใต้ความดูแลของกรม  
คุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการ  
แก้ไขพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด  
พ.ศ. ๒๕๓๔

๕. มาตรการป้องกันและปราบปรามการกระทำ  
ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในสถานประกอบการ ตาม  
พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ฉบับที่  
๓) พ.ศ. ๒๕๔๓



# การป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

ในระยะเวลาที่ผ่านมา นับตั้งแต่การก่อตั้งสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (สำนักงาน ปปง.) ขึ้นในสำนักนายกรัฐมนตรีจนถึงปัจจุบัน มีผลปฏิบัติงานที่สำคัญ สรุปได้ดังนี้

## งานมาตรการและกฎระเบียบต่างๆ

๑. ได้นำเสนอร่างกฎกระทรวง ที่ออกตามความในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ จำนวน ๑๐ ฉบับ ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ และได้นำประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๗ ตอนที่ ๘๘ ก วันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๔๓ ทำให้กฎกระทรวงฉบับที่ ๑ มีผลใช้บังคับทันที สำหรับฉบับที่ ๒ ถึงฉบับที่ ๑๐ มีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด ๓๐ วัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา คือมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๔๓

๒. จัดทำร่างระเบียบและประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี จำนวน ๕ ฉบับ ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ และมีผลใช้บังคับแล้ว ดังนี้

- ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคุณสมบัติ การแต่งตั้ง การปฏิบัติหน้าที่ และการกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่
- ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องกำหนดแบบบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒
- ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการธุรกรรม พ.ศ. ๒๕๔๓
- ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องวิธีการแสดงตนของลูกค้ายุทธการการเงิน

- ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องกำหนดแบบเครื่องหมายราชการตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายราชการ พุทธศักราช ๒๕๔๒ (ฉบับที่ ๑๖๔)

๓. จัดทำร่างระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ๓ ฉบับ ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ และมีผลใช้บังคับแล้ว คือ

- ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ว่าด้วยการเก็บรักษา และจัดการทรัพย์สินที่ถูกยึด หรืออายัด พ.ศ. ๒๕๔๓
- ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ว่าด้วยการประเมินค่าเสียหาย และค่าเสื่อมสภาพ พ.ศ. ๒๕๔๓
- ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ว่าด้วยการให้ผู้มีส่วนได้เสียรับทรัพย์สินไปดูแลและใช้ประโยชน์ การนำทรัพย์สินออกขายทอดตลาด และการนำทรัพย์สินไปใช้เพื่อประโยชน์ของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๓

๔. จัดทำระเบียบสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินว่าด้วยการจัดระเบียบบริหารราชการสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๓

๕. จัดทำระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประสานงานในการดำเนินคดีตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๔๔

## ผลการยึดและอายัดทรัพย์สิน

เลขาธิการ ปปง. ในฐานะประธานกรรมการธุรกรรม ได้มีคำสั่งให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่ปรากฏหลักฐานเป็นที่เชื่อถือได้ว่าเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดไว้



ชั่วคราวจำนวน ๓ ราย ซึ่งเป็นเงินสด ที่ดินและทรัพย์สินอื่น ๆ รวมมูลค่า ๒๑,๑๓๑,๔๗๓ บาท

## การประชาสัมพันธ์และส่งเสริมความร่วมมือ

๑. รมรณรงค์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ทางสื่อต่าง ๆ เช่น การจัดทำคู่มือประชาชนเพื่อเผยแพร่และส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเบื้องต้นให้แก่ประชาชน และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง การจัดทำหนังสือรวมกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน คู่มือปฏิบัติของหน่วยงานและผู้มีหน้าที่ต้องรายงานธุรกรรม จัดทำหนังสือแนวทางการพิจารณาธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย การจัดทำ Website : [www.amlo.go.th](http://www.amlo.go.th) เพื่อประชาสัมพันธ์ในการรายงานธุรกรรมและการปฏิบัติงานกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน


๒. ฝึกอบรมและสนับสนุนหน่วยงานอื่น เช่น จัดโครงการสัมมนาเผยแพร่ความรู้และสร้างความเข้าใจเพื่อส่งเสริมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินทั่วทุกภูมิภาค

๓. สร้างความสัมพันธ์และประสานการดำเนินการทั้งในและต่างประเทศ อาทิ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการประสานงานในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการฟอกเงิน

พ.ศ. ๒๕๔๒ การประสานร่วมมือกับต่างประเทศ โดยให้ความร่วมมือในการต่อต้านการฟอกเงินในกรอบการประชุมเอเชีย - ยุโรป (ASEM)

## พัฒนาเทคโนโลยีและสารสนเทศ

สำนักงาน ปปง. ได้จัดตั้งศูนย์สารสนเทศและติดตามประเมินผลขึ้น โดยให้มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๕(๕) แห่งพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน สำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้แก่ การจัดสร้างระบบฐานข้อมูลและพัฒนาาระบบสารสนเทศเพื่อการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และการบริหารสำนักงานเป็นศูนย์กลางการให้บริการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารในการรับและรายงานการทำธุรกรรม ประมวลผล และแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์ การจัดวางระบบเครื่องมืออุปกรณ์ เทคนิค เครื่องมืออุปกรณ์สื่อสารและเทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อสนับสนุนการสืบสวนหาข่าวเป็นศูนย์กลางติดต่อสื่อสารของสำนักงานและการทำงานร่วมกัน หรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมายรวมทั้งการปฏิบัติตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง



**ด้านการเสริมสร้าง  
ความเข้าใจอันดี  
ระหว่างรัฐและประชาชน**



# การประชาสัมพันธ์ของรัฐ

กรมประชาสัมพันธ์เป็นองค์กรหลักด้านการประชาสัมพันธ์ และเป็นศูนย์กลางข้อมูลข่าวสารของรัฐ เพื่อให้ประชาชนได้มีโอกาสรับรู้ เกิดความเข้าใจ สามารถใช้ข้อมูลข่าวสารของรัฐเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ เพื่อสร้างความเข้มแข็งของสังคมไทยโดยรวม ในรอบปีที่ผ่านมา มีผลการดำเนินงานสรุปได้ดังนี้

## ๑. การประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตย



เพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจในการปกครองระบอบประชาธิปไตยแก่เยาวชนที่เพิ่งเริ่มมีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง โดยจัดกิจกรรมการแข่งขันตอบปัญหาประชาธิปไตย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายทั่วประเทศ กิจกรรมค่ายเยาวชนประชาธิปไตย และกิจกรรมค่ายเยาวชนประชาธิปไตยสัญจร

## ๒. การประชาสัมพันธ์การเลือกตั้ง

กรมประชาสัมพันธ์ในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการประชาสัมพันธ์แห่งชาติ (กปช.) ได้ดำเนินโครงการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้ง อาทิ ขั้นตอนการเลือกตั้ง สิทธิและการใช้สิทธิอย่างถูกต้อง รวมทั้งการสอดส่องดูแลการเลือกตั้งให้สุจริต เที่ยงธรรม เพื่อให้ได้ผู้แทน

ที่มีคุณภาพ สังคมมีความเป็นธรรม มีความเสมอภาค และประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ดังนี้

๒.๑ การประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา ได้จัดนิทรรศการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาแก่ประชาชนทั่วประเทศ การจัดประชุมสัมมนากลุ่มผู้นำชุมชน และสื่อมวลชนพร้อมด้วยอาสาสมัครสาขาต่าง ๆ ในพื้นที่สำนักประชาสัมพันธ์เขต ๑-๘ และจัดชุดปฏิบัติการประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ออกประชาสัมพันธ์ในพื้นที่ที่เป็นอุปสรรคด้านการรับสัญญาณวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์

๒.๒ โครงการประชาสัมพันธ์เรื่องการเลือกตั้งอย่างมีคุณภาพ ประกอบด้วย ๗ โครงการย่อยคือ



- ๑) โครงการพลังเสียงสร้างชาติ รมรณรงค์ให้ประชาชนทั่วประเทศได้รับรู้ถึงความสำคัญของการเลือกตั้งอย่างมีคุณภาพ
- ๒) โครงการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติการอบรมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติการและกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้มีความรู้สร้างความเข้าใจและความพร้อมในการนำสื่อครบวงจรของโครงการพลังเสียงสร้างชาติไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนมีความรู้



และความเข้าใจในเรื่องกระบวนการ  
ชุมชนเข้มแข็ง

- ๓) โครงการรณรงค์เสริมสร้างการ  
เลือกตั้งอย่างมีคุณภาพ โดยใช้  
กระบวนการชุมชนเข้มแข็ง รณรงค์  
ให้กลุ่มเป้าหมายในทุกภูมิภาคเห็น  
คุณค่าและมีส่วนร่วมในการใช้สิทธิ  
ใช้เสียงของตนเองอย่างมีคุณภาพ  
อันจะนำไปสู่คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นทั้ง  
ของตนเองและชุมชน
- ๔) โครงการนำร่องประชุมเชิงปฏิบัติการ  
ผู้นำชุมชนกับการเลือกตั้งอย่างมี  
คุณภาพ อบรมให้ความรู้แก่ผู้นำชุมชน  
ในพื้นที่ให้เข้าใจถึงกระบวนการเลือกตั้ง  
บทบาทหน้าที่ของผู้แทน ตลอดจน  
ผลกระทบจากการเลือกตั้งทุกระดับ  
ทั้งนี้ เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง  
พฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งให้เป็นไป  
ในแนวทางที่ถูกต้องบริสุทธิ์และ  
ยุติธรรม
- ๕) โครงการรณรงค์ โฆษณา ประชา-  
สัมพันธ์ โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ เผยแพร่  
ให้ประชาชนรับรู้ถึงความสำคัญของ  
การเลือกตั้งอย่างมีคุณภาพ ซึ่งจะ  
ทำให้เกิดเสถียรภาพทางการเมือง  
เกิดสังคมใหม่ที่มีคุณภาพและเป็น  
รากฐานของคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
- ๖) โครงการรณรงค์ประชาสัมพันธ์  
การเลือกตั้งผู้แทนทุกระดับโดยใช้  
สื่อพื้นบ้าน รณรงค์ให้ประชาชนมี  
ความรู้ ความเข้าใจ และมีส่วนร่วม

ในการเลือกตั้ง ซึ่งจะนำไปสู่ความมี  
เสถียรภาพทางการเมือง เศรษฐกิจ  
สังคม และการพัฒนาคุณภาพชีวิต  
เกิดเป็นสังคมใหม่ที่มีคุณภาพ  
อันประกอบด้วยผู้แทนที่มีคุณภาพ  
สังคมที่มีความเป็นระบบและ  
ความเสมอภาค

- ๗) โครงการผลิตสื่อสำหรับผู้พิการโดย  
สร้างสรรค์และผลิตสื่อเพื่อให้ความรู้  
แก่ผู้พิการทางสายตาเกี่ยวกับ  
บทบาทความสำคัญ วิธีการ ผลิต  
และผลเสียของการเลือกตั้งผู้แทนใน  
ระดับต่าง ๆ

### ๓. การปรับปรุงแก้ไขระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

ว่าด้วยการประชาสัมพันธ์แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๙

ได้ปรับปรุงแก้ไขระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี  
ว่าด้วยการประชาสัมพันธ์แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๙ ตามมติ  
ที่ประชุม กปช. ใน ๒ ประเด็นสำคัญ ได้แก่ องค์ประกอบ  
และอำนาจหน้าที่ของ กปช. โดยได้เสนอคณะรัฐมนตรี  
พิจารณาให้ความเห็นชอบ และนายกรัฐมนตรีได้ลงนาม  
ในระเบียบดังกล่าว รวมทั้งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา  
และมีผลบังคับใช้แล้ว

### ๔. โครงการส่งเสริมการใช้ภาษาไทยสำหรับ นักวิทยุและโทรทัศน์

เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคล  
เฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๔๒  
โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการได้ตระหนักถึง  
บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบโดยแท้จริงของตนเอง  
ที่มีต่อสาธารณชนและประเทศชาติ รวมถึงการให้  
ความสำคัญของการพูด การอ่านที่ถูกต้องตามอักขรวิธี  
ภาษาไทย และเน้นถึงคุณสมบัติ จรรยาบรรณและ



จริยธรรมของผู้ดำเนินรายการ ทั้งนี้ได้จัดสัมมนาตามโครงการฯ ในสำนักประชาสัมพันธ์เขตทั้ง ๘ เขต รวม ๘๐๐ คน

๕. โครงการเครือข่ายเฟ้าระวังภาษาไทยและสร้างสรรค์สังคมทางวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์



เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการได้เข้าใจกฎระเบียบเกี่ยวกับการกำกับดูแลด้านรายการ การโฆษณาและการใช้ภาษาไทยทางสื่อวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ และเป็นส่วนหนึ่งในการเฟ้าระวังภาษาไทย สร้างสรรค์สังคมทางวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ รวมทั้งมีจิตสำนึกในการรักษาสีทิวทัศน์ของตน โดยมีผู้เข้าร่วมสัมมนาจำนวน ๑๗๑ คน

๖. โครงการประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์

ได้จัดทำรายการโทรทัศน์ “สายใยผูกพัน” ออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง ๑๑ จำนวน ๑๒ ตอน ออกอากาศทุกวันพุธสัปดาห์ที่ ๔ ของเดือน ระหว่างเวลา ๑๓.๐๐ - ๑๓.๓๐ น.

๗. การจัดทดสอบเพื่อขอใบรับรองเป็นผู้ประกาศ

ในรอบปีที่ผ่านมา มีผู้ผ่านการทดสอบและได้รับใบรับรองเป็นผู้ประกาศของสถานีวิทยุกระจายเสียงและ

วิทยุโทรทัศน์ จำนวน ๑,๓๑๗ คน จากผู้เข้าสอบจำนวน ๔,๕๒๒ คน

๘. โครงการผลิตนิตยสาร Thailand Illustrated เพื่อส่งเสริมสัมพันธ์ไมตรีกับนานาประเทศ โดยจัดพิมพ์ ๓,๐๐๐ เล่ม แจกจ่ายไปยังสื่อมวลชนของประเทศต่างๆ

๙. การประกาศใช้ระเบียบ เรื่อง การพิจารณาอนุญาตถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย

คณะกรรมการส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย (กสท.) มีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ ให้ปรับปรุงระเบียบเรื่องการอนุมัติการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทยเพื่อให้เหมาะสมกับยุคสมัยและสภาพการณ์ที่เปลี่ยนไปเช่นเดียวกับวิธีพิจารณาอนุญาตถ่ายทำในหลายประเทศที่ได้ปรับระเบียบเพื่อจูงใจผู้ถ่ายทำภาพยนตร์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่ผู้ถ่ายทำภาพยนตร์จากต่างประเทศรวมทั้งประเทศไทย กล่าวคือ การขออนุญาตถ่ายทำภาพยนตร์สามารถดำเนินการได้ภายในระยะเวลาที่รวดเร็วขึ้นและในขณะเดียวกันก็มีมาตรการที่สามารถควบคุมการถ่ายทำได้ด้วย

๑๐. การแก้ไขพระราชบัญญัติภาพยนตร์ พ.ศ. ๒๕๗๓

คณะกรรมการส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย (กสท.) ได้แก้ไขพระราชบัญญัติภาพยนตร์ พ.ศ. ๒๕๗๓ เพื่อให้มีเนื้อหาสอดคล้องกับสถานการณ์และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในปัจจุบัน ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้ว เมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๔๓ ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาในรายละเอียดของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา



# การพัฒนาระบบส่งสัญญาณแพร่ภาพโทรทัศน์

นับแต่ประเทศไทยได้มีการส่งสัญญาณโทรทัศน์ครั้งแรกเมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๔๙๘ ซึ่งถือเป็นประวัติศาสตร์ครั้งแรกในทวีปเอเชีย โดยส่งสัญญาณโทรทัศน์แบบอนาล็อกมีภาพเป็นขาว-ดำ ระบบ ๕๒๕ เส้น ต่อมาได้พัฒนาการส่งสัญญาณภาพเป็นโทรทัศน์สี ระบบ ๖๒๕ เส้น เช่นในปัจจุบัน กิจกรรมสื่อสารมวลชนด้านโทรทัศน์เป็นสิ่งที่มียุทธพลต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ทั้งทางด้านสังคม วิถีชีวิต วัฒนธรรม และเศรษฐกิจของโลกมาช้านาน และจากนี้มนุษย์ชาติกำลังจะก้าวข้ามสู่ศตวรรษใหม่ (ศตวรรษที่ ๒๑)

การส่งสัญญาณโทรทัศน์ก็กำลังจะก้าวข้ามศตวรรษด้วยความเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นกลจักรสำคัญที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงระบบการส่งสัญญาณโทรทัศน์ จากระบบอนาล็อกเข้าสู่ระบบดิจิทัลซึ่งมีประสิทธิภาพดีกว่า เช่น ระบบการส่งแบบดิจิทัลช่วยให้ผู้บริโภคสามารถเลือกชอว์รายการได้โดยมีจำนวนช่องมากกว่าระบบเก่า ด้วยการส่งสัญญาณความถี่เดียว คุณภาพที่ดีกว่า และรายการเสริมอื่นๆ อีกมากมาย นอกจากนี้ระบบการส่งสัญญาณโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล (DIGITAL TERRESTRIAL TV BROADCASTING) จะเป็นกลไกสำคัญที่ทำให้ประชาชนสามารถรับบริการที่ต่ออย่างเท่าเทียมกัน ด้วยเหตุผลดังกล่าวทำให้วงการวิทยุโทรทัศน์ทั่วโลกมีการเปลี่ยนแปลงการส่งจากระบบอนาล็อกมาเป็นระบบดิจิทัล ซึ่งเป็นระบบที่มีประโยชน์สูงสุด โดยประชาชนผู้รับบริการจะเป็นศูนย์กลางบนพื้นฐานของการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดคุ้มค่า และได้ผลตอบแทนทั้งด้านบริการและ

ธุรกิจมากขึ้น

เหตุที่ต้องมีการพัฒนาระบบ เนื่องจากในปัจจุบันเทคโนโลยีการส่งสัญญาณแพร่ภาพโทรทัศน์ระบบดิจิทัลภาคพื้นดิน หรือ Digital Terrestrial Television Broadcasting (DTTB) ที่ได้พัฒนาจนสามารถนำมาใช้การได้ และได้นำมาออกอากาศในหลายประเทศทั่วโลกแล้ว มีทั้งหมด ๓ ระบบ ได้แก่

๑. ระบบ DVB (Digital Video Broadcasting) เป็นระบบที่พัฒนาโดยประเทศในกลุ่มทวีปยุโรป ระบบนี้แยกออกเป็นระบบภาคพื้นดิน หรือ DVB-T (DVB-Terrestrial) และระบบดาวเทียม หรือ DVB-S (DVB-Satellite) ระบบ DVB-T ได้มีการใช้ออกอากาศในหลายประเทศ เช่น สหราชอาณาจักรบริเตนใหญ่ และไอร์แลนด์เหนือ (อังกฤษ) สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี และประเทศกลุ่มสแกนดิเนเวียบางประเทศ เครือรัฐออสเตรเลีย สาธารณรัฐสิงคโปร์ สหพันธ์สาธารณรัฐบราซิล และอีกหลายประเทศ เช่น มาเลเซีย และไต้หวัน กำลังพิจารณาที่จะใช้ระบบนี้ ซึ่งเป็นระบบเดียวกันกับระบบที่จะทำการทดลองใช้ในประเทศไทย สำหรับระบบ DVB-S นั้น ขณะนี้ สถานีโทรทัศน์ยูบีซี และโครงการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาทางไกล โรงเรียนไกลกังวล ได้เริ่มนำมาใช้แล้ว

๒. ระบบ ATSC (Advanced Television System Committee) เป็นระบบที่พัฒนา และเริ่มใช้แล้วในสหรัฐอเมริกา

๓. ระบบ ISDB (Intergrated Services Digital Broadcasting) เป็นระบบที่พัฒนาโดยประเทศญี่ปุ่น



และขณะนี้ยังไม่ได้เริ่มนำมาใช้

## การทดลองส่งสัญญาณแพร่ภาพโทรทัศน์ระบบดิจิตอลภาคพื้นดิน (DTTB Trial) ■

ด้วยเล็งเห็นถึงความก้าวหน้าและพัฒนาการทางเทคโนโลยีการส่งสัญญาณแพร่ภาพโทรทัศน์ระบบดิจิตอลภาคพื้นดินว่า จะเป็นการเปลี่ยนแปลงระบบการแพร่ภาพทางโทรทัศน์ครั้งสำคัญ และการส่งสัญญาณในระบบดิจิตอลภาคพื้นดินนี้ อาจจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อประเทศไทยในอนาคตอันใกล้ก็ได้ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจึงดำเนินการขออนุญาตจากกรมไปรษณีย์โทรเลข เพื่อขอใช้ช่องความถี่ออกอากาศหมายเลข ๔๗ ของสถานีโทรทัศน์ ไอทีวี ให้สถานีโทรทัศน์ ไอทีวี ทดลองส่งสัญญาณแพร่ภาพโทรทัศน์ระบบดิจิตอลภาคพื้นดิน (DTTB) ซึ่งเลือกทดลองระบบ DVB-T เป็นระยะเวลา ๓ เดือน โดยให้หน่วยงานในสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี คือ องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อ.ส.ม.ท.) และกรมประชาสัมพันธ์ (กปส.) ร่วมกันดำเนินการทดลองพร้อมกันนี้ สถานีโทรทัศน์ ยูบีซี ได้เข้าร่วมทดลองการแพร่ภาพระบบดิจิตอลผ่านคลื่น MMDS ด้วย โดยได้รับการให้ยืมอุปกรณ์ที่สำคัญในการทดลองบางรายการจากบริษัท NTL ทั้งนี้โดยหวังให้ผลการทดลองเป็นข้อมูลสาธารณะเพื่อใช้ประโยชน์ในเชิงอ้างอิงสำหรับประกอบการพิจารณาจัดทำนโยบายเกี่ยวกับการส่งสัญญาณแพร่ภาพโทรทัศน์ระบบดิจิตอลในระดับชาติต่อไป ซึ่งในการทดลองครั้งนี้ มุ่งหาข้อมูลละเอียดในประเด็นดังต่อไปนี้

- การเปรียบเทียบการส่ง ๒ ระบบ คือ ระบบอนาล็อก และระบบดิจิตอล รวมทั้งการส่งทั้ง ๒ ระบบ พร้อมกัน
- ผลการทดลองออกอากาศระบบ DVB-T
- ผลการทดลองความชัดเจนของระบบอนาล็อก และระบบดิจิตอล

- ผลการทดลอง FIELD TEST MULTIPATH
- ผลการทดลองรับบนพาหนะที่เคลื่อนที่ด้วยความเร็วสูง
- ผลกระทบต่อระบบโดยรวมของสถานีวิทยุโทรทัศน์

## แผนการทดลองส่งวิทยุโทรทัศน์ระบบดิจิตอล ■

สถานที่ตั้งเครื่องส่ง	อาคารโบทยก ๒
ช่องที่ออกอากาศ	ช่อง ๔๗
เครื่องส่ง	ขนาดกำลังส่ง 1 KW
กำลังออกอากาศ	- 5 KW ERP
	- ใช้สายอากาศ SLOT ANTENNA
	- PATTERN แบบ Omnioid
	- ค่าทวิกำลังประมาณ 11. DB
พื้นที่เป้าหมาย	- กรุงเทพมหานครและ ปริมณฑล
	- บนรถไฟฟ้าเฉลิมพระเกียรติ
	- บนพาหนะเคลื่อนที่บริเวณที่มี สัญญาณสะท้อนและเคลื่อนที่ ด้วยความเร็วสูง
เริ่มทำการทดลอง	- วันอังคารที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๔๓

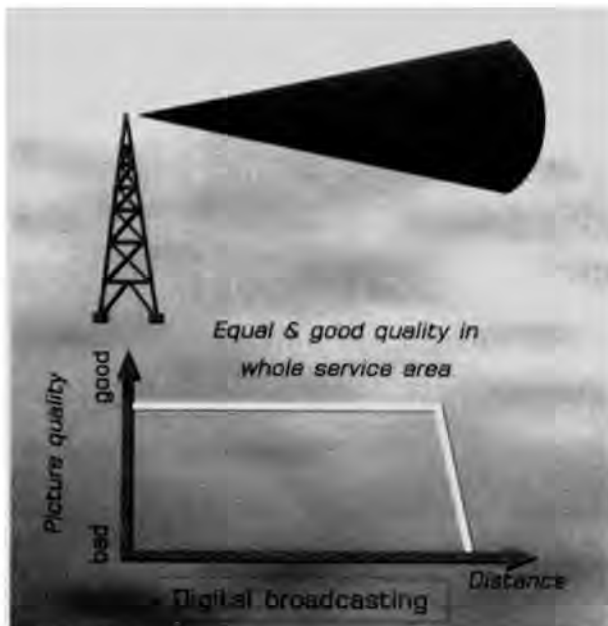
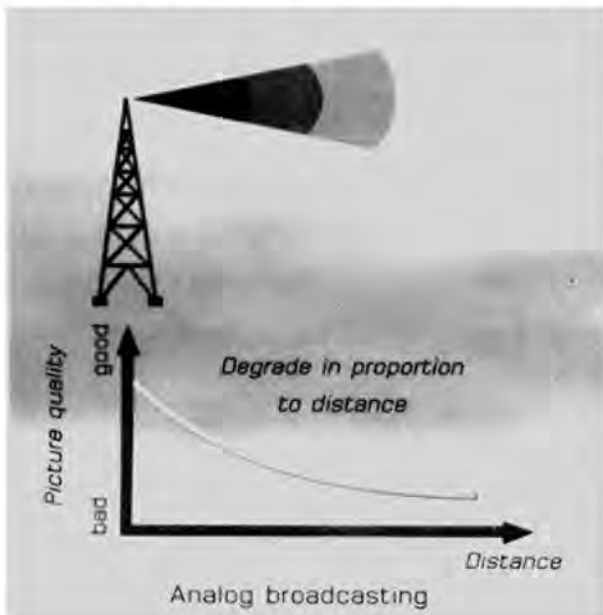
อ.ส.ม.ท. กปส. สถานีโทรทัศน์ไอทีวี และ ยูบีซี พิจารณาเห็นว่า เนื่องด้วยเทคโนโลยี DTTB นี้ เป็นเทคโนโลยีที่อาจจะยังประโยชน์ด้านการสื่อสารให้กับประเทศเป็นอย่างมาก จึงกำหนดให้วันมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๔๓ เป็นวันเริ่มการทดลอง



## ข้อเปรียบเทียบหลัก ระหว่างการส่งสัญญาณแพร่ภาพในระบบอนาล็อก และระบบดิจิทัลภาคพื้นดิน

### ๑. ความเข้มและความคมชัดของสัญญาณการแพร่ภาพ

- ในปัจจุบัน การแพร่ภาพระบบอนาล็อกจะเกิดปัญหาจุดบอดของสัญญาณอยู่เสมอ เพราะมีภูเขาหรืออาคารสูงสุดบดบังสัญญาณ ทำให้พื้นที่บางส่วน



ไม่สามารถรับสัญญาณได้ชัด บางครั้งสภาพอากาศทำให้สัญญาณเลือน ไม่ชัดเจนหรือเป็นภาพซ้อน แต่การแพร่ภาพระบบดิจิทัลจะแก้ไขปัญหาให้หมดสิ้นไปได้

- ในปัจจุบัน การแพร่ภาพระบบอนาล็อกจะมีความเข้มของสัญญาณต่างกัน เนื่องจากสัญญาณจะเริ่มจางลงเมื่อห่างจากสถานีส่งหรือเสาอากาศออกไปทุกที แม้จะยังอยู่ในเขตรับการส่งก็ตาม แต่ในระบบดิจิทัลภาคพื้นดินความเข้มของสัญญาณจะเท่ากันตลอดทั่วทั้งเขตครอบคลุมของกำลังส่ง ไม่ว่าผู้รับจะอยู่ใกล้หรือไกลจากสถานีส่งหรือเสาอากาศเพียงใดก็ตาม ตราบใดที่ผู้รับอยู่ในรัศมีการส่ง ทำให้สามารถรับสัญญาณได้ชัดทั่วประเทศโดยทัดเทียมและทั่วถึง

### ๒. ระบบดิจิทัลภาคพื้นดินใช้วิธีการบีบอัดสัญญาณเพื่อให้แพร่ภาพได้หลายช่องรายการภายในคลื่นความถี่เดียวกัน

ปัจจุบันการส่งสัญญาณแพร่ภาพแบบอนาล็อกใช้คลื่นความถี่ ๑ คลื่นต่อ ๑ ช่องรายการ ทำให้สถานีโทรทัศน์แต่ละช่องต้องใช้คลื่นความถี่ช่องละ ๑ คลื่น และยังคงมีความห่างกันของแต่ละคลื่นพอประมาณ เพื่อไม่ให้เกิดการแทรกซ้อนทำให้สัญญาณคลื่นไม่ชัดเจน ในระบบอนาล็อกนี้จึงทำให้ภายในย่านความถี่ ๑ ย่านสามารถออกอากาศได้เพียงไม่กี่ช่องรายการ เช่น ในย่านความถี่ VHF ของประเทศไทยสามารถออกอากาศได้เพียง ๕ ช่องรายการ (ช่อง ๓, ๕, ๗, ๙ และ ๑๑) แต่ในการส่งสัญญาณแพร่ภาพระบบดิจิทัลภาคพื้นดินจะมีการบีบอัดสัญญาณคลื่นความถี่ ทำให้คลื่นความถี่ ๑ คลื่นสามารถออกอากาศได้หลายช่องรายการ เช่นในระบบ DVB-T สามารถแพร่ภาพออกอากาศได้มากถึง ๓๐ ช่องรายการ จึงทำให้มีความถี่เหลือและสามารถนำไปจัดสรรเป็นการใช้ทรัพยากรคลื่นความถี่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและ



มีประสิทธิภาพสูงสุดอีกด้วย

๓. ความสามารถในการนำเสนอรายการรูปแบบ Interactive

การส่งสัญญาณแพร่ภาพในระบบอนาล็อกไม่สามารถนำเสนอรายการในรูปแบบ interactive ได้ แต่การส่งสัญญาณแพร่ภาพในระบบดิจิทัลสามารถนำเสนอรายการรูปแบบ interactive รวมถึงการนำเสนอ internet และ E-commerce ผ่านจอโทรทัศน์ ทำให้โอกาสของประชาชนที่จะได้รับบริการและประโยชน์จากเทคโนโลยี online และ internet จะเพิ่มขึ้นอีกหลายล้านราย และมีทั่วถึงทั้งประเทศโดยไม่ต้องใช้เครื่องคอมพิวเตอร์

๔. ความสามารถในการส่งสัญญาณแพร่ภาพ และรับสัญญาณชัดเจน แม้ภาครับจะอยู่บนยานพาหนะเคลื่อนที่

ปัจจุบันการส่งสัญญาณแพร่ภาพในระบบ

อนาล็อกแม้จะสามารถรับได้บนยานพาหนะที่เคลื่อนที่ เช่น รถยนต์ได้ แต่สัญญาณภาพจะไม่มีภาพชัดและภาพลึมจนรับได้ยาก แต่การส่งสัญญาณแพร่ภาพในระบบดิจิทัลภาคพื้นดิน จะสามารถรับสัญญาณได้ชัดเจน แม้บนยานพาหนะขณะเคลื่อนที่ไม่ว่าจะเป็นรถยนต์ ขณะกำลังเคลื่อนที่หรือรถไฟฟ้ายูบีทีเอส

๕. การใช้คลื่นความถี่เดียวออกอากาศ ทั่วประเทศสำหรับแต่ละสถานีวิทยุโทรทัศน์

ในปัจจุบันการแพร่ภาพและออกอากาศ ทั้งสถานีวิทยุและโทรทัศน์ของแต่ละสถานี จะใช้คลื่นต่างกันตามจุดต่างๆ ทั่วประเทศ เช่น สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง ๙ อ.ส.ม.ท. ออกอากาศในพื้นที่ภาคกลางด้วยความถี่หนึ่ง ในจังหวัดภาคเหนืออีกความถี่หนึ่ง ในจังหวัดภาคใต้อีกความถี่หนึ่ง เป็นต้น แต่การแพร่ภาพออกอากาศระบบดิจิทัลภาคพื้นดินสามารถใช้คลื่นความถี่เดียวกันได้ทั่วประเทศ



ตำนานเสริมสร้าง  
ความสงบสุขในสังคม  
ความปลอดภัยในชีวิต  
และทรัพย์สิน



# การรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์

ในรอบปีที่ผ่านมาสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (สปน.) ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการประชาสัมพันธ์เพื่อควบคุมปัญหาเอดส์ ในคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ ได้รณรงค์ประชาสัมพันธ์และจัดกิจกรรมต่างๆ ในการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับ “เอดส์” รวมทั้งสร้างทัศนคติและปลูกฝังค่านิยมที่ถูกต้องเกี่ยวกับเรื่องเพศ เพื่อให้อัตราการติดเชื้อเอดส์ลดลง

## ๑. การจัดกิจกรรมวันเอดส์โลก

เนื่องจากองค์การอนามัยโลกได้กำหนดให้วันที่ ๑ ธันวาคมของทุกปี เป็นวันรณรงค์ป้องกันโรคเอดส์อย่างพร้อมเพรียงกันทั่วโลก สปน. ได้ร่วมกับกรุงเทพมหานคร กรมควบคุมโรคติดต่อ กระทรวงสาธารณสุข และองค์การเอกชนด้านเอดส์ จัดกิจกรรมรณรงค์โดยการจัดรายการสดพร้อมให้บริการตอบคำถามทางโทรศัพท์ทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง ๙ อ.ส.ม.ท. เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๓ ระหว่างเวลา ๒๒.๓๐ - ๒๔.๓๐ น. เพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ประชาชนทั่วไปในการป้องกันและดูแลตนเองให้ปลอดภัยจากเอดส์ รวมทั้งสร้างความเข้าใจและยอมรับในการอยู่ร่วมกันกับผู้ติดเชื้อเอดส์อย่างปลอดภัย นอกจากนี้ยังได้ผลิตรายการด้านการส่งเสริมสุขภาพและดูแลตนเองทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง ๑๑ รวมทั้งผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ต่างๆ เพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์กิจกรรมวันเอดส์โลกด้วย

## ๒. การสร้างเครือข่าย

ในรอบปีที่ผ่านมา สปน. ได้ร่วมกับกรมควบคุมโรคติดต่อ กระทรวงสาธารณสุข จัดโครงการ

สัมมนาเครือข่ายสื่อมวลชนเพื่อการพัฒนาทักษะและสร้างกระแสสังคมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ให้แก่ประชาสัมพันธ์จังหวัด นักวิชาการสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สื่อมวลชน รวมทั้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ และเอกชน

นอกจากนี้ สปน. ยังได้จัดสัมมนาสื่อมวลชนกับการรณรงค์เรื่องเอดส์ โดยการนำเสนอข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเอดส์ในประเด็นที่มักจะเข้าใจคลาดเคลื่อนเกี่ยวกับการป้องกันตนเองและคนรอบข้างจากการติดเชื้อเอดส์ รวมทั้งได้นำสื่อมวลชนไปศึกษาสภาพปัญหาข้อเท็จจริงในพื้นที่เพื่อสร้างความเข้าใจในข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในชุมชน เพื่อสร้างความตระหนักถึงบทบาทที่สื่อมวลชนจะเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างความเข้าใจอันดีในสังคม

## ๓. จัดทำโครงการวางระบบเครือข่าย (BACKBONE) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเอดส์แก่บุคลากร และประชาชนที่สนใจ สปน. ได้ดำเนินการดังนี้

- ผลิตและเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์ทางสถานีโทรทัศน์ สถานีวิทยุ และโรงภาพยนตร์จำนวน ๒ เรื่อง ได้แก่ “รู้หน้าไม่รู้ใจ” และ “ง่ายแต่สำคัญ” ความยาวเรื่องละ ๓๐ วินาที ออกเผยแพร่ทางสถานีโทรทัศน์และสถานีวิทยุต่างๆ รวมทั้งโรงภาพยนตร์ทั่วประเทศ เพื่อให้ครอบคลุมพื้นที่และจังหวัดต่างๆ ที่มีอัตราการแพร่ระบาดของเอดส์สูง เป็นเวลา ๓ เดือน รวมทั้งจัดรายการด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง ๑๑ เป็นเวลา ๑๒ เดือน

- ผลิตและเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์ในรูป



แบบต่างๆ ที่หลากหลาย เพื่อให้สามารถเข้าถึงประชาชน  
กลุ่มเป้าหมายต่างๆ ได้อย่างกว้างขวาง อาทิ วิทยุทัศน์  
หนังสือคู่มือด้านการป้องกันโรคเอดส์ และไดอารี่  
๑๐๘ วิธีป้องกันเอดส์ แจกจ่ายแก่บุคลากรทางด้าน  
สาธารณสุข ครู อาจารย์ หน่วยงานต่าง ๆ ในระดับจังหวัด  
อำเภอ และสถานีนามัยทั่วประเทศ รวมทั้งประชาชน  
ทั่วไป เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการป้องกัน  
ปัญหาเอดส์

- การติดตามประเมินผลการประชาสัมพันธ์  
เรื่องเอดส์ โดยได้ติดตามความคืบหน้าของโครงการ  
จักรยานยนต์รับจ้างอาสาพัฒนาสังคม ที่ได้ดำเนินการ  
ในปีที่ผ่านมา ณ เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี รวมทั้งได้  
มอบหมายให้สำนักวิจัยเอแบคโพลล์ดำเนินการสำรวจ  
ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับสื่อประชาสัมพันธ์  
เรื่องเอดส์ในรูปแบบต่างๆ โดยการศึกษากลุ่มตัวอย่าง  
ในกรุงเทพมหานคร เพื่อนำผลการสำรวจมาปรับ  
กลยุทธ์และแผนการประชาสัมพันธ์ในปีต่อไป



# การดำเนินงานด้านการป้องกันอุบัติเหตุ

ในรอบปีที่ผ่านมา สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานคณะกรรมการป้องกันอุบัติเหตุแห่งชาติ (สำนักงาน กปอ.) ได้ดำเนินการจัดกิจกรรมและรณรงค์ป้องกันอุบัติเหตุร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ซึ่งเป็นการสร้างแนวร่วมในการดำเนินงานป้องกันอุบัติเหตุให้ขยายผลสู่ประชาชนให้มากขึ้น โดยมีผลงานที่สำคัญ ๆ ดังนี้

## การรณรงค์ป้องกันอุบัติเหตุ

### ๑. การจัดตั้งชมรมเยาวชนรักความปลอดภัย

คณะกรรมการประชาสัมพันธ์การป้องกันอุบัติเหตุ (อปส.) ในคณะกรรมการป้องกันอุบัติเหตุแห่งชาติ ซึ่งมีพลโท เลิศรัตน์ รัตนวานิช เป็นประธาน ได้ร่วมกับส่วนกิจการพลเรือน สำนักเลขาธิการ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในและสำนักงาน กปอ. ในฐานะฝ่ายเลขานุการ จัดโครงการชมรมเยาวชนรักความปลอดภัยขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ความรู้และปลูกจิตสำนึกด้านการส่งเสริมความปลอดภัยเพื่อป้องกันอุบัติเหตุ และต่อต้านการใช้ยาเสพติดให้แก่เยาวชน นักเรียน และนักศึกษา ในสถานศึกษาระดับต่างๆ รวมถึงสนับสนุนและส่งเสริมให้จัดตั้งชมรมนักเรียน นักศึกษาขึ้นมาในสถานศึกษา และสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างชมรมของแต่ละสถานศึกษาเพื่อเผยแพร่ความรู้และจิตสำนึกในการป้องกันอุบัติเหตุและต่อต้านยาเสพติดให้ขยายวงกว้างออกไปสู่ชุมชนและมีการดำเนินกิจกรรมให้เป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง ในขั้นต้นได้จัดตั้งชมรมเยาวชนรักความปลอดภัยประจำสถานศึกษาในพื้นที่กรุงเทพมหานคร จำนวน ๕๐๐ ชมรม เป็นสถานศึกษาในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอาชีวศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน โดยคัดเลือกตัวแทนครู และนักเรียน สถานศึกษา

๑ คน รวมทั้งหมด ๑,๐๐๐ คน และได้จัดการอบรมให้แก่ผู้แทนชมรมดังกล่าวโดยแบ่งเป็น ๒ รุ่น

### ๒. การจัดมุมปลอดภัย (SAFETY CORNER)

คณะกรรมการประชาสัมพันธ์งานป้องกันอุบัติเหตุ ร่วมกับองค์การสวนสัตว์และสำนักงาน กปอ. จัดมุมปลอดภัยขึ้นบริเวณสวนสัตว์เด็กภายในสวนสัตว์ทั้ง ๕ แห่ง ขององค์การสวนสัตว์ คือ สวนสัตว์ดุสิต (กรุงเทพมหานคร) สวนสัตว์เชียงใหม่ สวนสัตว์นครราชสีมา สวนสัตว์เปิดเขาเขียว (ชลบุรี) และสวนสัตว์สงขลา ระหว่างเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม ๒๕๔๓ เพื่อเป็นจุดประชาสัมพันธ์ส่งเสริมความปลอดภัยให้แก่เด็กและเยาวชนที่เข้าชมสวนสัตว์ และเพื่อเป็นการสนับสนุนชมรมเยาวชนรักความปลอดภัยจึงได้จัดให้มีการแสดงผลงานกิจกรรมของชมรมฯ จากสถานศึกษาต่างๆ ด้วย

### ๓. โครงการ “ฝึกรอบรมวิทยากรด้านอัคคีภัยและการช่วยเหลือผู้ประสบอุบัติเหตุ”

คณะกรรมการดำเนินงานป้องกันอุบัติเหตุ มีนโยบายที่จะสนับสนุนการรณรงค์ประชาสัมพันธ์เพื่อเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจด้านการป้องกันอุบัติเหตุให้แก่ประชาชน โดยการอบรมข้าราชการทหารของกองทัพบกให้เป็นวิทยากรเพื่อไปอบรมพลทหารกองประจำการให้มีความรู้พื้นฐานและทักษะในการป้องกันอุบัติเหตุและช่วยเหลือผู้ประสบอุบัติเหตุและนำความรู้ที่ได้รับไปขยายผลสู่ชุมชนของตนหลังจากปลดประจำการแล้ว สำนักงาน กปอ. จึงได้ร่วมกับกรมกิจการพลเรือนทหารบกจัดโครงการ “ฝึกรอบรมวิทยากรด้านอัคคีภัยและการช่วยเหลือผู้ประสบอุบัติเหตุ” โดยสำนักงาน กปอ. ได้จัดทำคู่มือวิทยากรด้านการป้องกันอุบัติเหตุและการช่วยเหลือผู้ประสบอุบัติเหตุ มอบให้แก่ผู้เข้ารับการฝึกรอบรมและอีกส่วนหนึ่งได้มอบให้ผู้บัญชาการทหารบกประสานกรรมการ



ดำเนินงานป้องกันอุบัติเหตุเพื่อใช้ประโยชน์ต่อไป

#### ๔. โครงการฝึกอบรมขับขี่ปลอดภัย

สำนักงาน กปอ. ร่วมกับกรมการขนส่งทางบก คณะกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจังหวัดเชียงใหม่ เทศบาลนครเชียงใหม่ สถาบันราชภัฏเชียงใหม่ และบริษัท เอ.พี.ฮอนด้า จำกัด จัดโครงการฝึกอบรมขับขี่ปลอดภัยขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะป้องกันและลดอุบัติเหตุจากรถจักรยานยนต์ที่เกิดขึ้นกับผู้ขับขี่ในวัยหนุ่มสาว ซึ่งเป็นนักเรียน นักศึกษาโดยมุ่งเน้นการให้ความรู้พื้นฐานและทักษะในการขับขี่รถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัย จำนวน ๔ รุ่น รวมทั้งได้จัดแสดงนิทรรศการการขับขี่ปลอดภัยโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ณ ประตูท่าแพ จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเผยแพร่แก่ผู้เข้ารับการอบรมและประชาชนทั่วไป

#### การจัดสัมมนาทางวิชาการอุบัติเหตุแห่งชาติ ครั้งที่ ๒

สำนักงาน กปอ.ได้ร่วมกับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในฐานะศูนย์ประสานงานทางวิชาการด้านการป้องกันอุบัติเหตุประจำภาคเหนือ จัดการสัมมนาทางวิชาการอุบัติเหตุแห่งชาติ ครั้งที่ ๒ เรื่อง “แนวทางในการป้องกันอุบัติเหตุที่เกิดจากการจราจร” ในภูมิภาค ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ ที่จังหวัดเชียงใหม่ โดยสำนักงาน กปอ. สนับสนุนงบประมาณในการจัดสัมมนา

#### การอบรมการป้องกันอัคคีภัย

##### ในอาคาร ๔ ภาค

สำนักงาน กปอ.ร่วมกับสมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ (ว.ส.ท.) ได้จัดโครงการอบรมการป้องกันอัคคีภัยในอาคาร ๔ ภาค ขึ้น ประกอบด้วย ภาคเหนือ ที่จังหวัดเชียงใหม่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่จังหวัดขอนแก่น ภาคใต้ที่จังหวัดสงขลา และภาคกลางที่กรุงเทพมหานคร เพื่อสนองตอบนโยบายของคณะกรรมการป้องกันอุบัติเหตุ

แห่งชาติ ในเรื่องมาตรการป้องกันอัคคีภัยในอาคารสูง ซึ่งกลุ่มเป้าหมายในการอบรม ได้แก่ ผู้ประกอบการอาคารสูง อาคารสาธารณะ อาคารขนาดใหญ่ รวมทั้งอาคารขนาดใหญ่พิเศษ และประชาชนทั่วไป โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนมีความรู้พื้นฐาน และมีอุปกรณ์ในการป้องกันอัคคีภัยมากขึ้น รวมทั้งการให้ความสนใจ รู้จักสังเกตสถานที่ที่ไม่ปลอดภัยและคำนึงถึงสิทธิการรับรู้เรื่องความปลอดภัยของตนเอง เพื่อเป็นการป้องกันตนเองให้ปลอดภัย ตลอดจนกระตุ้นให้ผู้ประกอบการอาคารสาธารณะต่างๆ ปรับปรุงอาคารให้มีความปลอดภัย มีการจัดให้มีบุคลากร อุปกรณ์ป้องกันและระดับอัคคีภัยที่ถูกต้อง มีการตรวจสอบระบบป้องกันและระดับอัคคีภัยให้สามารถใช้งานได้ตลอดเวลา

#### การฝึกอบรมผู้นำชุมชนจังหวัด ด้านการป้องกันอุบัติเหตุ

สำนักงาน กปอ. ได้จัดสรรเงินอุดหนุนการฝึกอบรมผู้นำชุมชนทั่วประเทศด้านการป้องกันอุบัติเหตุ โดยจัดสรรให้จังหวัดต่างๆ ทั่วประเทศ จำนวน ๗๕ จังหวัด จังหวัดละ ๓๕,๐๐๐ บาท เพื่อให้จังหวัดดำเนินการให้ความรู้แก่ผู้นำชุมชนในการป้องกันอุบัติเหตุทุกๆ ด้าน ให้สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ตลอดจนสามารถถ่ายทอดความรู้หรือประชาสัมพันธ์การป้องกันอุบัติเหตุให้กับประชาชนในชุมชนได้อย่างทั่วถึงทั้งประเทศ

#### การจัดทำหนังสือเกี่ยวกับอุบัติเหตุต่างๆ

สำนักงาน กปอ.ได้จัดทำหนังสือสถิติอุบัติเหตุปี ๒๕๔๒ หนังสือคู่มือการประสานการจัดการอุบัติเหตุ หนังสือการปฏิบัติการในสภาพคว้น หนังสือการจำกัดความเสียหายที่เกิดจากสารเคมีที่เป็นอันตราย และหนังสือกลยุทธ์สำหรับอุบัติเหตุเพลิงไหม้จากน้ำมัน เพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุและเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง



## การคุ้มครองผู้บริโภค

ภารกิจของสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.) ได้ให้ความคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภคในเรื่องต่างๆ ได้แก่ การโฆษณาสินค้าและบริการ สินค้าที่ควบคุมฉลาก สัญญาที่ไม่เป็นธรรมต่อผู้บริโภค และสินค้าที่อาจเป็นอันตรายต่อผู้บริโภค ในรอบปีที่ผ่านมา มีผลงานที่สำคัญ ดังนี้

### การช่วยเหลือผู้บริโภคที่ได้รับ ความเดือดร้อนเสียหาย

สคบ. ได้รับเรื่องราวร้องทุกข์จากผู้บริโภคที่ถูกละเมิดสิทธิในเรื่องเกี่ยวกับการโฆษณาสินค้าและบริการ สินค้าที่ควบคุมฉลาก สัญญาที่ไม่เป็นธรรมต่อผู้บริโภค และสินค้าที่อาจเป็นอันตราย รวมทั้งสิ้น ๑๑,๐๔๕ ราย ซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการซื้อบ้าน ที่ดินจัดสรร อาคารชุด จำนวน ๓,๘๒๙ ราย สินค้าและบริการทั่วไป จำนวน ๗๗๑ ราย การโฆษณาสินค้าและบริการ จำนวน ๕๕๐ ราย และให้คำปรึกษาด้านกฎหมายทางโทรศัพท์ จำนวน ๕,๘๕๕ ราย ทั้งนี้ สามารถช่วยเหลือผู้บริโภคให้ได้รับเงินคืนเป็นเงินทั้งสิ้น ๘๒,๓๖๔,๘๗๒.๙๕ บาท แบ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับบ้าน ที่ดินจัดสรร อาคารชุด เป็นเงิน ๘๐,๘๐๐,๗๐๑ บาท และเรื่องสินค้าและบริการทั่วไปเป็นเงิน ๑,๕๖๔,๑๗๑.๙๕ บาท

### การออกกฎหมายเพื่อคุ้มครองสิทธิ ของผู้บริโภค

#### ๑. ประกาศที่มีผลบังคับใช้

๑.๑ ประกาศคณะกรรมการว่าด้วยสัญญา เรื่อง ให้ธุรกิจการเข้าซื้อรถยนต์และรถจักรยานยนต์เป็นธุรกิจที่ควบคุมสัญญา พ.ศ. ๒๕๔๓ เพื่อกำหนดให้สัญญาเข้าซื้อรถยนต์ และรถจักรยานยนต์ที่ผู้ประกอบ

ธุรกิจทำกับผู้บริโภคต้องใช้ข้อสัญญาตามที่คณะกรรมการว่าด้วยสัญญากำหนด โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้เข้าซื้อ การดำเนินการจดทะเบียนรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ และการบอกเลิกสัญญา รวมทั้งต้องไม่ใช่ข้อความในสัญญาที่ไม่เป็นธรรมต่อผู้บริโภคตามที่คณะกรรมการว่าด้วยสัญญากำหนดเกี่ยวกับการยกเว้นความรับผิดตามสัญญาของผู้ให้เข้าซื้อ การยกเว้นความรับผิดในความชำรุดบกพร่องของรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ของผู้ให้เข้าซื้อ และข้อตกลงให้ผู้ให้เข้าซื้อได้รับผลประโยชน์ตามกรรมธรรม์ประกันภัยเต็มจำนวน

๑.๒ ประกาศคณะกรรมการว่าด้วยสัญญา เรื่อง ให้ธุรกิจขายห้องชุดเป็นธุรกิจที่ควบคุมสัญญา พ.ศ. ๒๕๔๓ เพื่อกำหนดให้สัญญาขายห้องชุดในอาคารชุดที่ผู้ประกอบธุรกิจทำขึ้นกับผู้บริโภค ต้องใช้ข้อความในสัญญาตามที่คณะกรรมการว่าด้วยสัญญากำหนด โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่จะซื้อจะขาย การกำหนดหน้าที่ของผู้รับภาระค่าภาษี การผิदनัดชำระเงินรายละเอียดของห้องชุดที่จะดำเนินการก่อสร้าง การโอนกรรมสิทธิ์ห้องชุด และการรับผิดในความเสียหายชำรุดบกพร่องของห้องชุด รวมทั้งต้องไม่ใช่ข้อความในสัญญาที่ไม่เป็นธรรมต่อผู้บริโภค ตามที่คณะกรรมการว่าด้วยสัญญากำหนดเกี่ยวกับการกำหนดยกเว้นความรับผิดของผู้จะขาย

๑.๓ ประกาศคณะกรรมการว่าด้วยสัญญา เรื่อง ให้ธุรกิจการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่เป็นธุรกิจที่ควบคุมสัญญา พ.ศ. ๒๕๔๓ เพื่อกำหนดให้สัญญาการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่ผู้ประกอบธุรกิจทำกับผู้บริโภค ต้องใช้ข้อสัญญาตามที่คณะกรรมการว่าด้วยสัญญากำหนด โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับอัตราค่า





ประกันการใช้เลขหมาย ค่าตอบแทน ค่าเบี้ยปรับกรณี ผิดนัดชำระค่าตอบแทน โบนัสรายการการใช้บริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่ สิทธิขอยกเลิกสัญญาการใช้บริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่ สิทธิขอระงับการใช้บริการโทรศัพท์ เคลื่อนที่ชั่วคราวไม่เกินหกเดือน เหตุแห่งการผิดสัญญา ของผู้บริโภค การระงับหรือยกเลิกการให้บริการชั่วคราว หรือหักเงินประกันการใช้บริการ การคืนเงินประกันการใช้ บริการหมายเลข การแจ้งเหตุกรณีโทรศัพท์เคลื่อนที่ สูญหายหรือถูกโจรกรรม ความรับผิดชอบค่าใช้จ่าย เกี่ยวกับการติดตามทวงถาม การเพิ่มเติมข้อสัญญา หนังสือแจ้งการเพิ่มเติมข้อสัญญา รวมทั้งต้องไม่ใช่ ข้อความในสัญญาที่ไม่เป็นธรรมต่อผู้บริโภค ตามที่คณะ กรรมการว่าด้วยสัญญากำหนดเกี่ยวกับการกำหนดให้ ผู้ประกอบธุรกิจมีสิทธิคิดเบี้ยปรับ การยกเว้นหรือจำกัด ความรับผิดชอบตามสัญญาของผู้ประกอบธุรกิจ การให้ ผู้ประกอบธุรกิจสามารถระงับการให้บริการ และการให้ ผู้บริโภคต้องรับผิดชอบชำระค่าตอบแทนทั้งหมด

๑.๔ ประกาศคณะกรรมการว่าด้วยสัญญา เรื่อง ให้ธุรกิจกู้ยืมเงินเพื่อผู้บริโภคของสถาบันการเงิน เป็นธุรกิจที่ควบคุมสัญญา พ.ศ. ๒๕๔๔ เพื่อกำหนดให้ สัญญากู้ยืมเงินเพื่อผู้บริโภคของสถาบันการเงินที่ ผู้ประกอบธุรกิจทำกับผู้บริโภค ต้องใช้ข้อความใน สัญญาตามที่คณะกรรมการว่าด้วยสัญญากำหนด โดยมี รายละเอียดเกี่ยวกับการกำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจต้องแจ้ง การเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยให้ผู้บริโภคทราบ การ บอกเลิกสัญญาของผู้ประกอบธุรกิจ การโอนสิทธิใดๆ ของสถาบันการเงินให้บุคคลอื่น ต้องได้รับความยินยอม จากผู้กู้ การกำหนดให้สถาบันการเงินนำเงินค่าสินไหม ทดแทนตามกรมธรรม์ประกันภัยไปให้หักหนี้ หรือ ซ่อมแซมทรัพย์สินอันเป็นหลักประกัน การกำหนดอัตรา ค่าธรรมเนียมและค่าเบี้ยปรับให้ชัดเจน รวมทั้งต้องไม่ใช่ ข้อความในสัญญาที่ไม่เป็นธรรมต่อผู้บริโภค ตามที่คณะ กรรมการว่าด้วยสัญญากำหนดเกี่ยวกับข้อตกลงที่จำกัด

หรือยกเว้นความรับผิดชอบของผู้ประกอบธุรกิจ ข้อตกลงให้ ผู้ประกอบธุรกิจยกเลิกสัญญาได้โดยไม่ต้องบอกกล่าว ล่วงหน้า และข้อตกลงให้ผู้ประกอบธุรกิจเรียกชำระหนี้ ทั้งหมดหรือบางส่วนก่อนกำหนดได้โดยผู้กู้มิได้ผิดสัญญา

๑.๕ ประกาศคณะกรรมการว่าด้วยฉลาก (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๓ เรื่อง ให้ลูกโป่งบรรจุก๊าซ ไฮโดรเจนเป็นสินค้าที่ควบคุมฉลาก เพื่อกำหนดให้ ลูกโป่งบรรจุก๊าซไฮโดรเจนต้องปฏิบัติตามประกาศคณะ กรรมการว่าด้วยฉลาก เรื่อง ลักษณะของฉลากสินค้าที่ ควบคุมฉลาก พ.ศ. ๒๕๔๑ และประกาศคณะกรรมการ ว่าด้วยฉลากเรื่อง ลักษณะของฉลากสินค้าที่ควบคุมฉลาก (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ระบุค่าเดือน “ห้ามนำ เข้าใกล้เปลวไฟหรือความร้อน” โดยให้ระบุข้อความ ดังกล่าวเป็นเนื้อเดียวกันกับลูกโป่งที่บรรจุก๊าซไฮโดรเจน

๑.๖ ประกาศคณะกรรมการว่าด้วยฉลาก (ฉบับ ที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๓ เรื่อง ให้ข่าวสารบรรจุฉลากเป็นสินค้า ที่ควบคุมฉลาก เพื่อกำหนดให้ข่าวสารบรรจุฉลาก ต้อง ปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการว่าด้วยฉลาก เรื่อง ลักษณะของฉลากสินค้าที่ควบคุมฉลาก พ.ศ. ๒๕๔๑ และ เรื่อง ลักษณะของฉลากสินค้าที่ควบคุมฉลาก (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ รวมทั้งให้ระบุชื่อประเภทหรือชนิดของ ข่าวสารที่บรรจุฉลาก วิธีการใช้หรือวิธีการหุงต้ม โดยการ แสดงถึงคุณภาพหรือมาตรฐานของประเภทหรือชนิด ของข่าวสารบรรจุฉลากและให้ถือตามมาตรฐานสินค้าข่าว ตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง มาตรฐานสินค้าข่าว พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือประกาศกรมการค้าภายใน เรื่อง การ รับรองมาตรฐานข้าวหอมมะลิบรรจุฉลากจำหน่ายภายใน ประเทศ หรือตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ หรือ ประกาศกรมการค้าภายในที่เกี่ยวข้องดังกล่าว

๑.๗ ประกาศคณะกรรมการว่าด้วยฉลาก (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๓ เรื่อง ให้ข่าวสารบรรจุฉลากเป็น สินค้าที่ควบคุมฉลาก เพื่อกำหนดให้ข่าวสารบรรจุฉลาก ต้องระบุข้อความเพิ่มเติมว่า “ในกรณีที่มีการผสมหรือ



เจอปนข่าวสารอื่นนอกจากที่ระบุชื่อประเภท หรือชนิดของข่าวสารนั้นในฉลากให้ระบุจำนวน และชนิดของข่าวสารอื่นที่เป็นส่วนผสมหรือเจอปนนั้นไว้ในฉลากด้วย”

## ๒. ร่างพระราชบัญญัติและประกาศเพื่อคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค

๒.๑ ร่างพระราชบัญญัติความรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้า พ.ศ. .... (Product Liability Law) เพื่อกำหนดให้ผู้ประกอบการ ซึ่งได้แก่ ผู้ผลิต ผู้นำเข้าเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่าย อันเกิดขึ้นจากสินค้าที่ตนผลิตหรือนำเข้าเพื่อจำหน่าย ไม่ว่าจะเกิดจากความจงใจหรือประมาทเลินเล่อ โดยให้ผู้ประกอบการเป็นผู้รับภาระในการพิสูจน์ความเสียหายที่เกิดขึ้น ทั้งนี้ เพื่อเป็นการป้องกันการผลิตและการนำเข้าสินค้าที่ไม่มีคุณภาพหรือไม่ปลอดภัย เป็นการคุ้มครองผู้บริโภคให้ได้รับสินค้าที่ดีมีคุณภาพ มีความปลอดภัย ตลอดจนได้รับการชดใช้ในทางการเงินที่เป็นธรรม

๒.๒ ร่างประกาศคณะกรรมการว่าด้วยฉลาก (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เรื่อง ให้อัญมณีเจียรไนและอัญมณีขึ้นรูปเป็นสินค้าที่ควบคุมฉลาก เพื่อกำหนดให้อัญมณีเจียรไนและอัญมณีขึ้นรูป ต้องปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการว่าด้วยฉลาก เรื่อง ลักษณะของฉลากสินค้าที่ควบคุมฉลาก พ.ศ. ๒๕๔๑ และเรื่อง ลักษณะฉลากสินค้าที่ควบคุมฉลาก (ฉบับที่ ๒) รวมทั้งให้ระบุรายละเอียดเกี่ยวกับชนิด น้ำหนักของอัญมณีเจียรไนหรืออัญมณีขึ้นรูป ปริมาณ และน้ำหนักของทองคำที่ใช้ในการขึ้นรูป

๒.๓ ร่างประกาศคณะกรรมการว่าด้วยฉลาก (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เรื่อง ให้อัญมณีเจียรไนและอัญมณีขึ้นรูปเป็นสินค้าที่ควบคุมฉลาก เพื่อกำหนดให้อัญมณีเจียรไนและอัญมณีขึ้นรูป ต้องปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการว่าด้วยฉลาก เรื่อง ลักษณะของฉลากสินค้าที่ควบคุมฉลาก พ.ศ. ๒๕๔๑ และเรื่อง ลักษณะฉลากสินค้าที่ควบคุมฉลาก (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ รวมทั้งให้ระบุรายละเอียดเกี่ยวกับปริมาณ

และน้ำหนักของทองรูปพรรณ

## การจัดตั้งสมาคมเพื่อพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภค

เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติ มาตรา ๕๗ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ และเพื่อสนับสนุนให้ภาคเอกชนทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคมีบทบาทในการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภค และส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่ม จัดตั้งชมรมหรือสมาคมขึ้น และสมาคมที่มีวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคหรือต่อต้านการแข่งขันอันไม่เป็นธรรมทางการค้า ตามมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ จะได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อให้การรับรองสมาคม ซึ่งจะมีผลทำให้สมาคมที่ได้รับการรับรองมีอำนาจในการฟ้องคดีเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิของผู้บริโภคได้ ในการนี้มีสมาคมที่ได้รับการรับรองแล้ว ๑ สมาคม คือ สมาคมพลังผู้บริโภคแห่งประเทศไทย

## โครงการความร่วมมือเกี่ยวกับข้อมูลห้องทดสอบสินค้า

สคบ. ได้ประสานขอความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยทั้งภาครัฐและเอกชนในเรื่องเกี่ยวกับการทดสอบคุณภาพของสินค้า เพื่อเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคให้ได้รับสินค้าที่ดี มีคุณภาพ มีความปลอดภัย และรักษาสภาพแวดล้อม ซึ่งโครงการดังกล่าวได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากสถาบันการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนจำนวน ๑๙ สถาบัน โดยได้ร่วมลงนามในปฏิญญาความร่วมมือในการทดสอบพิสูจน์สินค้า ได้แก่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง สถาบันเทคโนโลยี



พระจอมเกล้าพระนครเหนือ มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร มหาวิทยาลัยนเรศวร มหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัยสยาม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ และมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งเอเชีย

## ศูนย์ข้อมูลข่าวสารด้านการคุ้มครองผู้บริโภค

สคบ. ได้จัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารด้านการคุ้มครองผู้บริโภคขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เป็นศูนย์กลางในการให้คำปรึกษา และรับเรื่องราวร้องทุกข์จากผู้บริโภคที่ได้รับความเดือดร้อนจากการซื้อหรือใช้สินค้าและบริการ และเป็นศูนย์กลางในการรวบรวมกฎหมาย ระเบียบ และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งเป็นศูนย์กลางในการประสานข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ทั้งในส่วน

กลางและส่วนภูมิภาค โดยได้ประสานขอความร่วมมือทางด้านวิชาการจากรัฐบาลญี่ปุ่น ซึ่งรัฐบาลญี่ปุ่นได้ส่งผู้เชี่ยวชาญ ๒ ท่าน คือ Mr. Kenji Takahara, Senior Advisor, National Consumer Affairs Center of Japan (NCAC) และ Mr. Shigeru Hotta, Director, First Consumers Affairs Division, Social Policy Bureau, Economic Planning Agency (EPA) มาให้คำแนะนำในการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลฯ ดังกล่าว โดยใช้แนวทางของ NCAC เป็นต้นแบบ ซึ่งการดำเนินงานจัดตั้งศูนย์ข้อมูลฯ ในเบื้องต้นได้จัดทำระบบ LAN เพื่อเชื่อมโยงหน่วยงานภายใน สคบ. และได้จัดทำ website: [www.thaicconsumer.net](http://www.thaicconsumer.net) และ [www.ocpb.go.th](http://www.ocpb.go.th) เพื่อเผยแพร่กฎหมาย ระเบียบ และข้อมูลข่าวสารด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ตลอดจนผลการดำเนินงานของ สคบ. ผ่าน website ดังกล่าว นอกจากนี้ยังจัดให้มี e-mail address: [consumer@thaiconsumer.net](mailto:consumer@thaiconsumer.net) เพื่อให้คำปรึกษาและรับเรื่องราวร้องทุกข์จากผู้บริโภคผ่านสื่อดังกล่าวด้วย



## การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี (สสน.) โดยศูนย์บริการประชาชนในฐานะหน่วยงานดำเนินงานและประสานงานเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนขอความเป็นธรรมและการขอความช่วยเหลือของประชาชน ทั้งที่เป็นการร้องเรียนทางจดหมาย ทางโซเชียลมีเดีย หรือเดินทางมาด้วยตนเองที่ทำเนียบรัฐบาลและบ้านพักนายกรัฐมนตรี โดยในปี พ.ศ. ๒๕๔๓ มีเรื่องร้องเรียนของประชาชนรวมทั้งสิ้น ๗,๓๗๕ เรื่อง ซึ่งศูนย์บริการประชาชนได้ประสานกับส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการให้ความช่วยเหลือ หรือให้ความอนุเคราะห์ตามแต่กรณี ในกรณีที่มีส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายฝ่าย สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีจะประสานให้มีการประชุมหารือร่วมกัน เพื่อให้การแก้ไขปัญหามีความเป็นเอกภาพ รวมถึงการดำเนินการเร่งรัดให้มีการแก้ไขปัญหาให้สำเร็จลุล่วง

โดยเร็ว มีการเข้าไปตรวจสอบข้อเท็จจริงในพื้นที่ ตลอดจนแต่งตั้งคณะกรรมการร่วมระหว่างผู้แทนของประชาชนกับส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อแก้ไขปัญหาที่มีผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือได้รับผลกระทบเป็นจำนวนมากรวมทั้งเรื่องที่มีระดับของความรุนแรงสูง

การดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวสามารถยุติปัญหาได้ จำนวน ๒,๒๓๘ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๓๕ สำหรับส่วนที่เหลืออยู่ระหว่างการดำเนินการของส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งในรอบปีที่ผ่านมาการแก้ไขปัญหาโดยการดำเนินการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ผลสำเร็จหลายกรณี เช่น กรณีราษฎรผู้เลี้ยงกิ้งกูดาคำในโครงการแควศาสตร์ จังหวัดสงขลา ร้องเรียนขอให้แก้ไขปัญหาหนี้สิน และกรณีข้าราชการครูจังหวัดสุโขทัยร้องเรียนขอให้แก้ไขปัญหาหนี้สินของข้าราชการครู เป็นต้น



# การช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน

ภารกิจหลักในการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน พ.ศ. ๒๕๒๘ มี “คณะกรรมการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน” เรียกโดยย่อว่า กชก. มีอำนาจหน้าที่หลักในการกำหนดนโยบายและแผนงานในการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนเกี่ยวกับเรื่องที่เป็นปัญหาเฉพาะหน้าเร่งด่วน หรือมีผลกระทบต่อเกษตรกรและผู้ยากจนทั้งในด้านหนี้สิน ที่ดิน คดีความ และปัญหาในการประกอบอาชีพ รวมทั้งหาทางช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนให้มีรายได้ที่แท้จริงสูงขึ้นทั้งทางตรงและทางอ้อม และมีสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานกลางช่วยเหลือเกษตรกรและแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ (สกบ.) เป็นฝ่ายเลขานุการได้ดำเนินการจัดตั้งเงินทุนและกองทุนหมุนเวียนขึ้น รวม ๓ กองทุน ดังนี้

๑. เงินทุนหมุนเวียนช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน พ.ศ. ๒๕๒๘ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกษตรกรและผู้ยากจนกู้ยืมเงินเพื่อเป็นเงินลงทุนในการประกอบอาชีพให้มีรายได้สูงขึ้นทั้งในภาคการเกษตรและนอกภาคการเกษตร โดยได้รับงบประมาณตั้งแต่เริ่มดำเนินการเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๘ ถึงปัจจุบันรวมทั้งสิ้น ๘๖ ล้านบาท

๒. กองทุนหมุนเวียนเพื่อปลดปล่อยหนี้สินเดิมของเกษตรกรที่ยากจน พ.ศ. ๒๕๓๓ ได้รับงบประมาณตั้งแต่เริ่มดำเนินการเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๓ ถึงปัจจุบันรวมทั้งสิ้น ๗๕ ล้านบาท โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือด้านเงินกู้แก่เกษตรกรที่ยากจน ซึ่งได้รับความเดือดร้อนและไม่สามารถปลดปล่อยหนี้สินเดิมอันเนื่องมาจากเหตุอันสุจริตและจำเป็นจากเจ้าหน้าที่มิใช่สถาบันการเงินหรือสถาบันของเกษตรกรเอง และหนี้สินนั้นไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่สถาบันการเงินหรือสถาบันของเกษตรกร

จะปลดปล่อยให้ได้ ใน ๒ กรณี คือ

(๑) เพื่อไถ่ถอนที่ดินเกษตรกรรมคืนจากการขายฝากหรือจำนอง โดยมีพฤติการณ์ว่าสิทธิหรือกรรมสิทธิ์ในที่ดินนั้นจะหลุดเป็นของเจ้าหนี้ในที่สุด

(๒) เพื่อซื้อคืนที่ดินเกษตรกรรมที่ได้สูญเสียสิทธิหรือกรรมสิทธิ์ไป เนื่องจากการขายฝากหรือจำนอง

๓. กองทุนหมุนเวียนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนด้านหนี้สินและที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๖ ได้รับงบประมาณตั้งแต่เริ่มดำเนินการเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๖ ถึงปัจจุบัน รวมทั้งสิ้น ๑,๕๒๕ ล้านบาท โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือด้านเงินกู้แก่เกษตรกรและผู้ยากจน ซึ่งได้รับความเดือดร้อนและไม่สามารถปลดปล่อยหนี้สินอันเนื่องมาจากเหตุอันสุจริตและจำเป็นจากเจ้าหน้าที่มิใช่ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) และหนี้สินไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่ ธ.ก.ส. จะให้ความช่วยเหลือได้ และเพื่อให้ได้มาซึ่งสิทธิหรือกรรมสิทธิ์ในที่ดินตามกฎหมายใน ๔ กรณี คือ

(๑) เพื่อไถ่ถอนที่ดินคืนจากการขายฝากหรือจำนอง โดยมีพฤติการณ์ว่า สิทธิหรือกรรมสิทธิ์ในที่ดินนั้นจะหลุดเป็นของเจ้าหนี้หรือบุคคลอื่นในที่สุด

(๒) เพื่อชำระหนี้ตามสัญญากู้ยืม ซึ่งผู้กู้ยืมได้นำที่ดินหรือหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินให้เจ้าหนี้ยึดถือไว้เป็นประกัน โดยมีพฤติการณ์ว่า สิทธิหรือกรรมสิทธิ์ในที่ดินนั้นจะหลุดเป็นของเจ้าหนี้หรือบุคคลอื่นในที่สุด

(๓) เพื่อซื้อคืนที่ดินที่ได้สูญเสียสิทธิหรือกรรมสิทธิ์ไป เนื่องจากการขายฝาก จำนอง หรือการกู้ยืม

(๔) เพื่อซื้อที่ดินจากการดำเนินงานของกองทุนหมุนเวียน หรือซื้อที่ดินตามสิทธิแห่งกฎหมายว่าด้วยการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม



ผลการดำเนินการกองทุนหมุนเวียนฯ ทั้ง ๓ กองทุน  
(ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๔) สรุปได้ ดังนี้

๑. การอนุมัติเงินกู้

ชื่อเงินทุนฯ/กองทุน	จำนวนเงิน งบประมาณ (บาท)	จำนวน เกษตรกร (ราย)	จำนวนเงินที่อนุมัติ (บาท)	จำนวนที่ดิน (ไร่)
๑. เงินทุนหมุนเวียนฯ (พ.ศ. ๒๕๒๘)	๘๖ ล้านบาท ปี ๒๕๒๘ (๒๑ ล้านบาท) ปี ๒๕๔๔ (๖๕ ล้านบาท)	๘๔๒	๒๘,๔๑๕,๕๐๐.๐๐	-
๒. กองทุนหมุนเวียนฯ (พ.ศ. ๒๕๓๓)	๗๕ ล้านบาท ปี ๒๕๓๓ (๕๐ ล้านบาท) ปี ๒๕๓๖ (๒๕ ล้านบาท)	๗๐๖	๘๕,๒๐๕,๘๘๕.๐๐	๑๒,๙๗๘-๐-๗๗.๑
๓. กองทุนหมุนเวียนฯ (พ.ศ. ๒๕๓๖)	๑,๕๒๕ ล้านบาท ปี ๒๕๓๗ (๒๔๐ ล้านบาท) ปี ๒๕๓๘ (๒๕๐ ล้านบาท) ปี ๒๕๓๙ (๕๐๐ ล้านบาท) ปี ๒๕๔๐ (๔๐๐ ล้านบาท) ปี ๒๕๔๔ (๑๓๕ ล้านบาท)	๑๓,๔๒๓	๑,๗๔๙,๔๓๙,๖๐๘.๒๒	๑๔๓,๑๘๐-๒-๑๔.๕
รวม	๑,๖๘๖ ล้านบาท	๑๔,๙๗๑	๑,๘๖๓,๐๖๐,๙๙๓.๒๒	๑๔๘,๑๕๘-๒-๙๑.๖





## ๒. การรับชำระคืนเงินกู้

ชื่อกองทุน	หนี้ถึงกำหนด (บาท)	รับชำระหนี้		หนี้เงินกู้สะสมคงเหลือ จำนวนเงิน (บาท)
		จำนวนเงิน (บาท)	ร้อยละ	
๑. เงินทุนหมุนเวียนฯ (พ.ศ. ๒๕๒๘)	๖,๕๕๕,๐๐๐.๐๐	๒,๐๘๑,๐๐๐.๐๐	๓๑.๕๕	๑๙,๑๘๙,๐๐๐.๐๐
๒. กองทุนหมุนเวียนฯ (พ.ศ. ๒๕๓๓)	๒๘,๗๔๗,๐๐๐.๐๐	๓,๖๗๔,๐๐๐.๐๐	๑๒.๗๘	๔๖,๕๘๐,๐๐๐.๐๐
๓. กองทุนหมุนเวียนฯ (พ.ศ. ๒๕๓๖)	๒๙๑,๘๑๙,๐๐๐.๐๐	๕๘,๕๕๐,๐๐๐.๐๐	๒๐.๐๖	๑,๒๗๑,๔๐๐,๐๐๐.๐๐
รวม	๓๒๗,๑๑๑,๐๐๐.๐๐	๖๔,๓๐๕,๐๐๐.๐๐	๑๙.๖๕	๑,๓๓๗,๑๖๙,๐๐๐.๐๐

๓. สถานะการเงินของเงินทุน/กองทุนหมุนเวียนฯ : พ.ศ. ๒๕๒๘ จำนวนเงิน ๗๒,๐๙๙,๘๘๓.๗๗ บาท  
ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๔ ทั้ง : กองทุนหมุนเวียนฯ พ.ศ. ๒๕๓๓ จำนวนเงิน  
๓ กองทุน มียอดเงินคงเหลือ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น : ๕๒,๔๔๒,๓๖๖.๘๘ บาท กองทุนหมุนเวียนฯ พ.ศ.  
๔๓๔,๔๙๒,๖๘๕.๕๘ บาท จำแนกเป็นเงินทุนหมุนเวียนฯ : ๒๕๓๖ จำนวนเงิน ๓๑๐,๐๕๐,๔๓๔.๙๓ บาท



# การแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ

ในรอบปีที่ผ่านมาสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานกลางช่วยเหลือเกษตรกรและแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ ได้จัดประชุมคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ (กปร.) รวมทั้งคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการที่ กปร. แต่งตั้งเพื่อช่วยเหลือในการปฏิบัติงาน คือ คณะกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐส่วนกลาง (กปร.ส่วนกลาง) และคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่ออ่านภาพถ่ายทางอากาศเพื่อพิจารณาแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ รวมทั้งสิ้น ๑๖ ครั้ง ซึ่งสามารถแก้ไขปัญหาคือได้เป็นที่ยุติในภาพรวม ดังนี้

๑. เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐในกรณีเป็นพื้นที่เกาะ
๒. ประสานงานกับกระทรวงมหาดไทย กรมที่ดิน จังหวัดต่างๆ และผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ในการตรวจสอบเพื่อดำเนินการเพิกถอนหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน ได้แก่ สค.๑ ใบจอง นส.๓ นส.๓ก และโฉนดที่ดิน ที่ออกโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายในเขตที่ดินของรัฐ ในพื้นที่จังหวัดต่างๆ ได้แก่ ขอนแก่น เชียงใหม่ ภูเก็ต อุทัยธานี สุรินทร์ กาญจนบุรี สุราษฎร์ธานี ระยอง นครพนม ชลบุรี และสระแก้ว เป็นต้น จำนวน ๓,๘๑๗ แปลง รวมเนื้อที่ ๔๗,๕๓๐ ไร่
๓. การแก้ไขปัญหานิคมสร้างตนเองลำน้ำน่าน จังหวัดอุดรธานี กรณีการทับซ้อนของแนวเขตของนิคมกับแนวเขตของป่าไม้ ซึ่งเป็นปัญหาที่ส่วนราชการที่

เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการมาโดยลำพังเป็นเวลากว่า ๓๐ ปี แต่ไม่สามารถหาข้อยุติได้ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี จึงนำเรื่องเข้าสู่กระบวนการพิจารณาตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ พ.ศ. ๒๕๓๕ รวมทั้งได้ประสานให้กรมประมงและกรมป่าไม้ซึ่งรับผิดชอบนิคม และกรมป่าไม้ซึ่งรับผิดชอบเกี่ยวกับเรื่องแนวเขตป่าไม้ ได้พิจารณาทำความเข้าใจกันทั้งในปัญหาข้อเท็จจริงและปัญหาข้อกฎหมาย ทำให้การดำเนินการแก้ไขปัญหาคือได้ข้อยุติในระดับหนึ่ง ขณะนี้เรื่องดังกล่าวอยู่ในชั้นแก้ไขพระราชกฤษฎีกาเกี่ยวกับนิคมและกฎกระทรวงเกี่ยวกับป่าไม้ ซึ่งจะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาคือเกี่ยวกับที่ดินทำกินของสมาชิกนิคมต่อไป

๔. ปรับปรุงองค์ประกอบของคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่ออ่านภาพถ่ายทางอากาศให้สามารถดำเนินงานได้คล่องตัวยิ่งขึ้น ทำให้การประสานการเร่งรัดการอ่าน แปล ตีความภาพถ่ายทางอากาศ เพื่อประกอบการพิสูจน์สิทธิในที่ดินของรัฐที่มีผู้อ้างสิทธิการครอบครอง (แปลงใหญ่) จำนวน ๑,๐๘๗ ไร่ ในพื้นที่ ๑๓ จังหวัด ได้รวดเร็วยิ่งขึ้น ซึ่งขณะนี้ได้ดำเนินการอ่าน แปลภาพถ่ายทางอากาศไปแล้ว จำนวน ๑๑๖ ไร่

สำหรับการประสานการอ่าน แปล ตีความภาพถ่ายทางอากาศ เพื่อใช้ประกอบการพิสูจน์สิทธิในที่ดินของรัฐที่มีผู้อ้างสิทธิการครอบครองเฉพาะราย (แปลงเล็ก) ในพื้นที่ ๑๔ จังหวัด แล้วเสร็จเป็นจำนวน ๑๓๘ แปลง



## การสับตลับรับฟังปัญหา ความทุกข์ร้อนของราษฎร

ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี (ผต.นร.) อยู่ในสังกัดสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี มีอำนาจหน้าที่ตรวจติดตามการปฏิบัติราชการของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐในฐานะผู้สอดส่องดูแลแทนคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี และปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยการตรวจติดตามการปฏิบัติงานตามแผนงาน โครงการต่างๆ ของทุกกระทรวง ทบวง กรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งแผนงานโครงการที่มีหลายหน่วยงานร่วมกันดำเนินการ และมีผลกระทบต่อประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ

เขตตรวจราชการของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี แบ่งออกเป็น ๑๓ เขต ครอบคลุมพื้นที่ทุกจังหวัดทั่วประเทศ ในรอบปีที่ผ่านมา ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีได้ตรวจติดตามการดำเนินงานตามแผนงานโครงการต่างๆ ที่สำคัญ ได้แก่

๑. การบรรเทาปัญหาการว่างงาน ผต.นร. ได้ไปตรวจติดตามเพื่อกระตุ้นและเร่งรัดการดำเนินการตามมาตรการต่างๆ ตามแผนปฏิบัติการบรรเทาปัญหาการว่างงานของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ในเรื่องที่เป็นนโยบายที่สำคัญและเร่งด่วนของรัฐบาล ได้แก่ การจ้างงานในชนบท การแก้ไขแรงงานต่างด้าว การส่งแรงงานไปทำงานต่างประเทศ การส่งเสริมการจ้างงานในภาคอุตสาหกรรม ทำให้ราษฎรผู้ว่างงานได้รับการบรรเทาความเดือดร้อนและได้รับประโยชน์จากการดำเนินการตามมาตรการดังกล่าว ส่งผลให้สามารถผ่อนคลายปัญหาการว่างงานได้ในระดับหนึ่ง

๒. การเตรียมการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา ผต.นร.ได้ไปตรวจติดตามการดำเนินงานของคณะกรรมการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในจังหวัด เพื่อสอดส่องดูแลการเลือกตั้งวุฒิสภาซึ่งเป็นการเลือกตั้งครั้งแรกให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บริสุทธิ์ ยุติธรรม ซึ่งปรากฏว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการเลือกตั้ง รวมทั้งประชาชนมีความตื่นตัวในการดำเนินการจัดการเลือกตั้งดังกล่าว และร่วมมือกันเพื่อขจัดปัญหาการทุจริตการเลือกตั้งให้ลดน้อยลง

๓. การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนเพื่อเผชิญปัญหาวิกฤต เป็นการตรวจติดตามเพื่อกระตุ้นเร่งรัด และติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินการของสำนักงานเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในระดับจังหวัด และหน่วยงานหลักที่เป็นภาคีการพัฒนา โดยการเข้าไปรับทราบปัญหา พร้อมทั้งกระตุ้นและเสนอแนะการแก้ไขปัญหาในชุมชน ทำให้ชุมชนมีความกระตือรือร้นในการที่จะพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถในการบริหารจัดการตนเองได้มากขึ้น เกิดการรวมกลุ่มร่วมกันคิด ร่วมกันทำ ร่วมรับผิดชอบ และร่วมรักษาผลประโยชน์ของชุมชนด้วยตนเอง

๔. การพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค ได้ตรวจติดตามการพัฒนาแหล่งน้ำของหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบในการดูแล บำรุงรักษาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค ได้แก่ กรมทรัพยากรธรณี กรมอนามัย และกรมการเร่งรัดพัฒนาชนบท ซึ่งส่งผลให้ปัญหาต่างๆ ในการพัฒนาแหล่งน้ำ เช่น ความซ้ำซ้อนในการดำเนินงานของหน่วยงาน ปัญหาด้านการบริหารจัดการ และการ



บำรุงรักษาแหล่งน้ำ ได้รับการพิจารณาแก้ไขจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งคาดได้ว่าจะช่วยให้ประชาชนในพื้นที่ที่ขาดแคลนน้ำมีน้ำใช้ในการอุปโภคบริโภคอย่างทั่วถึงมากยิ่งขึ้น รวมทั้งสามารถบริหารจัดการเรื่องการใช้น้ำในชุมชนของตนเองได้

๕. การดำเนินการถ่ายโอนภารกิจบริการสาธารณะให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ตรวจติดตามระดับทรัพย์สิน ตลอดจนกระตุนและเร่งรัดการดำเนินงานตามโครงการถ่ายโอนภารกิจบริการสาธารณะให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่ามีปัญหาความไม่พร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และความไม่ชัดเจนในแนวทางปฏิบัติ ซึ่งได้ชี้แจงข้อเท็จจริงดังกล่าวให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ทราบและพิจารณาแก้ไขต่อไป

๖. การติดตามตรวจสอบ “หมู่บ้าน/ชุมชนเฉลิมพระเกียรติปลอดยาเสพติด” ผต.นร. ในฐานะประธานคณะทำงานตรวจสอบ “หมู่บ้าน/ชุมชนเฉลิมพระเกียรติปลอดยาเสพติด” ได้ตรวจติดตามการดำเนินการของหมู่บ้าน/ชุมชน ต่างๆ ในพื้นที่รับผิดชอบของแต่ละเขตตรวจราชการทั้ง ๑๓ เขต เพื่อให้ความเห็นชอบหมู่บ้านหรือชุมชนที่ปลอดยาเสพติดอย่างแท้จริงตามหลักเกณฑ์ คือ ไม่ผลิต ไม่ค้า และไม่เสพ และจากการตรวจติดตามดังกล่าวทำให้ชุมชนและองค์กรประชาชนต่างๆ มีความตื่นตัวในการร่วมกันต่อต้านการผลิต การขาย และการเสพยาเสพติดในชุมชนของตนเอง ซึ่งเป็นการแก้ไขปัญหาเสพยาเสพติดในชุมชนโดยชุมชน

นอกจากการตรวจติดตามแผนงาน งาน/โครงการที่กำหนดไว้ในแผนการตรวจราชการประจำปีแล้ว ผต.นร. ยังมีภารกิจสำคัญอีกประการหนึ่งในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับเรื่องที่ราษฎรได้รับความเดือดร้อน

และไม่ได้รับความเป็นธรรมจากเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐ และร้องเรียนมายัง ผต.นร. โดยตรงหรือโดยผ่านตู้ ปณ. ๖ กทม. ๑๐๓๐๔ หรือร้องเรียนต่อนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี หรือปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีและได้มอบหมายให้ ผต.นร. ตรวจสอบติดตาม ในปีงบประมาณที่ผ่านมา ผต.นร. สามารถดำเนินการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรที่ร้องเรียนมาจนเป็นที่ยุติได้จำนวน ๒๖๕ เรื่อง

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๔ นายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี ฝ่ายติดตามการปฏิบัติราชการขึ้น โดยมีนายเสนาะ เทียนทอง เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาต่างๆ เป็นกรรมการ และหัวหน้า ผต.นร. เป็นเลขานุการ เพื่อทำหน้าที่ในการกำกับ เร่งรัด และติดตามการปฏิบัติราชการของหน่วยราชการต่างๆ ตามนโยบายของนายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายต่างๆ ของรัฐบาลที่แถลงต่อรัฐสภา โดยเฉพาะนโยบายเร่งด่วน เช่น การพักชำระหนี้ให้กับเกษตรกรรายย่อยเป็นเวลา ๓ ปี การจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง การสร้างหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า การเร่งรัดจัดตั้งสถานบำบัดผู้ติดยาเสพติดควบคู่ไปกับการปราบปรามและป้องกัน และการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต รวมทั้งงานที่เป็นนโยบายสำคัญเร่งด่วนอื่นๆ เช่น การติดตามการดำเนินการตามมติคณะกรรมการนโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร (คชก.) ในการแทรกแซงตลาดผลิตผลการเกษตร เป็นต้น โดยมี ผต.นร. ทั้ง ๑๓ เขต เป็นกำลังสำคัญในการตรวจติดตามตามนโยบายดังกล่าว

ภารกิจของ ผต.นร. นับเป็นภารกิจที่สำคัญยิ่ง



ในการช่วยติดตามผลการปฏิบัติงานของส่วนราชการต่างๆ  
นำเสนอให้รัฐบาลได้รับทราบปัญหาอุปสรรคหรือ  
ข้อขัดข้องของหน่วยงานที่ปฏิบัติตามนโยบายที่รัฐบาล  
กำหนดไว้ และสามารถวินิจฉัยสั่งการเพื่อแก้ไขปัญหาที่  
เกิดขึ้น เพื่อให้การดำเนินการตามนโยบายนั้นเกิด  
ประโยชน์สูงสุดกับประเทศชาติและประชาชน นอกจากนี้

ผต.นร. ยังเป็นที่พึ่งของประชาชนที่ได้รับความทุกข์ยาก  
เดือดร้อน หรือประสบปัญหาต่างๆ ให้ได้รับการช่วย  
เหลือและแก้ไขปัญหาให้บรรเทาเบาบางหรือหมดสิ้นไป  
ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า ผต.นร. เป็นกลไกสำคัญของ  
ฝ่ายบริหารในการสนับสนุน ช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหา  
ให้แก่ประเทศชาติและประชาชน

# ด้านการศึกษาระดับมัธยมศึกษา





# การปฏิรูปการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สกศ.) ได้ดำเนินการปฏิรูปการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยดำเนินการกิจตามบทบาทหน้าที่ในมาตรา ๓๓ ของพระราชบัญญัติฯ กล่าวคือ การพิจารณาเสนอนโยบาย แผน มาตรฐานการศึกษา ของชาติ นโยบายและแผนด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม การสนับสนุนทรัพยากร การประเมินผล การจัดการศึกษา การดำเนินงานด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม รวมทั้งการพิจารณากลับกรองกฎหมาย และกฎกระทรวงที่ออกตามความในพระราชบัญญัติฉบับนี้ ทั้งนี้เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

ในรอบปีที่ผ่านมา สกศ. ได้ใช้ยุทธศาสตร์ที่หลากหลาย เพื่อให้การดำเนินงานประสบสัมฤทธิ์ผลสูงสุด ได้แก่ การสร้างองค์ความรู้ การปรึกษาหารือ การสร้างเครือข่าย การประชาสัมพันธ์และการยกย่องให้รางวัล เป็นต้น โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญในแต่ละหมวด ดังนี้

## หมวด ๒ สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา

**สาระสำคัญ** บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๑๒ ปี ที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

บุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางด้านต่างๆหรือ มีร่างกายพิการ หรือมีความต้องการพิเศษ หรือผู้ด้อยโอกาส มีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ

### ผลการดำเนินงาน

๑. จัดทำแผนปฏิบัติการการจัดการศึกษา

ขั้นพื้นฐานร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการ

๒. ศึกษาวิจัยรูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการโดยครอบครัวและชุมชน

๓. ศึกษาวิจัยและดำเนินโครงการนำร่องการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ

๔. ศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว บุคคล โรงพยาบาล สถาบันทางการแพทย์ สถานสงเคราะห์ สถานพินิจคุ้มครองเด็ก และศาสนาอิสลาม เพื่อเป็นพื้นฐานในการร่างกฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของกลุ่มต่างๆ ร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการ

๕. ดำเนินโครงการนำร่องครอบครัวที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยให้การสนับสนุนในการจัดสัมมนาเพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ วิธีการ และการแสวงหาโรงเรียนเครือข่าย

๖. วิจัยและพัฒนารูปแบบการให้ความรู้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครองในการเลี้ยงดูเด็ก

## หมวด ๓ ระบบการศึกษา

**สาระสำคัญ** การศึกษามี ๓ รูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย โดยให้มีการศึกษาภาคบังคับ ๙ ปี

การศึกษามี ๒ ระดับ คือ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ๑๒ ปี และอุดมศึกษา ซึ่งแบ่งเป็นระดับปริญญาและต่ำกว่าปริญญา

### ผลการดำเนินงาน

๑. ร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการ จัดทำแผนปฏิบัติการการศึกษาและพัฒนาเด็กปฐมวัย ๐-๕ ปี

๒. ศึกษาวิจัยรูปแบบการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษา ระดับต่ำกว่าปริญญา

๓. ศึกษาวิจัยแนวทางการปฏิรูปอาชีวศึกษาของ



ประเทศต่าง ๆ เพื่อเป็นฐานในการจัดทำร่างพระราชบัญญัติอาชีวศึกษา พ.ศ. ....

๔. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงกลาโหม กระทรวงสาธารณสุข ในการร่างกฎกระทรวงว่าด้วยการจัดการศึกษาเฉพาะทาง

๕. จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ภูมิปัญญาไทย เพื่อเป็นต้นแบบศูนย์การเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่น จำนวน ๔ แห่ง

#### หมวด ๔ แนวการจัดการศึกษา

สาระสำคัญ ต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด โดยผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ การจัดการศึกษาจึงต้องเน้นทั้งความรู้ คุณธรรม และกระบวนการเรียนรู้ และประเมินผลผู้เรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการด้านต่างๆ ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบผลการดำเนินงาน

๑. จัดทำและเผยแพร่เอกสารการปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด ระดับปฐมวัย และการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับครูผู้สอน ผู้เรียน และพ่อแม่ ผู้ปกครอง

๒. ดำเนินโครงการโรงเรียนผู้นำปฏิรูปการเรียนรู้ และการประกันคุณภาพภายใน บนพื้นฐานของการวิจัยและพัฒนา จำนวน ๒๕๓ โรงเรียน

๓. ศึกษาวิจัยแนวทางการปฏิรูปวิทยาศาสตร์ศึกษาในประเทศต่างๆ เพื่อเป็นฐานในการจัดทำแผนแม่บทการปฏิรูปวิทยาศาสตร์ศึกษาของประเทศไทย

๔. ศึกษาวิจัยแนวทางการประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อประกอบการจัดทำร่างนโยบายการประเมินผลการเรียนรู้

๕. ศึกษาวิจัยวิธีการรับนักเรียนเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ และผลของการใช้ GPA ในการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาปีพ.ศ. ๒๕๔๒-๒๕๔๓

๖. ศึกษาวิจัยองค์ความรู้เพื่อให้เกิดแนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยมีการบูรณาการศาสนธรรม ศิลปะ และวัฒนธรรมในกระบวนการศึกษา

๗. สรรหาและส่งเสริมศักยภาพครูภูมิปัญญาไทย เพื่อให้เป็นต้นแบบในการขยายผลการเรียนรู้

๘. ดำเนินการศึกษาวิจัยกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิรูปการเรียนรู้

๙. จัดทำสื่อโฆษณาเรื่อง นกแก้วนกขุนทอง และตุ๊กตาไชลาน เผยแพร่ทางสถานีโทรทัศน์ สถานีวิทยุกระจายเสียง และสิ่งพิมพ์ เพื่อสื่อสารให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของการปฏิรูปการเรียนรู้

#### หมวด ๕ การบริหารและการจัดการศึกษา

สาระสำคัญ หน่วยงานหลักทางการศึกษาในส่วนกลาง อยู่ภายใต้กระทรวงการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยให้กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ไปยังเขตพื้นที่และสถานศึกษา รวมทั้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความพร้อมจัดการศึกษาได้เอง ตลอดจนส่งเสริมให้เอกชนมีอิสระในการดำเนินการโดยได้รับการสนับสนุนและสิทธิประโยชน์ตามความเหมาะสม ผลการดำเนินงาน

เนื่องจากสาระสำคัญในหมวดนี้อยู่ภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานปฏิรูปการศึกษา (สปศ.) สกศ. จึงได้ดำเนินการเฉพาะภารกิจตามมาตรา ๓๓ ในฐานะของสภาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมแห่งชาติ รวมทั้งการสนับสนุนในเรื่องการวิจัยเพื่อศึกษาองค์ความรู้ โดยสรุปดังนี้

๑. จัดทำร่างแผนการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมแห่งชาติ

๒. ศึกษาวิจัยองค์ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม เพื่อประกอบการจัดทำนโยบายด้านการศึกษา และนโยบายด้านศิลปะและวัฒนธรรม

๓. ประเมินผลความก้าวหน้าของการปฏิรูปการศึกษาในช่วง ๑ ปี ๖ เดือน

๔. ศึกษาวิจัยและจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายด้านการบริหารและการจัดการศึกษาสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น



๕. ดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการเรื่องการบริหาร และการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา

### หมวด ๖ การประกันคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษา

สาระสำคัญ ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ทุกระดับ โดยให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษา จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการ ประกันคุณภาพภายนอก โดยให้สถานศึกษาทุกแห่งได้ รับการประเมินอย่างน้อย ๑ ครั้งในทุก ๕ ปี

#### ผลการดำเนินงาน

๑. เผยแพร่เอกสารการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความ เข้าใจในแนวคิดวิธีการประกันคุณภาพภายใน เพื่อให้ พร้อมรับการประเมินจากภายนอก

๒. ดำเนินงานเพื่อจัดตั้งสำนักงานรับรอง มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) รวมทั้ง การสรรหาและแต่งตั้งคณะกรรมการบริหาร สมศ.

๓. พัฒนาระบบการจัดการฐานข้อมูลในสถาน ศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๔. จัดทำร่างนโยบายมาตรฐานวิทยาศาสตร์ศึกษา และศึกษาวิจัยองค์ความรู้เพื่อจัดทำมาตรฐานเกี่ยวกับการ อาชีวศึกษา

### หมวด ๗ ครู คณาจารย์ และบุคลากร ทางการศึกษา

สาระสำคัญ ให้มีระบบ กระบวนการผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและ มาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง ให้มี กฎหมายว่าด้วยเงินเดือน ค่าตอบแทน สวัสดิการ สำหรับ ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งให้มี องค์ครวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการ ศึกษา และองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการครู

ผลการดำเนินงาน

เนื่องจากสาระสำคัญในหมวดนี้อยู่ภายใต้การ

ดำเนินงานของ สปศ. สกศ. จึงได้ดำเนินการศึกษาวิจัย องค์ความรู้และจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย และ นำเสนอรายละเอียดดังกล่าวไปยัง สปศ. ในเรื่องต่อไปนี้

๑. การจัดตั้งกองทุนพัฒนาครู คณาจารย์ และ บุคลากรทางการศึกษา

๒. ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู และใบอนุญาต ประกอบวิชาชีพผู้บริหาร

๓. กองทุนส่งเสริมครู คณาจารย์ และบุคลากร ทางการศึกษา

๔. การยกย่องครูผู้มีผลงานดีเด่น

นอกจากนั้น สกศ. อยู่ระหว่างดำเนินการจัดทำ ร่างนโยบายและแผนหลัก การผลิตและพัฒนาครูและ บุคลากรทางการศึกษา การวิจัยเชิงปฏิบัติการร่วมกับ สถาบันผลิตครู ทั้งในส่วนของการผลิตครูใหม่ และการ พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ การ ศึกษาวิจัยเรื่อง ระบบเงินเดือน และค่าตอบแทนสำหรับครู และระบบบริหารงานบุคคลรวมทั้งการคัดเลือกครูต้นแบบ และครูแห่งชาติ

### หมวด ๘ ทรัพยากรและการลงทุนเพื่อ การศึกษา

สาระสำคัญ ให้มีการระดมทรัพยากรและการลงทุน ด้านงบประมาณ การเงิน และทรัพย์สิน ทั้งจากรัฐ องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัวยุ ชุมชน องค์กร ชุมชน เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่น และต่างประเทศมา เพื่อใช้ในการจัดการศึกษา

#### ผลการดำเนินงาน

เนื่องจากสาระสำคัญในหมวดนี้อยู่ภายใต้ การดำเนินงานของ สปศ. ดังนั้น การสนับสนุน ด้านองค์ความรู้ที่ สกศ. ดำเนินการ ได้แก่

๑. จัดทำข้อเสนอเรื่องพันธบัตรเพื่อการปฏิรูป การศึกษา

๒. ดำเนินการวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับ (๑) แนวทาง



การใช้มาตรการจูงใจเพื่อการระดมทรัพยากรทางการศึกษา (๒) การคำนวณค่าใช้จ่ายที่เหมาะสมเป็นรายบุคคลสำหรับการศึกษาระดับพื้นฐาน ๑๒ ปี ในระบบและนอกระบบโรงเรียน (๓) การบริหารจัดการด้านทรัพยากรด้วยระบบคุ้มครองการศึกษา (๔) การบริหารและการจัดการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และ (๕) รูปแบบกองทุนเพื่อพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน

### หมวด ๘ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

สาระสำคัญ รัฐจะต้องจัดสรรคลื่นความถี่ สื่อตัวนำและโครงสร้างพื้นฐานในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารคมนาคม ตลอดจนการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ การขยายโอกาสทางการศึกษา และการเรียนรู้สำหรับทุกคน

#### ผลการดำเนินงาน

๑. จัดทำร่างแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาแห่งชาติ

๒. ศึกษาวิจัยเอกสารเรื่อง นโยบาย รูปแบบ ระบบการผลิตและพัฒนาแบบเรียน และสื่อการเรียนการสอน เพื่อใช้ประกอบการพัฒนานโยบายเรื่องแบบเรียนและตำรา

๓. ศึกษาและวิจัยเอกสารเพื่อจัดตั้งหน่วยงานกลางเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

การดำเนินงานด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ กำหนดให้

ออกพระราชบัญญัติใหม่แก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติเดิม และจัดทำพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ประกาศ ระเบียบ และข้อบังคับ จำนวน ๔๕ ฉบับ ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาสามารถประกาศใช้กฎหมายแล้ว ๒ ฉบับ คือ พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานปฏิรูปการศึกษา และพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา อีก ๔๓ ฉบับ อยู่ระหว่างดำเนินการในความรับผิดชอบของกระทรวงศึกษาธิการ ทบวงมหาวิทยาลัย และสำนักงานปฏิรูปการศึกษา ด้วยเหตุนี้จึงได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการจัดทำกฎหมายตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ เพื่อเร่งรัดการจัดทำกฎหมายที่ยังคงค้างอยู่ทั้งหมดให้แล้วเสร็จและประกาศใช้บังคับได้ทันภายในเวลาที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน

ผลการดำเนินงานทั้งหมดนี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งของการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งยังมีภารกิจอีกมากที่จำเป็นต้องกระตุ้น ส่งเสริม สนับสนุน และเร่งผลักดัน เพื่อให้การปฏิรูปการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ในทุกหมวดและมาตรา ประสบผลสำเร็จสูงสุด ซึ่ง สกศ. จะพยายามก้าวต่อไปข้างหน้าอย่างเต็มที่ เพื่อให้คนไทยรุ่นใหม่ทุกคนเป็นคนเก่ง ดี และมีความสุข สมดังเจตนารมณ์ของการปฏิรูปการศึกษา



# การสนับสนุนการวิจัย

## การดำเนินงานด้านสนับสนุนการวิจัย

ในปีที่ผ่านมาเป็นปีที่สำคัญงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานเป็นที่น่าพอใจ ไม่ว่าจะเป็นด้าน การนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ การเผยแพร่และตีพิมพ์ผลงานวิจัยในวารสารระดับนานาชาติ การสร้างนักวิจัย การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิจัย การระดมทุนเข้าสู่ระบบการวิจัย ซึ่งสามารถสรุปผลงานได้ดังนี้

### ๑. การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

โครงการวิจัย สกว. ที่มีเป้าหมายเพื่อการใช้ประโยชน์โดยตรง และทำวิจัยเสร็จในปีงบประมาณ ๒๕๔๓ มีจำนวน ๖๑ โครงการ ได้มีการนำไปใช้ประโยชน์ทั้ง ๖๑ โครงการ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ในขณะที่ปีงบประมาณ ๒๕๔๒ มีโครงการที่นำมาใช้ประโยชน์ได้ คิดเป็นร้อยละ ๗๙

### ๒. การเผยแพร่และตีพิมพ์ผลงานวิจัยในวารสารระดับนานาชาติ

ในปีงบประมาณ ๒๕๔๓ โครงการวิจัยที่ สกว. สนับสนุนมีผลงานตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติ จำนวน ๓๘๖ เรื่อง เพิ่มจากปีงบประมาณ ๒๕๔๒ จำนวน ๑๑ เรื่อง รวมทั้งมีผลงานที่จัดพิมพ์เผยแพร่ในรูปแบบหนังสือ จำนวน ๕๑ ชื่อเรื่อง และจดสิทธิบัตร จำนวน ๘ รายการ

### ๓. การสร้างนักวิจัย

ในปีงบประมาณ ๒๕๔๓ มีนักวิจัยที่ สกว. สนับสนุน และพัฒนาให้เป็นนักวิจัยคุณภาพสูง จำนวน ๓,๕๐๐ คน ซึ่งในจำนวนนี้ เป็นนักวิจัยที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้รับทุนโครงการปริญญาเอกกาญจนาภิเษก จำนวน ๔๗๔ คน

### ๔. การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิจัย

รูปแบบการบริหารงานวิจัยที่ สกว. ริเริ่มใหม่ ในปีงบประมาณ ๒๕๔๓ ได้แก่ (๑) การสนับสนุนการวิจัย

ณ จุดของผู้ใช้และโดยผู้ใช้ผลงานวิจัย (๒) การเชื่อมโยงงานวิจัยด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีกับมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และที่อยู่ระหว่างเตรียมการ ได้แก่ การให้ทุนแบบ 3F 1L (Full time, Full cost, Full commitment and Long term) และการสร้างนักวิจัย แบบ Post-Doctoral ชานนแท้

### ๕. การระดมทุนเข้าสู่ระบบการวิจัย

นอกจาก สกว. จะได้รับงบประมาณจากรัฐบาลแล้วยังมีรายได้อื่นเข้าสู่กองทุนสนับสนุนการวิจัยจำนวน ๑๔๕.๙๒ ล้านบาท และมีการระดมทุนจากแหล่งต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศเข้าสู่ระบบการวิจัยอีกจำนวน ๖๙.๑๙ ล้านบาท

ในปีที่ผ่านมาโครงการที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นโครงการเด่นในด้าน การนำไปใช้ประโยชน์และก่อผลกระทบสูงหรือมีศักยภาพสูงในการก่อให้เกิดผลกระทบ จำนวน ๑๕ โครงการ ดังต่อไปนี้

๕.๑ โครงการผลกระทบทางเศรษฐกิจส่วนรวมของการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ต่อประเทศไทย (E-COMMERCE) นายสมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ และคณะจากสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) ได้ทำการศึกษาสถานภาพของการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทยในประเด็นต่างๆ ที่สังคมกำลังต้องการองค์ความรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้ อาทิ ผลกระทบของการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ต่อการจัดเก็บภาษี ลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์และองค์การออกใบรับรอง เงินอิเล็กทรอนิกส์และระบบการชำระเงิน การเจรจาการค้าระหว่างประเทศ การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา และการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ไทย เป็นต้น ความรู้ที่ได้จากงานวิจัยชุดนี้ถือได้ว่าเป็นความรู้ใหม่ของประเทศที่ยังขาดแคลนอยู่มาก ดังนั้นผลงานวิจัยจากโครงการจึงถูกนำไปใช้ประโยชน์อย่างกว้างขวาง โดยผ่านกลไกต่างๆ ดังนี้



- การที่ผู้วิจัยได้มีส่วนเข้าร่วมในคณะกรรมการต่างๆ ในการกำหนดนโยบาย และออกกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการทำงานอย่างใกล้ชิดกับหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง

- การร่วมมือกับสื่อมวลชนในการจัดเวทีสัมมนากับนักการเมืองและผู้กำหนดนโยบาย และการเผยแพร่ผลการวิจัยออกสู่สาธารณชนในวงกว้าง

- การเผยแพร่ผลการวิจัยทุกชิ้นทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งมีภาคธุรกิจและประชาชนที่สนใจดาวน์โหลดรายงานไปใช้ประโยชน์จำนวนมาก

- การเป็นวิทยากรในการสัมมนาต่างๆ หลายครั้ง รวมทั้งการบรรยายทางสถานีวิทยุและสถานีโทรทัศน์ ตลอดจนการเป็นศูนย์กลางในการแลกเปลี่ยนข้อมูลกับสื่อมวลชน ผู้กำหนดนโยบายและนักวิชาการที่สนใจจากต่างประเทศ

**๕.๒ การให้สัญชาติชาวเขา และชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย** สืบเนื่องจากงานวิจัยของ สกว. เรื่อง แรงงานข้ามชาติ โดย รองศาสตราจารย์กฤตยา อาชวนิจกุล จากมหาวิทยาลัยมหิดล และโครงการประมวลสถานะองค์ความรู้เกี่ยวกับชาวเขา และชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย โดย รองศาสตราจารย์ณรงค์ ใจหาญ จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้ขยายผลไปสู่การปฏิบัติภาคสนามเพื่อให้สัญชาติแก่ชาวเขาและชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย โดย รองศาสตราจารย์พันธทิพย์ กาญจนจิตรรา และคณะ โดยการพานักศึกษาลงสำรวจและสัมภาษณ์ชาวเขาในเขตอำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย เพื่อการลงสัญชาติ โดยร่วมมือกับกองทะเบียนชนกลุ่มน้อย กระทรวงมหาดไทย จนส่งผลให้ รองศาสตราจารย์พันธทิพย์ฯ เป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องของสัญชาติชนกลุ่มน้อย และคณะรัฐมนตรีได้มีมติแต่งตั้งให้ รองศาสตราจารย์พันธทิพย์ฯ เป็นประธานคณะกรรมการศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการพิจารณาให้สถานภาพบุคคลบนพื้นที่สูง ในการนี้ รองศาสตราจารย์พันธทิพย์ฯ ได้ขอความร่วมมือ สกว. ในการสนับสนุนการจัดประชุมเพื่อนำผลการวิจัยที่ได้

ทำร่วมกับ สกว. และผลการวิจัยโครงการประมวลองค์ความรู้ชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย โดย ศาสตราจารย์คุณหญิง สุริยา รัตนกุล เป็นฐานข้อมูลในการจัดประชุมเพื่อหาข้อเสนอแนะในเรื่องดังกล่าว เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อแปลงไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๔๓ ในปัจจุบันผลการวิจัยดังกล่าวได้นำไปใช้ปฏิบัติในพื้นที่ภาคเหนือและภาคตะวันตกของประเทศไทย ในเขตอำเภอแม่สรวย อำเภอแม่ฟ้าหลวง และอำเภอแม่ยาว จังหวัดเชียงราย อำเภอไชยปราการ และอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ และอำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ทั้งนี้กรมการปกครองได้ใช้ข้อมูลดังกล่าวเป็นคู่มือในการปฏิบัติงานทะเบียนชนกลุ่มน้อยด้วย จึงอาจกล่าวได้ว่าความรู้ที่ได้จากผลงานวิจัยของ สกว. สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการสร้างเกณฑ์การคัดเลือกชนกลุ่มน้อยที่เหมาะสมให้ได้รับสัญชาติไทย

**๕.๓ ชุดตรวจสอบปุ๋ยในดินอย่างง่ายและคำแนะนำการใช้ปุ๋ยกับข้าวโพด** การตรวจสอบดินเพื่อกำหนดอัตราการให้ปุ๋ย เป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้การใช้ปุ๋ยกับข้าวโพดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดและต้นทุนต่ำลง โดยศาสตราจารย์ทัศนีย์ อัดตะนันท์ จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และคณะ ได้พัฒนาชุดตรวจสอบ NPK ในดินอย่างง่าย เพื่อประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับการใช้ปุ๋ยของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดในพื้นที่ต่างๆ ซึ่งระบบคำแนะนำและการใช้ชุดตรวจสอบดินดังกล่าวได้มีการถ่ายทอดไปยังเกษตรกรผ่านเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ ๔ จังหวัด คือ จังหวัดนครราชสีมา เพชรบูรณ์ นครสวรรค์ และลพบุรี ซึ่งได้รับความสนใจเป็นอย่างดี และได้มีการนำไปเผยแพร่ให้เกษตรกรได้ใช้อย่างกว้างขวางแล้ว ปัจจุบันได้จัดสิทธิบัตรในประเทศไทยแล้ว และมีบริษัทเอกชนติดต่อขอรับเป็นตัวแทนจำหน่ายชุดตรวจสอบปุ๋ยในดินดังกล่าว โดยตั้งเป้าหมายการจำหน่ายไว้ปีละประมาณ ๓,๐๐๐ ชุด

**๕.๔ การส่งเสริมการปลูกมะม่วงพันธุ์น้ำดอกไม้**



สีทอง โครงการวิจัย “การพัฒนาผลิตภัณฑ์มะม่วงและความสามารถในการแข่งขันในตลาดต่างประเทศ” โดยมีรองศาสตราจารย์พเยาวรรณา งามศักดิ์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นหัวหน้าโครงการ ได้ศึกษาพฤติกรรมความชอบในการบริโภคมะม่วงพันธุ์ต่างๆ ของผู้บริโภคในกลุ่มตลาดเป้าหมายแถบเอเชีย คือ ประเทศญี่ปุ่น สาธารณรัฐประชาชนจีน และประเทศแถบตะวันออกกลางพบว่ามะม่วงพันธุ์น้ำดอกไม้สีทองเป็นที่นิยมจากผู้บริโภคมากที่สุด แต่ในปัจจุบันผลผลิตมะม่วงพันธุ์ดังกล่าวมีไม่เพียงพอ ดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงได้วิจัยและพัฒนาวิธีการเพิ่มผลผลิตโดยวิธีการเปลี่ยนยอดมะม่วงพันธุ์เขียวสวยให้เป็นพันธุ์น้ำดอกไม้สีทอง ซึ่งกรมส่งเสริมการเกษตรได้เห็นความสำคัญของเรื่องนี้จึงได้เตรียมการเพื่อให้มีการเพิ่มพื้นที่ผลิตมะม่วงพันธุ์น้ำดอกไม้สีทองในพื้นที่ที่เหมาะสมต่อไป จึงเป็นการนำผลงานวิจัยของ สกว. ไปใช้ประโยชน์ในเชิงนโยบาย

๕.๕ สารเร่งดอกกล้วยไฟแทสเซียมคลอเรตในรูปแบบที่ไม่ระเบิด ปัจจุบันเกษตรกรผู้ปลูกกล้วยใช้สารไฟแทสเซียมคลอเรตเพื่อควบคุมการออกดอกของกล้วย



สารเร่งดอกกล้วยไฟแทสเซียมคลอเรตในรูปแบบที่ไม่ระเบิด

อย่างกว้างขวางและได้ผลดี แต่ยังมีปัญหาที่สำคัญสำหรับสารนี้ คือ ไฟแทสเซียมคลอเรตเป็นวัตถุระเบิดร้ายแรง และถูกจัดเป็นยุทธภัณฑ์ซึ่งควบคุมโดยกระทรวงกลาโหม ดังนั้นการใช้ประโยชน์จากสารนี้เพื่อการควบคุมการออกดอกของกล้วยจึงมีข้อจำกัดและอาจเกิดอันตรายจากการระเบิดหากมีการใช้ไม่ถูกต้องดังเช่นเหตุการณ์ระเบิดที่โรงงานอบแห้งกล้วย อำเภอสันป่าตอง

จังหวัดเชียงใหม่ ดังนั้น นายสมคิด พรหมมา สังกัดศูนย์วิจัยบำรุงพันธุ์สัตว์เชียงใหม่ ได้ทำการวิจัยเพื่อหาสารผสมกับสารไฟแทสเซียมคลอเรตเพื่อถ่วงการระเบิดและทำให้ไฟแทสเซียมคลอเรตหมดสภาพการระเบิดได้อีกต่อไป แต่ยังคงคุณสมบัติสามารถควบคุมการออกดอกของกล้วยอยู่ งานวิจัยดังกล่าวนี้ได้ดำเนินการสำเร็จและอยู่ระหว่างดำเนินการขอจดสิทธิบัตร ผลการวิจัยนี้จะเผยแพร่ออกสู่ภาคเอกชนที่มีความพร้อมในการผลิตสารผสมไฟแทสเซียมคลอเรตในรูปแบบที่ไม่ระเบิดต่อไป และหลังจากนั้นจะมีการประสานงานกับกระทรวงกลาโหมเพื่อหาทางควบคุมไม่ให้เกษตรกรใช้หรือครอบครองสารไฟแทสเซียมคลอเรตในรูปสารบริสุทธิ์อีกต่อไป เนื่องจากมีทางเลือกในรูปแบบของสารที่ปลอดภัยกว่ามาทดแทน

๕.๖ การวิจัยด้านความปลอดภัยด้านสารเคมีและวัตถุอันตราย จากการศึกษาของ สกว. ได้สนับสนุน โครงการแนวความคิดการประสานงานการสร้างความปลอดภัยด้านสารเคมีและวัตถุอันตรายให้แก่ รองศาสตราจารย์ วราพรธรรม ด้านอุตรา คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งโครงการดังกล่าวเป็นการวิจัยพื้นฐานเพื่อทำความเข้าใจกับปัญหาข้อมูลด้านสารเคมีที่สื่อระหว่างหน่วยงานไม่ตรงกัน ทำให้การป้องกันและแก้ไขปัญหาเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินเกี่ยวกับอันตรายจากสารเคมีไม่สามารถทำได้อย่างถูกต้องและทันกาล ผลการศึกษานี้ได้ชี้ให้เห็นปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหา โดยได้นำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการที่ดูแลด้านความปลอดภัยคณะกรรมการต่างๆ รวมทั้งเพื่อประกอบการพิจารณาวางแผนงานและการทำงานของคณะกรรมการป้องกันอุบัติภัยแห่งชาติ คณะกรรมการว่าด้วยความปลอดภัยทางด้านเคมีวัตถุ และคณะอนุกรรมการป้องกันอุบัติภัยจากสารเคมี รายงานการศึกษาดังกล่าวต้องการชี้ให้เห็นประโยชน์ของการวิจัยที่นำไปเสริมงานปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพโดยการทำงานร่วมกันระหว่างนักวิชาการและผู้ปฏิบัติ เพื่อให้ผลงานวิจัยถูกนำไปใช้ประโยชน์และเมื่อสิ้นสุดโครงการผลงานก็จะกลืนเข้าไปใน



ระบบปฏิบัติปกติได้ โดยคณะกรรมการป้องกันอุบัติเหตุแห่งชาติจะจัดตั้งคณะทำงานประกอบด้วยผู้ปฏิบัติจากหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันทำงานให้สอดคล้องกันต่อไป

๕.๗ ชุดน้ำยาสำเร็จรูปสำหรับตรวจกรองเฮโมโกลบินอี (KKU-DCIP-Clear) ชุดน้ำยานี้ใช้ตรวจเลือดเพื่อค้นหาผู้ที่เป็นพาหะของโรคธาลัสซีเมียซึ่งเป็นโรคเลือดที่เกิดจากความผิดปกติของเฮโมโกลบิน ซึ่งอาจ



ชุดน้ำยาตรวจกรองฮีโมโกลบินอีสำหรับผู้เป็นพาหะโรคธาลัสซีเมีย

มีอาการรุนแรงและรักษาไม่หายขาดต้องการการรักษาไปตลอดชีวิต เป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญของประเทศ ในประเทศไทยพบมากในภาคอีสาน ขั้นตอนแรกของการควบคุมและป้องกันโรคนี้ คือ การค้นหาผู้ที่เป็นพาหะ ซึ่งต้องดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ ดังนั้นวิธีการที่ใช้ค้นหาผู้เป็นพาหะจึงต้องง่าย ได้ผลดีและราคาถูก ก่อนที่จะส่งไปตรวจยืนยันต่อไป คณะวิจัยจากมหาวิทยาลัยขอนแก่น ซึ่งมีผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพรรณ พูเจริญ คณะเทคนิคการแพทย์ เป็นหัวหน้าโครงการ ได้พัฒนาชุดน้ำยาสำหรับค้นหาผู้เป็นพาหะโรคนี้ โดยชุดน้ำยาที่พัฒนาขึ้นมีความไวและความจำเพาะต่อเฮโมโกลบินอีสูง ใช้เวลาเพียง ๑๕ นาที อ่านผลได้ง่าย ไม่เกิดผลบวกปลอมเมื่อตั้งทิ้งไว้ ตรวจได้ทีละหลายตัวอย่าง เหมาะกับการใช้ตรวจประชากรหมู่มากและไม่ต้องอาศัยความชำนาญของผู้ทำ ใช้ได้ในทุกพื้นที่ โดยไม่จำเป็นต้องส่งตัวอย่างมาวิเคราะห์ในห้องปฏิบัติการ ที่สำคัญเนื่องจากผลิตเองในประเทศราคาจึง

ถูกกว่าชุดน้ำยาที่นำเข้าถึงประมาณ ๑๐ เท่า เป็นการลดการใช้ชุดน้ำยาจากต่างประเทศและประหยัดงบประมาณได้ปีละ ๓๐-๕๐ ล้านบาท ทั้งนี้สกว. ได้ตกลงทำสัญญาให้บริษัท พี.ซี.แอล.โซลดิ้ง จำกัด เป็นผู้จัดทำน้ำยา โดยคณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นผู้ผลิต โดยทำสัญญาในระยะแรก ๒ ปี ปีละ ๕,๐๐๐ ชุด (๕๐๐,๐๐๐ test)

๕.๘ “สู่มหาวิทยาลัยนอกระบบ” โดยศาสตราจารย์ อุทุมพร จามรมาน และคณะ จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นผลงานที่ประมวลและนำเสนอแนวคิด ทางเลือก และแง่มุมที่ผู้เกี่ยวข้องควรพิจารณา เพื่อเป็นทางเลือกแก่มหาวิทยาลัยของรัฐที่ต้องเตรียมการเพื่อเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐบาล ผลงานนี้ได้รับการผลักดันแนวคิดต่อเนื่องโดย สกว. ร่วมกับที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.) และที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยในกำกับ (ทอภ.) ในการจัดสัมมนา “สู่มหาวิทยาลัยนอกระบบ” โดยได้รับความสนใจจากมหาวิทยาลัยของรัฐทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ๑๗ แห่ง สถาบันราชภัฏ ๓๙ แห่ง มหาวิทยาลัยในกำกับ ๕ แห่ง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ทบวงมหาวิทยาลัย สำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ ที่ประชุมสภาข้าราชการทั่วประเทศ ตลอดจนชนสื่อมวลชน ซึ่งส่งผลให้เกิดการตื่นตัวในสถาบันการศึกษาต่างๆ ในการขอใช้ผลงานวิจัย เอกสารและข้อสรุปจากการประชุมเพื่อทำความเข้าใจกับผู้ที่เกี่ยวข้องในสถาบันของตน นอกจากนี้ คณะผู้วิจัยยังได้จัดทำเอกสาร “๗๐ คำถาม คำตอบ เกี่ยวกับการเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ” เป็นเอกสารฉบับกระเป๋ จำนวน ๑๐,๐๐๐ เล่ม แจกจ่ายให้ผู้สนใจทั่วไปด้วย

๕.๙ การสร้างความเข้าใจเรื่องชุมชนต่อสาธารณะ และการเชื่อมโยงงานวิจัยกับการพัฒนาด้านชุมชน สกว. ได้จัดการประชุม ว่าด้วยเรื่องชุมชน ครั้งที่ ๑ ในหัวข้อ “ชุมชนไทยท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลง” โดย



เป็นการจัดร่วมกับหน่วยปฏิบัติและองค์กรเคลื่อนไหวทางสังคม รวม ๕ หน่วยงาน ได้แก่ สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา สถาบันการเรียนรู้เพื่อพัฒนาประชาสังคม สำนักงานกองทุนเพื่อสังคม สำนักงานพัฒนาชุมชนเมือง และกรมการพัฒนาชุมชน ในการประชุมครั้งนี้ ได้มีการประมวลและเสนอภาพรวมของงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุมชนทั้งหมด รวมทั้งความเคลื่อนไหวของกลุ่มชุมชนประชาสังคมต่างๆ ในประเด็นสำคัญๆ อาทิ การจัดการทรัพยากร เศรษฐกิจชุมชน การศึกษาชุมชน ชุมชนเมือง ทูตทางสังคม ความเคลื่อนไหวของประชาสังคม เด็กเยาวชนและครอบครัว และสื่อเพื่อชุมชน นอกจากนี้ยังมีการเปิดเวทีแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีผู้สนใจเข้าร่วมประชุมกว่า ๗๐๐ คน ทำให้เกิดการเชื่อมโยงเครือข่ายนักวิจัยและผู้ใช้งานวิจัยในตลาดนัดทางวิชาการ และนำไปสู่การหาแนวทางการร่วมมือเพื่อการทำงานร่วมกันระหว่างฝ่ายต่างๆ ต่อไป

๕.๑๐ นโยบายชาติว่าด้วยเรื่องคนจน จากกรณีที่รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการบรรเทาปัญหาความยากจนในชุมชนชนบท สกว. จึงได้มีการนำเสนอข้อค้นพบจากโครงการวิจัยเรื่อง “การสำรวจสถานการณ์คนจนและการจัดการแก้ไขปัญหาคคนจนในภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ” โดย รองศาสตราจารย์วิจิตร ระวังวงศ์ และคณะแห่งสมาคมพัฒนาอีสาน และโครงการ “สำรวจองค์ความรู้เชิงแนวคิด ทฤษฎี บทบาทและความสำคัญต่อสังคมของโครงข่ายความปลอดภัยทางสังคม” โดย รองศาสตราจารย์ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นำมาสังเคราะห์และเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายสังคม ๒ ครั้ง และได้รับการผลักดันต่อเนื่องโดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในการนำข้อค้นพบดังกล่าวไปวิเคราะห์และจัดทำเป็นแผนยุทธศาสตร์เพื่อคนจน รวมทั้งได้มีการตั้งคณะกรรมการขึ้นมาดูแลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ดังกล่าว

๕.๑๑ การออกแบบเครื่องประดับ “โครงการวิจัยและพัฒนารูปแบบเครื่องประดับโดยใช้แร่รัตนชาติเนื้ออ่อนเป็นองค์ประกอบ” โดยมี นางสาววิวรรณ วงศ์สุไร อาจารย์ภาควิชาออกแบบผลิตภัณฑ์ คณะมัณฑนศิลป์

มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้นำผลงานวิจัยออกแสดงนิทรรศการ “ผลงานการออกแบบเครื่องประดับร่วมสมัย ครั้งที่ ๑” ณ งานบางกอกเจมส์ แอนด์ จิวเวลรี่ แฟร์ ครั้งที่ ๑ ศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ โดยผลงานที่นำออกแสดงนิทรรศการมีทั้งหมด ๒๖ ชิ้น เน้นเรื่องความคิดสร้างสรรค์และการใช้ประโยชน์จากแร่รัตนชาติราคาถูกนำมาประกอบกับผลงานความประณีตของช่างฝีมือ เพื่อตอบสนองความคิด Jewelry Art และเพิ่มมูลค่าของ Commercial Jewelry ผลงานที่จัดแสดงทั้งหมดได้รับความชื่นชมจาก ผู้ประกอบการ นักออกแบบ และผู้เข้าชมนิทรรศการและจากแบบสอบถาม ผลงานที่น่ายกย่องก็คือ ผลงานการออกแบบของนายเถลิงศักดิ์ บางกิตติกร ซึ่งเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ ๓ และ นายเฟื่องฟู พุกพิชัยเลิศ ช่างอาวุโส ซึ่งได้รับความนิยมสูงสุดจากผู้เข้าชมงานนิทรรศการ

๕.๑๒ การออกแบบลายทอผ้า ๑๒ ตะกอก จากปัญหาภาวะคุกคามในเรื่องของค่าแรงงานที่สูงขึ้นได้ส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมทอผ้า ทำให้ประเทศไทยไม่สามารถแข่งขันทางการค้าในลักษณะของการผลิตสินค้าราคาถูกให้ได้จำนวนมากๆ อีกต่อไป แนวทางแก้ปัญหาทางหนึ่งคือ การพัฒนาปรับเปลี่ยนไปสู่การผลิตผ้าลวดลายที่มีมูลค่าสูงขึ้น จากประเด็นปัญหาดังกล่าวนางสมบุรณ์ พุทธชัยงค์ หัวหน้าโครงการ และนายกฤษฎา จบกลศึก จากวิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ได้ทำงานวิจัยเพื่อสนับสนุนกลุ่มอุตสาหกรรมทอผ้า โดยใช้ประโยชน์จากเครื่องทอที่ติดอุปกรณ์ตอบบีในการผลิตผ้าที่มีลวดลายหลากหลายถึง ๘๐ ลาย เพื่อให้โรงงานทอผ้าสามารถนำไปผลิตจริงหรือดัดแปลงต่อไปได้ ข้อดีอีกประการหนึ่ง คือ วิธีการดังกล่าวสามารถนำไปผลิตแบบจำนวนน้อยและตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้อย่างรวดเร็ว ลายทอผ้าซึ่งเป็นผลงานวิจัยของโครงการนี้ได้เผยแพร่สู่ภาครัฐและภาคเอกชน ซึ่งได้รับความสนใจเป็นอย่างมาก นอกจากนี้ยังพบว่า ลายทอดังกล่าวได้ถูกนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ โดยโรงงานอุตสาหกรรมได้นำไปใช้เป็นต้นแบบในการดัดแปลงลายทอ รวมทั้งใช้ในการเรียนการสอนด้านการออกแบบลายทอในสถานศึกษาหลายแห่ง



๕.๑๓ การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผา นางพิมพ์วัลลค์ วัฒนภาส หัวหน้าโครงการ และคณะ จากศูนย์วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมเซรามิก กรมวิทยาศาสตร์บริการ และสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ได้ทำงานวิจัยเพื่อสนับสนุนกลุ่มผู้ประกอบการทำโอ่งราชบุรี โดยใช้จุดแข็งของการทำโอ่งราชบุรีเป็นแนวทาง สามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพโดยปรับปรุงเนื้อดินและส่วนผสม พัฒนาสารเคลือบและวิธีการเคลือบ วิธีการขึ้นรูปผลิตภัณฑ์ ศึกษาเตาและลักษณะการเผา ตลอดจนพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ และวิธีการผลิตให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย ทั้งขนาดใหญ่และขนาดเล็ก และมีการจัดอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตให้แก่พนักงานของโรงงานจนสามารถทำงานที่ได้คุณภาพมีรูปแบบผลิตภัณฑ์ที่สวยงาม ปัจจุบันโอ่งราชบุรีมีความสวยงามทั้งรูปทรงและศิลปะไม่เพียงแต่เป็นคุ่มน้ำ แต่เป็นกระถางต้นไม้ขนาดใหญ่ประดับโรงแรมและสถานที่ที่โอเอซิสต่างๆ รวมถึงเป็นของที่ระลึกสำหรับนักท่องเที่ยว แสดงให้เห็นถึงการวิจัยและพัฒนาซึ่งนำไปสู่ทางเลือกใหม่ที่ได้ผลิตภัณฑ์ที่สวยงาม มีคุณภาพ มีรูปแบบที่หลากหลาย แต่ยังคงเอกลักษณ์ของดิน และฝีมือกับศิลปะของราชบุรีไว้อย่างน่านาคภูมิใจ

๕.๑๔ หุ่นยนต์ รปภ. ผ่านอินเทอร์เน็ต หุ่นยนต์ รปภ. ผ่านอินเทอร์เน็ต เป็นผลงานที่อาศัยหลักการออกแบบระบบควบคุมอัจฉริยะและแนวทางจากโครงการที่ได้รับทุนวิจัยหลังปริญญาเอกปีพ.ศ.๒๕๔๒ โดยผู้ช่วยศาสตราจารย์ปิติเชต สุริक्षा สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง สามารถนำไปประยุกต์ใช้เฝ้าระวังในพื้นที่ที่เป็นอันตรายต่อมนุษย์หรือเป็นระบบรักษาความปลอดภัยที่มีความสะดวก สามารถควบคุมการทำงานระยะไกลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต มีศักยภาพในการเตือนและทำลายผู้บุกรุก ผลงานนี้ได้มีการเผยแพร่สู่ประชาชนและสังคม โดยได้จัดให้มีการแถลงข่าว “หุ่นยนต์ฝีมือคนไทย” เมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๔๓ ซึ่งได้รับความสนใจจากสื่อมวลชนทั้งในประเทศและต่างประเทศเป็นจำนวนมาก รวมทั้งได้รับเชิญไปเสนอ



หุ่นยนต์ รปภ. ผ่านอินเทอร์เน็ตฝีมือคนไทย

ผลงานผ่านสื่อต่างๆ เช่น โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ รวมทั้งมีวารสารในต่างประเทศได้กล่าวถึงงานวิจัยชิ้นนี้ด้วย

๕.๑๕ หัวเขือกัวชน ผลงานวิจัยเรื่อง “หัวเขือกัวชน” โดย นายอาคม เดชทองคำ เป็นโครงการย่อยภายใต้โครงการ “โครงสร้างและพลวัตวัฒนธรรมภาคใต้กับการพัฒนา” ซึ่งมีศาสตราจารย์สุธีรงค์ พงศ์ไพบูลย์ เมธีวิจัยอาวุโส สกว. เป็นหัวหน้าโครงการ ผลงานเรื่อง “หัวเขือกัวชน” ได้ชี้ให้เห็นถึงสายสัมพันธ์ระหว่างวัวชนกับผู้เลี้ยงวัวชน และกลุ่มเครือข่ายเป็นย่านโยในวัฒนธรรมการชนวัว ทั้งในบ่อนและนอกบ่อนที่ยังดำเนินการอยู่ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ด้วยวิธีการเชิงวิทยาศาสตร์ ประสมประสานกับการศึกษาเชิงประวัติศาสตร์และเชิงคติชนวิทยา ประเด็นความรู้และข้อคิดจากผลงานวิจัยนี้จะช่วยให้สังคมมีความเข้าใจเกี่ยวกับคติ ระบบคิด และพฤติกรรมของคนในท้องถิ่นภาคใต้ ผลงานนี้ได้รับรางวัลเชิดชูเกียรติ “มาตรฐานนิพนธ์” ในโอกาสวันสถาปนาครบรอบ ๖๐ ปี สถาบันราชภัฏจันทรเกษม พ.ศ. ๒๕๔๓ และได้จัดพิมพ์เป็นหนังสือเผยแพร่สู่สาธารณชนด้วย



# การเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี (สสน.) โดยสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ มีผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมา ดังนี้

## ๑. การเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในฐานะที่ทรงเป็น “พระบิดาแห่งเทคโนโลยีของไทย”

เพื่อแสดงความจงรักภักดีและรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงมีต่อพลกนิกรชาวไทย ที่ได้ทรงศึกษาค้นคว้าวิจัยและนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนให้พ้นจากความทุกข์ยาก ทั้งนี้ ด้วยพระอัจฉริยภาพและพระปรีชาสามารถตลอดจนพระวิสัยทัศน์อันกว้างไกลของพระองค์ ดังประจักษ์แก่ชาวโลกจากโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริต่าง ๆ อันเป็นพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้นแก่ชาวไทยทั้งมวล ซึ่งคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติพิจารณาเห็นสมควรเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในฐานะที่ทรงเป็น “พระบิดาแห่งเทคโนโลยีของไทย” จึงได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๔๓ กำหนดให้วันที่ ๑๙ ตุลาคม ของทุกปี เป็น “วันเทคโนโลยีของไทย” และได้มีประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีเทิดพระเกียรติ เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๔๔

## ๒. การสร้างพระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช

เนื่องในโอกาสพระราชพิธีสมมงกุฎเฉลิมพระชนมายุเสมอพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช พุทธศักราช ๒๕๔๓ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ได้ดำเนินการเกี่ยวกับการสร้างพระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก

มหาราช เพื่อเป็นที่เคารพสักการะของชาวไทย และเพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติ ณ เนินดินอะแซหุ่นกัซซอดตัวพระยาจักรี ซึ่งเป็นบริเวณที่ตั้งอาคารเทศบาลเมืองพิษณุโลกหลังเก่า โดยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ได้เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ในพิธีวางศิลาฤกษ์ เมื่อวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๔๔ เวลา ๑๗.๐๐ น.

## ๓. การจัดพิมพ์หนังสือ King Bhumibol: Strength of the Land

เพื่อเผยแพร่พระราชประวัติ และพระราชมณเฑียรกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ให้ชาวไทยและชาวต่างประเทศได้รับทราบ โดยในเบื้องต้นได้จัดพิมพ์เป็นภาษาอังกฤษเผยแพร่ให้กับส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ สถาบันการศึกษา ฯลฯ ทั้งในประเทศและต่างประเทศแล้ว จำนวน ๒๐,๐๐๐ เล่ม สำหรับฉบับภาษาไทยอยู่ระหว่างการจัดพิมพ์เพื่อเผยแพร่ต่อไป

## ๔. แผนทำนุบำรุงส่งเสริมศาสนาและจริยธรรม

คณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ ได้จัดทำแผนทำนุบำรุงส่งเสริมศาสนาและจริยธรรม เพื่อให้ศาสนาทุกศาสนา และคนไทยที่นับถือศาสนาต่างกัณมีความเข้าใจอันดีและสมานฉันท์ระหว่างกัน ทั้งนี้ เพื่อความเป็นปึกแผ่นมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา

## ๕. การจัดทำวีดิทัศน์เฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสสำคัญ

คณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติได้จัดทำวีดิทัศน์เฉลิมพระเกียรติสถาบันพระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์เนื่องในโอกาสสำคัญ ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทย สถานีวิทยุโทรทัศน์



แห่งประเทศไทย ช่อง ๑๑ และสถานีโทรทัศน์ไอทีวี ดังนี้

๑) วิดีทัศน์เฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา วันคล้ายวันพระราชสมภพและวันคล้ายวันประสูติ ๗ พระองค์

๒) วิดีทัศน์เฉลิมพระเกียรติ “งานราชาภิเษกสมรสครบ ๕๐ ปี”

๓) วิดีทัศน์เฉลิมพระเกียรติ “บรมราชาภิเษกครบ ๕๐ ปี”

๔) วิดีทัศน์เฉลิมพระเกียรติ “สมมงคลเฉลิมพระชนมายุเสมอพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช”

๕) วิดีทัศน์เฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ในโอกาสวันคล้ายวันพระราชสมภพ ครบรอบ ๑๐๐ ปี

๖. การจัดทำโน้ตเพลงพระราชนิพนธ์ ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

สสน. ได้จัดทำโน้ตเพลงพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สำหรับวงดนตรีสากล จำนวน ๔๘ เพลง โดยมีแผนภูมิดนตรี (Score) และโน้ตเพลงแต่ละเครื่องดนตรี (Part) ให่วงดนตรีสากลทั้งในประเทศและต่างประเทศสามารถนำไปบรรเลงได้อย่างถูกต้องและได้มาตรฐาน และเพื่อให้การเผยแพร่โน้ตเพลงพระราชนิพนธ์ไปยังกลุ่มเป้าหมายต่างๆ ในวงการดนตรีกว้างขวางยิ่งขึ้น จึงดำเนินการจัดกิจกรรมในหลายรูปแบบ ได้แก่ การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานโน้ตเพลงพระราชนิพนธ์ การจัดนิทรรศการ การอบรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) เพื่อให้ได้รับความรู้ ความเข้าใจในเพลงพระราชนิพนธ์และเข้าใจด้านการเรียบเรียงเสียงประสาน ศาสตร์และศิลป์ ในการสังคีตปฏิภาณ (Improvise) ตลอดจนมีการแสดงดนตรีวงบิกแบนด์และวงแจ๊ส เผยแพร่ความรู้ให้แก่

ครูดนตรี นักศึกษา บุคลากรในวงการดนตรีและประชาชนผู้สนใจ เมื่อวันที่ ๑๑-๑๓ ตุลาคม ๒๕๔๓ ณ กรมประชาสัมพันธ์

๗. การจัดทำหนังสือ Thailand into the 2000's สสน. ได้จัดพิมพ์หนังสือ Thailand into the 2000's เป็นภาษาอังกฤษ จำนวน ๕๐,๐๐๐ เล่ม ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับประเทศไทย เช่น สถาบันพระมหากษัตริย์ ประวัติศาสตร์ รัฐบาล การปกครอง ศาสนา การศึกษา ศิลปวัฒนธรรม การเกษตร อุตสาหกรรม พลังงาน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การขนส่งและคมนาคม การท่องเที่ยว การเศรษฐกิจ สถิติ การค้า การกีฬา เพื่อเผยแพร่ไปยังกลุ่มเป้าหมายทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศเพื่อให้เกิดความเข้าใจ และมีความรู้สึกที่ดีและถูกต้องเกี่ยวกับคนไทย รัฐบาลไทยและประเทศไทย เป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่ประเทศชาติและเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมการลงทุน การส่งออก และการท่องเที่ยว ตลอดจนความสัมพันธไมตรีระหว่างประเทศ

๘. การคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ สสน. ได้ดำเนินการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นระดับชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๒ - ๒๕๔๓ ประเภทบุคคลและหน่วยงานต่างๆ และงานพัฒนาทั้งภาครัฐและเอกชน จำนวน ๑๕ ราย เพื่อเป็นการเสริมสร้างและให้กำลังใจแก่บุคคลหรือหน่วยงานดังกล่าว ตลอดจนกระตุ้นให้หน่วยงานและประชาชนทั่วไป ถือเป็นแบบอย่างในการที่จะสร้างสรรค์ผลงานดีเด่นให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติมากขึ้น โดยการเผยแพร่แก่สาธารณชนในลักษณะหนังสืออ้างอิง วิดีทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์และแถบบันทึกเสียง รวมทั้งเผยแพร่ผ่านสถานีโทรทัศน์ต่างๆ ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค



๙. การคัดเลือกครอบครัวประชาธิปไตยอย่าง  
คณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ ได้ดำเนินการ  
คัดเลือกครอบครัวประชาธิปไตยประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๔  
ซึ่งมีครอบครัวที่ได้รับการคัดเลือกจำนวน ๓๓ ครอบครัว  
โดยได้จัดพิธีมอบรางวัล เนื่องในวันครอบครัวประจำปี  
๒๕๔๔ เมื่อวันอังคารที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๔๔ ณ หอประชุม  
กรมประชาสัมพันธ์ ทั้งนี้เพื่อเน้นความสำคัญของ

สถาบันครอบครัวที่มีบทบาทสำคัญในการปลูกฝังความ  
เป็นประชาธิปไตยให้กับสมาชิกในครอบครัว จนทำให้  
ครอบครัวได้มีพัฒนาการที่สอดคล้องกับประเพณีและ  
วัฒนธรรมของไทย โดยเฉพาะในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม  
และค่านิยมพื้นฐาน อันเป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนา  
ประชาธิปไตย



ครอบครัว "นิตินันท์ประกาศ" หนึ่งในครอบครัวประชาธิปไตยตัวอย่าง ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๔



**ด้านครอบครัว เด็ก เยาวชน  
สตรี และผู้สูงอายุ**



# การส่งเสริม และพัฒนาเด็กและเยาวชน

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ (สยช.) มีผลงานการส่งเสริมและพัฒนาเยาวชนในรอบปีที่ผ่านมา ดังนี้

## ด้านนโยบายและแผนงานเยาวชน

๑. จัดทำฐานข้อมูลและสารสนเทศเด็กและเยาวชน เพื่อตอบสนองต่อการวางแผนและติดตามประเมินผล

๒. จัดทำแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนระยะเวลา ๑๐ ปี โดยได้จัดทำร่างนโยบายเยาวชนแห่งชาติ และแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนระยะยาวเสร็จเรียบร้อยแล้ว อยู่ระหว่างการรับฟังความคิดเห็นจากทุกส่วนของสังคมทั่วประเทศ เพื่อให้นโยบายและแผนดังกล่าว มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

๓. จัดทำแผนแก้ไขปัญหาค่าใช้จ่ายในภาวะยากลำบาก เพื่อแก้ไขปัญหาค่าใช้จ่ายในภาวะยากลำบากให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างปกติสุขและเพื่อป้องกันมิให้เด็กกลุ่มเสี่ยงต้องตกอยู่ในภาวะยากลำบาก รวมทั้งเพื่อนำเสนอ คณะรัฐมนตรีพิจารณาและประกาศใช้ต่อไป

## ด้านการประสานงาน

การประสานงานภายในประเทศ ได้มีการประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์กรเอกชน ภาคธุรกิจ ภาคอุตสาหกรรม สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนา องค์กรชุมชน รวมทั้งกลุ่มเยาวชน ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เพื่อให้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุนงานด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชนของชาติ โดยประสานสนับสนุนเครือข่ายเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน ประสานการดำเนินงานตามแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในพื้นที่ทั่วไปและพื้นที่พิเศษเฉพาะทุกระดับ การจัดงานวันเยาวชนแห่งชาติ จัดทำโครงการนำร่องเพื่อสร้างกระแสการพัฒนาคนและสังคมในระดับจุลภาค

จังหวัดสุพรรณบุรี จัดทำแผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนมั่วสุมและประพฤติตนไม่เหมาะสม รวมทั้งสนับสนุนองค์กรพัฒนาเอกชนดำเนินการประสานงานกับสภาองค์การพัฒนาเด็กและเยาวชนในการจัดทำแผนงานและการบริหารจัดการขององค์กรเครือข่าย ประมาณ ๖๐ องค์กร

การประสานงานระหว่างประเทศ ได้ดำเนินการประสานความร่วมมือด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชนระหว่างประเทศ โดยเข้าร่วมการประชุมคณะอนุกรรมการ



การฝึกอบรมเยาวชนโครงการมิตรภาพเยาวชนอาเซียน-ญี่ปุ่น

อาเซียนด้านเยาวชน (ASEAN Sub-Committee on Youth : ASY) ครั้งที่ ๑๗ ณ ประเทศมาเลเซีย การประชุมวันเยาวชนอาเซียน ครั้งที่ ๙ ณ สหภาพพม่า การประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านเยาวชน (The 3rd



"โครงการเรือเยาวชนสร้างสรรคไทย"



ASEAN Ministerial Meeting on Youth) ณ สหภาพพม่า รวมทั้งการแลกเปลี่ยนผู้บริหารงานเยาวชนในภูมิภาค อินโดจีน อาเซียน สาธารณรัฐประชาชนจีน และ เอเชีย - แปซิฟิก โครงการเรือเยาวชนเอเชียอาคเนย์ และ โครงการมิตรภาพเยาวชนอาเซียน - ญี่ปุ่น เป็นต้น

## ด้านการส่งเสริมกิจกรรมเยาวชน

การส่งเสริมกิจกรรมกลุ่มเยาวชนและอาสาสมัคร ในการพัฒนาตนเองและสังคม โดยสนับสนุนเงินอุดหนุน กิจกรรมเยาวชนให้แก่กลุ่มเยาวชนและศูนย์เยาวชน ทั้งภาครัฐและเอกชนทั่วประเทศ ส่งเสริมกิจกรรมแก่อาสาสมัครและกลุ่มเยาวชน ส่งเสริมกีฬาและนันทนาการ สำหรับเยาวชน รวมทั้งได้ดำเนินการโครงการส่งเสริม



กลุ่มเยาวชนที่ได้รับการสนับสนุนเงินอุดหนุนกิจกรรมเยาวชนของ สยช. จังหวัดอุบลราชธานี

และพัฒนากิจกรรมด้านสังคม วัฒนธรรม ศิลธรรม จริยธรรมสำหรับเยาวชน ได้แก่ กิจกรรมการสรรหาและ เชิดชูเยาวชนดีเด่นและผู้ทำคุณประโยชน์ต่อเยาวชน การ ส่งเสริมกิจกรรมเด็กและเยาวชนดีเด่นในสถานศึกษา การจัดทำแผนส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมเยาวชนด้าน จริยธรรม การส่งเสริมกิจกรรมดนตรีไทย นอกจากนี้ ได้ประสานและให้ข้อมูลกับ “รายการจริยธรรมนำไทย” ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง ๑๑ กรม ประชาสัมพันธ์ เพื่อเผยแพร่ข่าวสารกิจกรรมด้านจริยธรรม และดำเนินการจัดกิจกรรมทัศนศึกษาสำหรับเยาวชน

## ด้านการฝึกอบรม

เพื่อการพัฒนาบุคลากรผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนา เด็กและเยาวชนทั้งในระดับผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงาน สื่อมวลชน ทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดจนผู้นำเยาวชน และเยาวชนที่อยู่ในระบบและนอกระบบโรงเรียน ได้แก่ โครงการพัฒนาหลักสูตรในการพัฒนาบุคลากรเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน โดยจัดทำหลักสูตรการอบรม ๔ หลักสูตร ประกอบด้วย (๑) หลักสูตรนักบริหารระดับสูง (๒) หลักสูตรผู้บริหารงานเยาวชน (๓) หลักสูตรผู้ทำงาน เยาวชนระดับต้น และ (๔) หลักสูตรผู้นำเยาวชน และได้ ดำเนินการจัดฝึกอบรมหลักสูตรผู้บริหารงานเยาวชน ระดับ ๗ - ๘ หรือเทียบเท่า จากหน่วยงานภาครัฐและ หัวหน้าหน่วยงานภาคเอกชน องค์กรธุรกิจ และสื่อมวลชน การพัฒนาศักยภาพของผู้ทำงานด้านการคุ้มครองสิทธิเด็ก โดยจัดฝึกอบรมผู้นำเยาวชนในสถานศึกษาระดับ มัธยมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร การฝึกอบรม เยาวชนผู้เข้าร่วมโครงการต่างประเทศ เพื่อเตรียมความ พร้อมสำหรับการเข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยน วัฒนธรรมกับต่างประเทศ รวมทั้งการพัฒนาข้าราชการ เพื่อการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ



นอกจากนี้ได้ร่วมกับสมาคมวางแผนครอบครัวแห่งประเทศไทย จัดอบรมหลักสูตรเรื่องสิทธิเด็กในโครงการพัฒนาคุณภาพแรงงานเด็กในอุตสาหกรรมประมง จังหวัดปัตตานี จำนวน ๔ รุ่น เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจและตระหนักในเรื่องสิทธิเด็กและอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กมากยิ่งขึ้น



การประชุมพิจารณารายงานเรื่อง สิทธิเด็ก

## ด้านการคุ้มครองและปกป้องสิทธิเด็กและเยาวชน

๑. การจัดทำร่างพระราชบัญญัติสงเคราะห์คุ้มครองสวัสดิภาพและส่งเสริมความประพฤติเด็ก พ.ศ. .... ซึ่งเป็นการออกกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ตามมาตรา ๕๓ และ ๘๐ เสนอต่อคณะรัฐมนตรี

๒. การดำเนินงานเรื่องสิทธิเด็กตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ได้ดำเนินการ (๑) การแก้ไขปรับปรุงประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๘๖ ทวิ เรื่อง ห้ามลงโทษประหารชีวิตบุคคลที่มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี (๒) ศึกษาอนุสัญญาเกี่ยวกับลักษณะทางแพ่ง ว่าด้วยการลักพาเด็กข้ามชาติ (๓) การศึกษาอนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองเด็กและความร่วมมือในการรับรองบุตรบุญธรรมระหว่างประเทศ (๔) การศึกษาประมวลกฎหมายอาญาที่เกี่ยวกับเกณฑ์อายุขั้นต่ำและขั้นสูงของเด็กในความรับผิดชอบอาญา และ (๕) การสำรวจเพื่อศึกษาสถานการณ์การชกมวยเด็กในประเทศไทย

๓. การป้องกันและแก้ไขการละเมิดสิทธิเด็ก ได้จัดโครงการเวทีสิทธิเด็ก ครั้งที่ ๑๐ “๑๐ ปีสิทธิเด็ก ... เด็กไทยได้อะไร” การประชุมปฏิบัติการระดับชาติเพื่อเพิ่มศักยภาพของบุคลากรด้านสังคมสงเคราะห์และสาธารณสุขเพื่อต่อต้านการละเมิดและการแสวงหาประโยชน์ทางเพศในเยาวชนในภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง การเสวนาเรื่อง “การ

ส่งเสริมสิทธิเด็กในกฎหมายสิทธิมนุษยชน” การเสวนาเรื่อง “การปรับปรุงประมวลกฎหมายอาญาเกี่ยวกับเกณฑ์อายุขั้นสูงของเด็กในการรับผิดชอบอาญา” การจัดประชุมพิจารณาเรื่อง “รายงานผลการสำรวจสถานการณ์การชกมวยเด็กในประเทศไทย” การประชุมระดับภูมิภาคเพื่อพิจารณาปฏิญญากรุงสตอกโฮล์มเพื่อต่อต้านการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก และการเสวนาร่างพระราชบัญญัติสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพและส่งเสริมความประพฤติเด็ก พ.ศ. .... กับการแก้ไขปัญหาเด็กในสังคมไทย

## ด้านการติดตามและประเมินผล

๑. การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาเด็กและเยาวชน ในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๘ โดยได้จัดทำรายงานการประเมินผลแผนพัฒนาเด็กฯ ในช่วงครึ่งแผน (ปี พ.ศ. ๒๕๔๐ - ๒๕๔๒) เพื่อเผยแพร่ต่อไป

๒. การจัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามปฏิญญาโลกว่าด้วยความอยู่รอด การปกป้อง และการพัฒนาเด็ก ซึ่งได้จัดทำสรุปรายงานฯ ฉบับภาษาไทยและภาษาอังกฤษเสร็จเรียบร้อยแล้ว

๓. วิเคราะห์ข้อมูลตัวชี้วัดเพื่อประเมินผลแผน



ปฏิบัติการหลักของปัญญาเพื่อเด็กไทย

๔. ติดตามและประเมินผลวันเยาวชนแห่งชาติ และโครงการเยาวชนคนดีศรีสุพรรณ

### ด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

สยช. ได้ดำเนินกิจกรรมต่างๆ เช่น การประสาน เครือข่ายสื่อด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชน ตลอดจน สื่อมวลชนทุกแขนง เพื่อขอความร่วมมือในการเผยแพร่

ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารงานเยาวชนและกิจกรรม เยาวชน จัดทำโครงการส่งเสริมผลงานสื่อมวลชนดีเด่น เพื่อเยาวชน โครงการกองทุนผลิตสื่อสำหรับเด็ก ผลิต สื่อเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน เผยแพร่และ ประชาสัมพันธ์การณรงค์เพื่อการบริโภคนม และการ จัดทำแผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหามันเกิดจากสื่อที่ไม่ เหมาะสม เป็นต้น



การประชุม สโมสรเยาวชนแห่งชาติ ครั้งที่ ๒ "สื่อ-สานสร้างสรรค์ พลังเยาวชน"



# การส่งเสริมและพัฒนาสตรี

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (สปน.) โดยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ (สกกส.) มีผลงานในการส่งเสริมและพัฒนาสตรีในรอบปีที่ผ่านมา ดังนี้

## การจัดทำแผนพัฒนาสตรีในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๔๕ - ๒๕๔๙)

ได้จัดทำแผนพัฒนาสตรีในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๔๕ - ๒๕๔๙) เพื่อใช้เป็นแผนการดำเนินงานด้านสตรีของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในระยะเวลา ๕ ปี ซึ่งร่างแผนพัฒนาสตรีที่จัดทำขึ้นนี้มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๕ และได้จัดให้มีการประชุมวิพากษ์ร่างแผนฯ ในกรุงเทพมหานครและภูมิภาคต่างๆ รวม ๕ ครั้ง ระหว่างเดือนเมษายน - พฤษภาคม ๒๕๔๔ เพื่อรับฟังความคิดเห็นของผู้แทนหน่วยงานและองค์กรต่างๆ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงร่างแผนฯ ดังกล่าวให้มีเนื้อหาสาระสมบูรณ์ครบถ้วน มียุทธศาสตร์ที่สอดคล้องและสนองต่อปัญหาที่เกิดขึ้นกับสตรี

## การเสริมสร้างเครือข่ายและความเข้าใจเรื่องบทบาทหญิงชายต่อสื่อมวลชน

เพื่อให้สื่อมวลชนมีความตระหนักในเรื่องบทบาทหญิงชาย และนำเสนอข่าวสารที่เกี่ยวกับสตรีอย่างเป็นธรรม รวมทั้งมีบทบาทที่เอื้อต่อการดำเนินงานในด้านการส่งเสริมความเสมอภาค ซึ่งได้ดำเนินงานใน ๓ กิจกรรม ได้แก่

๑. เสริมสร้างความสัมพันธ์กับสื่อมวลชน โดยเดินทางไปสร้างเครือข่ายและพบปะกับผู้บริหารของสำนักพิมพ์ต่างๆ

๒. เสริมสร้างเครือข่ายสื่อสตรีโดยจัดให้มีการประชุมเครือข่ายทางภูมิภาคเป็นระยะๆ เพื่อเป็นเวทีที่สามารถสะท้อนความคิดเห็นกลับไปสู่สื่อ และเพื่อให้สื่อนำเสนอบทบาทและสถานภาพของผู้หญิงอย่างถูกต้องเหมาะสม

๓. เสริมสร้างความเข้าใจเรื่องบทบาทหญิงชายต่อสื่อมวลชน โดยการจัดค่ายฝึกอบรมเรื่องบทบาทหญิงชาย (Gender Camp) จำนวน ๓ วัน เพื่อให้สื่อมวลชนรุ่นใหม่มีความเข้าใจในเรื่องความเสมอภาคระหว่างหญิงชาย การใช้สื่ออย่างเคารพในศักดิ์ศรีและความเสมอภาคของสตรีต่อไป

## การรณรงค์ยุติความรุนแรงต่อเด็กและสตรี

คณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๔๒ กำหนดให้เดือนพฤศจิกายนของทุกปี เป็นเดือนรณรงค์ยุติความรุนแรงต่อเด็กและสตรี สปน. จึงได้ร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องจัดกิจกรรมในหลากหลายรูปแบบ ได้แก่ การจัดสัมมนา เรื่อง “ความรุนแรงต่อเด็กและสตรี: ข้อเท็จจริงที่ไม่อาจปฏิเสธ” การประชุมสัมมนาสื่อมวลชน การประกวดภาพวาดเรียงความ บทความ และคำขวัญ จัดทำโปสเตอร์ จัดทำสโปดโทรทัศน์และวิทยุ จัดรายการสดทางสถานีโทรทัศน์ และดำเนินการประชาสัมพันธ์ทางสื่อต่างๆ

## การเพิ่มสมรรถนะของ สกกส.

ในรอบปีที่ผ่านมา สปน. ได้รับการสนับสนุนจากธนาคารโลก ในการจัดฝึกอบรมเพื่อเพิ่มสมรรถนะแก่เจ้าหน้าที่ของ สกกส. รวม ๒ ครั้ง ดังนี้

๑. การประชุมเชิงปฏิบัติการเสริมสร้างทีมงานและพัฒนากลยุทธ์การดำเนินงานของ สกกส. เพื่อหา



แนวทางในการปรับปรุงองค์กรและการปฏิบัติงานให้มีความเหมาะสมกับภารกิจ

๒. การฝึกอบรมเรื่องการพัฒนาทักษะการวิเคราะห์บทบาทหญิงชายให้กับเจ้าหน้าที่ สกส. เพื่อให้มีแนวทางที่จะสนับสนุนและประสานงานกิจกรรมด้านการบูรณาการมิติหญิงชายในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

## การจัดสัมมนาและกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการดำเนินงานด้านสตรี

๑. การสัมมนาการดำเนินงานด้านสตรี จากผลการประชุมสมัชชาสหประชาชาติสมัยพิเศษ เพื่อสนองตอบต่อผลการประชุมสมัชชาสหประชาชาติสมัยพิเศษฯ สเปน. ได้จัดให้มีการสัมมนาเพื่อทบทวนและประเมินความคืบหน้าในการปฏิบัติตามยุทธศาสตร์ในโรบีและแผนปฏิบัติการปักกิ่งเพื่อความก้าวหน้าของสตรี รวมทั้งเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจกรอบกิจกรรมที่ประเทศไทยให้การรับรองกับสหประชาชาติ โดยมีผู้เข้าร่วมการสัมมนาประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้แทนหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน จำนวนประมาณ ๓๐๐ คน

๒. การสัมมนา “พิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ” เพื่อชี้แจงสาระสำคัญของพิธีสารเลือกรับและหารือการดำเนินงานที่สอดคล้องกับอนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ และพิธีสารเลือกรับที่ประเทศไทยได้มีพันธะผูกพันไว้กับสหประชาชาติ ซึ่งหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจะต้องรับไปปฏิบัติ โดยเฉพาะในเรื่องของการเปิดโอกาสให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลในประเทศที่เป็นภาคีเสนอข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิสตรีต่อคณะกรรมการว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีแห่งสหประชาชาติ โดยผู้ร่วมสัมมนาประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องจำนวน ๓๐๐ คน

๓. การประชุมสัมมนาทิศทางการทำงานร่วมกันของเครือข่ายการพัฒนาฝีมือแรงงานสตรี สเปน. ได้ร่วมกับ กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน จัดให้มีการ

สัมมนา เรื่อง “ทิศทางการทำงานร่วมกันของเครือข่ายการพัฒนาฝีมือแรงงานสตรี” เพื่อหาแนวทางการพัฒนาฝีมือแรงงานสตรีตามความเหมาะสมกับศักยภาพ โดยมีทิศทางที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาสตรีและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมทั้งเพื่อส่งเสริมการสร้างเครือข่ายและแนวทางการทำงานร่วมกันของหน่วยงานพัฒนาฝีมือแรงงานสตรี และหน่วยงานที่มีภารกิจเกี่ยวข้อง ตลอดจนหาแนวทางการรวบรวมข้อมูลและจัดทำเป็นทำเนียบหน่วยงานพัฒนาฝีมือแรงงานสตรี โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมซึ่งเป็นผู้แทนจากองค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรระหว่างประเทศ รวมทั้งสิ้น ๑๐๐ คน

๔. การจัดงานวันสตรีสากล ประจำปี ๒๕๔๔ สเปน. ได้จัดกิจกรรมวันสตรีสากลในวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๔๔ ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล การจัดงานแบ่งออกเป็น ๒ ภาค ภาคแรกเป็นภาคพิธีการในการประกาศเกียรติคุณโดยรองนายกรัฐมนตรี (นายเดช บุญ-หลง) ประธาน สกส. เป็นประธานในพิธี และมอบโล่เกียรติคุณแก่สตรีดีเด่น หน่วยงานและผู้ส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างหญิงชายดีเด่น ซึ่งได้รับการคัดเลือกจากคณะกรรมการเฉพาะกิจพิจารณาคัดเลือกสตรีดีเด่น หน่วยงานและผู้ส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างหญิงชายดีเด่น ประจำปี ๒๕๔๔ จำนวน ๒๐ ราย ภาคที่สองเป็นภาควิชาการ โดยได้จัดให้มีการบรรยายพิเศษและการอภิปรายในหัวข้อ “ความเสมอภาคระหว่างหญิงชายในราชการพลเรือน” และ “สตรีได้อะไรจากโครงการคุ้มครองทางสังคม” ตามลำดับ

๕. การจัดรายการ “บ่ายนี้มีคำตอบ” ทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง ๙ อ.ส.ม.ท. เพื่อประชาสัมพันธ์การดำเนินงานด้านสตรี และเผยแพร่ข้อมูลด้านบทบาทและศักยภาพสตรี สนับสนุนให้สตรีตระหนักถึงศักยภาพของตนเอง ส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างหญิงชาย และกระตุ้นให้สาธารณชนยอมรับและปรับเปลี่ยนเจตคติ ค่านิยมเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของสตรีที่เหมาะสม ซึ่งในรอบปีที่ผ่านมาได้ดำเนินการทั้งสิ้น ๑๙ ครั้ง



# การส่งเสริมสถาบันครอบครัวและผู้สูงอายุ

## การจัดทำแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๔๕ - ๒๕๖๔)

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานผู้สูงอายุแห่งชาติ และในฐานะเป็นเจ้าของเรื่องเกี่ยวกับการส่งเสริมสถาบันครอบครัว มีผลงานในรอบปีที่ผ่านมา ดังนี้

ได้จัดทำแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๔๕ - ๒๕๖๔) ขึ้น เพื่อเป็นแผนรวมของชาติ มีลักษณะเป็นแผนยุทธศาสตร์ โดยได้กำหนดมาตรการและเป้าหมายซึ่งหน่วยงานต่างๆ จะต้องพิจารณาจัดทำแผนปฏิบัติการให้สอดคล้องกับแผนดังกล่าว นอกจากนี้ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการให้ข้อคิดเห็นในการดำเนินงานตามแผนฯ สกส. จึงได้จัดการประชุมวิพากษ์แผนฯ ขึ้นในกรุงเทพมหานครและภูมิภาคต่างๆ รวม ๕ ครั้ง โดยดำเนินการไปพร้อมกับการจัดประชุมวิพากษ์แผนสตรีฯ

## การจัดงานสัปดาห์ผู้สูงอายุแห่งชาติ

สปน. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ และ

เอกชน ได้จัดงานสัปดาห์ผู้สูงอายุแห่งชาติขึ้น โดยมีพิธีเปิดเมื่อวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๔๔ ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล วัตถุประสงค์ของการจัดงานเพื่อก่อให้เกิดความตระหนักในคุณค่า ศักดิ์ศรีของผู้สูงอายุ และความสามารถของผู้สูงอายุในการทำประโยชน์ให้แก่สังคม รวมทั้งเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้สูงอายุกับสมาชิกอื่นๆ ในครอบครัว ชุมชนและสังคม

## การจัดทำโปสเตอร์ปฏิทินแผนงานประจำปี ๒๕๔๔

เพื่อณรงค์ส่งเสริมให้ทุกหน่วยงานในสังคมเห็นความสำคัญของสถาบันครอบครัว สปน. ได้จัดทำโปสเตอร์ปฏิทินแผนงานประจำปี ๒๕๔๔ (Year Planner 2001) จำนวน ๕,๐๐๐ แผ่น เผยแพร่ให้แก่หน่วยงานภาครัฐและเอกชนต่างๆ สำนักงานเขตทุกเขต ในกรุงเทพมหานคร และจังหวัดทั่วประเทศ รวมทั้งได้จัดทำมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับผู้สูงอายุทาง Website : [www.pmo.thaigov.go.th/aging](http://www.pmo.thaigov.go.th/aging)



ด้านคุณภาพชีวิต  
และสิ่งแวดล้อม



# การประสานงานโครงการ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) เป็นหน่วยงานรับผิดชอบดำเนินงานสนองพระราชดำริ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ และพระบรมวงศานุวงศ์ โดยมีหน้าที่ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและติดตามผลการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ภายใต้การกำกับดูแลของนายกรัฐมนตรี โดยยึดแนวพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ทรงมีพระราชหฤทัยมุ่งช่วยเหลือและแก้ไขความเดือดร้อนของพสกนิกรให้ลดน้อยลงและหมดสิ้นไปในที่สุด มีผลงานที่สำคัญในรอบปีที่ผ่านมา ดังนี้

## การตามเสด็จพระราชดำเนิน

ภารกิจหลักที่สำคัญที่สำนักงาน กปร. ปฏิบัติสืบเนื่องมาโดยตลอด คือ การตามเสด็จพระราชดำเนิน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และพระบรมวงศานุวงศ์ ซึ่งในปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ได้ตามเสด็จพระราชดำเนิน จำนวน ๒๑ ครั้ง ระยะเวลาในการตามเสด็จพระราชดำเนิน ๒๒๗ วัน มีพื้นที่และหมู่บ้านที่เสด็จพระราชดำเนินไปปฏิบัติพระราชกรณียกิจ ๑๒๕ แห่ง การตามเสด็จพระราชดำเนินในแต่ละครั้งเป็นการรับสนองพระราชดำริเพื่อดำเนินงานพัฒนาร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งมีหน้าที่ในการถวายรายงานข้อมูลและข้อเท็จจริงต่างๆ ของพื้นที่ที่จะเสด็จพระราชดำเนินไปปฏิบัติพระราชกรณียกิจให้ทรงทราบล่วงหน้า และเพื่อใช้ประกอบพระราชวินิจฉัยในการพระราชทานแนวพระราชดำริให้สอดคล้องกับสภาพที่เป็นจริง

ของพื้นที่ที่ควรได้รับการส่งเสริมและการพัฒนา

## โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ในรอบปีที่ผ่านมาสำนักงาน กปร. ได้รับผิดชอบในการประสานการดำเนินงานและสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานให้แก่หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อปฏิบัติงานสนองพระราชดำริ รวมทั้งสิ้น ๑๖๔ โครงการ เป็นเงินจำนวน ๑,๗๑๕.๐๕ ล้านบาท ส่งผลให้ราษฎร โดยเฉพาะผู้ที่ประสบทุกข์ยากเดือดร้อน ยากจนและด้อยโอกาสในภูมิภาคต่างๆ ทั่วประเทศ ได้รับการช่วยเหลือและพัฒนาให้เกิดความมั่นคงในการดำรงชีวิต ตลอดจนสภาพแวดล้อมได้รับการพัฒนาปรับปรุงให้มีความยั่งยืนต่อไป โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริเหล่านี้ ได้กระจายไปสู่ภูมิภาคต่างๆ ทั่วประเทศ โครงการที่สำคัญแบ่งตามลักษณะของการพัฒนาได้ดังนี้

### ๑. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งมีด้วยกัน ๖ แห่งทั่วประเทศ เป็นโครงการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงให้ความสำคัญและทรงสนพระทัยเป็นอย่างมาก ได้ทรงมีพระราชดำริให้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ ดำเนินงานในด้านต่างๆ อย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด ในระยะที่ผ่านมาการดำเนินงานเน้นด้านการศึกษา ทดลอง วิจัย เพื่อหาแนวทางและวิธีการพัฒนาด้านต่างๆ ที่เหมาะสม สอดคล้องกับแต่ละสภาพท้องถิ่น เพื่อให้เป็น “ตัวแบบของความสำเร็จ” และนำความสำเร็จมาขยายผลให้แก่ประชาชน สำนักงาน กปร. ได้เน้นและให้ความสำคัญกับงานด้านการขยายผลมากขึ้น



โดยนำผลการศึกษาทดลองที่ประสบผลสำเร็จแล้ว ไปขยายผลสู่ประชาชนอย่างจริงจัง โดยเฉพาะกลุ่มเกษตรกรและประชาชนที่มีสภาพยากจนและประสบความทุกข์ยากเดือดร้อนอื่นเนื่องมาจากสภาวะเศรษฐกิจถดถอย เพื่อให้ประชาชนเหล่านี้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ ในรอบปีที่ผ่านมาปรากฏว่าราษฎรที่อาศัยทำกินอยู่ในพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ จำนวน ๗๗ หมู่บ้าน ราษฎรมากกว่า ๔๘,๐๐๐ คน ได้พ้นจากสภาพความยากจนโดยมีรายได้เฉลี่ยต่อคนสูงกว่าเส้นความยากจนในชนบท คือ มีรายได้เฉลี่ยต่อคนสูงกว่า ๑๐,๕๓๖ บาทต่อปี

## ๒. โครงการพัฒนาด้านแหล่งน้ำ

**น้ำ** มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ และสรรพสิ่งต่าง ๆ ดังพระราชดำรัสที่ว่า **“น้ำ คือ ชีวิต”** ขณะเดียวกันแหล่งน้ำที่มีอยู่ในปัจจุบันไม่ว่าจะเป็น แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง ตกอยู่ในสภาพเสื่อมโทรม มีทั้งน้ำเสีย น้ำแห้ง อีกทั้งในหลายพื้นที่ตกอยู่ในสภาพของน้ำท่วม ปัญหาที่เกิดขึ้นนี้ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพของราษฎร ด้วยเหตุนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจึงทรงให้ความสำคัญและพระราชทานพระราชดำริ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปพัฒนาและปรับปรุงแหล่งน้ำ รวมทั้งการบริหารจัดการน้ำที่มีอยู่ให้สามารถนำไปใช้และให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยผ่านทางโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ ซึ่งมีทั้งการพัฒนาปรับปรุงแหล่งน้ำต่าง ๆ การบำบัดน้ำเสีย การมีระบบชลประทาน รวมทั้งการป้องกันอุทกภัย ได้แก่ โครงการเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ จังหวัดสระบุรี - จังหวัดลพบุรี โครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ โครงการพัฒนาลุ่มน้ำก่ำ จังหวัดสกลนคร - จังหวัดนครพนม โครงการพัฒนาลุ่มน้ำปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ความสำเร็จของโครงการต่าง ๆ เหล่านี้จะส่งผลให้ราษฎรสามารถใช้ประโยชน์เพื่ออุปโภค-

บริโภค การเกษตรและอุตสาหกรรมได้อย่างยั่งยืน

## ๓. โครงการพัฒนาด้านการเกษตร

การดำเนินงานตามโครงการพัฒนาด้านการเกษตรเพื่อสนองพระราชดำริ ได้มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและเป็นกระบวนการ เริ่มจากการศึกษาค้นคว้า ทดลองเรื่องการพัฒนาและปรับปรุงบำรุงดิน การสำรวจและวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดิน การดำเนินงานในลักษณะของโครงการสาธิตด้านการเกษตรต่าง ๆ การพัฒนาพื้นที่เพื่อทำการเกษตรแบบผสมผสานตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่ เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ในวิชาการเกษตรแผนใหม่และสามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพในชีวิตประจำวันได้ **ทฤษฎีใหม่เป็นการบริหารจัดการที่ดินขนาดเล็กและการบริหารจัดการน้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุด** เพื่อดำเนินกิจกรรมการเกษตรแบบเพาะปลูกหลายอย่าง หรือผลัดปลูก โดยมีจุดมุ่งหมายในการยกระดับรายได้และระดับการดำรงชีวิตของเกษตรกรและของประชาชนที่ประสบปัญหาทุกข์ยากเดือดร้อนให้หมดสิ้นไป

นอกจากโครงการทฤษฎีใหม่แล้ว สำนักงานกปร. ยังได้สนับสนุนโครงการพัฒนาด้านการเกษตรที่สำคัญ ๆ อีก ได้แก่ โครงการส่งเสริมกสิกรรมไร้สารพิษ จังหวัดนครราชสีมา โครงการศึกษาทดลองแก้ไขปัญหาดินเปรี้ยว จังหวัดนครนายก และโครงการฟื้นฟูและพัฒนาการเกษตรในพื้นที่ลุ่มน้ำบางนรา จังหวัดนราธิวาส เป็นต้น

## ๔. โครงการพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โครงการพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นการดำเนินงานสนองพระราชดำริเพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้คืนสู่สภาพเดิม รวมทั้ง**เสริมสร้างจิตสำนึก ความรับผิดชอบให้ประชาชนในพื้นที่โครงการฯ ได้เข้ามา**



มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไม่ให้ถูกบุกรุกทำลาย นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างความเข้าใจให้ราษฎรร่วมมือกันดูแลรักษา ระวังป้องกันภัยจากไฟป่า ตลอดจนส่งเสริมให้ราษฎรในพื้นที่ของโครงการฯ จัดกลุ่มอาชีพเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากป่าไม้อย่างถูกวิธีของการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ รวมทั้งการรักษาสุขภาพแวดล้อมและระบบนิเวศวิทยา เช่น โครงการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด (ภาคตะวันออก) โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพป่าบริเวณป่าสงวนแห่งชาติกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมแหลมผักเบี้ย จังหวัดเพชรบุรี และโครงการฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าทุ่งทะเล จังหวัดกระบี่ เป็นต้น

#### ๕. โครงการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพ

โครงการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพ เป็นการดำเนินงานสนองพระราชดำรินั่นที่จะมุ่งช่วยเหลือผู้ที่ประสบปัญหาความทุกข์ยากเดือดร้อนและคนยากจนให้มีความรู้ในการประกอบอาชีพเพื่อการดำรงชีวิตอยู่ โดยลำดับแรกมุ่งหมายการส่งเสริมอาชีพเพื่อความ “พออยู่พอกิน” ของราษฎรเป็นสำคัญ สำหรับการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพในรอบปีที่ผ่านมาจะเน้นการสนับสนุนส่งเสริมการดำเนินงานในเชิงคุณภาพอย่างเป็นระบบและครบวงจรมากขึ้น เพื่อให้เกษตรกรที่ยากจนและทุกข์ยาก

เดือดร้อน ตลอดจนชุมชนต่าง ๆ สามารถพึ่งตนเองได้ โดยการให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานมากขึ้น เช่น โครงการศิลปอาชีพในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ โครงการส่งเสริมอาชีพบ้านหนองผักแว่น จังหวัดอุบลราชธานี โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำห้วย - บางทราย จังหวัดมุกดาหาร และโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำแม่อาว จังหวัดลำพูน

#### ประโยชน์ของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่อยู่ภายใต้การสนับสนุนงบประมาณและประสานการดำเนินงานของสำนักงาน กปร. ที่ผ่านมามีจำนวนมากกว่า ๒,๐๐๐ โครงการ ได้ส่งผลให้ราษฎรในพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศได้รับความช่วยเหลือ พัฒนา ปรับปรุงคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนรู้จักและเข้าใจในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้เมื่อโครงการต่างๆ ซึ่งได้ดำเนินการในปีงบประมาณ ๒๕๔๓ ทั้ง ๑๖๔ โครงการ สัมฤทธิ์ผลแล้วจะส่งผลให้ราษฎรมากกว่า ๑๖๒,๐๐๐ คน หรือมากกว่า ๕๒,๐๐๐ ครัวเรือนได้รับการพัฒนาจนถึงขั้นสามารถพึ่งพาตนเองได้ มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นและยั่งยืน



# การดำเนินงานเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำ

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ซึ่งทำหน้าที่จัดทำนโยบาย แผนงานและแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรน้ำ และในฐานะที่เป็นหน่วยงานกลางในการประสานการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานและองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้นำเสนอรัฐบาลเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

๑. สำนักงานคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ และกรมชลประทานโดยการสนับสนุนงบประมาณจาก Global Water Partnership (GWP) ได้ร่วมกันจัดประชุมสัมมนาระดมความคิดเห็นเพื่อจัดทำวิสัยทัศน์เรื่องน้ำของชาติ โดยได้กำหนดวิสัยทัศน์เรื่องน้ำของชาติไว้ดังนี้ คือ “ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ประเทศไทยจะมีน้ำใช้อย่างเพียงพอและมีคุณภาพ โดยมีระบบการบริหารจัดการองค์กร ระบบกฎหมายในการใช้ทรัพยากรน้ำที่เป็นธรรม ยั่งยืน โดยคำนึงถึงคุณภาพชีวิตและการมีส่วนร่วมในทุกๆ ระดับ” ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบและให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามกรอบแนวทางกลยุทธ์วิสัยทัศน์เรื่องน้ำของชาติแล้ว เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๔๓

๒. สำนักงานคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ได้จัดทำนโยบายน้ำของชาติให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์น้ำของชาติ โดยจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “จากวิสัยทัศน์สู่แผนกลยุทธ์และนโยบายน้ำของชาติ” และเสนออนโยบายน้ำของชาติให้คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติพิจารณา พร้อมทั้งรับฟังข้อคิดเห็นเพิ่มเติมจากผู้แทนกลุ่มผู้ใช้น้ำในลุ่มน้ำปิงตอนบน ปิงตอนล่าง และลุ่มน้ำป่าสัก ซึ่งคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติได้พิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมและนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา มีมติเมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๔๓ ให้ส่วนราชการที่

เกี่ยวข้องดำเนินการตามนโยบายน้ำของชาติ และให้สำนักงานคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติจัดทำแผนปฏิบัติงานโดยละเอียด และเป็นหน่วยงานกลางในการประสานการดำเนินงาน ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ จึงได้จัดทำร่างแผนปฏิบัติการตามแนวนโยบายน้ำของชาติพร้อมทั้งจัดประชุมผู้บริหารระดับสูงของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ เมื่อวันที่ ๒๓ - ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นแก้ไขเพิ่มเติม พร้อมทั้งกำหนดกรอบงบประมาณเพื่อรองรับแผนปฏิบัติการและแนวทางการจัดทำงบประมาณเป็นองค์รวมเรื่องน้ำของประเทศให้สอดคล้องกับนโยบายน้ำของชาติ

๓. การจัดตั้งองค์การบริหารจัดการน้ำในลุ่มน้ำ สำนักงานคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดตั้งและดำเนินการสถาบันองค์กรลุ่มน้ำ การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศ การดำเนินงานด้านกฎหมาย กฎ ระเบียบที่เกี่ยวกับทรัพยากรน้ำ เพื่อให้การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเป็นไปอย่างมีระบบและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ดังนี้

๓.๑ โครงการจัดตั้งองค์การบริหารจัดการน้ำในลุ่มน้ำเจ้าพระยา โดยมีโครงการนำร่องในพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยา ๒ ลุ่มน้ำ คือ ลุ่มน้ำปิง และลุ่มน้ำป่าสัก และแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการน้ำขึ้น ๓ คณะ คือ คณะอนุกรรมการบริหารจัดการลุ่มน้ำปิงตอนบน ลุ่มน้ำปิงตอนล่าง และป่าสัก ซึ่งคณะกรรมการฯ แต่ละคณะได้แต่งตั้งคณะทำงานขึ้น ๓ ด้าน ประกอบด้วย คณะทำงานด้านนโยบายและแผน คณะทำงานด้านข้อมูลสารสนเทศ และคณะทำงานด้านการประชาสัมพันธ์และประสานมวลชน และในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ จะประเมินผล



การดำเนินงานของโครงการนำร่องเพื่อสรุปผลและนำรูปแบบไปพิจารณาดำเนินการในการจัดตั้งในลุ่มน้ำอื่นต่อไป

๓.๒ โครงการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๒ อนุมัติตามที่คณะกรรมการรัฐมนตรีว่าด้วยนโยบาย เศรษฐกิจและสังคมให้ความเห็นชอบเรื่องความก้าวหน้า และแนวทางการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจและ ทรัพย์สินที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก (กพอ.) โดย มอบหมายให้หน่วยงานที่รับผิดชอบและเกี่ยวข้องดำเนินการ ศึกษาจัดทำแผนหลักการพัฒนาและจัดการ ทรัพยากรน้ำภาคตะวันออก สำนักงานคณะกรรมการ ทรัพยากรน้ำแห่งชาติในฐานะหน่วยงานที่ได้รับมอบหมาย ให้ดำเนินการตามกรอบแผน ซึ่ง กพอ. ได้จัดให้มีการ ประชุมรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้งคณะ อนุกรรมการบริหารจัดการลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลตะวันออก โดยที่ประชุมได้เห็นชอบและได้มีการจัดตั้งอนุกรรมการ

บริหารจัดการลุ่มน้ำภาคตะวันออกขึ้น ๒ คณะ คือ คณะอนุกรรมการบริหารจัดการลุ่มน้ำชายฝั่งทะเล ตะวันออกและคณะอนุกรรมการบริหารจัดการลุ่มน้ำ บางปะกง - ปราจีนบุรี

๓.๓ การจัดตั้งคณะอนุกรรมการบริหาร จัดการลุ่มน้ำมูลบนและลุ่มน้ำคลองท่าตะเภา คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๔๒ เห็นชอบและอนุมัติให้ดำเนินการตามที่กระทรวงการคลัง เสนอให้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการลุ่มน้ำชั่วคราว สำหรับลุ่มน้ำมูลบนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและ ลุ่มน้ำคลองท่าตะเภาในภาคใต้ ตามกรอบมาตรการด้าน นโยบายเพื่อปรับโครงสร้างภาคเกษตรในส่วนที่เกี่ยวข้อง กับการสร้างระบบการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นเอกภาพ และมีประสิทธิภาพ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการ ทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการบริหาร จัดการลุ่มน้ำมูลบนและลุ่มน้ำคลองท่าตะเภาแล้ว



# การดำเนินงานด้านสวนพฤกษศาสตร์

## การดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ

องค์การสวนพฤกษศาสตร์ (อ.ส.พ.) ได้ดำเนินงานตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ โดยได้ดำเนินโครงการต่าง ๆ ดังนี้



การดำเนินงานโครงการ “พัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ”

๑. โครงการ “พัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ” โดยการเพาะขยายพันธุ์ และจัดปลูกในพื้นที่เปิดใหม่ พื้นที่ลาดชัน เพื่อใช้ยึดดินและป้องกันการพังทลายของดิน รวมทั้งทำให้เกิดพื้นที่

สีเขียวที่ก่อให้เกิดการอนุรักษ์ดินและมีความสุนทรีย์ด้านภูมิทัศน์ซึ่งได้ผลอย่างแท้จริง ได้ทรงรณรงค์ให้เยาวชน นักเรียน นักศึกษา ประชาชนทั่วไป ร่วมกันปลูกหญ้าแฝกในพื้นที่ลาดชัน เนื่องในวันสำคัญต่าง ๆ จำนวน ๔ ครั้ง ได้แก่ วันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว วันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ วันรักต้นไม้ประจำปี และวันเด็กแห่งชาติ รวมทั้งเข้าร่วมประชุมและจัดนิทรรศการ “หญ้าแฝกโลก” กับสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่จังหวัดเพชรบุรี

๒. โครงการ “การศึกษาความหลากหลายและนิเวศวิทยาของสิ่งห้อยในพระราชดำริฯ” เพื่อสนองพระราชเสาวนีย์ในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เนื่องจากสิ่งห้อยเป็นตัวบ่งชี้ถึงความอุดมสมบูรณ์และความเสื่อมโทรมของระบบนิเวศน์ได้เป็นอย่างดี โดยทำการศึกษาถึงความหลากหลายของสิ่งห้อยใน ๔ ภาค ๓๕ จังหวัดของประเทศไทย พบว่ามีสายพันธุ์สิ่งห้อยถึง ๑๐ สกุล และมีชนิดพันธุ์มากกว่า ๑๐๐ ชนิด ตลอดจนทำการเพาะเลี้ยงสิ่งห้อยในห้องปฏิบัติการ เพื่อศึกษาวงจรชีวิตและการเปลี่ยนแปลงประชากรเพื่อการอนุรักษ์และเพิ่มปริมาณให้มีจำนวนมากขึ้น

๓. โครงการ “จัดตั้งศูนย์รวมพรรณไม้บ้านร่มเกล้า จ.พิษณุโลก(ในพระราชดำริฯ)” เพื่อสนองพระราชเสาวนีย์ในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในอันที่จะฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำลำธาร เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงภายในประเทศ ยกกระดับความเป็นอยู่ของราษฎรในท้องถิ่น และพัฒนาให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของภูมิภาค โดยประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง



สมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯทอดพระเนตรความก้าวหน้าในการดำเนินงาน โครงการจัดตั้งศูนย์รวมพรรณไม้บ้านร่มเกล้า(ในพระราชดำริฯ) จังหวัดพิษณุโลก ของ อ.ส.พ.

อาทิ สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ศูนย์ประสานงานโครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคงพื้นที่ ภูซัด ภูเมี่ยง ภูสอยดาว อันเนื่องมาจากพระราชดำริ กรมป่าไม้ จังหวัดพิษณุโลก องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อภาค และราษฎรในพื้นที่ เป็นต้น โดยในวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ สมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จพระราชดำเนินเพื่อทอดพระเนตรความก้าวหน้าในการดำเนินโครงการดังกล่าว

### การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

อ.ส.พ. ได้ดำเนินการพัฒนากิจการขององค์การฯ ในพื้นที่สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อให้ประเทศไทยมีส่วนพฤกษศาสตร์ที่ได้มาตรฐานสากลอย่างแท้จริง โดยได้ดำเนินการให้ความรู้ทางด้านพฤกษศาสตร์ การจัดตกแต่งพื้นที่ให้มีความสวยงาม และจัดปลูกบำรุงรักษาพรรณไม้ให้เป็นหมวดหมู่ตามมาตรฐานสวนพฤกษศาสตร์สากลและสอดคล้องกับระบบนิเวศวิทยา เพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของประชาชนทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ดำเนินงานด้านวิชาการ วิจัย รวมทั้งการพัฒนางานด้านการบริหารตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๘ โดยมีผลดำเนินงานแบ่งเป็น ๔ ด้าน ดังนี้

### ๑. ด้านการให้ความรู้ และบริการ

๑.๑ การให้ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมแก่เยาวชน โดยจัดฝึกอบรมในหลักสูตร “นักอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมรุ่นเยาว์” จำนวน ๔ รุ่น อย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี เพื่อเป็นการโน้มน้าว กล่อมเกลาจิตใจ ปูพื้นฐานให้เยาวชนมีความรู้ ความเข้าใจ เกิดความรัก ความหวงแหน และตระหนักถึงคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีนักวิชาการของ อ.ส.พ. นักสืบสายน้ำจากมูลนิธิโลกสีเขียว และมูลนิธิ YMCA เพื่อการพัฒนาภาคเหนือ ร่วมเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ให้แก่เยาวชน ทั้งนี้โรงเรียนภาครัฐและเอกชนในจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดใกล้เคียงได้จัด



การจัดอบรมให้ความรู้แก่เยาวชน ในหลักสูตร “นักอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมรุ่นเยาว์”

ส่งนักเรียนเข้าร่วมการฝึกอบรม จำนวน ๑๔ โรงเรียน รวม ๑๗๖ คน นอกจากนี้ได้จัดกิจกรรม Walk Rally ให้กับกลุ่มโรงเรียนต่างๆ ในภาคเหนือ เพื่อให้เยาวชนได้แสดงความคิดสร้างสรรค์ ความคิดเห็น ความสามัคคีทัศนคติต่างๆ เกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติ โดยสอดแทรกความรู้ทางด้านพืชและระบบนิเวศวิทยาให้แก่เด็กที่เข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว ทั้งนี้ อ.ส.พ. ได้รับการสนับสนุนจากต่างประเทศในด้านผู้เชี่ยวชาญจาก The School of Environment Denmark ในการให้คำปรึกษาและช่วยเหลือในการพัฒนาหลักสูตรการอบรมเยาวชน รวมทั้งการจัดส่งพนักงานจำนวน ๓ คน เข้ารับ การดูงานและฝึกอบรมด้าน Youth Education ที่ราชอาณาจักรเดนมาร์ก

๑.๒ การเพิ่มเครือข่ายนักพฤกษศาสตร์ของ



ประเทศไทย โดยการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ ในหลักสูตร “นักพฤกษศาสตร์ท้องถิ่น” รุ่นที่ ๕ เพื่อเป็นการถ่ายทอดความรู้ทางพฤกษศาสตร์พื้นฐาน ภูมิปัญญาท้องถิ่น การแลกเปลี่ยน และถ่ายทอดประสบการณ์ต่างๆ โดยมีผู้ให้ความสนใจเข้ารับการฝึกอบรมแบ่งเป็น ๔ กลุ่มใหญ่ คือ กลุ่มหมอยาพื้นบ้าน กลุ่มครู อาจารย์ กลุ่มเจ้าหน้าที่เกษตรและป่าไม้ และกลุ่มผู้สนใจงานด้านพฤกษศาสตร์ รวมทั้งการจัดประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการระดับภูมิภาค QBG/UNITAR Workshop On Application of Multilateral Agreements Related to Biological Diversity เพื่อเพิ่มพูนความรู้ด้านกฎหมายสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพและการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ให้แก่ผู้เข้าร่วมประชุมในระดับการวางแผนและนโยบายจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๙ หน่วยงาน รวมทั้งสิ้น ๔๘ คน

๑.๓ การบรรยายพิเศษทางวิชาการ จำนวน ๓ ครั้ง คือ การบรรยายเรื่อง “บัวและเทคนิคการปลูกเลี้ยงดูแลรักษา” จำนวน ๒ ครั้ง โดย นายเสริมลาภ วสุวัต ผู้เชี่ยวชาญเรื่องบัวแห่งประเทศไทย และการบรรยายเรื่อง “Palm Identification (Classification)” โดยผู้เชี่ยวชาญเรื่องปาล์ม จากราชอาณาจักรเดนมาร์ก

๑.๔ การให้ความรู้ด้านพฤกษศาสตร์ ได้จัดบรรยายประกอบสื่อสารสนเทศให้แก่เยาวชน นักเรียน นักศึกษา และผู้เข้าเยี่ยมชมทั่วไปในอาคารศูนย์สารสนเทศเป็นประจำทุกวันๆ ละ อย่างน้อย ๒ รอบ รวมทั้งได้จัดวิทยากรนำชมและบรรยายให้ความรู้ทางด้านพรรณไม้ ในเส้นทางศึกษาพรรณไม้ จำนวนกว่า ๔๐๐ ครั้ง และจัดนิทรรศการทางด้านพฤกษศาสตร์ทั้งในและนอกองค์การฯ จำนวน ๘ ครั้ง ซึ่งได้รับความสนใจจากประชาชนทั่วไปเป็นอย่างมาก ทั้งนี้ได้จัดทำเอกสารเผยแพร่ผลการดำเนินงานทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยจัดทำเป็นหนังสือ จำนวน ๑๐,๐๐๐ เล่ม แผ่นพับ ๔๐,๐๐๐ ฉบับ จัดทำวีดิทัศน์สารคดี ชุด “ตามรอยพรรณไม้ไทย” เพื่อใช้เป็นสื่อในการเผยแพร่ข้อมูลพรรณไม้ไทยให้แก่

ชาวไทยและชาวต่างประเทศ โดยผ่านสื่อโทรทัศน์ และผ่านอินเทอร์เน็ต รวมทั้งการเผยแพร่ข่าวความก้าวหน้าในการดำเนินงานของ อ.ส.พ. แก่สื่อมวลชนทุกแขนง จำนวน ๑๒ ครั้ง

## ๒. ด้านการพัฒนาพื้นที่

๒.๑ จัดแสดงพรรณไม้ ตกแต่งภูมิทัศน์ภายในกลุ่มอาคารเรือนกระจกเฉลิมพระเกียรติ บนพื้นที่ ๒๖ ไร่ ให้สวยงาม สอดคล้องกับสภาพนิเวศน์ของพรรณไม้ จำนวน ๑๕ หลัง แบ่งเป็น ๓ กลุ่ม คือ

(๑) กลุ่ม A ประกอบด้วย

- เรือนไม้น้ำ จัดแสดงพรรณบัว พรรณไม้น้ำ และพืชที่อยู่ในพื้นที่ชื้นแฉะจำพวกพืชกินแมลง เช่น หม้อข้าวหม้อแกงลิง หยาดน้ำค้าง สำหรับชาวเหนียว เป็นต้น

- เรือนกล้วยไม้และเฟิน

- เรือนพืชทนแล้ง โดยได้รวบรวมพันธุ์กระบองเพชรและพืชอวบน้ำ จำนวน ๘๕ ชนิด

(๒) กลุ่ม B เรือนป่าฝน - ป่าดิบชื้น ซึ่งเป็นเรือนที่มีขนาดใหญ่ที่สุด มีความหนาแน่นของพรรณไม้มากที่สุด สภาพภายในควบคุมสภาพแวดล้อมให้เป็นป่าดิบชื้น และตกแต่งด้วยพรรณไม้หายากในป่าดิบชื้นที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์และการศึกษา มีป้ายบอกชื่อวิทยาศาสตร์ และเส้นทางเดินชมพรรณไม้ที่สะดวกและสวยงาม



การจัดแสดงพรรณไม้ในเรือนป่าฝน - ป่าดิบชื้น



สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯทอดพระเนตร  
พรรณไม้ในเส้นทางศึกษาพืชกลุ่มวิไลยชาติ สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระ  
นางเจ้าสิริกิติ์ อ.แมริม จ.เชียงใหม่

(๓) กลุ่ม C ประกอบด้วยโรงเรียนแสดง  
พันธุ์ไม้ จำนวน ๘ หลัง คือ เรือนพืชสมุนไพร จัดแสดงพืช  
สมุนไพร จำนวน ๑๕๐ ชนิด เรือนตัวอย่างพรรณไม้ไทย  
จัดแสดงพันธุ์ไม้ จำนวน ๑๕๐ ชนิด เรือนส้มกุ้ง จัดแสดง  
พันธุ์ส้มกุ้ง จำนวน ๕๐ ชนิด ประมาณ ๒,๐๐๐ ต้น เรือน  
ไม้ประดับ รวบรวมพันธุ์ไม้ประดับชนิดต่างๆ จำนวน  
๑,๕๐๐ ต้น เรือนแสดงพันธุ์บัว ปลูกเลี้ยงพันธุ์บัวทั้งจาก  
ต่างประเทศและในประเทศ จำนวน ๕๐ ชนิด และเรือน  
บอนและบอนสี

๒.๒ จัดสร้างเส้นทางเดินศึกษาพรรณไม้  
๗๖ จังหวัด และพืชสมุนไพร ระยะทาง ๑,๐๐๐ เมตร  
มีจุดเด่นที่โรงเรียนอนุบาลพรรณไม้ใหญ่ มีการจัดปลูก  
พันธุ์ไม้ประจำ ๗๖ จังหวัด พืชสมุนไพร และกล้วยไม้ต่างๆ  
โดยประดับไว้ตามคาบไม้ อันเป็นการสนองพระราชเสาวนีย์  
ในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในอันที่จะคืน  
กล้วยไม้ไทยสู่ไพรพฤกษ์

๒.๓ ปรับแต่งพื้นที่ตามหลักสวนพฤกษศาสตร์  
สากล โดยการจัดปลูกบำรุงรักษาพรรณไม้จำนวน ๑๑ วงศ์  
๑ อนุวงศ์ และ ๓ กลุ่มพืช อันได้แก่ วงศ์ปาล์ม วงศ์ไทร  
วงศ์กล้วย วงศ์บอน วงศ์เตย วงศ์ราชพฤกษ์ วงศ์ชิง - ข้า  
วงศ์สะตอ วงศ์ชมพู วงศ์มะเกลือ วงศ์มะไฟ อนุวงศ์ไผ่  
พืชกลุ่มเฟิน พืชกลุ่มสน และพืชกลุ่มวิไลยชาติ การขยาย  
พันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ จำนวนกว่า ๒๐๐,๐๐๐ ต้น และ

ดำเนินการจัดปลูกและตกแต่งพื้นที่ให้สวยงามกว่า ๒๕๐ ไร่  
ปรับและตกแต่งภูมิทัศน์รอบอาคารที่ก่อสร้างแล้วเสร็จ  
จำนวน ๓๐ ไร่ ออกสำรวจและเก็บรวบรวมพันธุ์ไม้ใน  
บริเวณภาคเหนือตอนบน จำนวน ๖ ครั้ง

๒.๔ การเตรียมความพร้อมในการให้บริการ  
โดยดำเนินการก่อสร้างค่ายพักแรมสำหรับเยาวชน จำนวน  
๔ หลัง เพื่อเป็นสถานที่พักแรมของนักเรียน นักศึกษา  
ที่มาเข้ารับการอบรม การฝึกงานด้านพฤกษศาสตร์ของ  
อ.ส.พ. ดำเนินการก่อสร้างโรงเรียนเพาะชำ เพื่อรองรับ  
ต้นกล้าพืชที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ จำนวน ๘ หลัง และ  
โรงเรียนเพาะชำเพื่อการเพาะขยายพันธุ์กล้าไม้ดอกไม้  
ไม้ประดับ จำนวน ๒ หลัง

### ๓. ด้านงานวิชาการ - วิจัย

๓.๑ การขยายพันธุ์พืชไม้หายาก พันธุ์ไม้  
ใกล้สูญพันธุ์ พันธุ์ไม้ที่ให้คุณค่าทางเศรษฐกิจ ด้วยเทคนิค  
การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อในห้องปฏิบัติการ จำนวน ๑๘ ชนิด  
๑๐๐,๐๐๐ ต้น เก็บรวบรวมเมล็ดพันธุ์ไม้ในธนาคารเมล็ดพันธุ์  
เพื่อการอนุรักษ์ จำนวน ๒๖ ชนิด ให้การสนับสนุนร่วมมือ  
วิจัยกับองค์กรอื่น จำนวน ๑๔ ครั้ง รวมทั้งการแลกเปลี่ยน  
พันธุ์ไม้กับองค์กรต่างๆ ทั้งในและนอกประเทศ จำนวน  
๑๔๓ ต้น

๓.๒ งานหอพรรณไม้ โดยการออกศึกษา สำรวจ  
เก็บรวบรวมพรรณไม้ในภูมิภาคต่างๆ ของประเทศไทย  
จำนวน ๑๔ ครั้ง และนำพรรณไม้ที่ได้จากการออกสำรวจ  
มาตรวจสอบรายชื่อที่ถูกต้อง จัดทำตัวอย่างพรรณไม้แห้ง  
(Herbarium Specimens) ตัวอย่างผลแห้งที่เป็นชิ้นขนาด  
ใหญ่ (Carpological Collections) และพรรณไม้ดองในขวด  
(Spirit Collections) รวมทั้งสิ้น ๑,๘๔๘ ตัวอย่าง เก็บ  
รวบรวมไว้ในห้องเก็บตัวอย่างที่ได้รับการควบคุม  
อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์ในอากาศเพื่อป้องกันความ  
เสียหายอันเกิดจากแมลงและเชื้อรา รวมทั้งเพื่อความ  
เป็นระเบียบและสะดวกในการค้นหา

๓.๓ ศูนย์ข้อมูลพืช (Database Center) เพื่อ  
เผยแพร่ข้อมูลพืชให้แก่นักพฤกษศาสตร์ นักวิชาการ



ด้านพืช นักเรียน นักศึกษาและประชาชนทั่วไปที่สนใจ ในรูปของระบบฐานข้อมูลพืชและข้อมูลในระบบเครือข่าย อินเทอร์เน็ตโดยแบ่งข้อมูลดังกล่าวเป็น ๒ ส่วน คือ

(๑) ข้อมูลพืชที่ปลูกรวบรวม (Living Collections) ในเรือนเพาะชำ ในอาคารเรือนกระจก ตลอดจนพื้นที่ปลูกไว้ในพื้นที่สวนพฤกษศาสตร์โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลของไม้ยืนต้น (Trees) เป็นหลัก ข้อมูลที่บันทึก ได้แก่ ชื่อสามัญ ชื่อท้องถิ่น ชื่อวิทยาศาสตร์ ชื่อวงศ์ ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ (ใบ ดอก ผล เมล็ด ฯลฯ) ตำแหน่งที่กีดทางภูมิศาสตร์ นิเวศวิทยา การกระจายพันธุ์ ระยะเวลาการออกดอกและติดผล การขยายพันธุ์ และการใช้ประโยชน์จากพืช แล้วดำเนินการติดรหัส บันทึกภาพจัดทำป้ายชื่อวิทยาศาสตร์

(๒) จัดทำข้อมูลตัวอย่างพรรณไม้แห้งใน ๒ รูปแบบ คือ ข้อมูลแบบแฟ้มเอกสาร (Document File) ประมาณ ๑๐,๐๐๐ records และข้อมูลแบบโปรแกรมฐานข้อมูล ประมาณ ๔,๐๐๐ records

๓.๔ การเผยแพร่ข้อมูลด้านพืช ได้จัดทำหนังสือพรรณไม้ในสวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ เล่ม ๖ เรื่อง “กล้วยไม้ไทย” ออกเผยแพร่และจำหน่ายเป็นรายได้ส่วนหนึ่งของ อ.ส.พ. จัดทำเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการและงานวิจัย จำนวน ๕,๔๕๐ เล่ม จัดนิทรรศการให้ความรู้ทางวิชาการร่วมกับหน่วยงานอื่น จำนวน ๙ ครั้ง และการจัดทำ website ข้อมูลพรรณไม้เผยแพร่ในระบบอินเทอร์เน็ตที่ [www.geocities.com/qsbg2000](http://www.geocities.com/qsbg2000) โดยมีการปรับปรุงข้อมูลเป็นประจำทุกเดือน

๓.๕ สนับสนุนการพัฒนาความรู้ของพนักงาน โดยการส่งเข้ารับการฝึกอบรมและศึกษาดูงานในด้านงานหอพรรณไม้ งานสวนพฤกษศาสตร์ งานพิพิธภัณฑ์ งานฐานข้อมูลพืช งานอนุกรมวิธาน และการศึกษาในต่างประเทศ คือ สหราชอาณาจักรบริเตนใหญ่และไอร์แลนด์เหนือ (อังกฤษ) และราชอาณาจักรเดนมาร์ก โดยได้รับการสนับสนุนจากองค์กร DANCED ผ่านโครงการ QSBG DANCED Capacity Building จำนวน ๓ ครั้ง มีพนักงานเข้ารับการฝึกอบรมทั้งสิ้น จำนวน

๑๔ คน รวมทั้งได้สนับสนุนให้พนักงานของ อ.ส.พ. มีการพัฒนาความรู้เพิ่มเติม โดยอนุญาตให้ลาศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก ปริญญาโทด้านพฤกษศาสตร์ และสาขาที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๔ คน

#### ๔. ด้านการบริหาร

๔.๑ โครงการพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยนำระบบคอมพิวเตอร์มาใช้ในการงานด้านต่างๆ เช่น ระบบบริหารภายใน ระบบบริหารการตลาด ระบบบัญชี ระบบงบประมาณ และทำการเชื่อมโยงระบบเครือข่ายภายในองค์การฯ รวมทั้งระบบเชื่อมโยงเครือข่ายสวนพฤกษศาสตร์กับต่างประเทศ

๔.๒ การพัฒนาศักยภาพของพนักงานและลูกจ้าง โดยการจัดฝึกอบรมในเรื่อง “การพัฒนาทีมงาน” เพื่อเป็นการเสริมสร้างความสามัคคีและเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการทำงาน การจัดบรรยายพิเศษ เรื่อง “ระเบียบสารบรรณ และระเบียบพัสดุ” ให้ความรู้แก่พนักงานของ อ.ส.พ. และบุคลากรจากหน่วยงานต่างๆ ในจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดใกล้เคียง รวมทั้งจัดส่งพนักงานเข้ารับการอบรม ในหลักสูตร “Marketing for Hotel and Tourism Management” และ “Commercial Management of a Recreational Botanical Garden” ที่ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์

๔.๓ การพัฒนาศักยภาพในการจัดหารายได้ โดย สรรหาบริษัทเอกชนที่มีคุณภาพเข้าประกอบกิจการและบริหารศูนย์ฝึกอบรมของ อ.ส.พ. เพื่อสนองนโยบายรัฐบาล ซึ่งสามารถลดภาระทางด้านงบประมาณได้ส่วนหนึ่ง เช่น การจัดอบรมมัคคุเทศก์ภาคเหนือ ในเรื่อง “พฤกษศาสตร์ในภาคเหนือ” ร่วมกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เพื่อเผยแพร่ทางด้านพฤกษศาสตร์ให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในภาคเหนือ การจัดเก็บรายได้จากการดำเนินกิจการของ อ.ส.พ. จำหน่ายหนังสือพรรณไม้ ของที่ระลึก และบัตรอวยพร ในเทศกาลต่างๆ รวมทั้งดำเนินการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในการให้บริการแก่ผู้เยี่ยมชม



# การพัฒนากิจการสวนสัตว์

ปัจจุบันองค์การสวนสัตว์ (ออสส.) มีสวนสัตว์ในสังกัด ๕ สวนสัตว์ คือ สวนสัตว์ดุสิต กรุงเทพมหานคร สวนสัตว์เปิดเขาเขียว จังหวัดชลบุรี สวนสัตว์เชียงใหม่ สวนสัตว์นครราชสีมา และสวนสัตว์สงขลา ออสส. ได้พัฒนากิจการสวนสัตว์จนมีความพร้อมสามารถรองรับและให้บริการประชาชน ในด้านการให้การศึกษา การวิจัย การอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่าและสิ่งแวดล้อม และการพักผ่อนหย่อนใจ นอกจากนี้ได้ประสานความร่วมมือกับสวนสัตว์องค์กรและสถาบันของต่างประเทศ ในด้านการแลกเปลี่ยนสัตว์และความรู้ทางด้านวิชาการ ตลอดจนการพัฒนาและจัดการสวนสัตว์ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยให้ประชาชนได้รับการศึกษาตลอดชีวิตในรูปแบบการศึกษาสัตว์ป่าและธรรมชาติในสวนสัตว์ และสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๘ โดยสนองต่อนโยบายของรัฐบาลในการจัดการให้บริการการศึกษาต่อเยาวชนให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งได้ดำเนินการด้านประชาสัมพันธ์เชิงรุกเพื่อให้ประชาชนเข้าไปใช้บริการของสวนสัตว์เพิ่มมากขึ้น โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

## ด้านทั่วไป

๑. จัดสร้างและปรับปรุงสถานที่เลี้ยงและจัดแสดงสัตว์ภายในสวนสัตว์ต่างๆ ให้มีสภาพใกล้เคียงกับสภาพธรรมชาติ เพื่อให้สัตว์ได้อยู่อาศัยและมีพฤติกรรมที่เป็นธรรมชาติมากที่สุด

๒. จัดบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านต่างๆ ให้กับผู้มาเที่ยวชมสวนสัตว์ เช่น ป้ายบอกทาง ป้ายให้ความรู้เกี่ยวกับสัตว์ บริการรถพ่วงภายในสวนสัตว์ดุสิต สวนสัตว์เปิดเขาเขียว และสวนสัตว์นครราชสีมา รวมทั้งจัดให้มีวิทยากรบรรยายเพื่อให้ความรู้กับผู้ใช้บริการ



รถพ่วงบริการในสวนสัตว์ดุสิต



อาคารจัดแสดงสัตว์เลื้อยคลานและสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก สวนสัตว์ดุสิต

๓. การจัดแสดงความสามารถของสัตว์ (Animal Presentation) ได้จัดฝึกสัตว์ที่มีความสามารถและนำมาจัดแสดงให้ประชาชนชม เพื่อเป็นการส่งเสริมการให้ความรู้เกี่ยวกับลักษณะนิสัยของสัตว์ป่าชนิดต่างๆ

๔. โครงการสวนสัตว์กลางคืน (Night Safari) เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยให้ประชาชนทั่วไปได้มีโอกาสชม และศึกษาพฤติกรรมของสัตว์หากินกลางคืน และสัตว์ป่าทั่วไปในช่วงเวลากลางคืน

## ด้านการศึกษา

๑. ออสส. ร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการ ดำเนินการ



และส่งเสริมให้ครู นักเรียน นักศึกษา จากโรงเรียนและสถาบันต่าง ๆ เข้ามาใช้ประโยชน์จากสวนสัตว์ในการศึกษาชีวิตสัตว์ป่า พรรณไม้และสิ่งแวดล้อมเพื่อปลูกฝังจิตสำนึก ความเข้าใจที่ดีและถูกต้องในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสัตว์ป่าไว้มิให้สูญพันธุ์ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยลดหย่อนค่าเข้าชม สำหรับนักเรียน นักศึกษา ที่เข้าชมเป็นหมู่คณะ สำหรับนักเรียนอนุบาล และประถมศึกษา ยกเว้นไม่เก็บค่าเข้าชม

๒. โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สวนสัตว์เปิดเขาเขียว ซึ่งเป็นพื้นที่ดำเนินโครงการเพื่อการรักษาพันธุกรรมพืช การสำรวจ เก็บรวบรวม ปลูกรักษา อนุรักษ์และใช้ประโยชน์ โดยจัดเป็นส่วนพฤกษศาสตร์ รวบรวมพรรณพืชนานาชนิดเพื่อการศึกษาวิจัยและการพักผ่อนหย่อนใจ

๓. การจัดสร้างสวนสัตว์เด็ก (Children Zoo) และสวนสัตว์ศึกษา (Zoo School) ขึ้นในทุกสวนสัตว์ โดยการจัดแสดงสัตว์ที่มีขนาดเล็ก สามารถเข้าไปสัมผัสและชมได้อย่างใกล้ชิด พร้อมทั้งจัดสภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ของสัตว์ให้ใกล้เคียงธรรมชาติ และภายในสวนสัตว์เด็กได้จัดให้มีกิจกรรมเพื่อให้เด็กเข้าร่วมกิจกรรมและได้รับประโยชน์ รวมทั้งได้รับความรู้ เช่น การเล่นเกมความรู้เกี่ยวกับสัตว์ วาดภาพระบายสีสัตว์ชนิดต่าง ๆ ตลอดจนกิจกรรมเสริมทักษะในการให้ความรู้เกี่ยวกับสัตว์ป่าและ

พรรณพืชต่างๆ

๔. การจัดค่ายเยาวชน อสส. ได้จัดสถานที่ภายในสวนสัตว์เปิดเขาเขียว สวนสัตว์เชียงใหม่ สวนสัตว์นครราชสีมา และสวนสัตว์สงขลา ให้เยาวชนเข้าไปใช้สถานที่ในการเข้าค่ายพักแรม โดย อสส. จัดวิทยากรบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับสวนสัตว์ และจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อเสริมทักษะเด็กในการเข้าค่ายพักแรม

## ด้านการอนุรักษ์และการศึกษาวิจัย

๑. อสส. ร่วมกับสถาบันสมิทโซเนียน ประเทศสหรัฐอเมริกา ดำเนินโครงการธนาคารน้ำเค็ม (ริคิน้ำเค็มกระทิง) โครงการนกกระทิงคืนถิ่น และโครงการนกกาบบัวคืนถิ่น เพื่อประโยชน์ในการอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ ซึ่งผลการดำเนินงานประสบผลสำเร็จเป็นที่พอใจ

๒. การเพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์สัตว์ อสส. ได้เพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์สัตว์ป่าสงวนที่ใกล้สูญพันธุ์และหายาก ได้แก่ สมเสร็จ นกกระเรียนไทย ซึ่งประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดี และได้จัดแสดงให้ประชาชนชมและศึกษา ณ สวนสัตว์ดุสิตและสวนสัตว์นครราชสีมา

๓. การจัดหาสัตว์ป่าชนิดต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ให้ประชาชนได้ชมและศึกษา เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ เช่น สปริงบ็อก กูด และออริกซ์แอฟริกา เป็นต้น

๔. โครงการวิจัยพฤติกรรมสัตว์ในสวนสัตว์เปิดเขาเขียว เพื่อนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์ในการเลี้ยงสัตว์ ดังนี้

๔.๑ โครงการศึกษาวิจัย ศึกษาความต้องการพลังงานและโปรตีนในละออง ละมั่งสายพันธุ์ไทย

๔.๒ โครงการศึกษาวิจัยการติดตามพฤติกรรมและความอยู่รอดของนกช้อนหอยขาว หลังปล่อยคืนสู่ธรรมชาติ

๔.๓ โครงการศึกษาวิจัยการเปรียบเทียบความต่างของวัตถุ ขนาด รูปร่าง ลักษณะและตำแหน่งติดตั้งของโพรงในกรงเลี้ยงสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเลือกโพรงของนกเงือกบางชนิดที่จับคู่ได้





“นกกระเรียนไทย” สัตว์ป่าสงวนใกล้สูญพันธุ์ สามารถเพาะเลี้ยงได้เป็นผลสำเร็จที่สวนสัตว์นครราชสีมา



“สมเสร็จ” สัตว์ป่าสงวนใกล้สูญพันธุ์ สามารถเพาะเลี้ยงได้เป็นผลสำเร็จที่สวนสัตว์คูคต

๔.๔ โครงการวิจัยการศึกษาเปรียบเทียบค่าความต่างศักย์ไฟฟ้า ค่ากระแสไฟฟ้า และเวลาที่ใช้เพื่อการถ่ายภาพรังสีเอ็กซีโนอวัยวะต่างๆ ของสัตว์ป่าบางชนิดด้วยเครื่องฉายรังสีเอ็กซีโนแบบติดตั้งและแบบเคลื่อนที่

๔.๕ โครงการศึกษาวิจัย การศึกษาสรีรวิทยา การสืบพันธุ์ของสัตว์ตระกูลเสือของประเทศไทยภายในสวนสัตว์เปิดเขาเขียว

## ด้านการบริการและสังคม

๑. การจัดตั้งศูนย์สวัสดิภาพช้างและสัตว์ป่า เพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ประสบปัญหาด้านการดูแล การรักษาพยาบาล การถูกรบกวนจากสัตว์ และช่วยลดปัญหาที่เกิดขึ้นกับช้างและสัตว์ป่าทั่วไปให้มีสวัสดิภาพที่ดี พร้อมทั้งจะกลับคืนสู่ธรรมชาติ โดยจัดตั้งศูนย์สวัสดิภาพช้างและสัตว์ป่าขึ้นในทุกสวนสัตว์

เพื่อให้ประชาชนสามารถใช้บริการจากสวนสัตว์ที่อยู่ใกล้กับสถานที่เกิดเหตุ โดยเปิดให้บริการประชาชนตลอด ๒๔ ชั่วโมง

๒. การจัดตั้งสโมสรผู้รักสวนสัตว์แห่งประเทศไทย เพื่อเชิญชวนให้ผู้ที่รักและเห็นคุณค่าในชีวิตสัตว์ป่าและธรรมชาติ จากหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนทั่วไป มีส่วนร่วม และช่วยในการดูแลรักษาสัตว์ป่าในสวนสัตว์ทั้ง ๕ แห่งของ อสส. โดยสมัครเป็นสมาชิกเพื่อนำเงินไปจัดตั้งกองทุนอาหาร การรักษาพยาบาล และสวัสดิภาพชีวิตสัตว์ป่าในสวนสัตว์ ซึ่งปัจจุบันมีสมาชิกทั้งสิ้น ๒,๗๓๐ ราย

๓. อสส. ร่วมกับภาครัฐและเอกชน จัดกิจกรรม “วันคุณหนูปลอดภัย” ขึ้นในทุกสวนสัตว์ มีการจัดนิทรรศการ และการสาธิตการป้องกันอุบัติเหตุ ให้นักเรียน นักศึกษาและประชาชนนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน เช่น การสาธิตการดับเพลิง การป้องกันไฟฟ้า การป้องกันตัวด้วยมือเปล่า และการป้องกันภัยทางน้ำ เป็นต้น

๔. อสส. โดยสวนสัตว์สงขลา นำคณะเจ้าหน้าที่รถบรรทุกน้ำและรถเครนไปให้ความช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย ในท้องที่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ในช่วงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๔๓

๕. การให้บริการข้อมูลทางวิชาการเกี่ยวกับสัตว์ และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์พันธุ์สัตว์และพืชให้กับผู้มาขอรับบริการ ได้แก่ นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป ณ ส่วนวิชาการ องค์การสวนสัตว์

๖. อสส. ร่วมกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จัดกิจกรรม “เทศกาลเที่ยวเมืองไทย” เพื่อส่งเสริมสร้างค่านิยม และรณรงค์ให้คนไทยท่องเที่ยวในประเทศไทย เป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจภายในประเทศ โดย อสส. ได้เข้าร่วมจัดนิทรรศการ และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกิจการสวนสัตว์ เพื่อเชิญชวนให้ประชาชนไปเที่ยวชมสวนสัตว์ต่างๆ ในสังกัดองค์การสวนสัตว์



# การพัฒนาและส่งเสริมกีฬา



ในรอบปีที่ผ่านมา การกีฬาแห่งประเทศไทย (กกท.) ได้ดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดในพระราชบัญญัติ การกีฬาแห่งประเทศไทย และตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๔๐ - ๒๕๔๔) และแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐ - ๒๕๔๔) รวมทั้งนโยบายด้านการกีฬา ของรัฐบาลด้วย โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

## การจัดทำกรอบและแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๔๕ - ๒๕๔๙)

กกท. ได้จัดทำแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ซึ่งเป็นแผนแม่บทในการพัฒนาการกีฬาของชาติ สำหรับองค์กรต่างๆ ตั้งแต่ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๓๖ - ๒๕๔๐) ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐ - ๒๕๔๔) และเพื่อให้ การดำเนินงานด้านการพัฒนาการกีฬาของชาติเป็นไป อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ จึงได้จัดทำกรอบและ แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๔๕ -

๒๕๔๙) ขึ้น โดยกรอบและทิศทางดังกล่าวจะสอดคล้อง กับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๔๕ - ๒๕๔๙) ซึ่งประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ หลัก คือ (๑) การพัฒนาการกีฬาขั้นพื้นฐาน (๒) การ พัฒนาการกีฬาเพื่อมวลชน (๓) การพัฒนาการกีฬาเพื่อ ความเป็นเลิศ (๔) การพัฒนาการกีฬาเพื่อการอาชีพ (๕) การพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา และ (๖) การพัฒนาการบริหารการกีฬา

## โครงการจัดตั้งศูนย์กีฬาตำบลและ คณะกรรมการกีฬาอำเภอ

กกท. ได้จัดทำโครงการจัดตั้งศูนย์กีฬาตำบล และแต่งตั้งคณะกรรมการกีฬาอำเภอขึ้น เพื่อให้เป็น องค์กรบริหารงานกีฬาระดับท้องถิ่น ทั้งในระดับตำบล และอำเภอ มีหน้าที่เป็นหน่วยงานบริหารการพัฒนา ส่งเสริม กีฬาระดับท้องถิ่นทั่วประเทศ เพื่อรองรับนโยบายของ รัฐบาลโดยใช้การกีฬาในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ส่งเสริม สนับสนุน และขยายโอกาสให้เด็ก เยาวชน และ ประชาชน มีการเล่นกีฬา และออกกำลังกาย รวมทั้งเป็น ศูนย์กลางในการเก็บรักษาอุปกรณ์กีฬาในระดับท้องถิ่น และดูแลสถานกีฬา ลานกีฬาในระดับตำบล อำเภอ โดยมีพื้นที่ดำเนินการทั่วประเทศรวมทั้งสิ้น ๘,๘๗๔ แห่ง ได้แก่ ระดับอำเภอ/กิ่งอำเภอ จำนวน ๘๗ แห่ง ระดับตำบล จำนวน ๗,๙๘๗ แห่ง

## มูลนิธิเพื่อการพัฒนากีฬาจังหวัด

คณะกรรมการบริหารโครงการเงินสนับสนุน จากการออกสลากกินแบ่งรัฐบาลเพื่อการพัฒนากีฬา



ของชาติ ได้อนุมัติเงิน จำนวน ๕๐๐ ล้านบาท เป็นทุนมูลนิธิเพื่อการพัฒนาการศึกษาจังหวัด ให้แก่ ๗๖ จังหวัดๆ ละ ๖.๕ ล้านบาท เพื่อให้จังหวัดนำดอกผลไปใช้ในการส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมกีฬาของจังหวัด และเนื่องจากประเทศเกิดภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ จึงทำให้ออกเบี้ยเงินฝากที่มูลนิธิ ได้รับมีจำนวนน้อยลงไม่เพียงพอสำหรับการสนับสนุนกิจกรรม หรือโครงการพัฒนาการศึกษาของจังหวัดได้ตามเป้าหมาย คณะกรรมการบริหารโครงการเงินสนับสนุนฯ จึงอนุมัติเงินเพิ่มเติมจำนวน ๒๖๖ ล้านบาท เพื่อเพิ่มให้จังหวัดละ ๓.๕ ล้านบาท ทำให้แต่ละจังหวัดมีเงินต้นเพิ่มขึ้นเป็นจังหวัดละ ๑๐ ล้านบาท

## ศูนย์ฝึกกีฬาแห่งชาติ

กกท. ได้จัดทำโครงการศูนย์ฝึกกีฬาแห่งชาติขึ้น เพื่อให้เป็นศูนย์กลางการฝึกซ้อมกีฬาที่สมบูรณ์ และเป็นศูนย์กลางการฝึกซ้อมของศูนย์อื่นๆ ทั่วประเทศ มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการฝึกที่ได้มาตรฐานทั้งสนาม อุปกรณ์ และสถานที่เก็บตัว มีผู้ฝึกสอนที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะ โดยชีววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในการพัฒนาเทคนิค การเคลื่อนไหว และส่งเสริมความสมบูรณ์ของร่างกาย และจิตใจ เป็นการส่งเสริมให้มีการพัฒนานักกีฬาไปสู่ความเป็นเลิศในระดับสากล สร้างชื่อเสียงให้แก่ประเทศชาติ ศูนย์ฝึกกีฬาแห่งชาตินี้ ตั้งอยู่ ณ ถนนมิตรภาพ ตำบลมิตรภาพ อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี บนพื้นที่ ๖๐๐ ไร่ ประกอบด้วยสนามฝึกซ้อมกีฬา ๒๐ ชนิด พร้อมอุปกรณ์กีฬาที่ทันสมัย อาคารที่พักนักกีฬา ๒๐๐ เตียง รวมทั้งศูนย์พัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การกีฬาเต็มรูปแบบ

## การอบรมหลักสูตรการพัฒนา นักบริหารระดับต้น

ปีที่ผ่านมากกท. ได้ร่วมกับสำนักฝึกอบรมสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ จัดการฝึกอบรมหลักสูตรการพัฒนานักบริหาร เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของการเป็นนักบริหาร เป็นการสนับสนุนให้มีการพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลาเพื่อให้เกิดความมั่นใจในการตัดสินใจเชิงผู้บริหาร และให้ผู้บริหารได้ตระหนักในภาระหน้าที่ของตนเองที่มีต่อองค์กร อันจะเป็นพลังสำคัญในการผลักดันให้องค์กรการกีฬามีระบบการบริหารที่เป็นมาตรฐานและมีคุณภาพต่อไป โดยดำเนินการจัดอบรมให้แก่พนักงาน กกท. ระดับผู้อำนวยการกอง หัวหน้างานและหัวหน้าสำนักงานฯ ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จำนวน ๒ รุ่นๆ ละ ๔๐ คน รวม ๘๐ คน ระหว่างเดือนพฤษภาคม - สิงหาคม ๒๕๔๓ ณ ห้องประชุมราชมิ่งคลาสิคกีฬาสถาน การกีฬาแห่งประเทศไทย

## ศูนย์สารสนเทศทางการกีฬา

กกท. ได้จัดตั้งศูนย์สารสนเทศทางการกีฬา เพื่อเป็นศูนย์กลางในการรวบรวมข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนเรื่องราวต่างๆ ด้านการกีฬา เพื่อให้บริการแก่ผู้อยู่ในวงการกีฬา และสาธารณชนทั่วไป โดยมีศูนย์ตั้งอยู่ที่ กกท. ส่วนกลาง และมีการเชื่อมโยงเครือข่ายไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคทุกจังหวัด รวมทั้งให้บริการข้อมูลด้านการกีฬาทั้งในส่วนของการกีฬาแห่งประเทศไทย และการกีฬาของชาติ ในระบบอินเทอร์เน็ต ทั้งนี้ ผู้ที่สนใจสามารถรับทราบข้อมูลได้จาก [www.sat.or.th](http://www.sat.or.th)

# ด้านการต่างประเทศ





# การดำเนินงานด้านความร่วมมือกับต่างประเทศ

## การดำเนินงานด้านการรับความร่วมมือจากต่างประเทศ

ความช่วยเหลือจากต่างประเทศนับเป็นแหล่งทรัพยากรที่สำคัญแหล่งหนึ่งในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ กรมวิเทศสหการในฐานะผู้แทนรัฐบาลไทยในการเจรจาและประสานการรับความช่วยเหลือจากประเทศผู้ให้และองค์การระหว่างประเทศ ได้วางแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้ความร่วมมือจากต่างประเทศเป็นประโยชน์สูงสุดในการพัฒนาประเทศ โดยกำหนดให้มีการเจรจาระหว่างไทยและแหล่งความร่วมมือเป็นประจำในลักษณะของการประชุมความร่วมมือทางวิชาการเพื่อตกลงร่วมกันในแนวทาง ขั้นตอน และสาขาความร่วมมือที่ตอบสนองต่อความต้องการของประเทศไทย รวมทั้งสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลไทย และนโยบายการให้ความร่วมมือของแหล่งผู้ให้ด้วย

ในช่วงปีที่ผ่านมา ได้มีการประชุมความร่วมมือทางวิชาการระหว่างประเทศไทยและประเทศคู่ร่วมมือ ดังนี้

๑. การประชุมความร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการไทย - เยอรมัน ครั้งที่ ๒๓ ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๒
๒. การประชุมความร่วมมือทางวิชาการไทย - แคนาดา ในวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๔๒
๓. การประชุมความร่วมมือทางวิชาการไทย - ญี่ปุ่น ประจำปี ๒๕๔๓ ระหว่างวันที่ ๔ - ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓
๔. การประชุมคณะกรรมการบริหารโครงการความร่วมมือสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติไทย - เดนมาร์ก ครั้งที่ ๙ ระหว่างวันที่ ๖ - ๙ มิถุนายน ๒๕๔๓
๕. การประชุมความร่วมมือประจำปีไทย -

ออสเตรเลีย ครั้งที่ ๑๔ ระหว่างวันที่ ๓๐ ตุลาคม - ๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๓

## ความร่วมมือจากแหล่งผู้ให้ ประเทศญี่ปุ่น

ความร่วมมือทางวิชาการระหว่างประเทศญี่ปุ่นและประเทศไทย มีการดำเนินการเพื่อพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ครอบคลุมหลายสาขา โดยได้มีการกำหนดลำดับความสำคัญของสาขาความร่วมมือ ๕ สาขา ได้แก่ การพัฒนาชนบท การพัฒนาด้านสังคม การพิทักษ์สิ่งแวดล้อม การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ และการพัฒนาภูมิภาค ซึ่งความช่วยเหลือที่ได้รับจากประเทศญี่ปุ่นในปีงบประมาณ ๒๕๔๓ คิดเป็นเงินประมาณ ๑,๒๗๐ ล้านบาท

การดำเนินงานความร่วมมือทางวิชาการไทย-ญี่ปุ่น มีการดำเนินงานใน ๒ ระดับ คือ

### ความร่วมมือในระดับทวิภาคี

รัฐบาลประเทศญี่ปุ่นได้ให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่รัฐบาลไทยในช่วงปีงบประมาณ ๒๕๔๓ ในลักษณะโครงการรูปแบบต่างๆ ให้กับหน่วยงานภาครัฐและองค์กรเอกชนจำนวน ๔๐ โครงการ ผู้เชี่ยวชาญนอกโครงการ ๕๑ ราย อาสาสมัครอาวุโส ๔๕ ราย อาสาสมัครเยาวชน ๕๒ ราย ทุนประเภทต่างๆ รวม ๓๒๘ ทุน และการอบรมในประเทศ ๕ หลักสูตร

### ความร่วมมือในระดับภูมิภาค

ประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่นได้ร่วมกันดำเนินงานความร่วมมือแบบหุ้นส่วนโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาประเทศกำลังพัฒนา โดยการพัฒนาศูนย์ทรัพยากรมนุษย์ ทั้งนี้มีการดำเนินงานในรูปแบบต่างๆ คือ การฝึกอบรมประเทศที่สามซึ่งได้ดำเนินการจำนวน



๒๑ หลักสูตร การจัดส่งผู้เชี่ยวชาญไทยไปปฏิบัติงานในประเทศกำลังพัฒนาในสาขาต่างๆ จำนวน ๑๑๐ คน นอกจากนี้ได้มีการขยายรูปแบบความร่วมมือใหม่ เพื่อขยายบทบาทของไทยในการเป็นศูนย์กลางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในภูมิภาค โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับสถาบันการศึกษาหรือหน่วยงานไทย และขยายการให้ความร่วมมือไปสู่ประเทศกำลังพัฒนาในลักษณะของศูนย์พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในภูมิภาค

### เครือรัฐออสเตรเลีย

ในปี พ.ศ. ๒๕๔๒ รัฐบาลออสเตรเลียและรัฐบาลไทยได้เห็นชอบร่วมกันในกลยุทธ์ความร่วมมือทางวิชาการใหม่ ซึ่งรัฐบาลของประเทศทั้งสองจะร่วมมือกันในฐานะหุ้นส่วนการพัฒนา เพื่อสนับสนุนการฟื้นฟูระบบเศรษฐกิจและผลกระทบทางสังคมจากวิกฤตเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งเน้นในด้านต่างๆ คือ

- การเสริมสร้างขีดความสามารถเพื่อความเข้มแข็งของระบบธรรมาภิบาล
- การสนับสนุนการฟื้นฟูภาคการเงินการธนาคาร
- การบรรเทาผลกระทบจากวิกฤตเศรษฐกิจที่มีต่อกลุ่มคนยากจนและผู้ด้อยโอกาส
- การสนับสนุนการมีส่วนร่วมทางประชาธิปไตย และการมีส่วนร่วมของชุมชนภายใต้แนวทางของรัฐธรรมนูญ

รัฐบาลออสเตรเลียได้ให้การสนับสนุนโครงการและกิจกรรมต่างๆ ที่สอดคล้องกับกลยุทธ์ข้างต้น ซึ่งดำเนินการโดยหน่วยงานราชการ สถาบันการศึกษา และวิจัย องค์กรเอกชนและชุมชน ตลอดจนหน่วยงานหลักที่ได้รับการจัดตั้งขึ้นภายใต้รัฐธรรมนูญ

สำหรับทุนศึกษาและฝึกอบรมนั้น ในปี พ.ศ. ๒๕๔๓ รัฐบาลออสเตรเลียให้ทุนศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน ๔๐ ทุน และทุนอบรมระยะสั้นในสาขาต่างๆ แก่ข้าราชการไทยจำนวน ๑๔๒ ราย

งบประมาณความร่วมมือที่รัฐบาลออสเตรเลียให้แก่ประเทศไทย ในปี พ.ศ. ๒๕๔๒ - ๒๕๔๓ มีมูลค่า ๒๖.๓ ล้านดอลลาร์ออสเตรเลีย และในปี พ.ศ. ๒๕๔๓ - ๒๕๔๔ มีมูลค่า ๒๔.๖ ล้านดอลลาร์ออสเตรเลีย

### ประเทศนิวซีแลนด์

รัฐบาลนิวซีแลนด์ได้สนับสนุนนโยบายของรัฐบาลไทยในการปฏิรูประบบราชการ โดยการสนับสนุนทุนฝึกอบรมแก่ข้าราชการระดับสูงของไทย และการสนับสนุนโครงการนำร่องตามแนวทางของสำนักงาน ก.พ. ซึ่งมีกรมทะเบียนการค้าเป็นหน่วยงานดำเนินการ รวมทั้งสนับสนุนทุนการศึกษาระดับปริญญาโทประจำปีละประมาณ ๒๐ ทุน รวมมูลค่าความช่วยเหลือที่ประเทศไทยได้รับในปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ประมาณ ๑.๘ ล้านดอลลาร์

### ประเทศสหรัฐอเมริกา

ความร่วมมือระหว่างประเทศไทย - ประเทศสหรัฐอเมริกา ในปี พ.ศ. ๒๕๔๓ มีการดำเนินงานใน ๒ ด้าน ประกอบด้วย

๑. ความร่วมมือทางด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้โทษ รัฐบาลสหรัฐอเมริกาได้ให้ความช่วยเหลือภายใต้โครงการปราบปรามยาเสพติดปี พ.ศ. ๒๕๔๓ มีมูลค่ารวมทั้งสิ้น ๔,๔๕๒,๙๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพื่อที่จะสกัดกั้นมิให้ยาเสพติดซึ่งมีแหล่งผลิตอยู่ในต่างประเทศเข้าไปสู่ประเทศสหรัฐอเมริกา และต่อมาได้ขยายความช่วยเหลือให้ครอบคลุมทั้งการป้องกันและบำบัดรักษา

๒. ความร่วมมือด้านการพัฒนาเศรษฐกิจของไทย รัฐบาลสหรัฐอเมริกาได้ให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศในภูมิภาคเอเชียที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาทางด้านเศรษฐกิจรวมทั้งประเทศไทยด้วย ภายใต้โครงการเร่งรัดการฟื้นฟูเศรษฐกิจในเอเชีย (Acceleration Economic Recovery in Asia - AERA) มีระยะเวลาดำเนินโครงการตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๒ - ๒๕๔๓ มูลค่า



๓๒,๗๘๐,๐๙๒ บาท สำหรับรูปแบบการดำเนินงาน เป็นการจัดฝึกอบรมบุคลากรของภาครัฐ ภาคเอกชน และธนาคารพาณิชย์ ให้มีความรู้ความเข้าใจและ ประสบการณ์ด้านการเงินการธนาคารเพื่อที่จะได้นำไป พัฒนาระบบการเงินการธนาคารของไทยให้เป็นระบบ มาตรฐานสากลโดยมีสถาบันคินันเอเซียเป็นผู้บริหารงาน **สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี**

ในรอบปี พ.ศ. ๒๕๔๒ - ๒๕๔๓ รัฐบาลสหพันธ์ สาธารณรัฐเยอรมนีได้ให้ความร่วมมือทางวิชาการ กับประเทศไทยมูลค่าประมาณ ๑๙ ล้านดอยซ์มาร์ก สำหรับการดำเนินงานโครงการความร่วมมือภายใต้ กรอบสาขาหลัก ๓ สาขา ได้แก่ การศึกษาโดยเน้นการ ฝึกอบรมด้านอาชีวศึกษา การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและ ทรัพยากรธรรมชาติ และอุตสาหกรรมและโครงสร้าง พื้นฐาน ในรอบปีดังกล่าวได้มีการดำเนินงานความร่วมมือ ในรูปของโครงการพัฒนารวม ๒๘ โครงการ ซึ่ง ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญระยะยาว (ระยะเวลาปฏิบัติงาน มากกว่า ๓ เดือนขึ้นไป) จำนวน ๓๑ คน ผู้เชี่ยวชาญ ระยะสั้น (ระยะเวลาปฏิบัติงานไม่เกิน ๓ เดือน) จำนวน ๖๙ คน ทุนศึกษา ฝึกอบรม ดูกาน จำนวน ๑๕๗ ทุน และวัสดุอุปกรณ์จำนวนหนึ่ง นอกจากนี้ยังมีความร่วมมือ ในรูปของทุนฝึกอบรมนอกโครงการจำนวน ๑๙ ทุน สำหรับการดำเนินงานความร่วมมือในอนาคต รัฐบาล สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีมีนโยบายที่จะพัฒนาการ ดำเนินงานความร่วมมือกับประเทศผู้รับให้เป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังนั้น จึงได้เสนอแนวทางใหม่ซึ่ง กำหนดให้ประเทศไทยมีสถานะเป็นประเทศคู่ร่วมมือ (Partner country) โดยจะดำเนินงานในรูปของแผนงาน (programming approach) ประกอบด้วยโครงการและ กิจกรรมภายใต้กรอบแผนงานใหญ่ นอกจากนี้ยังมีแนวโน้ม ที่จะสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือระหว่างภาครัฐและ ภาคเอกชน และความร่วมมือในลักษณะไตรภาคีอีกด้วย

## ราชอาณาจักรเดนมาร์ก

รัฐบาลเดนมาร์กได้เริ่มยุติการให้ความช่วยเหลือ แก่ประเทศไทยในกรอบ Program Countries ซึ่ง ดำเนินการโดย Danish International Development Assistant (DANIDA) ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่มีบาง โครงการที่ยังคงมีการดำเนินการต่อไปจนกว่าจะสิ้นสุด ระยะเวลาโครงการ อย่างไรก็ตามรัฐบาลเดนมาร์กยัง ให้ความร่วมมือกับรัฐบาลไทยในกรอบความร่วมมือ ด้านสิ่งแวดล้อมซึ่งดำเนินงานโดย Danish Cooperation for Environment and Development (DANCED) โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อการแก้ไขปัญหาสภาวะแวดล้อมและ ทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งจำแนกเป็นด้านสิ่งแวดล้อมเมือง และอุตสาหกรรม การจัดการป่าไม้ ความหลากหลาย ทางชีวภาพ และการจัดการพื้นที่ชายฝั่งทะเล ในรอบปี ที่ผ่านมา รัฐบาลเดนมาร์กได้ให้ความช่วยเหลือด้าน สิ่งแวดล้อมแก่รัฐบาลไทยในการดำเนินงานโครงการต่าง ๆ รวม ๒๔ โครงการ คิดเป็นมูลค่าความช่วยเหลือ ๔๕ ล้าน โครนเดนมาร์ก จำแนกเป็นการให้ความช่วยเหลือในรูป ของผู้เชี่ยวชาญ ๔๗ คน ทุนฝึกอบรมภายใต้โครงการ ๗๔ ทุน และวัสดุอุปกรณ์จำนวนหนึ่ง สำหรับการ ดำเนินโครงการในส่วนของ DANIDA เป็นการให้ทุน ศึกษาระดับปริญญาเอก ๕ ทุน ทุนฝึกอบรม ๑ ทุน มูลค่า ประมาณ ๐.๖ ล้านโครนเดนมาร์ก

แนวโน้มความร่วมมือในอนาคต รัฐบาลทั้งสอง ประเทศอยู่ระหว่างการจัดทำแผนความร่วมมือด้าน สิ่งแวดล้อมไทย - เดนมาร์ก (ฉบับใหม่) พ.ศ. ๒๕๔๕ - ๒๕๔๙ เพื่อใช้เป็นกรอบในการดำเนินงานต่อไป โดยจะจัดทำร่างแผนความร่วมมือและให้แล้วเสร็จ ในกลางปี พ.ศ. ๒๕๔๔

## โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP)

โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติได้ให้ความร่วมมือ ทางวิชาการแก่ประเทศไทยภายใต้กรอบความร่วมมือ ระดับประเทศ (Country Cooperation Framework - CCF)



ซึ่งมีกรอบระยะเวลา ๕ ปี และสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๘ โดยมีแผนงานหลัก ๓ แผนงาน คือ

แผนงานที่ ๑ การเสริมสร้างสมรรถนะที่สนับสนุนการพัฒนาคนอย่างยั่งยืน ซึ่งในปี ๒๕๔๓ ได้ดำเนินงานในรูปแบบโครงการ ๓ โครงการ ในวงเงินความช่วยเหลือประมาณ ๑.๑ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

แผนงานที่ ๒ การแก้ไขปัญหาเร่งด่วน ดำเนินงานในรูปแบบโครงการ ๓ โครงการ ในวงเงินความช่วยเหลือประมาณ ๐.๒๒ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

แผนงานที่ ๓ ความร่วมมือไตรภาคี ซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่าง UNDP และรัฐบาลไทยในการสนับสนุนประเทศเพื่อนบ้านและประเทศที่กำลังพัฒนาอื่นๆ ในรูปแบบของการฝึกอบรม ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๓ ได้ดำเนินงานฝึกอบรมทั้งสิ้น ๓ หลักสูตร

#### กองทุนประชากรแห่งสหประชาชาติ (UNFPA)

แผนความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับ UNFPA วงจรปัจจุบันเป็นแผนวงจรที่ ๗ ครอบคลุมระยะเวลาระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๔๑ - ๒๕๔๔ ซึ่งประเทศไทยได้รับอนุมัติงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานจาก UNFPA ในวงเงิน ๓.๒ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยมุ่งเน้นการดำเนินงานเฉพาะเรื่องสุขอนามัยเจริญพันธุ์ ซึ่งให้การสนับสนุนในกิจกรรมหลัก ๓ กิจกรรม ได้แก่

๑. การให้บริการสุขอนามัยการเจริญพันธุ์แบบผสมผสาน โดยดำเนินงาน ๒ โครงการ เป็นเงิน ๒๕ ล้านบาท

๒. การศึกษาวิจัยด้าน Gender, Sexuality and Reproductive Health ประกอบด้วย การให้ทุนทำวิจัยแก่นักวิจัยอาวุโสจำนวน ๔ ทุน และนักวิจัยทั่วไปจำนวน ๑๖ ทุน รวมงบประมาณที่ได้รับสนับสนุนเป็นเงิน ๑๒ ล้านบาท

๓. ความร่วมมือระหว่างประเทศกำลังพัฒนา อยู่ในรูปแบบการจัดหลักสูตรฝึกอบรม สัมมนา ประชุมเชิงปฏิบัติการ ซึ่งในปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ได้ดำเนินการจัดฝึก

อบรม ๒ หลักสูตร มีผู้รับทุน ๓๗ คน

#### อาสาสมัครต่างประเทศ

นอกเหนือจากความช่วยเหลือในรูปแบบของผู้เชี่ยวชาญแล้ว กรมวิเทศสหการยังได้ประสานขอความช่วยเหลือด้านอาสาสมัครต่างประเทศเพื่อมาปฏิบัติงานในประเทศไทยตามความประสงค์ของหน่วยราชการและเอกชนไทย ซึ่งแยกได้เป็น ๓ กลุ่ม คือ

๑. อาสาสมัครทั่วไป ประกอบด้วย อาสาสมัครจากสหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักรบริเตนใหญ่ และไอร์แลนด์เหนือ (อังกฤษ) สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ญี่ปุ่น แคนาดา เครือรัฐออสเตรเลีย และสาธารณรัฐเกาหลี

๒. อาสาสมัครนักรับราชการ ประกอบด้วย อาสาสมัครจากแคนาดาและเครือรัฐออสเตรเลีย

๓. อาสาสมัครสหประชาชาติ โครงการอาสาสมัครสหประชาชาติเป็นโครงการที่พิจารณาคัดเลือกอาสาสมัครจากประเทศต่างๆ ที่เป็นสมาชิกองค์การสหประชาชาติทั่วโลก เพื่อเข้ามาปฏิบัติงานตามโครงการต่างๆ หรือหน่วยงานในประเทศไทย

#### การดำเนินงานด้านการให้ความร่วมมือกับต่างประเทศ

ประเทศไทยได้เริ่มดำเนินงานให้ความร่วมมือทางวิชาการแก่ต่างประเทศอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรม ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๔ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนนโยบายต่างประเทศของรัฐบาลในการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับต่างประเทศโดยเฉพาะประเทศเพื่อนบ้าน การส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรและสถาบันไทยเพื่อให้เป็นศูนย์กลางทางวิชาการในภูมิภาค ตลอดจนสนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินงานของภาคธุรกิจเอกชนในต่างประเทศ

การดำเนินการให้ความร่วมมือแก่ต่างประเทศในปี พ.ศ. ๒๕๔๓ คิดเป็นเงินประมาณ ๑๐๐ ล้านบาท โดยมีการดำเนินการใน ๔ รูปแบบ คือ



### ๑. ความร่วมมือแบบทวิภาคี

ประเทศไทยให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกกับประเทศกำลังพัฒนาที่เป็นเพื่อนบ้านของไทย คือ ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) สหภาพพม่า และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม โครงการที่สำคัญ ได้แก่ โครงการพัฒนาศูนย์อาชีวศึกษาโพนโฮง โครงการปรับปรุงศูนย์วิจัยการเกษตรแห่งชาติ สปป.ลาว โครงการทดลองการผลิตวัตถุดิบในส่วนของวัตถุดิบอาหารสัตว์ (ถั่วเหลือง) และในส่วนที่จะแปรรูปในอุตสาหกรรมแปรรูปฝัก (ข้าวโพดฝักอ่อน) ใน สปป.ลาว โครงการจัดตั้งศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานกัมพูชา - ไทย โครงการสอนภาษาไทยที่มหาวิทยาลัยแห่งชาติ ณ นครโฮจิมินห์ และโครงการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเกษตรป่าไม้ควินตันในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และโครงการสอนภาษาไทยที่มหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศ กรุงย่างกุ้ง สหภาพพม่า นอกจากนี้กรมวิเทศสหการยังได้ให้ทุนศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติงานในประเทศไทยแก่ประเทศกำลังพัฒนาอีกประมาณ ๔๐๐ ทุนต่อปี

### ๒. การจัดหลักสูตรฝึกอบรมนานาชาติประจำปี

ในปี พ.ศ. ๒๕๔๓ มีการจัดหลักสูตรศึกษา ฝึกอบรมนานาชาติทั้งสิ้น ๑๑ หลักสูตร มีผู้เข้ารับการ ศึกษา อบรม จำนวน ๒๐๗ คน จาก ๒๘ ประเทศ

### ๓. ความร่วมมือทางวิชาการระหว่างประเทศกำลังพัฒนา

ในปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ได้ให้ความร่วมมือในลักษณะนี้แก่ประเทศกำลังพัฒนา โดยมีบุคลากรจากประเทศต่างๆ ๑๕ ประเทศ จำนวน ๖๕ คน มาฝึก อบรมปฏิบัติงานในประเทศไทย

### ๔. โครงการฝึกอบรมประเทศที่สาม

ในปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ได้ให้ความร่วมมือในการจัดหลักสูตรศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติงานในประเทศไทย ให้กับเจ้าหน้าที่จากประเทศกำลังพัฒนาที่ได้รับทุนขององค์การระหว่างประเทศต่างๆ จำนวน ๑๐๓ คน จาก ๑๒ ประเทศ

### กิจกรรมความร่วมมือด้านการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ของไทย

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาของประเทศกำลังพัฒนา โดยที่ประเทศไทยมีประสบการณ์เกี่ยวกับการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ในหลายรูปแบบเป็นเวลากว่าหลายทศวรรษ ประกอบกับความเชื่อมั่นว่าเศรษฐกิจจะเจริญเติบโต และประเทศจะพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพก็ด้วยทักษะ และศักยภาพของมนุษย์ ดังนั้น เมื่อประเทศไทยเริ่มให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศอื่น ไทยจึงถือการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์เป็นหลักในการให้ความร่วมมือ

มูลค่าส่วนใหญ่ของความช่วยเหลือที่ไทยให้กับประเทศกำลังพัฒนาอยู่ที่การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยมีการดำเนินงานหลายรูปแบบ เช่น ให้ทุนศึกษาในระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ฝึกอบรมในหลักสูตรทั่วไปและหลักสูตรที่ได้รับการออกแบบเฉพาะตามความต้องการของผู้รับการอบรม การศึกษาดูงานทั้งในระดับเจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติและผู้บริหารระดับสูง การส่งผู้เชี่ยวชาญไทยไป ให้คำปรึกษาแนะนำ ตลอดจนการเสริมสร้างศักยภาพให้แก่บุคลากรของหน่วยงาน ในแต่ละปีจะมีผู้ได้รับทุน รัฐบาลไทยในการศึกษา อบรม ปฏิบัติงานในทุกรูปแบบ ประมาณ ๖๐๐ คน

ในปีงบประมาณ ๒๕๔๓ กรมวิเทศสหการได้ขยายแนวทางการให้ทุนการศึกษาแก่ประเทศเพื่อนบ้าน โดยให้ทุนการศึกษาระดับปริญญาโทในหลักสูตรนานาชาติ ที่จัดโดยมหาวิทยาลัยต่างๆ ในประเทศไทย ซึ่งเป็นการให้ทุนในลักษณะแข่งขันแก่ ๔ ประเทศ คือ สปป.ลาว สหภาพพม่า ราชอาณาจักรกัมพูชา และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม เพื่อให้ได้ผู้ที่มีความสามารถทางวิชาการมาศึกษาและกลับไปเป็นกำลังที่สำคัญของประเทศไทยต่อไป ในปี พ.ศ. ๒๕๔๓ มีผู้ได้รับทุนนี้ ๑๔ คน จาก ๔ ประเทศ มาศึกษาใน ๗ หลักสูตรซึ่งจัดโดย ๕ มหาวิทยาลัย



นอกจากนี้ เพื่อเป็นการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรและสถาบันไทยให้เป็นศูนย์กลางทางวิชาการในภูมิภาค ประกอบกับการที่ประเทศไทยได้มีการพัฒนาประเทศทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมจนกระทั่งอยู่ในระดับที่สูงเกินกว่าที่จะได้รับความช่วยเหลือจากแหล่งความร่วมมือต่างประเทศต่อไปในอนาคต กรมวิทยาศาสตร์การจึงได้สนับสนุนและส่งเสริมให้แหล่งความร่วมมือต่างประเทศใช้ประโยชน์จากสถาบันและหน่วยงานไทยในการพัฒนาบุคลากรของประเทศกำลังพัฒนาในภูมิภาคนี้ โดยเฉพาะประเทศเพื่อนบ้านทั้งในลักษณะที่เป็นความช่วยเหลือของแหล่งผู้ให้เพียงแหล่งเดียว ความร่วมมือระหว่างประเทศกำลังพัฒนาและความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยและแหล่งผู้ให้ ในรอบปี พ.ศ. ๒๕๔๓ มีบุคลากรจากประเทศกำลังพัฒนามาศึกษา ฝึกงาน อบรมในประเทศไทยในลักษณะนี้ประมาณ ๓๗๐ คน

### ความร่วมมือทางด้านการศึกษา วิทยาศาสตร์และวิชาการระหว่างสถาบัน วิจัยจุฬารักษ์และสถาบันวิจัยจีน

สืบเนื่องจากการประชุมคณะกรรมการร่วมระดับรัฐมนตรีว่าด้วยความร่วมมือทางวิทยาศาสตร์และวิชาการไทย-จีน ครั้งที่ ๑๕ เมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๔๒ ณ นครเซี่ยงไฮ้ สาธารณรัฐประชาชนจีน ที่ประชุมเห็นชอบที่จะให้การสนับสนุนความร่วมมือระหว่างสถาบันวิจัยจุฬารักษ์และสถาบันของสาธารณรัฐประชาชนจีน ในการทำโครงการวิจัยร่วมและพัฒนา

สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ประธานสถาบันวิจัยจุฬารักษ์ได้เสด็จพระราชดำเนินเยือนสาธารณรัฐประชาชนจีน เพื่อทรงลงพระนามในข้อตกลงความร่วมมือทางด้านการศึกษา วิทยาศาสตร์และวิชาการระหว่างสถาบันวิจัยจุฬารักษ์และสถาบันวิจัยของสาธารณรัฐประชาชนจีน ๕ สถาบัน ได้แก่ Beijing Institute of Pharmacology and Toxicology (BIPT), Chinese Academy of Preventive Medicine, National Institute of Drug Dependence (NIDD),



Beijing Institute of Microbiology and Epidemiology (BIME) Academy of Military Medical Sciences, Institute of Environmental Health Monitoring (IEHM) และ Beijing Institute of Radiation Medicine (BIRM) เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๓

ข้อตกลงดังกล่าวสถาบันวิจัยจุฬารักษ์และหน่วยงานของสาธารณรัฐประชาชนจีนจะร่วมมือกันในการสนับสนุนความร่วมมือระหว่างบุคลากรของสถาบันและคณาจารย์ของทั้งสองฝ่าย ในด้าน Natural Product Chemistry and Drug Development และ Environmental Toxicology และยังรวมไปถึงรูปแบบความร่วมมืออื่นที่จะร่วมมือกันดังนี้

๑. การทำกิจกรรมร่วมกันในด้านการอบรม นักวิทยาศาสตร์เพื่อการวิจัยขั้นพื้นฐานและชั้นประยุกต์ ในขอบเขตเนื้อหาที่ระบุ
๒. การทำการวิจัยร่วมกัน ในสาขาต่างๆ ที่ได้กำหนดร่วมกัน
๓. การแลกเปลี่ยนข้อมูล ซึ่งจะดำเนินการเฉพาะ การแลกเปลี่ยนวัสดุอุปกรณ์หรือบทความทางวารสารเท่านั้น
๔. การแลกเปลี่ยนอาจารย์จากมหาวิทยาลัยต่างๆ เพื่อทำการวิจัย การบรรยายและการอภิปรายในหัวข้อต่างๆ ร่วมกัน
๕. การแลกเปลี่ยนนักวิทยาศาสตร์เพื่อการฝึกอบรมและการวิจัย

ข้อตกลงดังกล่าวมีระยะเวลาในการดำเนินการ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๔๔ - ๒๕๔๖) ใช้งบประมาณในการดำเนินงานประมาณ ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยกรมวิทยาศาสตร์การจะสนับสนุนงบประมาณสมทบเพื่อดำเนินโครงการดังกล่าวข้างต้นด้วย

**บันทึกหลักการและเหตุผล  
ประกอบ กฎ ก.พ.  
ว่าด้วยการเลื่อนขั้นเงินเดือน  
พ.ศ. ๒๕๔๔**

---

**หลักการ**

ปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสามัญ

**เหตุผล**

โดยที่มาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดให้การเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสามัญ ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาโดยคำนึงถึงคุณภาพและปริมาณงาน ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของงานที่ได้ปฏิบัติมา ความสามารถและความอุตสาหะในการปฏิบัติงาน ตลอดจนการรักษาวินัยและการปฏิบัติตนเหมาะสมกับการเป็นข้าราชการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. ซึ่งในทางปฏิบัติที่ผ่านมา การเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสามัญได้กำหนดให้เลื่อนปีละหนึ่งครั้งในเดือนตุลาคมของปี ดังนั้น เพื่อให้การประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการพลเรือนสามัญเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงเห็นสมควรกำหนดให้เลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสามัญปีละสองครั้งในเดือนเมษายน และเดือนตุลาคมของปี จึงจำเป็นต้องออกกฎ ก.พ. นี้



กฎ ก.พ.  
ว่าด้วยการเลื่อนชั้นเงินเดือน

พ.ศ. ๒๕๔๔

เพื่อให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ปฏิบัติราชการมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในระดับอันเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติ ได้รับบำเหน็จความชอบโดยการเลื่อนชั้นเงินเดือน

ก.พ. จึงเห็นสมควรวางหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาเลื่อนชั้นเงินเดือน เพื่อให้ผู้บังคับบัญชานำไปใช้ประกอบการพิจารณาเลื่อนชั้นเงินเดือนให้เกิดความเป็นธรรม ได้มาตรฐานและเป็นสิ่งจูงใจให้ข้าราชการเกิดความกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลดียิ่งขึ้น รวมทั้งดำเนินการเพื่อให้ผู้ที่ไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือมีความประพฤติที่ไม่เหมาะสมได้เกิดความสำนึก โดยได้รับการปฏิบัติที่แตกต่างจากผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ราชการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รักษาวินัย และปฏิบัติตนเหมาะสมกับการเป็นข้าราชการ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘(๕) และ มาตรา ๘๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ก.พ. จึงออกกฎ ก.พ. ซึ่งได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๔ เป็นต้นไป

ข้อ ๒ ให้ยกเลิก

(๑) กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๓๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ว่าด้วยการเลื่อนชั้นเงินเดือน

(๒) กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๔ (พ.ศ. ๒๕๓๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ว่าด้วยการเลื่อนชั้นเงินเดือน

ข้อ ๓ ในกฎ ก.พ. นี้

“ปี” หมายความว่า ปีงบประมาณ

“ครึ่งปีแรก” หมายความว่า ระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม

“ครึ่งปีหลัง” หมายความว่า ระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน

“ครึ่งปีที่แล้วมา” หมายความว่า ระยะเวลาครึ่งปีแรกหรือครึ่งปีหลัง ที่ผ่านมา แล้วแต่กรณี

“อธิบดี” หมายความว่า รวมถึงหัวหน้าส่วน



ราชการที่มีฐานะเป็นกรม และรัฐมนตรีเจ้าสังกัด สำหรับ สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีและราชบัณฑิตยสถานด้วย

ข้อ ๔ ให้ผู้บังคับบัญชาและผู้ที่ได้รับมอบหมายประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของข้าราชการพลเรือนสามัญปีละสองครั้งตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

ข้อ ๕ การเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสามัญ ให้เลื่อนปีละสองครั้ง ดังนี้

(๑) ครั้งที่หนึ่งครั้งปีแรก เลื่อนวันที่ ๑ เมษายน ของปีที่ได้เลื่อน

(๒) ครั้งที่สองครั้งปีหลัง เลื่อนวันที่ ๑ ตุลาคม ของปีถัดไป

ข้อ ๖ การเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสามัญ ให้เลื่อนได้ไม่เกินขั้นสูงของอันดับเงินเดือนสำหรับตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้ง เว้นแต่

(๑) ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับต่ำกว่าเดิมโดยได้รับเงินเดือนในอันดับและขั้นที่ได้รับอยู่เดิม ให้เลื่อนได้ไม่เกินขั้นสูงของอันดับเงินเดือนเดิม

(๒) ผู้ที่ได้รับเงินเดือนถึงขั้นสูงของอันดับและได้รับเงินเดือนในอันดับที่สูงขึ้นอีกหนึ่งอันดับ ให้เลื่อนได้ไม่เกินขั้นสูงของอันดับเงินเดือนนั้น

ข้อ ๗ ข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งจะได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนครั้งขึ้นในแต่ละครั้งต้องอยู่ในหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ในครั้งปีที่แล้วมาได้ปฏิบัติงานตามหน้าที่ของตนด้วยความสามารถ และด้วยความอุตสาหะจนเกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการ ซึ่งผู้บังคับบัญชาได้พิจารณาประเมินตามข้อ ๔ แล้วเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ที่สมควรได้เลื่อนขั้นเงินเดือนครั้งขึ้น

(๒) ในครั้งปีที่แล้วมาจนถึงวันออกคำสั่งเลื่อน

ขั้นเงินเดือนต้องไม่ถูกสั่งลงโทษทางวินัยที่หนักกว่าโทษภาคทัณฑ์ หรือไม่ถูกศาลพิพากษาในคดีอาญาให้ลงโทษในความผิดที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือความผิดที่ทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนซึ่งมิใช่ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

ในกรณีที่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดอยู่ในหลักเกณฑ์ที่สมควรได้เลื่อนขั้นเงินเดือนและได้ถูกงดเลื่อนขั้นเงินเดือนเพราะถูกสั่งลงโทษทางวินัยหรือถูกศาลพิพากษาในคดีอาญาให้ลงโทษในกรณีนั้นมาแล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำครั้งต่อไปให้ผู้นั้นตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน หรือวันที่ ๑ ตุลาคมของครั้งที่จะได้เลื่อนเป็นต้นไป

(๓) ในครั้งปีที่แล้วมาต้องไม่ถูกสั่งพักราชการเกินกว่าสองเดือน

(๔) ในครั้งปีที่แล้วมาต้องไม่ขาดราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

(๕) ในครั้งปีที่แล้วมาได้รับบรรจุเข้ารับราชการมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสี่เดือน

(๖) ในครั้งปีที่แล้วมาถ้าเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้ไปศึกษาในประเทศ หรือไปศึกษา ฝึกอบรม หรือดูงาน ต่างประเทศ ตามระเบียบว่าด้วยการให้ข้าราชการไปศึกษา ฝึกอบรม และดูงาน ณ ต่างประเทศ ต้องได้ปฏิบัติหน้าที่ราชการในครั้งปีที่แล้วมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสี่เดือน

(๗) ในครั้งปีที่แล้วมาต้องไม่ลา หรือมาทำงานสายเกินจำนวนครั้งที่อธิบดีผู้บังคับบัญชาหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากอธิบดีกำหนดเป็นหนังสือไว้ก่อนแล้ว โดยคำนึงถึงลักษณะงานและสภาพท้องที่อันเป็นที่ตั้งของแต่ละส่วนราชการหรือหน่วยงาน

(๘) ในครั้งปีที่แล้วมาต้องมีเวลาปฏิบัติราชการหกเดือน โดยมีวันลาไม่เกินยี่สิบสามวัน แต่ไม่รวมถึงวันลาดังต่อไปนี้

(ก) ลาอุปสมบท หรือลาไปประกอบพิธีฮัจย์

ณ เมืองเมกกะ ประเทศซาอุดีอาระเบีย เฉพาะวันลาที่มี สิทธิได้รับเงินเดือนระหว่างลาตามกฎหมายว่าด้วยการ จ่ายเงินเดือน

(ข) ลากลดบุตรไม่เกินเก้าสิบวัน

(ค) ลาป่วยซึ่งจำเป็นต้องรักษาตัวเป็นเวลานานไม่ว่าคราวเดียวหรือหลายคราวรวมกันไม่เกิน หกสิบวันทำการ

(ง) ลาป่วยเพราะประสบอันตรายในขณะที่ ปฏิบัติราชการตามหน้าที่หรือในขณะที่เดินทางไปหรือ กลับจากปฏิบัติราชการตามหน้าที่

(จ) ลาพักผ่อน

(ฉ) ลาเข้ารับการตรวจเลือกหรือเข้ารับการเตรียมพล

(ช) ลาไปปฏิบัติงานในองค์การระหว่าง ประเทศ

การนับจำนวนวันลาไม่เกินยี่สิบสามวัน สำหรับวันลากิจส่วนตัวและวันลาป่วยที่ไม่ใช้วันลาป่วยตาม (๘) (๑) ให้นับเฉพาะวันทำการ

ข้อ ๘ ข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งจะได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนหนึ่งขั้นในแต่ละครั้ง ต้องเป็นผู้อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้น เงินเดือนครั้งขึ้นตามข้อ ๗ และอยู่ในหลักเกณฑ์ประการ ใดประการหนึ่งหรือหลายประการดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) ปฏิบัติงานตามหน้าที่ได้ผลดีเด่น มี ประสิทธิภาพและประสิทธิผล อันก่อให้เกิดประโยชน์ และผลดียิ่งต่อทางราชการและสังคมจนถือเป็นตัวอย่าง ที่ดี

(๒) ปฏิบัติงานโดยมีความคิดริเริ่มในเรื่องใด เรื่องหนึ่ง หรือได้ค้นคว้าหรือประดิษฐ์สิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่ง เป็นประโยชน์ต่อทางราชการเป็นพิเศษ และทางราชการ ได้ดำเนินการตามความคิดริเริ่มหรือได้รับรองให้ใช้การ ค้นคว้าหรือสิ่งประดิษฐ์นั้น

(๓) ปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่มีสถานการณ์

ตรากตรำเสี่ยงอันตรายมาก หรือมีการต่อสู้ที่เสี่ยงต่อ ความปลอดภัยของชีวิตเป็นกรณีพิเศษ

(๔) ปฏิบัติงานที่มีภาระหน้าที่หนักเกินกว่า ระดับตำแหน่งจนเกิดประโยชน์ต่อทางราชการเป็นพิเศษ และปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่ของตนเป็นผลดีด้วย

(๕) ปฏิบัติงานตามตำแหน่งหน้าที่ด้วยความ ตรากตรำเหน็ดเหนื่อย ยากลำบากเป็นพิเศษ และงานนั้น ได้ผลดียิ่งเป็นประโยชน์ต่อทางราชการและสังคม

(๖) ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้กระทำการกรรม อย่างใดอย่างหนึ่งจนสำเร็จเป็นผลดียิ่งแก่ประเทศชาติ

ข้อ ๙ การพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการ พลเรือนสามัญตามข้อ ๗ และข้อ ๘ ให้ผู้บังคับบัญชา ชั้นต้นหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายนำผลการประเมิน ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติงานที่ได้ดำเนินการตามข้อ ๔ มาเป็นหลักในการพิจารณาเลื่อนขั้น เงินเดือนครั้งที่หนึ่งและครั้งที่สอง โดยพิจารณาประกอบกับ ข้อมูลการลา พดัตถกรรมการมาทำงาน การรักษาวินัย การ ปฏิบัติตนเหมาะสมกับการเป็นข้าราชการ และข้อควร พิจารณาอื่น ๆ ของผู้นั้น แล้วรายงานผลการพิจารณานั้น พร้อมด้วยข้อมูลดังกล่าวต่อผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไป ตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือน

ในการพิจารณารายงานตามวรรคหนึ่ง ให้ ผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือแต่ละระดับที่ได้รับรายงานเสนอ ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของผู้มีอำนาจสั่ง เลื่อนขั้นเงินเดือนด้วย

ข้อ ๑๐ การพิจารณาผลการปฏิบัติงานและผล สัมฤทธิ์ของงาน ให้นับช่วงเวลาการปฏิบัติราชการและ การปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศตามข้อ ๗ (๘) (๗) ในครั้งปีที่แล้วมาเป็นเกณฑ์ เว้นแต่ผู้อยู่ในหลัก เกณฑ์ตามข้อ ๗ (๕) หรือ (๖) ให้นับช่วงเวลาปฏิบัติ ราชการไม่น้อยกว่าสี่เดือนเป็นเกณฑ์พิจารณา

ในกรณีที่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดโอนเลื่อน

ตำแหน่ง ย้าย สับเปลี่ยนหน้าที่ ไปช่วยราชการในต่าง  
กระทรวง ทบวง กรม ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงาน  
นอกเหนือหน้าที่หรืองานพิเศษอื่นใด หรือลาไปปฏิบัติ  
งานในองค์การระหว่างประเทศตามข้อ ๗ (๘) (ข) ใน  
ครั้งที่แล้วมา ให้นำผลการปฏิบัติราชการและ  
การปฏิบัติงานของผู้นั้นทุกตำแหน่งและทุกแห่ง  
มาประกอบการพิจารณาด้วย

ข้อ ๑๑ ในการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนแต่ละ  
ครั้ง ให้ผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนพิจารณารายงาน  
ผลจากผู้บังคับบัญชาตามข้อ ๙ ถ้าเห็นว่าข้าราชการ  
พลเรือนสามัญผู้ใดอยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะได้รับการ  
พิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนครั้งขึ้นตามข้อ ๗ และปฏิบัติ  
ตนเหมาะสมกับการเป็นข้าราชการ ให้เลื่อนขั้นเงินเดือน  
ให้แก่ผู้นั้นครั้งขึ้น ถ้าเห็นว่าข้าราชการผู้นั้นมีผลการ  
ปฏิบัติงานอยู่ในหลักเกณฑ์ตามข้อ ๘ ให้เลื่อนขั้นเงิน  
เดือนแก่ผู้นั้นหนึ่งขั้น

ในกรณีที่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดได้รับ  
การเลื่อนขั้นเงินเดือนครั้งแรกไม่ถึงหนึ่งขั้น ถ้าในการ  
พิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนครั้งปีหลัง ผู้มีอำนาจสั่งเลื่อน  
ขั้นเงินเดือนได้พิจารณาผลการปฏิบัติงานครั้งแรกกับ  
ครั้งปีหลังรวมกันแล้วเห็นว่ามีความมาตรฐานสูงกว่าการที่จะ  
ได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือนหนึ่งขั้นสำหรับปีนั้น ผู้มี  
อำนาจสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนอาจมีคำสั่งให้เลื่อนขั้นเงิน  
เดือนรวมทั้งปีของข้าราชการผู้นั้นเป็นจำนวนหนึ่งขั้นครั้งได้  
แต่ผลการปฏิบัติงานทั้งปีของข้าราชการผู้นั้นจะต้องอยู่  
ในหลักเกณฑ์ประการใดประการหนึ่งหรือหลายประการ  
ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) ปฏิบัติงานตามหน้าที่ได้ผลดี มีประสิทธิภาพ  
และประสิทธิผล อันก่อให้เกิดประโยชน์และผลดีต่อทาง  
ราชการและสังคม

(๒) ปฏิบัติงานโดยมีความคิดริเริ่มในเรื่องใด  
เรื่องหนึ่ง หรือได้ค้นคว้า หรือประดิษฐ์สิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่ง  
เป็นประโยชน์ต่อทางราชการ

(๓) ปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่มีสถานการณ์  
ตรากตรำเสี่ยงอันตราย หรือมีการต่อสู้ที่เสี่ยงต่อความ  
ปลอดภัยของชีวิต

(๔) ปฏิบัติงานที่มีภาระหน้าที่หนักเกินกว่า  
ระดับตำแหน่งจนเกิดประโยชน์ต่อทางราชการและปฏิบัติ  
งานในตำแหน่งหน้าที่ของตนเป็นผลดีด้วย

(๕) ปฏิบัติงานตามตำแหน่งหน้าที่ด้วยความ  
ตรากตรำเหน็ดเหนื่อย ยากลำบากและงานนั้นได้ผลดี  
เป็นประโยชน์ต่อทางราชการและสังคม

(๖) ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้กระทำ  
กิจการอย่างใดอย่างหนึ่งจนสำเร็จเป็นผลดีแก่ประเทศชาติ

ในกรณีที่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดมีผล  
การปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์ที่จะได้รับการเลื่อนขั้น  
เงินเดือนครั้งปีแรกหนึ่งขั้น แต่ไม่อาจสั่งเลื่อนขั้นเงิน  
เดือนหนึ่งขั้นให้ได้ เพราะมีข้อจำกัดเกี่ยวกับจำนวนเงินที่  
จะใช้เลื่อนขั้นเงินเดือนของส่วนราชการนั้น ถ้าในการ  
เลื่อนขั้นเงินเดือนครั้งปีหลังข้าราชการผู้นั้นมีผลการ  
ปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์ได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือนหนึ่งขั้น  
อีก และไม่มีข้อจำกัดเกี่ยวกับจำนวนเงินที่จะใช้เลื่อน  
ขั้นเงินเดือนในคราวนั้น ผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือน  
อาจมีคำสั่งให้เลื่อนขั้นเงินเดือนรวมทั้งปีของข้าราชการ  
ผู้นั้นเป็นจำนวนสองขั้นได้

ข้อ ๑๒ การพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนครั้งปีให้  
แก่ข้าราชการพลเรือนสามัญ ซึ่งในครั้งที่แล้วมาได้รับ  
อนุญาตให้ลาไปปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศ  
ตามข้อ ๗ (๘) (ข) ให้ผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือน  
พิจารณาสั่งเลื่อนได้ครั้งละไม่เกินครั้งขึ้นเมื่อผู้นั้นกลับ  
มาปฏิบัติหน้าที่ราชการ โดยให้สั่งเลื่อนย้อนหลังไป  
แต่ละครั้งที่ควรจะได้เลื่อน ทั้งนี้ ให้มีการประเมินผลการ  
ปฏิบัติงานตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีผู้บังคับบัญชา  
กำหนด

ข้อ ๑๓ ในการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนแต่ละ

ครั้ง ถ้าผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนชั้นเงินเดือนเห็นสมควรให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดได้เลื่อนชั้นเงินเดือน แต่ปรากฏว่าได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้าราชการผู้นั้นว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงก่อนมีคำสั่งเลื่อนชั้นเงินเดือนให้ผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนชั้นเงินเดือนรอการเลื่อนชั้นเงินเดือนไว้ก่อน และให้กันเงินสำหรับเลื่อนชั้นเงินเดือนไว้ด้วย เมื่อการสอบสวนและการพิจารณาแล้วเสร็จ ให้ผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนชั้นเงินเดือนพิจารณาดังนี้

(๑) ถ้าผู้ถูกแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนไม่มีความผิด หรือจะต้องถูกลงโทษภาคทัณฑ์ ให้สั่งเลื่อนชั้นเงินเดือนที่รอการเลื่อนไว้ได้ ถ้าได้รอการเลื่อนชั้นเงินเดือนไว้เกินหนึ่งครั้ง ให้สั่งเลื่อนชั้นเงินเดือนย้อนหลังไปในแต่ละครั้งที่ได้รอการเลื่อนชั้นเงินเดือนไว้ แม้ว่าผู้นั้นจะได้ออกจากราชการไปแล้วก็ตาม

(๒) ถ้าผู้ถูกแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนจะต้องถูกลงโทษตัดเงินเดือน หรือลดชั้นเงินเดือน ให้งดเลื่อนชั้นเงินเดือนที่รอการเลื่อนไว้ ถ้าได้รอการเลื่อนชั้นเงินเดือนไว้เกินหนึ่งครั้ง ให้งดเลื่อนชั้นเงินเดือนที่รอการเลื่อนไว้ในครั้งที่จะถูกลงโทษ ถ้าผู้นั้นได้ออกจากราชการไปแล้วด้วยเหตุอื่นที่มีไม่ใช่เพราะเหตุเกษียณอายุตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ให้งดเลื่อนชั้นเงินเดือนในครั้งที่จะได้เลื่อนชั้นเงินเดือนครั้งสุดท้าย แต่ถ้าเป็นผู้พ้นจากราชการไปเพราะเหตุเกษียณอายุตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ให้งดเลื่อนชั้นเงินเดือนที่ผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนชั้นเงินเดือนได้รอการเลื่อนชั้นเงินเดือนไว้ในวันที่ ๓๐ กันยายนของครึ่งปีสุดท้ายก่อนที่ผู้นั้นจะพ้นจากราชการ ส่วนในครั้งอื่นให้สั่งเลื่อนชั้นเงินเดือนย้อนหลังไปในแต่ละครั้งที่ได้รอการเลื่อนชั้นเงินเดือนไว้

(๓) ถ้าผู้ถูกแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนจะต้องถูกลงโทษปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ หรือจะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการเพราะมีมลทินหรือมีฆ้อง ให้งดเลื่อนชั้นเงินเดือนทุกครั้งที่ได้รอการเลื่อนชั้นเงินเดือนไว้

การพิจารณาเลื่อนชั้นเงินเดือนตาม (๑) (๒) และ (๓) สำหรับผู้ที่ถูกแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงหลายกรณี ให้แยกพิจารณาเป็นกรณีๆ ไป

ข้อ ๑๔ ในการพิจารณาเลื่อนชั้นเงินเดือนแต่ละครั้ง ถ้าผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนชั้นเงินเดือนเห็นสมควรให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดได้เลื่อนชั้นเงินเดือน แต่ปรากฏว่าผู้นั้นถูกฟ้องคดีอาญาในความผิดที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือความผิดที่ทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน ซึ่งมีข้อความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท ความผิดลหุโทษ หรือความผิดที่พนักงานอัยการรับเป็นทนายแก้ต่างให้ และศาลได้ประทับฟ้องคดีนั้นแล้วก่อนมีคำสั่งเลื่อนชั้นเงินเดือนให้ผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนชั้นเงินเดือนรอการเลื่อนชั้นเงินเดือนไว้ก่อนและให้กันเงินสำหรับเลื่อนชั้นเงินเดือนไว้ด้วย เมื่อศาลได้มีคำพิพากษาแล้ว ให้ผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนชั้นเงินเดือนพิจารณาดังนี้

(๑) ถ้าศาลพิพากษาว่าผู้นั้นไม่มีความผิด ให้สั่งเลื่อนชั้นเงินเดือนที่รอการเลื่อนไว้ได้ ถ้าได้รอการเลื่อนชั้นเงินเดือนไว้เกินหนึ่งครั้ง ให้สั่งเลื่อนชั้นเงินเดือนย้อนหลังไปในแต่ละครั้งที่ได้รอการเลื่อนชั้นเงินเดือนไว้ แม้ว่าผู้นั้นจะได้ออกจากราชการไปแล้วก็ตาม

(๒) ถ้าศาลพิพากษาให้ลงโทษเบากว่าโทษจำคุก ให้งดเลื่อนชั้นเงินเดือนที่รอการเลื่อนไว้ถ้าได้รอการเลื่อนชั้นเงินเดือนไว้เกินหนึ่งครั้ง ให้งดเลื่อนชั้นเงินเดือนที่รอการเลื่อนไว้ในครั้งที่ศาลพิพากษาให้ลงโทษ ถ้าผู้นั้นได้ออกจากราชการไปแล้วด้วยเหตุอื่นที่มีไม่ใช่เพราะเหตุเกษียณอายุตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ให้งดเลื่อนชั้นเงินเดือนในครั้งที่จะได้เลื่อนชั้นเงินเดือนครั้งสุดท้าย แต่ถ้าเป็นผู้พ้นจากราชการไปเพราะเหตุเกษียณอายุตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ให้งดเลื่อนชั้นเงินเดือนที่ผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนชั้นเงินเดือนได้รอการเลื่อนชั้นเงินเดือนไว้ในวันที่ ๓๐ กันยายนของ

ครั้งปีสุดท้ายก่อนที่ผู้นั้นจะพ้นจากราชการ ส่วนในครั้งอื่น ให้ส่งเลื่อนขั้นเงินเดือนย้อนหลังไปในแต่ละครั้งที่ได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือนไว้

(๓) ถ้าศาลพิพากษาให้ลงโทษจำคุกหรือโทษหนักกว่าจำคุก ให้งดเลื่อนขั้นเงินเดือนทุกครั้งที่ได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือนไว้

การพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนตาม (๑) (๒) และ (๓) สำหรับผู้ที่ถูกฟ้องคดีอาญาหลายคดี ให้แยกพิจารณาเป็นคดี ๆ ไป

ข้อ ๑๕ ในกรณีที่ผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนได้รอกการเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดไว้เพราะเหตุถูกแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามข้อ ๑๓ และเหตุถูกฟ้องคดีอาญาตามข้อ ๑๔ ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวรอกการเลื่อนขั้นเงินเดือนผู้นั้นไว้จนกว่าการสอบสวนและการพิจารณาทางวินัยแล้วเสร็จ และจนกว่าศาลมีคำพิพากษาแล้วจึงให้ผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนพิจารณาการเลื่อนขั้นเงินเดือนตามข้อ ๑๓ (๑) (๒) หรือ (๓) หรือตามข้อ ๑๔ (๑) (๒) หรือ (๓) แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ โดยถือเกณฑ์จำนวนครั้งที่จะต้องงดเลื่อนขั้นเงินเดือนที่มากกว่าเป็นหลักในการพิจารณา เว้นแต่ผู้นั้นได้พ้นจากราชการไปแล้วตามผลของการถูกแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามข้อ ๑๓ หรือตามผลของการถูกฟ้องคดีอาญาตามข้อ ๑๔ กรณีใดกรณีหนึ่ง จึงจะพิจารณาการเลื่อนขั้นเงินเดือนที่รอกการเลื่อนไว้ได้ตามผลของกรณีนั้นโดยไม่ต้องรอกผลของอีกกรณีหนึ่ง

ข้อ ๑๖ ในกรณีที่ผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนพิจารณาเห็นสมควรเลื่อนขั้นเงินเดือนให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใด แต่ผู้นั้นจะต้องพ้นจากราชการไปเพราะเหตุเกษียณอายุตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ให้ผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนเพื่อประโยชน์ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญให้ผู้นั้นในวันที่ ๓๐ กันยายนของครั้งปีสุดท้าย

ก่อนที่จะพ้นจากราชการ

ข้อ ๑๗ ในกรณีที่ผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนพิจารณาเห็นสมควรเลื่อนขั้นเงินเดือนให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใด แต่ผู้นั้นได้ตายในหรือหลังวันที่ ๑ เมษายน หรือวันที่ ๑ ตุลาคม หรือออกจากราชการไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ หลังวันที่ ๑ เมษายนหรือวันที่ ๑ ตุลาคม แต่ก่อนที่จะมีคำสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนในแต่ละครั้งผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนจะสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนให้ผู้นั้นย้อนหลังไปถึงวันที่ ๑ เมษายนหรือวันที่ ๑ ตุลาคมของครั้งปีที่จะได้เลื่อนนั้นก็ได้ แต่ถ้าผู้นั้นได้พ้นจากราชการเพราะเหตุเกษียณอายุตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการไปก่อนที่จะมีคำสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนเพื่อประโยชน์ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนจะสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนให้ผู้นั้นย้อนหลังไปถึงวันที่ ๓๐ กันยายนของครั้งปีสุดท้ายที่จะได้เลื่อนนั้นก็ได้

ข้อ ๑๘ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะเลื่อนขั้นเงินเดือนได้ครั้งขึ้นตามข้อ ๗ เนื่องจากขาดคุณสมบัติเกี่ยวกับระยะเวลาการปฏิบัติราชการ การลา หรือการมาทำงานสายตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. นี้ แต่ผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนพิจารณาเห็นสมควรเลื่อนขั้นเงินเดือนให้โดยมีเหตุผลเป็นกรณีพิเศษ ให้ผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนเสนอ อ.ก.พ. กระทรวงเพื่อพิจารณาอนุมัติให้สั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนเป็นการเฉพาะรายได้

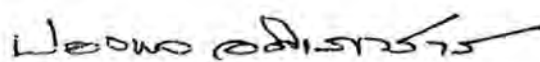
นอกจากกรณีตามวรรคหนึ่ง ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะเลื่อนขั้นเงินเดือนได้ตามกฎ ก.พ. นี้ แต่ผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนพิจารณาเห็นสมควรเลื่อนขั้นเงินเดือนให้โดยมีเหตุผลเป็นกรณีพิเศษ ให้ผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนเสนอ ก.พ. เพื่อพิจารณาอนุมัติให้สั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนเป็นการเฉพาะรายได้

ข้อ ๑๙ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดถูกรอการเลื่อนขั้นเงินเดือนไว้ก่อนกฎ ก.พ. นี้ใช้บังคับ เนื่องจากอยู่ในระหว่างถูกแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนว่ากระทำความผิดวินัยหรือถูกฟ้องคดีอาญา ถ้าการสอบสวนและการพิจารณากรณีทางวินัยเสร็จสิ้นลง หรือคดีอาญาศาลมีคำพิพากษาเมื่อกฎ ก.พ. นี้ใช้บังคับแล้ว และเป็นเวลาภายหลังวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๔ การพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนที่รอการเลื่อนไว้สำหรับผู้นั้น ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. นี้ แต่ถ้าการสอบสวนและการพิจารณากรณีทางวินัยหรือคดีอาญานั้นเสร็จสิ้นลงก่อนสิ้นวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๔ การพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนที่รอการเลื่อนไว้สำหรับผู้นั้น ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๓๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ว่าด้วยการเลื่อนขั้นเงินเดือน ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๔ (พ.ศ. ๒๕๓๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ว่าด้วยการเลื่อนขั้นเงินเดือน

ข้อ ๒๐ การเลื่อนขั้นเงินเดือนในวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๔ ให้นำผลการปฏิบัติงานและข้อมูลเกี่ยวกับการลา พฤติกรรมการมาทำงาน การรักษาวินัย การปฏิบัติตนเหมาะสมกับการเป็นข้าราชการ และข้อควร

พิจารณาอื่น ตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๔๓ ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๔ ที่ข้าราชการผู้นั้นมีอยู่ก่อนกฎ ก.พ. นี้ใช้บังคับ และผู้บังคับบัญชาได้พิจารณาไว้ตามกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๓๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ว่าด้วยการเลื่อนขั้นเงินเดือน ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๔ (พ.ศ. ๒๕๓๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ว่าด้วยการเลื่อนขั้นเงินเดือนมาประกอบการพิจารณาสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนตามกฎ ก.พ. นี้ได้ ทั้งนี้ สำหรับผู้ที่ได้รับการบรรจุเข้ารับราชการใหม่ บรรจุกลับ หรือผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ไปศึกษาในประเทศ หรือไปศึกษา ฝึกอบรม หรือดูงาน ณ ต่างประเทศ ต้องได้ปฏิบัติหน้าที่ราชการมาแล้วนับถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๔ เป็นเวลาไม่น้อยกว่าสี่เดือน

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๔



(นายปองพล อดิเรกสาร)

รองนายกรัฐมนตรี

ผู้รับมอบหมายจากนายกรัฐมนตรี

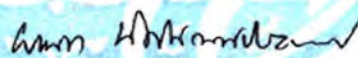
ประธาน ก.พ.

# ท้ายเล่ม

ในโอกาสที่วันคล้ายวันสถาปนาสำนักนายกรัฐมนตรีได้เวียนมาบรรจบครบรอบปีที่ ๖๙ ในวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๔๔ นี้ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้ร่วมกับส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจในสังกัด สำนักนายกรัฐมนตรีจัดทำหนังสือ “สำนักนายกรัฐมนตรีปีที่ ๖๙” ขึ้นเพื่อเป็นที่ระลึกและเผยแพร่ผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมา รวมทั้งได้จัดทำสรุปผลการดำเนินงาน บทความ และภาพประกอบเกี่ยวกับ พระราชประวัติ พระราชกรณียกิจ พระราชจริยวัตรและการจัดงาน ๑๐๐ ปี สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

การดำเนินงานจัดทำหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรีในปีนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความร่วมมืออย่างดี จากหน่วยงานในสำนักนายกรัฐมนตรีที่ได้ให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และการจัดทำต้นฉบับ ทำให้การจัดทำหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรีมีสาระสำคัญที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของกระทรวง ทบวง กรม รัฐวิสาหกิจ และประชาชนทั่วไป

ดิฉันขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน รวมทั้งหน่วยงานที่ให้ความร่วมมือและให้การสนับสนุนด้วยดี และขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย โปรดดลบันดาลให้ทุกท่าน ประสบแต่ความสุข ความเจริญ ด้วยจตุรพิธพรชัยโดยทั่วกัน



(นางผาณิต นิตินันท์ประภาศ)

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

**คณะผู้จัดทำหนังสือ**  
**สำนักนายกรัฐมนตรี ปีที่ ๖๙**

นางผาณิต นิตินันท์ประกาศ ที่ปรึกษา  
นายจิระศักดิ์ พูนผล ประธาน  
นายพิชิต ตระหนักกิจ  
นางอรุณรัศมี บัวชุมสุข  
นายสมเกียรติ ประสิทธิ์วุฒิเวชช์  
นายสุธีร์ นิ่มไพบูลย์  
นางสาวเสริมทรง ทองยัง  
นายอภิมุข สุขประสิทธิ์  
นายวิทัศน์ โรจนวรฤทธิ์  
นางเน่งน้อย รัตนเสถียร  
นางเอมอร ชีพสุนล  
นางสาวพรพิมล วรดิลก  
นางวารภรณ์ เฉยสะอาด  
ว่าที่ ร.ต.เจริญศักดิ์ เอกสมาธิกุล  
นายถนัด มานะพันธุ์นิยม  
นางปทุมรัตน์ พงศ์ภัสสร  
นายประยุทธ์ ถาวรธรรมคุณ  
นายลือชัย วนรัตน์  
นางสาวจุรีย์ ลิกชะไชย  
นางสาวกัลยาณี คุปตะวาทีน  
นางบุญนาค พงษ์ภมร  
นายนิพนธ์ พนมกาญจน์  
ร.อ.วรพงษ์ โพธิ์เกษม  
นายณรงค์ รุ่งวัฒนา  
นายวิทยา ภูลสนอง  
นางกฤตยา สุमितนันท์  
นายชัยชาติ บุรพาชีพ  
นางปราณี สิริวัฒน์  
นางทัศนีย์ เกตุญาติ  
นางสาวสุวรรณา เกษมพรมณี  
นายศักดิ์ดา สุทธิโคตร  
นางสาวสุนธรา กิจประยูร  
นางสาวนฤมล รัตนทากุล  
นางสาวดวงเด่น นุเรมรัมย์  
นางสาวผลทิพย์ สร้างสวน

**คณะทำงานจัดทำหนังสือ**  
**สำนักนายกรัฐมนตรี ปีที่ ๖๙**

นายธวัช คงเดชา ประธาน  
นางปราณี สิริวัฒน์  
นายจรัส ศักดิ์จิราพงษ์  
นายทนต์ไชย พรอำไพ  
นายวีระ ใจบุญ  
นางสาวสุวรรณา เกษมพรมณี  
นายศักดิ์ดา สุทธิโคตร



# สำนักนายกรัฐมนตรี

๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๘

ที่ปรึกษา

นางผาณิต นิตินันท์ประกาศ

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

นายจิระศักดิ์ พูนผล

รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

จัดทำโดย

กองกลาง

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักนายกรัฐมนตรี

พิมพ์ที่

สหมิตร พรินต์

โทร. ๕๐๓๘๒๕๗-๘

